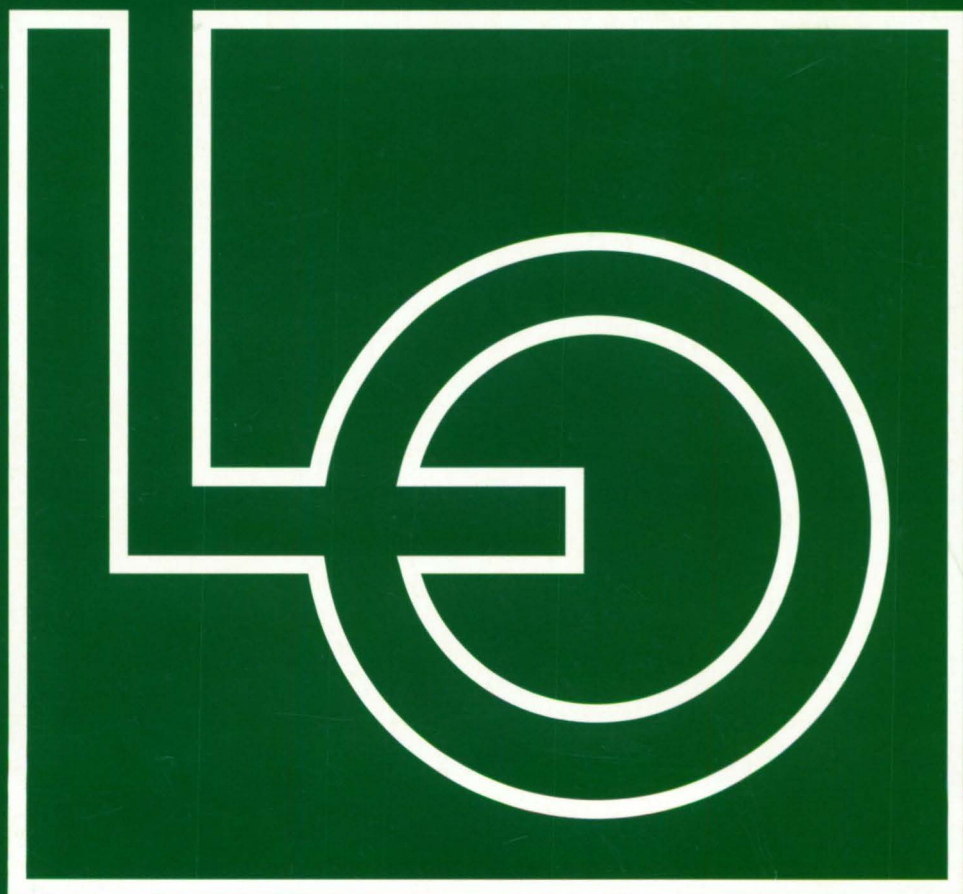

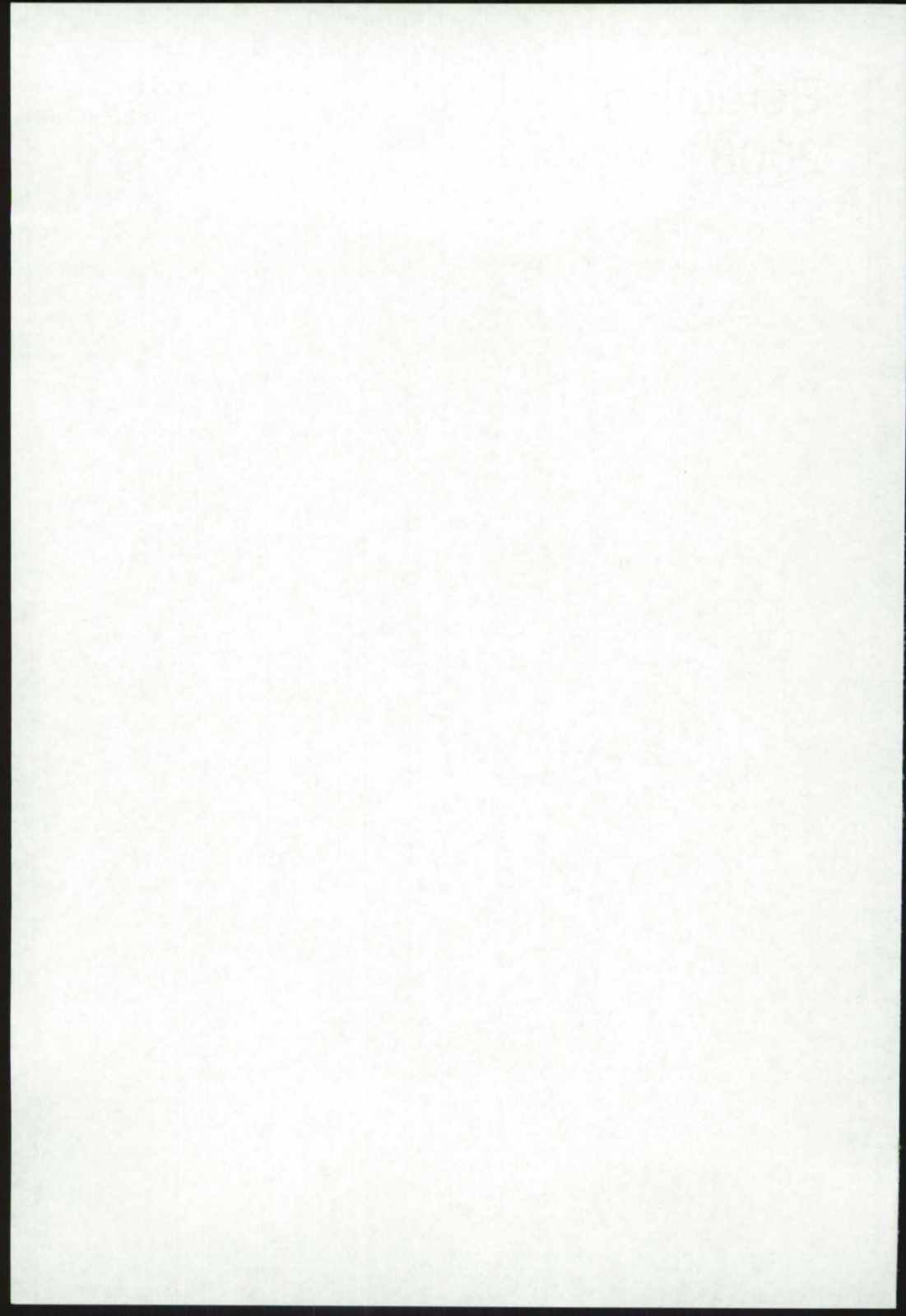
Beretning
2008

Lands-
organisasjonen
i Norge

Beretning 2008

Lands-
organisasjonen
i Norge

INNHALDSFORTEGNELSE

TARIFFPOLITIKK	11
Tariffrevisjonen	11
Avstemningsresultater	24
Tariffnemnda	25
Arbeidstidsordninger	26
Avtalefestet pensjon (AFP)	26
Sluttvederlagsordningen	35
Inntektsregulering for pensjonistene	35
 LOV- OG AVTALEVERK	 39
Hovedavtalene	39
Arbeidsrett	39
Sivil rett	41
Den faste tvistenemnd LO-NHO	43
 HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)	 44
 FELLESTILTAKENE HSH-LO	 47
 FELLESTILTAKENE LO-SAMFO	 48
 DEMOKRATI	 49
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid	49
Bedriftsdemokrati – regnskapsinformasjon og verktøy for tillitsvalgte	51
 ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK	 52
Næringspolitikk	52
Nytt økonomistyringssystem i offentlig sektor	55
Bistand ved omstilling	55

NAV-reformen	56
Privat tjenesteytende sektor	57
Sosial dumping og useriøsitet	57
Økonomiske hovedtrekk	59
Nærmere om arbeidsmarkedet	60
Innovasjon	62
LOs offshorekontor	62
 MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING	 65
ARBEIDSMILJØ	66
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv	66
Arbeidsmiljøloven	67
Regelverksutvikling	67
Psykososialt arbeidsmiljø	67
Personvern	68
Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø	68
Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin	70
HMS-forum	71
HMS – store anlegg	71
Europeisk rammeavtale om arbeidsmiljø	73
Arbeidstilsynet	73
Statens arbeidsmiljøinstitutt	74
Arbeidsmiljøseneteret (AMS)	74
Standardisering	74
AKAN, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk	75
 ANDRE SAMFUNNSPOLITISKE SAKER	 76
Bioteknologinemnda	76
Sykehuspolitikk	77
 LIKESTILLINGSPOLITIKK	 79
Likestilling i arbeidslivet	79
Likelønn	79
Menn og likestilling	80
Foreldrepermisjon	80
 OPPLÆRING – UTDANNING – FORSKNING	 82
Forskning	82

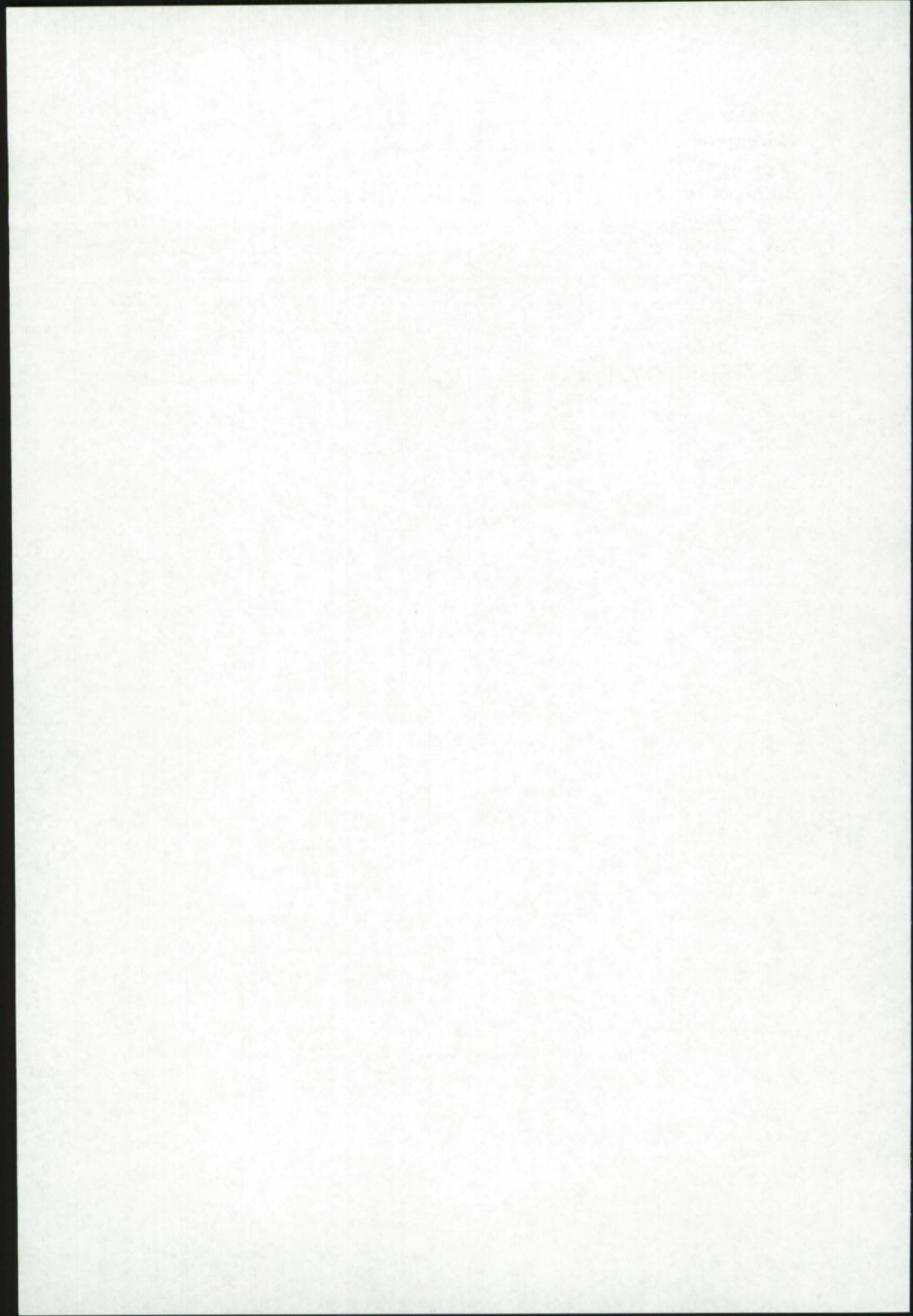
Forskningsaktivitet i LOs regi	82
Forskningspolitisk arbeid i LO	83
HMS-tilstanden i Norge 2007	84
Arbeidstid og helse	84
LOs utdanningsfond	84
Utdanningspolitisk arbeid	87
LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe	87
LOs utdanningskonferanse 2008	88
Grunnskole og videregående opplæring	89
Høyere utdanning	91
Etter- og videreutdanning og livslang læring	92
Internasjonalt utdanningsarbeid	94
Samarbeid med eksterne instanser og organisasjoner	95
Høringer	96
Sørmarka AS	97
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR	100
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek	103
 ORGANISASJONSARBEID	 105
Medlemsutvikling	105
Synlighet Nærhet Stolthet	105
Koordineringsutvalget for verving og medlemsservice	105
LOs organisasjonskonferanse 1.–2. desember 2008	106
Tverrfaglige prosjekter	106
LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene	107
LO Huset Gardermoen AS	107
Rekrutteringsseminar 3.–4. desember 2008	108
Rekruttering av langtidsutdannede til LO	108
Konferansen «Konkurranse på organisasjonsmarkedet – utfordring og muligheter»	109
LO Best i medlemsservice	109
Påskearrangement for vanskeligstilte	110
Medlemsfordeler/LOfavør	110
Folkeferie	111
Organisasjonsutvikling	112
Hvordan vokser vi best? (HVVB)	112
NAV	112
Historielunsj	113
Etnisk likestilling	113

Rekruttering og informasjonsarbeid rettet mot etniske minoriteter i fagbevegelsen	115
Prosjekt: Forsøk 6-timers arbeidsdag/30-timers arbeidsuke	117
 LO UNGDOM	118
LOs sentrale ungdomsutvalg	118
LOs sommerpatrulje	118
Hjemmesiden www.loungdom.no	119
LOs ungdomskonferanse	119
Profilering og materiell	119
Samarbeid med andre organisasjoner	120
Kurs og skoling	120
Politiske sommerleire	120
Internasjonal deltakelse	121
Internasjonalt arbeid	121
Deltakelse på yrkes- og utdanningsmesser	122
Rekruttering av studenter	122
LOs student- og elevmedlemskap	122
LOs studentpolitiske forum	123
LOs studentpolitiske konferanse	123
Skolebesøk til LO sentralt 2008	123
 INTERNASJONALT ARBEID	124
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner	125
ILO	130
LOs Europa-arbeid	131
Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)	132
Internasjonalt informasjonsarbeid	133
 SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER	134
Samarbeidskomiteen LO/DnA	134
Samarbeidsutvalget mellom LO / Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund	134
Samarbeidsavtale med Norges Svømmeforbund	135
Samarbeid mellom LO og Amnesty Internasjonal Norge	135
 BANK OG FORSIKRINGSSPØRSMÅL	136
LOfavør-konseptet	136
LOfavør Kollektiv hjemforsikring	136
LOfavør Grunnforsikringen og Grunnforsikring tillegg	136

LOfavør Fritidsulykkeforsikring	136
LOs Samleforsikring	137
Fellesutvalget for LOfavør-produkter	137
Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring	137
LOfavør bankfordeler	137
Den norske Fagorganisasjonens pensjonskasse	138
 MEDIA	 139
Radio Riks	139
LOs Forening for fagblad og informasjon (LOFF)	139
LO Media	140
FriFagbevegelse.no	140
Presse	140
Profilering	141
Sponsorvirksomhet	141
Materiell	141
Internett	142
Tariffoppgjøret 2008 på hjemmesidene	143
LOrgnett	143
Tariffoppgjøret 2008 – Informasjonsopplegget	143
Et godt arbeidsliv – LOs medlemsdebatt 2008/2009	144
Stiftelsen Aktuell	144
A-pressen	145
 LOs EGEN ORGANISASJON	 146
Representantskapet	146
Sekretariatet	147
LOs revisjonsutvalg	148
Sekretariatsoppnevnte utvalg:	149
* Sekretariatets rådgivende finanskomité	149
* LOs inntektspolitiske utvalg	149
* LOs næringspolitiske utvalg	150
* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg	150
* LOs kultur- og fritidspolitiske utvalg	151
* LOs organisasjonskomité	153
* LOs sentrale ungdomsutvalg	155
* LOs fondsstyre	155
Andre utvalg:	156
* LOs regionreformutvalg	156
* LOs samferdselspolitiske utvalg	156

* LOs fiskeripolitiske utvalg	157
* LOs reiselivsutvalg	158
* LOs olje- og gassutvalg	159
* LOs mat- og landbrukspolitiske utvalg	159
* LOs nordområdeutvalg	160
* LOs homoutvalg	160
Folkets Hus Landsforbund	161
Folkets Hus Fond	164
Administrasjon:	165
* Ledelsen	165
* Administrasjonsavdelingen	166
* Økonomiseksjonen	167
* Driftsseksjonen	167
* IKT-seksjonen	168
* Personal- og utviklingsavdelingen	168
* Informasjons- og rådgivningsavdelingen	172
* Forhandlingsavdelingen	173
* Internasjonal avdeling	174
* Organisasjonsavdelingen	175
* Juridisk avdeling	176
* Samfunnspolitisk avdeling	176
* Arbeidsmiljøavdelingen	177
* Næringspolitisk avdeling	178
 REPRESENTASJON	 179
Styrer, råd og utvalg	179
Landsmøter	197
Internasjonale kongresser	197
Delegasjoner/konferanser	197
 DISTRIKTSKONTORENE	 200
Østfold	200
Oslo og Akershus	206
Hedmark	214
Oppland	219
Buskerud	224
Vestfold	228
Telemark	235
Aust-Agder	240
Vest-Agder	244

Rogaland	247
Hordaland	253
Sogn og Fjordane	259
Møre og Romsdal	264
Sør-Trøndelag	276
Nord-Trøndelag	283
Nordland	286
Troms	292
Finnmark	294
 STATISTISK OVERSIKT	 303

TARIFFPOLITIKK

Tariffrevisjonen

HOVEDOPPGJØR LO/NHO-OMRÅDET

Representantskapet i LO behandlet kravene 19. februar, se vedlegg 1 for den fullstendige uttalelsen. Under punkt 5 AFP, ble det reist krav som er fulgt opp ved brev fra statsministeren 2. april (vedlegg 2) til Riksmeklingsmannen og en egen avtale mellom LO og NHO lagt ved Riksmeklingsmannens forslag (vedlegg 3).

Hovedkravene om lønn ble oppsummert til:

- *Generell bedring av kjøpekraften*
- *Likelønnsprofil på sentralt og lokalt avtalte tillegg, bl.a. ved mer enn forholdsmessig andel til kvinner der slik styring er mulig.*
- *Garantiordninger, heving av overenskomstenes lønssatser og særskilte tillegg til lavlønte.*
- *Bedring av lærlingenes økonomiske vilkår.*

Det var nedfelt at det i de enkelte områdene gjøres prioriteringer til fordel for grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen, herunder LO-grupper med lang utdanning. Det var videre spesifisert at likelønn skulle fremmes i lokale lønnsforhandlinger bl.a. gjennom at de som er ute i permisjon tas med.

Etter forhandlingsstart mellom LO og NHO 5. mars, ble det gjennomført forbundsvise tilpasninger innenfor en ramme av kr 0,50 per time i alle overenskomstområder. LO brøt forhandlingene 13. mars og oppgjøret gikk til mekling. Et meklingsforslag anbefalt av partene forelå natt til 2. april, og dette ble godkjent i uravstemning 22. april.

Det generelle lønnstillegget ble på kr 2,00 per time, og ytterligere kr 3,00 per time gikk til alle på overenskomster med gjennomsnittlig lønnsnivå under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn¹. Lav- og likelønnsstillegget omfattet halvparten av kvinnene i området, mens det gjaldt en fjerdedel av alle. I tillegg ble som nevnt kr 0,50 per

¹ 90 prosent utgjorde kr 301 320 per år

time avsatt til forbundsvise tilpasninger med noe forskjellig innretning. Det ble inntatt minstebestemmelser for beregningsgrunnlaget for lærlinglønn.

Årslønnsvekst fra 2007 til 2008 ble ut fra et anslag på lønnsglidning på 2,5 prosentpoeng, beregnet til 5,6 prosent i alt.

For AFP innebar meklingsløsningen blant annet:

- I ny folketrygd kan pensjon tas ut fra 62 år. AFP blir da et påslag eller tillegg til alderspensjon.
- Pensjonen som andel av lønn for de som slutter å jobbe ved fylte 62 år, vil med meklingsforslaget gi i overkant av dagens nivå i 2010. For de som fortsetter å jobbe til 62 år og lenger, vil pensjonsnivået som andel av lønn bli høyere enn i dagens ordning.
- AFP er en individuell rettighet. Det er den enkelte som selv skal bestemme når han eller hun vil gå av med AFP.
- Alle får AFP-påslaget forutsatt nødvendig opptjening. Ordningen omfatter alle som jobber i bedrifter med tariffavtale innenfor ordningen.
- AFP-påslaget er nøytralt utformet, slik at det øker ved senere uttak fram til og med fylte 70 år. Uttak av AFP-påslaget skal kunne kombineres med arbeidsinntekt uten avkortning.

Meklingsresultatet fører til høyere alderspensjon for årskullene 1944 til 1962 enn det som følger av det opprinnelige lovforslaget. Dessuten gis et livslangt skattefritt kompensasjonstillegg for årskullene 1948 til 1962.

I statsbudsjettet for 2009, lagt fram 7. oktober 2008, foreslo Regjeringen å forskyve iverksettelsen av folketrygdreformen til 1. januar 2011. Dette får også konsekvenser for ny AFP, siden den kombineres med folketrygd.

ANDRE OMRÅDER

Mellom LO og HSH kom en fram gjennom forhandlinger innenfor en ramme på 5,6 prosent. Her, som i andre etterfølgende områder, ble meklingsløsningen med hensyn til AFP fulgt opp med egne formuleringer.

I forhandlingene med SAMFO ga det godkjente forhandlingsresultatet for Landsoverenskomsten tilsvarende tillegg som for Landsoverenskomsten for HK i HSH-oppgjøret.

I FA-området ble satsene regulert med 3,5 prosent, eller minst kr 10 000 per år.

LO Stat, YS Stat og Unio Stat hadde likelydende krav til hovedoppgjøret i det statlige tariffområdet. Etter brudd gikk oppgjøret til mekling. Det senere godkjente meklingsresultatet innebar innenfor en ramme på 6,1 prosent, blant annet:

- Et kombinert krone- og prosenttillegg på hovedlønntabellen med virkning fra 1. mai 2008 på kr 16 000 opp til og med lønnstrinn (ltr) 45, og et prosentvis tillegg på 4,65 prosent fra og med ltr 46 til og med ltr 80, og kr 32 000 fra og med ltr 81.
- Alle lønnsspenn ble utvidet med to lønnstrinn i bunn og to lønnstrinn på topp med virkning fra 1. mai 2008.
- Det ble avsatt 1 prosent til sentrale justeringer per 1. juli 2008. Det ble avsatt midler til lokale forhandlinger innenfor en ramme på 1,4 prosent av lønnsmassen per dato med virkning fra 1. august 2008. Likelønn ble prioritert.

Det ble inngått egen avtale om at AFP-ordningen legges om etter mønster av privat sektor. I ettertid er det satt ned et utvalg ledet av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen, for å utrede mulige tilpasninger i offentlig tjenstepensjon og den endelige tilpasningen av ny AFP i offentlig sektor. Utvalget har frist ut februar 2009.

I det kommunale tariffområdet ble det brudd i forhandlingene. 23. mai ble det satt fram et meklingsforslag som ble vedtatt 18. juni.² For ansatte med hovedsakelig sentral lønnsdannelse (kapittel 4) ga meklingsforslaget med ramme 6,3 prosent, følgende tillegg:

- et generelt tillegg 1. mai på 2,5 prosent av den enkeltes grunnlønn per 30.4.2008.
- endringer i minstelønnsseter per 1. mai. Generelt tillegg fra 1. mai er inkludert i de nye satsene.
- en pott på 1,6 prosent til lokale forhandlinger per 1.5.2008.

² Unio forkastet meklingsforslaget og tok medlemmer ut i streik. Etter ny mekling kom KS og Unio 4. juni til enighet om en tilleggsprotokoll til meklingsforslaget av 23. mai. De andre organisasjonene aksepterte/anbefalte også tilleggsprotokollen. Unio avsluttet etter dette streiken. Skolenes landsforbund og Musikernes fellesorganisasjon, som var i konflikt, har gjennom LO Kommune skrevet en protokoll med KS der de slutter seg til prinsippene i protokollen mellom KS og Unio.

Fra 1. mai 2009 gis det et generelt tillegg på 3,1 prosent eller minimum kr 9000 på den enkeltes grunnlønn. I tillegg blir også minstelønnsatser økt fra samme dato. Minstelønnsnivået ved 20 års ansienitet på kr 300 000 fra 1. mai 2009 for stillinger uten særskilt krav om utdanning, skal i framtiden reguleres med den prosentvise endringen per 1. mai i folketrygdens grunnbeløp. Dette kan ses som en form for garantiordning, som særlig kan sikre lavlønte kvinner.

I Oslo kommune ble det etter mekling enighet om³:

- et generelt tillegg på 3,4 prosent eller minimum kr 13 000 fra 1. mai.
- sentrale lønsmessige tiltak fra 1. mai på 1,5 prosent.
- en pott på 2,8 prosent til lokale forhandlinger per 1. juli.

I hovedoppgjøret i 2008 ble det i A-delsforhandlingene mellom Spekter og LO Stat og mellom Spekter og YS Spekter enighet om et generelt tillegg fra 1. april 2008 på kr 3900 per år. I tillegg ble det gitt ytterligere et tillegg på kr 5850 per år til arbeidstakere med årslønn lavere enn kr 301 320 i 2007. Det ble ført forhandlinger i de enkelte virksomheter (B-delsforhandlingene) om ytterligere lønnstillegg. I disse forhandlingene ble det gitt noe varierende tillegg.

I hovedoppgjøret i 2008 for helseforetakene, kom Spekter og forbundene i LO og YS til enighet i de sentrale forbundsvise forhandlingene (A2). Avtalen innebar et generelt tillegg på 4 prosent fra 1. juni (minimum kr 10 000 og maksimum kr 15 000), og heving av minstelønnsatsene fra 1. juli. Tilleggene inkluderer tillegg gitt i de innledende sentrale forhandlingene. Avtalen innebar videre at det ikke var lokale forhandlinger i 2008.

Med virkning fra 1. januar 2010 innføres ny AFP-ordning tilsvarende den AFP-ordningen som ble avtalt i NHO-området. For virksomheter med offentlig tjenestepensjonsordning, herunder AFP-ordning, har partene lagt til grunn at de endringer som eventuelt blir gjort i disse ordningene også får virkning for Spekters virksomheter.

Forhandlingsresultatet 28. august ga lønnsøkninger parallelt med

³ Unio forkastet meklingsforslaget i Oslo kommune og tok medlemmer ut i streik. 5. juni ble Oslo kommune og Unio etter ny mekling også enige om en tilleggsprotokoll, og streiken ble avsluttet. Protokollen bygde på prinsippene i tilleggsprotokollen i KS-området. Skolenes landsforbund, som var i konflikt, har gjennom Kommunearbeidstakers Hovedsammenslutning – Oslo, skrevet en protokoll med Oslo kommune der de slutter seg til prinsippene i protokollen mellom Oslo kommune og Unio.

de andre sammenlignbare områdene (kommune, stat og Spekter Helse) for HUK-områdene⁴ (HSH), og ble godkjent i uravstemning.

Selv om prisveksten ble høyere enn forventet (3,8 prosent i 2008 målt ved konsumprisindeksen), ligger det an til økt kjøpekraft for de fleste lønnstakergrupper for 2008.

Tabell 1: ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2007	2008*
Industriarbeidere (NHO)	5,5	5 ½
Statsansatte	5,1	6
Kommuneansatte	4,8	6 ½

* Anslag ut fra rapport 24. juni 2008 fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene og annen informasjon.

Tabell 2: ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING, REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2007	2008*
Industriarbeidere (NHO)	4,7	1 ¾
Statsansatte	4,3	2 ¼
Kommuneansatte	3,2	2 ½
<i>Memo; prisvekst v/KPI</i>	0,8	3,8

* Beregnet ut fra tabell 1.

Vedlegg 1

Tariffpolitisk vedtak 2008

1. Bakgrunn og utfordringer

Utviklingen på det området som er LOs hovedmål for tariffpolitikken, er svært god. Vi har fått en rekordsterk sysselsettingsvekst, uten at økonomien har løpt løpsk slik den gjorde under jappetida på 1980-tallet. Vi har på to år fått over 150 000 flere i arbeid. Fortsatt vil omstillinger i arbeidslivet gi utfordringer vi må møte med kompetansebygging.

Den registrerte arbeidsledigheten er nå kommet under 2 prosent. Arbeidsinnvandringen har imidlertid dekket svært mye av jobb-

⁴ Omfatter sju landsoverenskomster i bl.a. helse, utdanning og kultur

veksten. Dette har vært bra for bedriftene, som enklere enn ellers har fått dekket sitt arbeidskraftbehov. Det er imidlertid ikke så gunstig med tanke på de mange i arbeidsdyktig alder som står utenfor og som kunne vært sysselsatt om forholdene lå bedre til rette for det.

Dette understreker betydningen av en bredere og mer aktiv inkluderingspolitikk. Det er svært viktig at Regjeringen viderefører tiltaksnivået fra tidligere og styrker effektivitet og gjennomføringskraft.

Til tross for den sterke etterspørselen etter arbeidskraft, har sysselsettingsveksten foreløpig i begrenset grad kommet personer i utkannten av arbeidsmarkedet til gode.

Rundt 400 000 står utenfor arbeidsmarkedet gjennom å motta helse relaterte trygdeytelser (dvs. utenom dagpenger og sykmeldte). Det er om lag uendret fra ett år tidligere. Mange av disse ønsker seg innpass i arbeidslivet. Antall personer på attføring har gått ned, mens de som mottar rehabiliteringspenger er om lag like mange som ett år tidligere, og det samlede antallet på uføretrygd har fortsatt å øke. Det er særlig foruroligende at andelen på uføretrygd øker betydelig blant unge.

Det er klart økende sysselsetting blant senior arbeidstakere. Dette samsvarer godt med undersøkelser, som viser stor motivasjon for arbeid etter 62 år når arbeidsmarkedssituasjon og type jobb gjør dette mulig. Det er viktig at IA-arbeidet ikke bare fokuserer på sykefravær, men utnytter den gode jobbtilgangen til varig inkludering av seniorer og utsatte grupper.

Ifølge den nye tallserien fra SSB ble antallet undersysselsatte betydelig redusert gjennom 2006 til ned mot 60 000 (mot rundt 100 000 i tidligere beregninger). Det er likevel viktig både å følge opp med full tyngde de tiltak vi har fått gjennomslag for, og videreutvikle nye.

De økonomiske utsiktene for 2008 er så langt heller ikke dårlige. Men usikkerheten har økt og vi kan uansett ikke regne med gjentak av de siste års store vekst og framgang. Vi har en svekket verdensøkonomi og stor usikkerhet for mange norske bedrifter. Det blir en stor utfordring å styre norsk økonomi framover, slik at vi ikke igjen forspiller viktige muligheter.

I en åpen økonomi som den norske må vi ha et bredt sett av virkemidler, der rente-, budsjett- og skattepolitikk spiller på lag. Dette er viktig både for å sikre rettferdig fordeling og stabilitet i produksjon og sysselsetting. En aggressiv rentepolitikk kan virke ødeleggende for arbeidsplasser og bedrifter, slik vi så i 2002–2003. Store renteendringer kan gi tilfeldige utslag og bidra til større økonomiske forskjeller i samfunnet.

2. Behovet for gode pensjonsordninger

LOs mål for pensjonssystemet formulert av LO-kongressen 2005 er å sikre alle en pensjon tilsvarende 60–70 prosent av tidligere lønn. Et skritt på veien var innføringen av en obligatorisk minsteordning (OTP) fra 2006. Samtidig ser vi imidlertid en klar tendens til at gode ytelsesordninger blir erstattet av ordninger som er billigere og mer forutsigbare for bedriften, men med dårligere vilkår for de ansatte.

For å sikre LOs mål, må det samtidig med omleggingen av folketrygden etableres et bredere system av tjenstepensjoner som motvirker en økende ulikhet på pensjonsområdet. Det er også nødvendig for å redusere de høye driftskostnadene i dagens system med bedriftsvise ordninger. Det er også nødvendig for å gi likestilling mellom kvinner og menn og lettere jobbskifte. Norge avviker nå fra andre land ved at pensjon i privat sektor er den enkelte bedrifts ansvar og at arbeidstakerne har liten innflytelse over ordningene og det som i realiteten er arbeidstakernes egne penger.

Regjeringen har nå meddelt at en, i samsvar med Soria Moria-erklæringen, vil utrede det organisatoriske grunnlaget for et bredt, kollektivt tjenstepensjonssystem som kan være like bra som i de andre nordiske land. Dette er en oppfølging av krav vi reiste i forbindelse med mellomoppgjøret i 2007.

På veien mot et bedre system er det viktig å unngå svekkelse av allerede eksisterende ordninger. Arbeidstakerne må få større innflytelse der bedriftene vil skifte pensjonsordning for å spare kostnader. Det er uheldig at omorganisering av offentlige virksomheter innebærer at denne innflytelsen svekkes. I Stortingets pensjonsforlik heter det helt klart at tjenstepensjon tilsvarende to tredjedeler av sluttlønn i offentlig sektor (bruttoordninger) skal videreføres.

Det ligger også en viktig oppgave i å unngå svekkelser av ordningen for utføre.

3. Inntektsutvikling

Året 2007 ga en rekordstor reallønnsforbedring for de aller fleste. Dette skyldes at prisstigningen ble spesielt lav, med bare 0,8 prosent, men også at lønnsveksten utenom de store oppgjørene ble noe større enn forutsatt på våren.

Lønnsveksten for 2007 anslås nå til over 5 prosent for gjennomsnittet – og faktisk i overkant av dette for industriarbeidere. Det ga en reallønnsvekst på over 4 prosent. Problemet er knyttet til at noen

områder blir hengende etter, kanskje særlig innen privat service. Kommunesektoren kommer også ut lavere enn gjennomsnittet.

TBUs anslag for prisstigningen fra 2007 til 2008 er om lag 3 1/2 prosent.

Norske bedrifter har både i 2006 og 2007 fått en klart sterkere kostnadsvekst enn hva utenlandske konkurrenter har fått. Dette har kunnet skje gjennom en sterk produktivitetsvekst og en gunstig prisutvikling for norske varer. Lønnsveksten internasjonalt ser ut til å fortsette rundt 3 1/2 prosent.

4. Lønnsfordeling

Et viktig prinsipp for LOs tariffpolitikk har vært at våre krav til inntektsutviklingen må tilpasses utfordringene i konkurranseutsatt næringsliv og arbeidet for full sysselsetting. Som vedtatt av kongressen, må næringer utsatt for internasjonal konkurranse sette rammene for inntektsutviklingen (frontfagsmodellen). Ved sammenligning mellom sektorer må alle yrkesgrupper tas med. Frontfagsmodellen er ikke opprettholdbar over tid hvis enkelte områder/grupper systematisk får lavere lønnsvekst enn lønnsveksten i de internasjonalt konkurranseutsatte sektorene. Frontfagsmodellen gir således mulighet til kompensasjon til områder/grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

Likelønn

Det har over tid vært betydelige framskritt i utviklingen av like-lønn. Den delen som gjenstår, uttrykt ved i overkant av 13 prosent lavere lønn for kvinner i gjennomsnitt, vil være en stor utfordring. Det er behov for økt innslag av sentral lønnsdannelse der det lokale element bidrar til ulikelønn og etterslep. Fortsatt vil vekt på lav-lønnsprofil og garantiordninger særlig treffe kvinner. Viktige tiltak er videre:

- Mer enn forholdsmessig andel til kvinner av avtalte lønnstillegg, der slik styring er mulig.
- Forsterket innsats for å realisere rett til heltidsstillinger.
- Anerkjennelse for så vel formell kompetanse, realkompetanse som lederansvar for kvinner.
- Utvidet mulighet til fagarbeiderstatus i kvinne-dominerte jobber, samt anerkjennelse for bransjerelaterte fagskoler.
- Likelønn fremmes i lokale lønnsforhandlinger bl.a. gjennom at de

som er ute i permisjon tas med. Likelønn må videre ivaretas ved så vel tilsetting som opprykk.

Lavlønn

Tiltak for å motvirke lønnsforskjeller og bedre lavlønnsgruppers situasjon vil alltid stå sentralt i LOs tariffpolitikk. Derfor er det så viktig med særskilte lavlønns tillegg og garantiordninger som ivaretar dette hensynet. Garantiordningene er ekstra viktige nå som store områder har hatt en bra lønnsutvikling. De sikrer at grupper av lavlønte til en viss grad får del i inntektsforbedringene. Når det likevel er vanskelig å få til ytterligere løft for lavlønte, betyr det at sterke krefter trekker i en annen retning.

Særlig på viktige områder i tjenestenæringene står vi overfor tunge motkrefter i dette arbeidet. Forsterket konkurranse og stramme budsjetter trekker i retning av økt innslag av lavlønn. Det er flere mekanismer som her er sterke:

- tjenestesektoren er lettere utsatt for useriøsitet enn industrien
- økt vandring av arbeidskraft med liten forhandlingsstyrke, særlig til bl.a. handel, restaurant, rengjøring og transport
- konkurransen skjerpes gjennom vikarbyråer, utsetting av oppgaver og handel med tjenester over landegrensen

Særlig i bransjer der avtaledekningen er lav, kan tradisjonelle lavlønns tiltak alene vanskelig stå imot dette. Det må også organisatoriske grep til for en lavlønnsatsing som er bærekraftig i lengden. Det gjelder også deler av offentlig sektor og deres innkjøpspolitikk. Derfor må LO styrke sitt arbeid mot useriøsitet og for bedre lønnsevne i mange bransjer.

Kompetanse

Kravene til de ansattes kompetanse og ferdigheter endres raskere enn noen gang, men tilretteleggingen for, og tilgangen på kompetansehevende tiltak er svært ulik. Det samme gjelder den økonomiske uttellingen for både formell, ikke formell og uformell læring. Andelen som deltar i kurs og utdanning synker i alle utdanningsgrupper, og Fafos forskning viser at arbeidsgivernes opplæringspraksis bidrar til å reproducere og forsterke forskjeller som er skapt gjennom utdanningssystemet.

Mange steder får kvinner i mindre grad enn menn mulighet til å

gjennomføre studier og utdanning i arbeidstida, samtidig som de får dårligere uttelling for kompetansen. Økt anerkjennelse for kompetanse og lederansvar, og utvidet mulighet til fagarbeiderstatus også i kvinnedominerte jobber, er ett element som kan trekke i riktig retning, men også enkelte kvinnedominerte grupper med høyere utdanning får for liten uttelling for videreutdanning.

Utdanning og kompetanseheving må generelt gi uttelling på alle nivåer, også for dem som alt har et grunnlag. Det må iverksettes tiltak som motvirker de negative effektene av økt studierende.

Omstillingspresset i dagens arbeidsliv gir utrygghet og belastninger for mange arbeidstakere. Ekstra veiledningsinnsats for yrkesgrupper i førstelinjetjenesten er en type kompetansetiltak som fortsatt er nødvendig.

Et viktig rekrutteringstiltak for på lengre sikt å sikre kompetent arbeidskraft, er inntak av lærlinger. Utfordringene framover er å øke antallet læreplaner, sikre kvaliteten på opplæringen i skole og bedrift og en bedring av lærlingenes økonomiske vilkår under bedriftsopplæringen, noe som også vil stimulere flere ungdommer til å velge yrkesfag.

Opplysnings- og utviklingsfondet er en del av Fellesordningene mellom LO og NHO som har til formål å gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv. Fondet er en viktig bidragsyter til forbundenes tillitsvalgtsoptilrettelse og Hovedorganisasjonenes Fellestiltak (HF). Innbetalingene til fondet har ikke vært regulert på en rekke år. LO vil derfor fremme tiltak som styrker fondets økonomi.

LO mener at arbeidet med kartlegging og dokumentasjon av de ansattes realkompetanse, og utarbeidelse av individuelle kompetanseplaner, må forsterkes. Regjeringen må følge opp kompetansespolitikken i St. meld. 16 (2006–2007) ... *ingen sto igjen*, og de senere signaler om en helhetlig gjennomgang av denne politikken. LO krever at dette nå følges opp og konkretiseres. Dekning av livsopphold under etter- og videreutdanning er heller ikke løst, til tross for klare formuleringer i Soria Moria.

Oppsummert om lønn

Ut fra det foranstående og hensynet til å forsvare de sentrale oppgjørens betydning for lønnsdannelsen, vil kravene til lønn for 2008 være:

- Generell bedring av kjøpekraften.
- Likelønnsprofil på sentralt og lokalt avtalte tillegg, bl.a. ved mer enn forholdsmessig andel til kvinner der slik styring er mulig.
- Garantiorordninger, heving av overenskomstenes lønnssetser og særskilte tillegg til lavlønte.
- Bedring av lærlingenes økonomiske vilkår.

I de enkelte områdene gjøres prioriteringer til fordel for grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen, herunder LO-grupper med lang utdanning.

5. AFP

LO deler myndighetenes ønske om å fremme lengre yrkesdeltakelse, med gjeldende utsikt til liten vekst i antall personer i yrkesaktiv alder og en stor økning i antall pensjonister. LO-kongressens forutsetning var at dette måtte skje ved et arbeidsliv som gir bedre muligheter for seniorenene, og ikke gjennom kutt i AFP-ordningen livet ut for dem som har behov for å gå av før ordinær pensjonsalder.

Den foreslåtte nye tidligpensjonen i Folketrygden innebærer en kraftig reduksjon i alderspensjonen ved uttak før fylte 67 år. Spesielt utsatt blir arbeidstakere som ved fylte 62 og 63 år ikke har et reelt valg om å fortsette eller ikke. Ofte er det de samme gruppene som historisk har hatt en lavere levealder enn gjennomsnittet.

AFP er bygd opp gjennom mange år. Denne utviklingen er resultat av mange tariffoppgjør hvor de LO-organiserte har vist måtehold i forhold til lønnstillegg. Dette, realisert gjennom økonomiske bidrag fra staten og betaling fra arbeidsgiverne, gjør at AFP nå er blitt en god ordning for mange som er utslitte etter et langt arbeidsliv. Det skal den fortsatt være.

Folketrygden, slik vi kjenner den fram til nå, har vært det grunnlaget som AFP er bygd på. Når systemet for opptjening og utbetaling av pensjon fra folketrygden endres på helt sentrale punkter, må AFP tilpasses dette for også i framtida å være en viktig del av retten til å kunne gå av ved fylte 62 år.

AFP er en felles sak som krever felles handling og felles opptreden. AFP angår alle organiserte i LO-forbundene, og det er et felles ansvar å finne gode løsninger på framtidas AFP, samtidig som pensjonssystemene utformes slik at det gir gevinst å være i inntektsgivende arbeid.

Våre krav til AFP er:

- at AFP-tillegget skal utformes slik at de som ikke har arbeidsinntekt etter avgang som AFP-pensjonist skal ha en pensjon på minst dagens nivå livet ut
- at AFP-tillegget skal heves når det er nødvendig for å kompensere for eventuelle framtidige levealderjusteringer
- at de spesielle skattefordeler som AFP-pensjonister har i dag skal inngå som en del av statens samlede bidrag til AFP
- at AFP skal kompensere den framtidige folketrygdens manglende lønnsregulering når det gjelder den del av pensjonen som tilsvarer minstepensjonen fram til ordinær pensjonsalder, i dag 67 år
- Deltidsarbeidende og andre med gjennomsnittlig årslønn under 4,3 G i 40 år må sikres minst like gode muligheter til å benytte AFP som i dagens ordninger.

AFP-løsningen i privat sektor må innpasses også i andre avtaleområder.

6. Andre gruppers inntektsutvikling

I arbeidet for en samfunnsmessig fornuftig lønnsdannelse er det avgjørende at alle grupper omfattes. De gode tidene gjør det særlig krevende, men spesielt viktig å videreføre oppslutningen om kollektiv fornuft.

Ett viktig element i å få til dette er at den usunne utviklingen av lønnstillegg, opsjoner og bonusordninger til toppledere bremses. Mynighetene har gitt viktige bidrag gjennom nytt lovverk og retningslinjer for statlig eierskap. Nå er det viktig at dette følges opp av styrever og årsmøter. De ansattes representanter må benytte muligheten som endringene i aksjeloven gir til bredere prosesser der selskapenes høyeste organer er gitt utvidet ansvar.

Også lønnsdannelsen for arbeidstakergrupper der LO har mindre innflytelse må følge det mønster som legges gjennom våre oppgjør. Finansområdet, som tidligere har sprenget rammene, hadde i 2007 en lønnsvekst mer på linje med andre grupper. Bransjen har nå et særlig ansvar for å dempe kjønnskjøvheter og annen ulikhet som er utviklet over tid. Mynighetene må forstå sin rolle som arbeidsgiver, men også statens ansvar i en bredere inntektspolitisk sammenheng.

7. Seriøsitet i arbeidslivet

Fagbevegelsen skal være den viktigste kraften for bedring av lønns- og arbeidsvilkår, velferd og demokratisering i samfunnet. Ethvert forsøk på å svekke fagbevegelsen gjennom å svekke kollektivavtalene eller lov- og regelverk etablert for å beskytte arbeidstakerne, undergraver den norske samfunnsmodellen.

Kampen mot useriøsitet i arbeidslivet utgjør dermed en betydelig utfordring. Regjeringen har tatt viktige skritt for å bremse innslaget av sosial dumping, men viktige tiltak gjenstår.

Fagbevegelsens utfordring må også gå utover det å demme opp for sosial dumping. Sentrale mål er å bedre lønns- og arbeidsvilkår, særlig i kvinnerike serviceyrker. Det er mulig å påvirke utviklingen i mer positiv retning gjennom et løpende arbeid på grunnleggende områder som:

- utvikling av avtaleverk og organisasjonsgrad
- stoppe arbeidsutleie som en måte å omgå lov- og avtaleverk på
- fremme av generelle spilleregler for arbeidsmarkedets innretning og virkemåte som sikrer åpenhet og innsyn
- vellykket integrering av arbeidstakere med innvandrerbakgrunn

Selv om LO er tilfreds med at myndighetene arbeider med forslag som skal motarbeide sosial dumping, har vi forslag til styrking og videre oppfølging som for eksempel solidaransvar. Særlig er det grunn til bekymring for utviklingen i utleiebransjen. Omfanget i bruken av innleid arbeidskraft og bortsetting av arbeid øker og brer om seg i stadig flere bransjer. Utviklingen av dette markedet er en trussel mot å videreføre viktige kvaliteter ved den norske arbeidslivsmodellen. Utviklingen fører til svekkelser i arbeidstakernes rettigheter, og det blir enklere for useriøse aktører å slippe til. Retten til fast ansettelse må forsvares. De tillitsvalgte må få større innflytelse på ansettelsesforhold og lønns- og arbeidsvilkår for innleide arbeidstakere.

LO har også krevd at dette perspektivet står sentralt i vurderingen av EUs forslag til tjenstedirektiv. LO er tilfreds med at Regjeringen har tatt initiativ til en bred konsekvensanalyse av direktivutkastet, og forutsetter at det sendes på ny høring før det tas endelig standpunkt.

8. Oppgjørsform og forhandlingsfullmakt

Valg av oppgjørsform må vurderes som en helhet ut ifra hvilke krav som stilles, og føres på det nivå som samlet sett gir best mulig resultat for de prioriteringer som LOs representantskap gjør.

Representantskapets prioriteringer sikres best gjennom utnyttelse av fagbevegelsens samlede styrke. Hensynet til AFP-ordningen tilsier at oppgjørene i privat sektor gjennomføres som samordnede oppgjør. Andre hensyn taler for at det under forhandlingene også åpnes for forbundsvise tilpasninger som gir forbundene rett til egne prioriteringer. Oppgjøret gjennomføres derfor samordnet med forbundsvise tilpasninger. Utfallet av tilpasningene blir en del av resultatet i oppgjøret.

Det forutsettes at resultatene videreføres i oppgjørene for andre områder der LO er part.

Representantskapet gir Sekretariatet fullmakt til å utforme de endelige kravene, herunder justeringsklausul for annet avtaleår. Forhandlingsresultatet godkjennes gjennom uravstemning i samsvar med oppgjørsformen.

Avstemningsresultater

Uravstemningen i LO/NHO-området ble gjennomført tirsdag 22. april, og resultatet ble meddelt Riksmeklingsmannen og NHO torsdag 24. april.

Resultater fra noen store forhandlingsområder:

	% avgitte stemmer	% Ja	% Nei
NHO	64,01	70,78	27,54
KS	27,04	87,38	11,35
Staten	47,40	80,19	18,24
Spekter i gj.snitt	38,56	81,86	15,39
HSH	67,94	81,23	16,49
SAMFO	44,15	75,56	24,18

Tariffnemnda

Tariffemndas vedtak av 06.10.08 om fortsatt allmenngjøring av tariffavtaler

Tariffnemnda fattet vedtak den 06.10.08 om videreføring av allmenngjøring gjeldende for byggebransjer i hele landet, elektrofagene i Oslo og Akershus samt for enkelte petroleumsanlegg på land som følger:

- Forskrift av 06.10.08 nr. 1121 om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge
- Forskrift av 06.10.08 nr. 1122 om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Oslo-regionen
- Forskrift av 06.10.08 nr. 1123 om allmenngjøring av tariffavtale for enkelte petroleumsanlegg på land

Vedtakene om videreføring var i tråd med LOs begjæring av 21.05.08. Forskriftene trådte i kraft 01.11.08.

Tariffnemndas vedtak av 06.10.08 om allmenngjøring av verkstedsoverenskomsten for skips- og verftsindustrien

LO fremmet den 27.09.07 begjæring om allmenngjøring av Verkstedsoverenskomsten gjeldende for skips- og verftsindustrien. Etter over ett års saksbehandling fattet Tariffnemnda den 06.10.08 vedtak om allmenngjøring, med ikrafttredelse av forskriften fra 01.12.08.

Vedtaket er fullt ut i samsvar med LOs begjæring, herunder også allmenngjøring av Verkstedsoverenskomstens arbeids- og overtidbestemmelser. Tariffnemnda begrunnet dette med at det innen skips- og verftsindustrien foreligger særlige forhold hvor høy tariffavtaledekning og innarbeidede arbeidstidsordninger tilsier at de aktuelle overenskomstbestemmelsene også må gjelde for utstasjonerte arbeidstakere.

Tariffnemndas vedtak av 18.12.08 – avslag på LOs begjæring om allmenngjøring av elektrooverenskomsten for hele landet
Tariffnemnda fattet den 18.12.08 vedtak om ikke å etterkomme LOs begjæring av 27.09.07 om allmenngjøring av Elektrooverenskomsten for hele landet. (Dissens 3-2.)

Nemnda la vekt på at den foreliggende dokumentasjon var begrenset og delvis motstridende. Nemnda anså det også som tvilsomt om dokumentasjonen kunne sies å være representativ for bransjen som sådan. Allmenngjøring framsto da ikke som berettiget og forholdsmessig.

Arbeidstidsordninger

Forhandlingsavdelingen har behandlet over 500 søknader om ulike arbeidstidsordninger (rotasjonsordninger) inneværende år. På høsten oppsto det tvist mellom NHO/Norsk Industri og LO/Fellesforbundet om kriteriene for godkjenning av arbeidstidsordningene knyttet til 14 – 21 rotasjonen og 12 – 9 rotasjonen. Saken ble behandlet i Arbeidsretten i desember og dom vil foreligge i januar 2009.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Rita Lekang og Karen Sophie Steen har representert LO i AFP-ordningens styre.

Rita Lekang har vært styrets leder. Varamedlemmer var Bjørn Kolby og Øystein Nilsen.

Tall fra LO/NHO-ordningen viser følgende:

Premieinntekter:	2008	2 063,7 mill. kr.
Utbetalt pensjon	2008	3 836,4 mill. kr.
Statstilskudd	2008	982,9 mill. kr.
AFP-tillegg	2008	205,3 mill. kr.
(finansiert av Sluttvederlagsordningen)		

Antall pensjonister (alle sektorer): Pr 31.12.2008 i alt:	48 428
---	--------

62 år:	6 930
63 år:	9 316
64 år:	10 685
65 år:	10 523
66 år:	10 246
67 år:	728

Antallet AFP-pensjonister i privat sektor pr 31.12.2008:	21 815
– LO/NHO	20 026
– Bank/Finans	1 789

Antallet AFP-pensjonister i offentlig sektor pr 31.12.2008:	25 387
– Kommunal	13 189
– Stat under 65 år	6 694
over 65 år	5 504

SPEKTER (tidligere NAVO)	1 212
--------------------------	-------

Vedlegg 2

Riksmeklingsmannen
Grensen 3
0159 Oslo

Lønnsoppgjøret 2008 – tilpasset AFP

Jeg viser til brev fra Riksmeklingsmannen av 2. april 2008 med avtale mellom Landsorganisasjonen i Norge og Næringslivets Hovedorganisasjon om ny AFP-ordning.

Pensjonsreformen er avgjørende for å trygge framtidens pensjoner gjennom et sosialt og økonomisk bærekraftig pensjonssystem. Med to brede forlik har Stortinget 26. mai 2005 og 23. april 2007 fastslått

hovedtrekkene i reformen. Det er blant annet vedtatt nye regler for opptjening av alderspensjon der alle år skal telle med. Den øvre begrensningen på 40 opptjeningsår i dagens folketrygd faller dermed bort. Det åpnes for fleksibelt uttak fra 62 år, og pensjonen øker ved senere uttak. Arbeid kan kombineres med pensjon uten avkorting. Stortinget har videre vedtatt levealdersjustering av alderspensjon for nye alderspensjonister fra 2010, og nye regler for regulering av alderspensjon under utbetaling for alle alderspensjonister fra samme tidspunkt.

Det nåværende regelverket for avtalefestet pensjon (AFP) er tilpasset dagens alderspensjon i folketrygden. Når denne endres må det gjøres tilpasninger i AFP. Regjeringens utgangspunkt har vært at AFP videreføres i form av et nøytralt påslag til alderspensjonen i folketrygden. Dermed kan også AFP kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting. Med en slik utforming vil AFP sammen med ny alderspensjon i folketrygden bidra til å nå de sentrale målene for pensjonsreformen.

Samlet pensjonsnivå fra folketrygden og AFP kan med en utforming i tråd med Regjeringens utgangspunkt slik det ble konkretisert i det partssammensatte AFP-utvalget – herunder den økonomiske rammen for en tilpasset AFP – bli lavere enn dagens AFP for de første kullene med 62-åringer fra 2010. Dessuten innebærer levealdersjusteringen fra 2010 at de første kullene av pensjonister må arbeide lenger for å motvirke effekten av levealdersjusteringen enn de som får sin pensjon beregnet etter nye opptjeningsregler. I tillegg er det kort tid til pensjonsreformen iverksettes slik at den enkelte har mindre muligheter til å tilpasse seg.

På denne bakgrunn er Regjeringen innstilt på å foreslå for Stortinget:

1. Et livsvarig kompensasjonstillegg til personer som får ny tilpasset AFP og som får beregnet alderspensjon fra folketrygden helt eller delvis etter dagens opptjeningsregler, det vil si for personer i årskullene fra 1948 til 1962. Tillegget:
 - settes til 10 000 kroner på årsbasis i 2010 for 62-åringer som omfattes av ny AFP
 - kan likevel ikke være mer enn halvparten av AFP-påslaget
 - utformes nøytralt slik at senere uttak gir høyere årlig tillegg, og slik at det ikke er behov for regler om avkorting av pensjon mot arbeidsinntekt
 - holdes nominelt fast i utbetalingsperioden

- reguleres med lønnsveksten mellom årskullene
- øker med 400 kroner ved 62 år for hvert nye årskull fra og med 1949-kullet til og med 1953-kullet
- utfases i takt med dagens opptjeningsmodell i folketrygden fra og med 1954-kullet, som får 90 prosent av tilleggget til 1953-kullet. Det siste kullet som får kompensasjonstillegg er 1962-kullet
- utbetales skattefritt
- finansieres fullt ut av staten.

2. En gradvis innfasing av levealdersjusteringen som følger av forslaget i høringsnotatet om ny alderspensjon i folketrygden av 28. januar 2008. Her benyttes observert dødelighet i en tiårsperiode før fylte 61 år som grunnlag for beregningen av de enkelte årskulls forholdstall/delingstall. Regjeringen er innstilt på å foreslå at levealdersjusteringen innføres ved at:

- forholdstallet ved 67 år ikke skal øke mer enn 0,5 prosent fra ett årskull til det neste for kullene 1943 til 1949
- skjermingen får gradvis mindre effekt for kullene 1950 til 1958 ved at denne teller 90 pst. for 1950-kullet, 80 pst. for 1951-kullet osv.

Dette fører til lavere forholdstall for alle i årskullene fra 1944 til 1962, og dermed høyere alderspensjon for et gitt pensjoneringsstidspunkt enn det som følger av høringsnotatet. Den foreslåtte endringen får ikke virkning for delingstallene som benyttes når alderspensjon er opptjent etter nye regler. Skjermingen påvirker dermed ikke alderspensjonen til personer født i 1963 eller senere i forhold til det som er skissert i høringsnotatet.

På bakgrunn av pensjonsforliket 23. april 2007 og innretningen av ny AFP-ordning i avtalen mellom partene, legger Regjeringen til grunn en påslagsordning for AFP som skissert i det partssammensatte AFP-utvalgets rapport av 6. februar 2008. Den konkrete utformingen er:

- Retten til AFP tjenes opp med 0,314 pst. av årlig pensjongivende inntekt fram til fylte 62 år og opp til en øvre grense på 7,1 G. Pensjongivende inntekt fastsettes på samme måte som ved beregningen av inntektspensjon i folketrygdens alderspensjon.
- AFP utbetales som et livsvarig påslag til alderspensjonen. Påslaget er 19 200 kroner høyere før enn etter fylte 67 år, gitt tilstrekkelig opptjening.

- Det årlige AFP-påslaget utformes nøytralt slik at det øker ved senere uttak, og slik at det ikke er behov for regler om avkorting av pensjon ved arbeidsinntekt. Påslaget økes ikke ytterligere ved uttak etter 70 år. Samme levealdersjustering som for alderspensjon fra folketrygden benyttes ved beregning av påslaget.
- Arbeidsinntekt kan kombineres med AFP og alderspensjon fra folketrygden uten avkorting, verken av AFP eller alderspensjonen.
- AFP reguleres på samme måte som inntekstpensjon i ny alderspensjon i folketrygden både under opptjening og utbetaling.
- Arbeidstakeren må på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i en bedrift som er omfattet av ordningen.
- Arbeidstakeren må ha vært omfattet av AFP-ordningen i minimum 7 av de siste 9 år.
- Alle fra og med 1948-kullet får ny tilpasset AFP fra og med iverksettingstidspunktet for pensjonsreformen i 2010, mens tidligere årskull beholder dagens AFP-ordning og kan ta ut AFP etter disse reglene også etter dette tidspunkt.

Regjeringen er innstilt på å foreslå for Stortinget at den livsvarige delen av AFP-påslaget legges til grunn ved vurderingen av retten til å ta ut pensjon i folketrygden før 67 år.

Regjeringen legger til grunn at en ny tilpasset AFP etableres som én felles ordning i privat sektor, organisatorisk knyttet til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene. Det forutsettes at styrende organer reflekterer deltakelsen i ordningen. Staten yter løpende tilskudd knyttet til AFP-ordningen til arbeidstakerne/pensjonistene tilsvarende halvparten av ytelsen fra arbeidsgiverne, eksklusive utgifter til kompensasjonstillegget som finansieres fullt ut av staten, jf. punkt 1 ovenfor. Det forutsettes at det etableres en robust ordning for innbetaling av arbeidsgivernes premie, og at arbeidstakere som benytter ordningen er garantert utbetaling av AFP uavhengig av de enkelte bedriftenes betalingsevne. Statens andel utbetales direkte til den enkelte ved at Arbeids- og velferdsetaten forestår beregning og utbetaling av pensjonene.

Med Regjeringens bidrag vil folketrygdens alderspensjon sammen med en tilpasset AFP sikre gode pensjonsnivåer fra 62 år også etter 2010. Samtidig vil både folketrygdens alderspensjon og AFP motivere til arbeid, og underbygge hovedmålene for pensjonsreformen.

Regjeringen vil sørge for en fortløpende evaluering av pensjonsreformen for å kunne vurdere om reformen virker etter hensikten.

Det er i denne forbindelsen ønskelig med løpende kontakt mellom regjeringen og partene i arbeidslivet. Regjeringen vil derfor opprette et arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd, hvor opplegget for og resultatene av evalueringsarbeidet kan gjennomgås. Oppgavene til Arbeidslivspolitisk råd legges inn i det nye rådet. Regjeringen har merket seg at partene senest i 2017 skal evaluere overgang til ny AFP.

Med vennlig hilsen

Jens Stoltenberg

Vedlegg 3

Avtale mellom LO og NHO om ny AFP-ordning

1. Innledning

Stortingets vedtak om ny alderspensjon i folketrygden fra 2010 forutsetter at øvrige deler av pensjonssystemet skal tilpasses den nye reformen.

Den nye alderspensjonen er utformet slik at den enkelte, gjennom arbeidsinntekt eller ved annen pensjonsopptjening, opparbeider en pensjonsrettighet hvor nivået på den årlige pensjonen i hovedsak framkommer som en konsekvens av opptjeningen og utviklingen i levealderen.

Alderspensjonen er bygget opp slik at den skal stimulere til økt yrkesaktivitet, men gir samtidig anledning til tidligpensjon fra 62 år.

På denne bakgrunn er partene enige om at eksisterende AFP-ordning skal avløses av en ny AFP-ordning som er tilpasset regelverket i den nye alderspensjonen.

2. Den nye AFP-ordningen

- 2.1 Partene er enige om at dagens AFP-ordning avløses av en ny permanent AFP-ordning fra 1. januar 2010.

- 2.2 Den nye AFP-ordningen bygges opp etter de samme regler som for alderspensjonen. Fram til 2015 er opptjeningen i folketrygden basert på dagens regler. Deretter innføres de nye reglene gradvis fram til 2025.
- 2.3 Partene er enige om at ny AFP skal gis som et årlig livsvarig påslag til alderspensjonen basert på en to-nivåmodell. Nivåene defineres som prosentandel i forhold til lønn ved 40 års opptjening. Ytelsen skal være livsvarig, men kan ha høyest nivå de første årene.
- 2.4 Rettigheter til AFP skal kunne tas ut fra fylte 62 år for alle som er omfattet av ordningen. Senere uttak gir høyere utbetaling regnet pr. år.
- 2.5 Den nye AFP-ordningen omfatter alle ansatte i bedrifter som er, eller blir, bundet av ordningen.
- 2.6 Arbeidstakere født innen 31. desember 1947 har rettigheter etter dagens AFP-ordning.

3. Opptjening av rettigheter

- 3.1 Opptjeningsreglene for AFP skal være lik opptjeningsreglene for inntektspensjon i folketrygden, men stopper ved fylte 62 år. Den øvre grense for opptjeningsgrunnlaget settes til 7,1 G (modell F62 i AFP-utvalgets rapport). Opptjeningsprosenten for AFP-påslaget skal være 0,314.
- 2.2 AFP-påslaget skal være livsvarig og regnes med i minstekravet til opptjeningen av garantipensjon etter folketrygden.
- 3.3 Det etableres et sikringssystem i ordningen som sikrer mot at en eventuell rask innføring skal gi tap av pensjonsrettigheter ved overgang til nytt system.

4. Uttak av AFP

- 4.1 For å kunne få AFP-påslaget må arbeidstakeren på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i en bedrift som er omfattet av ordningen.
- 4.2 For å kunne ta ut AFP-påslaget må arbeidstakeren oppfylle folketrygdens opptjeningsregler for å få alderspensjon, jf. punkt 3.2. I tillegg må vedkommende ha vært omfattet av AFP-ordningen i minimum 7 av de siste 9 år.
- 4.3 Uttak av AFP-påslaget kan ikke skje etter 70 år.

5. Pensjonsnivåer

- 5.1 Uttaksreglene er basert på at den samlede utbetalingen av AFP ikke påvirkes av uttaksalderen (nøytral modell). Høyere uttak mellom 62 og 67 år finansieres ved lavere AFP-uttak etter 67 år, jf. likevel punkt 4.3.
- 5.2 Uttak av AFP-påslaget skal kunne kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting.
- 5.3 Ved tallfestingen av AFP-påslaget benyttes folketrygdens regler for levealderjustering. AFP-påslaget reguleres tilsvarende alderspensjonen i folketrygden.

6. Finansiering

- 6.1 Partene er enige om at det samlede økonomiske omfang av den nye AFP-ordningen er nåverdien av dagens AFP-ordning, regnet i faste 2007-lønninger.
- 6.2 Staten er ansvarlig for å yte tilskudd til de arbeidstakere som til enhver tid er omfattet, jf. punkt 6.1. Det innebærer at økt tilslutning til ordningen, samt endringer som skyldes demografi også omfattes. Statens tilskudd skal utgjøre halvparten av ytelsen fra arbeidsgiverne. Aktuelle arbeidsgivere og staten er ansvarlig for sine ytelser uavhengig av hverandre. Statens tilskudd utbetales direkte til arbeidstakerne.
- 6.3 Arbeidsgivernes andel finansieres ved en premie for alle ansatte i bedrifter som er omfattet av ordningen. Partene kan avtale endring av premien.
- 6.4 Partene er enige om at premieberegningen fastsettes som en prosentandel av inntektsgrunnlaget (Post 111 A. Partene forutsetter at administrasjonen for ordningen får tilgang til aktuelle data). Det er uaktuelt med egenandel for bedriftene i den nye AFP-ordningen.
- 6.5 Det innbetales ikke premie for årslønn under 1 G. Ansatte over 62 år unntas ved premieberegningen.
- 6.6 Premieberegningen foretas av LO og NHO, etter innstilling fra styret i AFP.
- 6.7 Premien innbetales til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene.

7. Fondsoppbygging

- 7.1 Arbeidstakere som benytter ordningen er garantert utbetaling av AFP-påslaget uavhengig av bedriftens betalingsevne.
- 7.2 Bredden i finansieringsgrunnlaget gir i seg selv sikkerhet for at

ordningen kan innløse framtidige forpliktelser. I tillegg skjer en oppbygging av et bufferfond fordi utbetalingene til AFP strekkes ut over tid. Samlet sikrer dette arbeidsgivernes forpliktelser til løpende utbetalinger.

- 7.3 Ordningen etableres atskilt fra dagens AFP-ordning som forutsettes avvirket innen 2015.
- 7.4 AFP-styret avgjør anbringelsen av fondets midler. Kapitalforvaltning i fondet kan skje etter mønster av Statens Pensjonsfond Utland.

Den positive likviditetsvirkningen av overgang til ny AFP nyttes til å fondere arbeidsgivernes framtidige forpliktelser.

8. Mobilitet

- 8.1 For å unngå tap av AFP-rettighet for arbeidstakere som skifter tarifftilknytning, etableres en felles ordning for privat sektor.
- 8.2 Det etableres i tillegg en overføringsmulighet for opptjente rettigheter mellom offentlig og privat sektor.

9. Evaluering og pensjonsråd

- 9.1 Det er et hovedsiktemål at pensjonsreformen skal medvirke til lengre yrkesløp i takt med at levealderen øker. Dette krever et bærekraftig arbeidsliv. Det er viktig at levealderjusteringen ikke forsterker sosiale skjevheter som er knyttet til systematiske forskjeller i levealder mellom ulike grupper i befolkningen. Det vil ta tid å få alle elementer på plass og se virkningen av nytt samlet pensjonssystem. Blant annet vil nytt opptjenings-system først være fullt ut innfasert i 2025. Det vil også være usikkerhet knyttet til blant annet befolkningsutvikling og den alminnelige økonomiske situasjon.
- 9.2 For å overvåke disse sidene ved innfasingen av pensjonssystemet og arbeidslivets utvikling, skal det opprettes et pensjonsråd, bestående av representanter for organisasjonene, AID, Finansdept., SMK Rådet skal utarbeide en (årlig) rapport om viktige utviklingstrekk i arbeidslivet og på pensjonsområdet og utføre andre oppdrag Regjeringen måtte gi. Rådet etableres med et eget sekretariat tilknyttet AID.
- 9.3 Senest i 2017 skal partene, med assistanse av Pensjonsrådet, evaluere overgangen til ny AFP og vurdere behovet for endring av ytelsenenes størrelse.

10. Tilknytning til folketrygden og statens medvirkning

- 10.1 Staten bidrar til at pensjonsnivået (folketrygd + AFP-påslag) for nye årskull med AFP f.o.m. år 2010 minst skal tilsvare dagens nivå (både før og etter 67 år) ved pensjonsuttak ved 62 år.
- 10.2 Det forutsettes da at skattereglene holdes fast, slik at nivået opprettholdes regnet både før og etter skatt.
- 10.3 Mange nye pensjonister de nærmeste årene fra 2010 vil merke skjerpede regler uten å dra fordel av de økte opptjeningsmuligheter som gis i ny folketrygd. På denne bakgrunn må levealdersjusteringen kompenseres (helt/delvis) slik at nivået på samlet pensjon ved 62 år (folketrygd + AFP-påslag) holdes uendret.

Partene er enige om at ordningene under pkt. 10 ikke skal ha økonomiske konsekvenser for arbeidsgiverne.

Sluttvederlagsordningen

AFP-ordningens styre er også styre for Sluttvederlagsordningen

Antallet innvilgede sluttvederlag var i 2008 1758 mot 1998 i 2007. Utbetalingene utgjorde i 2008 41,4 mill.kr, mens de i 2007 utgjorde 47,1 mill.kr. Premieinntektene i 2008 var 295,2 mill.kr, mot 285,9 mill.kr i 2007.

(Premieinntekter Sluttvederlagsordningen dekker også AFP-tillegget. Alle regnskapstall er før årsoppgjørdisposisjoner med avsetninger. Tallene er ikke revidert.)

Inntektsregulering for pensjonistene

Drøftingene om årets trygdeoppgjør ble gjennomført ved møter 27. og 28. mai 2008. Følgende organisasjoner deltok:

Norsk Pensjonistforbund, Landsorganisasjonen i Norge, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Unio, Yrkesorganisasjonenes sentralforbund og Akademikerne. Myndighetene var representert ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Finansdepartementet.

Organisasjonene fremmet følgende krav:

1. Etterregulering av grunnbeløpet

Grunnbeløpet i forbindelse med trygdeoppgjøret 2007 ble oppregulert slik at pensjonistene fikk en årslønnsvekst på 4,75 prosent. Lønnsveksten for alle grupper under ett fra 2006 til 2007 ble anslått til 5,4 prosent. På denne bakgrunn mener organisasjonene at det foreligger et etterslep på 0,65 prosent. Det ble dermed fremmet krav om oppjustering av årsinntekten 2007 med samme prosent.

2. Regulering av grunnbeløpet

Regjeringens anslag for årslønnsvekst for alle grupper fra 2007 til 2008 var på om lag 5 1/2 prosent, slik det framkom av revidert nasjonalbudsjett for 2008. Retningslinjer for reguleringen av grunnbeløpet slår fast at pensjonister med folketrygdpensjon skal ha en inntektsutvikling minst på linje med de yrkesaktive. Organisasjonene var opptatt av at «minst på linje med» må bety at enkelte oppgjør må innebære en regulering som ligger noe over utviklingen for de yrkesaktive. På denne bakgrunn krevde organisasjonene en oppregulering av grunnbeløpet på 5,8 prosent.

3. Tillegg for de med spesielt lave pensjoner

Organisasjonene var spesielt opptatt av minstepensjonistenes og unge uføres økonomiske situasjon og levekår. Organisasjonene krevde:

- A. En økning av særtillegget for minstepensjonistene til 0,85 G slik at ny minstepensjon blir 1,85 G med en opptrapping til 1,98 G innen 2010.
- B. En økning av unge uføres tilleggspensjon med 0,7 pensjonspoeng fra dagens nivå på 3,30 pensjonspoeng til 4,00 pensjonspoeng.

I møte 28. mai 2008 la staten fram følgende tilbud:

Statens tilbud i trygdeoppgjøret 2008 tok utgangspunkt i at Regjeringen ville foreslå for Stortinget en opptrappingsplan av minstepensjonen til enslige pensjonister slik at den fra 1. mai 2010 utgjør to ganger folketrygdens grunnbeløp. Samtidig ble det foreslått å styrke ordningen med garantert tilleggspensjon for unge uføre. Tilbudet forutsatte at etterslepet fra trygdeoppgjøret i 2007 knyttet til alders-, uføre- og etterlattepensjonister ble benyttet til å finansiere en ekstraordinær økning i folketrygdens minstepensjon til enslige pensjonister. Øvrige

etterslep tilbakeføres til de aktuelle stønadsordningene. Økningen i folketrygdens grunnbeløp baseres på forventet lønnsvekst fra 2007 til 2008.

Forventet lønnsvekst fra 2007 til 2008 ble anslått til 5,5 prosent, jamfør revidert nasjonalbudsjett for 2008. Regjeringens forslag innebar at gjennomsnittlig grunnbeløp økes med 5,5 prosent fra 2007 til 2008. Dette innebar at grunnbeløpet ville øke med 3444 kr fra 66 812 kroner til 70 256 kroner med virkning fra 1. mai 2008.

Regjeringen foreslo videre at deler av etterslepet på 0,65 prosent ble benyttet til å øke det ordinære særtillegget i folketrygden fra 79,33 prosent av grunnbeløpet til 94 prosent fra 1. mai 2008. Minstepensjonen for enslige pensjonister ville således øke med 16 476 kroner til 136 296 kroner pr. år. For ektepar der begge er minstepensjonister, øker pensjonen med 31 896 kroner til 251 496 kroner pr. år.

I tillegg ville Regjeringen foreslå for Stortinget:

1. En videre opptrapping av det ordinære særtillegget, til 100 prosent fra 1. mai 2010.
2. En styrking av ordningen med garantert tilleggspensjon til unge uføre, ved at nivået på antatte framtidige pensjonspoeng for unge uføre økes fra 3,30 til 3,50 med virkning fra 1. mai 2008. Det innebærer at personer med garantert tilleggspensjon til unge uføre får en økning på 14 112 kroner til 173 532 kroner pr. år i forbindelse med årets trygdeoppgjør.

Det ble enighet om statens tilbud, som så ble vedtatt i Stortinget.

Protokolltilførsel fra Akademikerne og Unio:

Disse organisasjonene har lenge krevd en opptrapping av minstepensjonen til 2 G og en bedring av unge uføres situasjon og levekår. Disse organisasjonene har imidlertid lagt til grunn at en slik opptrapping skal tas over statsbudsjettet og ikke betales av pensjonistene/trygdemottakerne gjennom en underregulering av grunnbeløpet. Disse organisasjonene viser til at retningslinjer for reguleringen av grunnbeløpet, vedtatt av Stortinget i 2003, slår fast at pensjonister med folketrygdpensjon skal ha en inntektsutvikling minst på linje med de yrkesaktive.

Utviklingen i minstepensjonene. ¹ Prosentvis endring fra året før

		2007		2008	
	Minste- pensjon i 2008, kr	Vekst i utbetalt pensjon	Vekst i disponibel realinntekt	Vekst i utbetalt pensjon	Vekst i disponibel realinntekt
Enslig	129431	4,4	3,6	11,2	7,4
Ektepar	238206	4,7	3,9	11,9	8,1

¹ Veksten i utbetalt pensjon fra 2007 til 2008 gjelder dem som var minstepensjonister gjennom hele denne perioden

Kilde: TBU

I forhandlingene deltok fra LO: Rita Lekang og Øystein Nilsen.

LOV- OG AVTALEVERK

Hovedavtalene

Forhandling om revisjon av Hovedavtalen mellom LO og FA (Finansnæringens Arbeidsgiverforening) og Hovedavtalen mellom LO og ASVL (Arbeidersamvirkenes Landsforening) ble ferdigforhandlet i 2008.

Arbeidsrett

Arbeidsrettens dom av 8.1.2008 – Brudd på Hovedavtalen

§ 9-3:

Saken gjaldt spørsmål om en skattemotivert overdragelse av et varemerke mellom to selskaper i samme konsern utløste drøftelsesplikt etter Hovedavtalen § 9-3 første strekpunkt.

LO/NNN fikk medhold i at bedriften hadde brutt reglene om informasjons- og drøftelsesplikt. Arbeidsretten fant det ikke avgjørende om transaksjonen har hatt virkning for bedriftens økonomiske eller produksjonsmessige stilling og utvikling, idet bestemmelsen bare stiller krav om at den aktuelle disposisjonen skal vedrøre bedriftens økonomiske og produksjonsmessige stilling og utvikling. Retten avviser også at drøftelsesplikten er snevrere fordi salget skjedde innenfor konsern. Salg av varemerke og inngåelse av lisensavtale er etter flertallets syn del av en bedrifts ordinære drift, og dermed gjenstand for drøftelse etter § 9-3. (Dissens 4-3.)

Arbeidsrettens dom av 15. mai 2008 – Hovedtariffavtalens arbeidstidsbestemmelser:

Saken gjaldt tolkning av Hovedtariffavtalens arbeidstidsbestemmelser. LO/Fagforbundet fikk Arbeidsrettens medhold i at der arbeidstaker har flere deltidstillinger i en kommune eller utfører ekstraarbeid for kommunen i tillegg til deltidstilling, skal samlet ukentlig arbeidstid vurderes under ett i forhold til hver av de tre alternative arbeidstidsordninger Hovedtariffavtalen opererer med (37,5/35,5/33,6). Dom-

men har betydning både for lengden av alminnelig ukentlig arbeidstid, størrelsen på timeavlønningen og innslagspunktet for overtidsgodtgjørelse.

Arbeidsrettens dom av 20. oktober 2008: Hovedavtalen § 8-3 nr. 7 – avbrutt permittering.

Saken gjaldt tvist vedrørende Hovedavtalen § 8-3 nr. 7 om avbrutt permittering. Tvisten gjaldt hvorvidt permitterte arbeidstakere som inntas i arbeid offshore i 14 dager med 12 timers arbeidsdag etter avtale om gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, må anses inntatt i arbeid i mer enn 4 uker iht. Hovedavtalen § 8-3 nr. 7.

Arbeidstakere som arbeider offshore i full turnus, arbeider 168 timer i løpet av 14 dager. Med en arbeidstid på 33,6 timer pr. uke, utgjør dette 5,5 uker. Etter hver arbeidsperiode skal det iht. Verkstedsoverenskomsten avspaseres 21/28 dager.

Arbeidsretten kom til at Hovedavtalen § 8-3 nr. 7 må forstås slik at arbeidstaker *faktisk* må være i arbeid i hele 4-ukersperioden for at det skal anses som ny permittering. Verken ordlyden i seg selv eller sammenhengen den framgår i, tilsa etter Arbeidsrettens mening at bestemmelsen skal ta i betraktning avspaseringsperioder som inngår i arbeidstakernes arbeidstid- eller turnusordninger. (Dissens 6-1.)

NAV legger til grunn at arbeidstakere som inntas i arbeid offshore i slike tilfelle er inntatt i arbeid mer enn 4 uker iht forskrift om dagpenger under arbeidsløshet § 6-4 om avbrudd under permittering, slik at det løper en ny permitteringsperiode, med plikt for arbeidsgiver til å betale lønn i arbeidsgiverperioden, samt at det løper ventetid før dagpenger kan utbetales.

Dommen innebærer derfor at arbeidstakerne i arbeid på en ordinær rotasjonsordning, dvs. 14 dager, verken får lønn i arbeidsgiverperioden og/eller dagpenger i ventetid etter at avspaseringsperioden er avsluttet.

Arbeidsrettens dom av 4. desember 2008 – Tillitsvalgtes rett til innsyn i uorganisertes lønn i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger – Standardoverenskomstens § 10.3.

Saken gjaldt tvist om hvorvidt personopplysningsloven er til hinder for at partene etterlever Standardoverenskomstens § 10.3. som gir de tillitsvalgte rett til lønnsopplysninger om de uorganiserte i forbindelse med lokale lønnsforhandlingene.

Partene var enige om forståelsen av Standardoverenskomstens

bestemmelse. NHO gjorde imidlertid gjeldende at det ville innebære et lovbrudd dersom arbeidsgiver utleverte opplysninger om de uorganisertes lønn.

LO/HK fikk medhold i at det innebar brudd på Standardoverenskomstens § 10-3 når bedriften i forbindelse med de årlige lønnsforhandlingene i bedriften nektet å utlevere til de tillitsvalgte opplysninger om navn, lønn, lønnsgruppe og ansiennitet for de uorganiserte som var omfattet av bestemmelsen.

Arbeidsretten la til grunn at personopplysningslovens § 8, bokstav f, som sier at det er anledning til å gi opplysninger til tredjepersoner som kan ivareta en berettiget interesse dersom hensynet til den registrertes personvern ikke overstiger denne interessen, er hjemmel for utlevering til de tillitsvalgte. Det vil si at de tillitsvalgte ved praktisering av tariffavtalen ivaretar en berettiget interesse og at de uorganisertes personvern ikke overstiger denne interessen. (Dissens 6-1.)

Dommen innebærer at det vil være anledning til å kreve inntatt i overenskomstene bestemmelser om innsynsrett uten at det vil være i strid med personopplysningsloven. Hvordan det forholder seg på tariffområder der man ikke har bestemmelser om innsynsrett, er usikkert.

Sivil rett

Høyesterett

Høyesteretts dom av 11. juni 2008 – Tips

Det har på Theatercafeen vært en praksis i 70 år at servitørene ubeskåret har beholdt tips de har mottatt fra gjester. Denne praksis er også meddelt servitørene ved ansettelsesintervjuer og i informasjonsmøter. Arbeidsgiver påla så servitørene å dele tipsen med kokkene. Servitørene gikk dermed til sak og hevdet at retten til å beholde all tips ubeskåret var en del av deres individuelle arbeidsavtale. Arbeidsgiver er da ikke berettiget til å løse anførte arbeidsmiljøproblemer ved å tilsidesette etablerte rettigheter. Dette gjelder enn mer der arbeidsmiljøproblemene søkes løst ved å gjennomføre en vesentlig inntektsreduksjon overfor en hel arbeidstakergruppe.

Høyesterett uttalte at forventningen om å beholde tips ubeskåret ikke var beskyttet. Det ble lagt avgjørende vekt på at tips var en gave fra gjestene og at det i dag var blitt helt vanlig å dele tips mellom kokker og servitører.

Høyesteretts dom 24. november 2008 om tariffavgift

Twisten gjaldt om den tariffavgiften som er fastsatt i tariffavtalen mellom Norsk Sjømannsforbund og Norsk Rederiforbund, er i strid med *den negative organisasjonsfriheten*.

Saken gjelder rekkevidden av Den Europeiske Menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 11 og Sosialpakten (ESP) artikkel 5 som begge etter ordlyden kun omfatter den positive organisasjonsfriheten. Rettspraksis om disse konvensjonsbestemmelsene fra Den Europeiske Menneskerettsdomstol (EMD) og Ekspertkomiteen – senere Sosialrettskomiteen – under ESP har imidlertid utviklet konvensjonene til også å omfatte den negative organisasjonsretten, men det er noe uklart hvor langt dette vernet går. Både EMK og ESP har lagt til grunn at tariffavgift *i og for seg ikke er konvensjonsstridig*. EMK har ikke klarlagt de nærmere betingelsene for dette, mens ESP stiller krav om *transparens og proporsjonalitet*. Dette innebærer særlig et krav om at det kan redegjøres for inntekter og utgifter knyttet til tariffavgiften og at inntektene ikke er større enn det forbundet bruker til fordel for dem som betaler tariffavgift.

Høyesterett uttaler «*at det ikke er i strid med retten til organisasjonsfrihet etter EMK artikkel 11 eller ESP artikkel 5 om det i en tariffavtale blir fastsatt at arbeidstakere som ikke er organisert i fagforeningen, skal pålegges en avgift til dekning av foreningens kostnader med å påse at de får de lønns- og arbeidsvilkår de har krav på*».

Tariffavgift er med dette akseptert *i prinsippet*, men Høyesterett stiller visse krav til ordningen som ikke var oppfylt slik ordningen var blitt praktisert. (Dissens 3-2.)

Høyesteretts dom av 27.11.08 – tunge løft dekket av yrkesskadeforsikringsloven § 11, 1. ledd bokstav c

Saken gjaldt hvorvidt en skulderskade pådratt etter et tungt løft er dekket av yrkesskadeforsikringslovens § 11, 1. ledd bokstav c som yrkesskade, som følge av påvirkning fra skadelige arbeidsprosesser.

En arbeidstaker fikk en skulderskade under utføring av et tungt løft i forbindelse med vedlikehold av en steinknusemaskin. Skaden ble ikke godkjent som yrkesskade etter folketrygdloven § 13-3, idet hendelsen ikke ble regnet som «arbeidsulykke». Det ble deretter reist krav overfor bedriftens forsikringsselskap om at skaden måtte dekkes som yrkesskade etter yrkesskadeforsikringslovens § 11, 1. ledd bok-

stav c, som «annen skade og sykdom, dersom denne skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser».

Høyesterett fastslo at hendelsen faller inn under yrkesskadeforsikringslovens § 11, 1. ledd bokstav c. Dommen fastslår at § 11, 1. ledd bokstav c supplerer både § 11, 1. ledd bokstav a om yrkesskade og bokstav b om yrkessykdom. Høyesterett viser til trygderettspraksis og to tidligere høyesterettsdommer, som bekrefter at «spesielt tunge løft i seg selv» kan gi grunnlag for yrkesskadedekning etter § 11, 1. ledd bokstav a som «arbeidsulykke». Den aktuelle skaden lå helt opp til situasjoner som var omfattet av § 11, 1. ledd bokstav a som arbeidsulykke. Høyesterett vektlegger også yrkesskadeforsikringslovens formål, og uttaler at skulderskaden var typisk utslag av en risikofylt arbeidssituasjon ved utføring av arbeidsprosesser, og at arbeidsgiver normalt er nærmest til å bære risikoen for slike skader.

Den faste tvistenemnd LO-NHO

Overenskomst for bemanningsforetak, Den faste tvistenemnd sak 2/2007.

Den faste tvistenemnd LO-NHO har behandlet en tvist om overenskomst for *Manpower AS, avdeling Bodø*. Konklusjonen ble at *«Ingen av arbeideroverenskomstene i overenskomstsyste­met mellom LO og NHO er anvendbare, slik at det foreligger tariffomt rom»*.

Nemndas begrunner sitt standpunkt med at Manpowers virksomhet er av en annen art enn innleiebedriftens.

Avgjørelsen innebærer mer generelt at overenskomstene for de ulike arbeidstakergrupper ikke kan anvendes på bemanningsforetak. Om en arbeidstaker er innleid fra et bemanningsforetak for å utføre transportarbeid, omfattes vedkommende likevel ikke av den transportoverenskomst som gjelder i innleiebedriften. Avgjørelsen har ikke virkning for funksjonærgrupper som har et annet system mht virkeområde.

HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)

HF's virksomhet er forankret i bestemmelsene i Hovedavtalen LO/NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i virksomhetene), og har som hovedmålsetting å bedre samarbeidsforholdene i bedriftene samt legge grunnlaget for utvikling og bedre lønnsomhet.

Sekretariatet

Sekretariatet består av rådgiver Else-Britt Hauge i LOs næringspolitiske avdeling og seniorrådgiver Ingrid Steen Malt i avdeling arbeidsliv i NHO. Sekretariatet møtes jevnlig og har i 2008 gjennomført i alt 13 møter.

Styret

Styremedlemmer fra LO har vært Ellen Stensrud og Trine Lise Sundnes. Forbundene har vært representert ved Liv Undheim fra Industri Energi og Anders Skattkjær fra Fellesforbundet. Varamedlemmer har vært Inger Furmyr fra Norsk Nytelses- og Næringsmiddelarbeiderforbund og Erna Hagensen fra Norsk Arbeidsmandsforbund. I tillegg møter avdelingsleder Grethe Fossli fra næringspolitisk avdeling og sekretariatsleder Else-Britt Hauge fast i styremøtene. Styreleder har i 2008 vært Sigrun Vågeng fra NHO, og styrets nestleder har vært Ellen Stensrud fra LO. Styret har i 2008 gjennomført i alt fem styremøter.

Økonomi

HF søkte om, og fikk bevilget, i alt kr 15 636 000,- til aktivitetsmidler fra Opplysnings- og utviklingsfondet for 2008. Aktivitetsmidlene går i all hovedsak tilbake til bedriftene i form av støtte til utviklingsprosjekter og samarbeidskonferanser, mens noe blir brukt til informasjonsaktiviteter og en mindre andel brukes til administrasjon.

Prosjektstøtte

Styret og sekretariatet har i 2008 bevilget støtte til flere nye bransje- og bedriftsprosjekter, samt flere samarbeidskonferanser i ulike bedrifter.

Ulstein Verft, Kleven Verft og Myklebust Verft i Ulsteinvik har fått støtte til et toårig utviklingsprosjekt som har som mål å gjøre verftene til gode arbeidsplasser der alle skal oppleve trygghet og føle trivsel i hverdagen. Det er satt spesiell fokus på at både faste verftsarbeidere og de som er ansatt i utleiefirma fra inn- og utland skal oppleve et godt fellesskap i bedriftene.

NHO Service og Norsk Arbeidsmandsforbund har fått støtte til et treårig bransjeprosjekt i vaktbransjen som har som mål å utvikle og bedre bransjens omdømme.

LO og NHO i Telemark har fått bevilget støtte til øremerkede aktiviteter i det treårige prosjektet «Samarbeid om innovasjon og verdiskaping i Telemark».

LO og NHO i Østfold har fått støtte til prosjektet «Sammen bedre på klima» for perioden 1.1.2009–31.12.2010.

Sekretariatet har bevilget støtte til NHO Grafisk, Mediebedriftenes Landsforening og Fellesforbundet til et forprosjekt om implementering av Lean i utvalgte bedrifter i grafisk bransje.

Titania AS og Rauma Ullvarefabrikk har fått støtte til gjennomføring av samarbeidskonferanser i bedriftene.

Sekretariatet deltar aktivt i prosjektenes styringsgrupper og ved behov i samlinger for øvrig.

Konferanser/seminarer

Våren 2008 arrangerte sekretariatet en samling for alle prosjektlederne og prosjektkoordinatorene i HF-prosjektene på Olavsgaard Hotell. Tema for konferansen var Lean Thinking.

I mai gjennomførte sekretariatet en erfaringskonferanse for ledelsen i LOs forbund og NHOs landsforeninger innenfor servicesektoren. Målet med denne konferansen var å få i gang en dialog om ønsker,

behov og muligheter for samarbeidsprosjekter innenfor bransjer og bedrifter i servicesektoren.

Felleskonferansen LO/NHO

Den årlige felleskonferansen for ledelsen i LOs forbund og NHOs landsforeninger i privat sektor ble avholdt som en dagskonferanse på Holmenkollen Park Hotel Rica 9. desember. Tema for konferansen var Innovasjon og kunnskapsdeling.

Tillitsvalgtsamlinger

LO har gitt støtte til en erfaringssamling for tillitsvalgte som deltar i HF-prosjektet Dialog i renholdsbransjen og tillitsvalgte som skal delta i Omdømmeprojektet i vaktbransjen.

Haugvik Industriarbeiderforening i Glomfjord har mottatt støtte fra LO til gjennomføring av en konferanse for de tillitsvalgte i bedriftene i Glomfjord Industripark. Målet med konferansen var å drøfte hvordan man kan utvikle partssamarbeidet i bedriftene for derigjennom å skape gode og trygge arbeidsplasser innenfor industriparken.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak arbeidsgruppe sykefravær

Sykefraværssamarbeidet mellom LO og NHO har pågått siden 1991 gjennom med en egen arbeidsgruppe under HF (tidligere «Sykefraværssprosjektet»). I arbeidsgruppen møter representanter fra NHO og LO. I 2008 har det vesentligste av arbeidet vært fokusert på arbeidet med Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv. Ingen nye prosjekter er igangsatt i 2008.

Forsknings- og forsøksvirksomhet

Det er ikke igangsatt egne prosjekter i 2008. De forsøk som er igangsatt, er kanalisert via FARVE (Forsøksvirksomhet arbeidsliv og velferdsetaten, Arbeids- og inkluderingsdepartementet). Programmet disponerer vel 12 mill. kr pr. år til forsknings- og prøveprosjekter. Styregruppers medlemmer kommer fra arbeidslivets organisasjoner, NAV, AID og Arbeidstilsynet.

Arbeidsmiljøopplæringen

LO/NHO (HF) har løpende fulgt opp de likelydende inngåtte avtalene med de tre kursarrangørene (AOF, Arbeidsmiljøsenderet og Industri-skolen). Det har vært stor etterspørsel etter kurs i arbeidsmiljø i 2008.

FELLESTILTAKENE HSH – LO

Fellestiltakene mellom HSH og LO ble reorganisert i 2007, og aktivitetene i 2008 har vært preget av organisatorisk og faglig oppbygging. Ny overordnet strategi er utviklet, rutiner for styrets og sekretariatets arbeid er skrevet og handlingsplaner for årene framover er laget. Presentasjonsbrosjyre er skrevet og distribuert, websider utarbeidet og retningslinjer for tildeling av støtte er på plass. Dessuten er en lang rekke aktiviteter igangsatt ute i virksomhetene, samarbeidskonferanser både for organisasjonene og parter i virksomhetene er arrangert. Styret og sekretariatet har funnet sin arbeidsform og lagt grunnlaget for utvidet virksomhet i 2009.

FELLESTILTAKENE LO – SAMFO

Fellestiltakene LO–SAMFO ble reorganisert i 2007 og aktivitetene i 2008 har vært preget av organisatorisk og faglig oppbygging. Ny overordnet strategi er utviklet, rutiner for styrets og sekretariatets arbeid er skrevet og handlingplaner for årene framover er laget. Presentasjonsbrosjyre er skrevet og distribuert, websider utarbeidet og retningslinjer for tildeling av støtte er kommet på plass. Dessuten er en lang rekke aktiviteter igangsatt ute i virksomhetene, samarbeidskonferanser både for organisasjonen og parter i virksomheten er arrangert. Styret og sekretariatet har funnet sin arbeidsform og lagt grunnlaget for utvidet virksomhet i 2009.

DEMOKRATI

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedrifts-demokratiske ordninger etter hovedavtalene og lov.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt

LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt, og har blant annet vært rådgivere ved etablering av ordninger med konsern-utvalg og konserntillitsvalgte.

Representasjon i konsern og konsernlignende foretaksgrupper

LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med å etablere felles representasjon i styrende organer i konserner og konsern-lignende foretaksgrupper.

Kurs

LO har bistått både AOF og forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak. I tillegg har LO bidratt med innledninger om ESU/EWC, OECDs ret-ningslinjer for flernasjonale selskaper og utfordringer ved omstilling.

Bedriftsdemokratinemnda

LO har to medlemmer i Bedriftsdemokratinemnda og ett i dets arbeidsutvalg, samt lederen i Landbrukets bedriftsdemokratinemnd.

Omstillinger

LO har vært rådgivere i flere større fusjoner, oppkjøp og omstillinger i privat og offentlig sektor, både når det gjelder bedriftsdemokratiske ordninger etter aksjeloven, konsernfaglig organisering og mer gene-relle utfordringer knyttet til lov- og avtaleverk, samt konkret gjen-nomføring.

LOs konsernforum

LO har avholdt to konferanser i konsernforumet der LO, forbund og tillitsvalgte har drøftet ulike konsernspørsmål og utviklet konsernfaglige strategier. Temaer har vært konsernutfordringer og samfunnsansvar, styremedlemmer og tillitsvalgtes rolle i arbeidet mot korrupsjon og bestikkelser, organisering av tillitsvalgte ved omorganisering og endring, miljø og klima. I tillegg har konferansene hatt en innledning om den faglige og politiske situasjonen fra politisk ledelse, samt gjennomgått aktuelle konsernrelaterte saker som er på dagsordenen hos myndighetene i EU og Norge.

LO har en observatør i det uformelle nettverket av konserntillitsvalgte og gjennom det hatt kontakt med og bistått konserntillitsvalgte i ulike spørsmål.

Kongressvedtak om bedriftsdemokrati

På bakgrunn av kongressens vedtak om forbedring og styrking av bedriftsdemokratiet, utarbeidet LO i nært samarbeid med forbundene en plan for hvordan de ulike områdene kan forbedres og styrkes. Etter en høringsrunde i forbundene oversendte LO i 2007 en rekke krav om endringer i aksjelovene og andre lover, blant annet obligatorisk representasjon i alle foretakstypers styrende organer. I 2008 fremmet LO konkrete krav om oppfølging av ervervslovens informasjonsregler i form av bestemmelser i selskapslovgivningen om at erverver av aksjer mv. plikter å informere tillitsvalgte om planene med ervervet.

Europa – OECD – TUAC

LO har en representant i DEFS' arbeidsgruppe om medbestemmelse og demokrati og i TUACs arbeidsgruppe om OECDs retningslinjer for flernasjonale selskapers handel og investeringer. LO er med i det nasjonale kontaktpunktet i Utenriksdepartementet. I 2008 mottok kontaktpunktet en klage fra Fellesforbundet over det norske morselskapet Kongsberg Automotivs medvirkning i forbindelse med lockout av over 300 arbeidstakere og innleie av arbeidskraft under lønnsforhandlinger i et amerikansk datterselskap.

EU-direktiver

LO har deltatt i en rekke høringer om implementeringen av direktiver og forordninger som inneholder regler om medbestemmelse.

Bedriftsdemokrati – regnskapsinformasjon og verktøy for tillitsvalgte

LO har avgitt mange høringsuttalelser knyttet til regnskapsinformasjon, som er et fagområde i grensesnittet mellom regnskapsrett, selskapsrett og skatterett. Dette området har betydning for hvordan kapitalinteressene organiserer sin virksomhet i Norge og utenlands og er derfor viktig for LOs medlemmer. Spesielt nyttig er regnskapsinformasjon som verktøy for tillitsvalgte og ansattes styrerepresentanter, som har medbestemmelse gjennom ulike bedriftsdemokratiske ordninger.

Fagområdet er relevant i forbindelse med omstillinger i næringslivet, men også mer og mer i offentlig sektor. Årsaken er at det nye økonomistyringssystemet som er under implementering i offentlig forvaltning, er hentet fra privat næringsvirksomhet. LO har i 2008 bistått forbund, tillitsvalgte og styrerepresentanter i flere saker både i offentlig og privat sektor. I 2008 har det vært spesielt mange henvendelser fra tillitsvalgte om de nye reglene for beregning av pensjonsforpliktelse. Det vises til avsnittet *Bistand ved omstilling* i kapittelet *Arbeidsmarked, nærings- og sysselsettingspolitikk*.

LOs gruppe for regnskap og selskapsrett reviderer den egenutviklede regnskapsanalysen til bruk for tillitsvalgte og styrerepresentanter i forhold til gjeldende regler for 2008.

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Næringspolitikk

LOs næringspolitiske engasjement er stort og preges av at LO har medlemmer i og er engasjert i mange bransjer. LOs næringspolitikk utformes og engasjementet utføres i hovedsak i samarbeid med forbundene, enten enkeltvis eller gjennom utvalgene som avdelingen har nedsatt.

I tillegg har avdelingen hatt til behandling mange høringer både i form av NOUer, innspill til lovtekster og andre politiske dokumenter. Samarbeid med Regjeringens og departementenes politiske ledelser har vært sentral, samt å delta i åpne høringer og andre møter i Stortinget.

LOs handlingsprogram for perioden 2005–2009 samt dokumentet *En offensiv for et konkurranseutsatt næringsliv* har vært sentrale dokumenter for planlegging av aktiviteter.

For områder med eget utvalg, vises det til utvalgets behandling av de politiske sakene. I tillegg bør noen områder nevnes spesielt:

Olje, gass og kraft

Arbeidet med å sikre framdriften av arbeidet med gassrørledningen til Grenland og videre til vest-Sverige – Skanled – har pågått i hele 2008 og er ennå ikke avsluttet. LO tok initiativ til et møte mellom svensk og norsk fagbevegelse i Gøteborg i februar 2008. Etter dette møtet har LO Sverige avgitt en positiv høringsuttalelse ang. myndighetsgodkjennelse i Sverige. Konsesjonen ventes å bli behandlet av den svenske regjeringen høsten 2009, og er en av de kritiske faktorene i Skanled-prosjektet. Regjeringen tar sikte på å legge fram en proposisjon vedrørende rørledningen våren 2009, da vil også spørsmålet om en eventuell statlig medfinansiering bli avklart.

Avdelingen har videre fulgt opp utbyggingen av Goliat-feltet i Finnmark og arbeidet med å påvirke utbyggerne til å etablere flest mulig arbeidsplasser i regionen. Plan for utbygging og drift av Goliat-fel-

tet vil bli behandlet av Stortinget våren 2009 og avdelingen vil følge denne prosessen tett.

Kraftsituasjonen i Midt-Norge. Industrikraft Møre AS (IKM) framla i desember 2006 en konsesjonssøknad for å bygge og drive et gasskraftverk i Elnesvågen i Fræna kommune. Søknaden ble avslått av Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) i begynnelsen av mars 2008, og en klage på avslaget er nå til behandling i Olje- og energidepartementet (OED). LO ba, i brev til OED i april 2008, departementet ta klagen fra IKM til vurdering, slik at det omsøkte gasskraftverket i Elnesvågen kan realiseres.

Hjemfallssaken har vært igjennom en prosess som har gitt grunnlag for bekymring for at den nasjonale kontrollen med vannkraften er truet. I lovendringene som ble vedtatt våren 2008 er hensynet til offentlig eierskap og kontroll og kommunesektorens interesser vel ivaretatt og styrket på visse punkter. LO er tilfreds med de lovendringene som ble foretatt i 2008.

Forsvaret og industrien

St.prp.nr. 4 (2007–2008) *Et forsvar til vern om Norges sikkerhet, interesser og verdier* (Langtidsproposisjonen) ble behandlet i Stortinget i 2008. Sentralt for LO var arbeidet for å opprettholde Heimevernets styrke og operative kapasitet og spesielt Heimevernets utdanningsinstitusjon.

Kjøp av nye kampfly var en stor sak, og ved årsskiftet 2007/2008 gjensto det to kampflytilbydere, USA og Sverige. LO og Fellesforbundet har gjennom hele prosessen hatt kontakt med de to. I tillegg har LO vært representert i Forsvarsindustriens utvalg, som vurderte gjenkjøpsverdien i tilbudene.

Forsvarsdepartementet har gitt støtte til en forstudie om et nasjonalt kompetansesenter for helikopter i Norge. LO er representert i styringsgruppen og har etablert en egen referansegruppe med representanter fra berørte forbund.

Samferdsel

Jernbanealliansen ble etablert høsten 2008, og LO deltar i alliansen, som skal fremme utbygging og opprustning av jernbanen i Norge. LO har én representant i styret for Jernbanealliansen.

For å følge opp LOs innspill til Nasjonal transportplan 2010–2019, har LO sammen med NHO utarbeidet en 10-punktsliste for samferdsel. Fellesforslaget ble overlevert Samferdselsdepartementet 26. juni 2008.

Kollektivkampanjen er et samarbeid mellom fagbevegelsen, miljøbevegelsen og bransjeorganisasjonen i kollektivsektoren. LO støtter kollektivkampanjen, som i 2008 har gjennomført et prosjekt for bedre framkommelighet for kollektivtrafikken i de store byene.

Luftfart

Luftfarten i Norge har i 2008 hatt sterk vekst i første halvår, men deretter tilbakegang i andre halvår som følge av den finansielle situasjonen. Ved et stadig større press på flyselskapenes inntjeningssevne, står man nå overfor mulige store strukturelle endringer i det vi kjenner som dagens luftfart i Norge. Dette kan først og fremst få konsekvenser for hva slags flyvedlikehold som skal drives i Norge. I tillegg vil antall flyplasser og rutestrukturer bli nøye vurdert. For ansatte i luftfarten settes lønns- og arbeidsvilkår under stadig større press. Dette er blant de oppgaver næringspolitisk avdeling arbeider med.

Regional utvikling

LO, Fagforbundet og NTL har hatt nær kontakt med KRD i forbindelse med Regjeringens forvaltningsreform, og har avlevert innspill til reformen som ble presentert i egen melding. Meldingen har langt på vei ivarettatt LOs innspill. Det har vært avholdt møter med Stortingets kommunal- og forvaltningskomité, KS og i LOs eget regionreformutvalg.

Det har videre blitt gjennomført møter med politisk ledelse i KRD om departementets pågående arbeid med en ny distrikts- og regionalpolitisk melding. Informasjon om regionalutvikling er dessuten videreformidlet LOs distriktskontorer.

Næringsrettede virkemidler

De næringsrettede virkemidlene ivaretas i hovedsak av Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva og GIEK. LO har et nært og løpende samarbeid med disse og har representasjon i deres styreverv med unntak av SIVA. LO har samarbeidet med Innovasjon Norge om organisasjonens koordinerende rolle i de framtidige regionale innovasjonstjenestene i forbindelse med den forestående eierskapsutvidelsen i 2010. GIEK har blitt evaluert og LO har avgitt sine innspill. LO arbeider for at de økonomiske overføringene fra staten skal bli best mulig og at virkemidlene får en innretning som ivaretar næringslivets utviklingsbehov i hele landet.

Nytt økonomistyringssystem i offentlig sektor

Det er under innføring et nytt økonomistyringssystem i offentlig sektor som berører både kommuner og statlig forvaltning. LO har vært sterkt engasjert i saken med utgangspunkt i kongressvedtakene mot privatisering fra 2005. Etter den vellykkede konferansen «Økonomistyringsreformen – en trussel mot politisk styring?» i 2006 har LO fulgt opp arbeidet på flere måter. I samarbeid med Fagforbundet arrangerte LO i 2008 konferansen «Helsereform. Utfordringer og løsninger», og det er brukt store ressurser på forskning i 2007 og 2008. Høgskolen på Rena og Fafo har levert fem rapporter som belyser konsekvensene av det nye styringssystemet. Handelshøyskolen i Bergen er nå også med i forskningsprosjektet, som videreføres i 2009.

LO har holdt mange foredrag om temaet både innad i egen organisasjon og i andre fora, og det er etablert et erfaringsutvekslingsnettverk av tillitsvalgte fra offentlig sektor.

LOs engasjement i saken har ført til at LO har blitt invitert og lyttet til i flere sammenhenger enn tidligere, både nasjonalt og internasjonalt.

Bistand ved omstilling

LO har bistått forbund, styrerepresentanter og tillitsvalgte på alle nivåer med utgangspunkt i gjeldende lov- og avtaleverk. Omfanget av hjelpen har variert fra sak til sak. Det har vært gitt råd i selve omstillingsprosessen og råd basert på økonomiske analyser i grensesnittet mellom regnskapsrett, selskapsrett og skatterett. Det er også utarbeidet selvstendige økonomiske rapporter.

I 2008 har LO mottatt færre forespørsler om bistand enn tidligere fra tillitsvalgte i privat sektor, men desto flere fra tillitsvalgte og forbund som organiserer medlemmer i offentlig sektor. Det henger sammen med at offentlig sektor tar i bruk stadig flere av prinsippene fra næringslivet og at tillitsvalgte etterspør kompetansen fra næringspolitisk avdeling. LO har blant annet vist at regnskapsmessig underskudd i offentlige virksomheter og presset på kostnadskutt nettopp henger sammen med at prinsipper fra næringslivet er tatt i bruk.

LO har prioritert å bistå forbundene i offentlig sektor på grunn av bekymringen for privatisering av offentlige tjenester og bortfall av

arbeidsplasser. Det forventes at antall henvendelser fra tillitsvalgte i offentlig sektor vil øke ytterligere i 2009.

Av kapasitetsgrunner har LO også i 2008 nedprioritert reisevirksomheten ut til tillitsvalgte som er berørt av omstilling, og i stedet arbeidet fra kontoret. Situasjonen er nå bedre etter at avdelingen har ansatt en person som blant annet skal jobbe med omstilling.

NAV-reformen

Etter møtet i Samarbeidskomiteen mellom LO og Arbeiderpartiet 17. september 2007 ble det nedsatt en egen arbeidsgruppe med følgende mandat:

Grappa skal overvåke gjennomføringen av NAV-reformen lokalt, herunder etablering og drift av lokale NAV-kontor. Utfordringer knyttet til organisering, gjennomføring og drift av NAV drøftes i grappa, med spesielt fokus på forhold som angår de ansatte og deres arbeidssituasjon.

Utgangspunktet for arbeidet er de tre målene med NAV-reformen:

- Få flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad.
- Gjøre det enklere for brukerne og tilpasse forvaltningen til brukernes behov.
- Få en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Grappa skal søke å komme fram til felles konklusjoner til problemstillinger som tas opp, og finne hensiktsmessige måter å få dette gjennomført på. Grappa kan selv hente inn eksperter/nøkkelpersoner til sine møter.

Grappa har pr. i dag følgende sammensetning:

Tor-Arne Solbakken, LO, leder; Mimmi Kvisvik, FO; Gerd Eva Volden, Fagforbundet; Anita K. Solhaug, NTL; Lise Olsen, LO Stat; Øystein Nilsen, LO, sekretær.

Fra Arbeiderpartiet:

Laila Gustavsen, statssekretær; Lise Christoffersen, Stortinget; Eva Kristine Hansen, Stortinget; Finn Jota, partikontoret; Kristine Nordenson, partikontoret.

Gruppen hadde to møter i 2008. Her forsøkte en bl.a. å kartlegge hva som er de viktigste utfordringene for NAV-kontorene utover i landet og også situasjonen for fagforeningene knyttet til NAV-kontorene.

Privat tjenesteytende sektor

I 2008 er det utarbeidet en egen næringspolitisk handlingsplan for «Privat tjenesteytende sektor». Den er utarbeidet av representanter fra Fellesforbundet, Handel og Kontor, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Jernbaneforbund, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Transportarbeiderforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk, EL & IT Forbundet, Fagforbundet og LO. LOs næringspolitiske avdeling ledet arbeidet. Målsettingen med handlingsplanen er å se hele sektoren under ett, med fokus på de næringspolitiske utfordringene, og bidra med forslag som kan legge til rette for utvikling og økt konkurransedyktighet i næringen.

Sosial dumping og useriøsitet

Med det omfang sosial dumping og useriøsitet etter hvert har fått, er den et direkte anslag mot den norske arbeidslivsmodellen og dermed et anslag mot det viktigste elementet den norske velferdsstaten er tuftet på.

I arbeidsmarkedet deltar flere og flere i det useriøse og svarte arbeidsmarkedet. Det hvite og seriøse arbeidsmarkedet konkurrerer dermed om arbeidskraften med det svarte.

I det svarte arbeidsmarkedet vokser useriøsiteten. Lønns- og arbeidsvilkår utvikler seg helt uavhengig av arbeidslivslovgivning og tariffavtaler. Retten til pensjon og sykestrygd faller bort for arbeidstakerne, og dermed faller også kostnadene for slike rettigheter bort for arbeidsgiverne. I det svarte markedet kan en rimelig nettolønn opprettholdes, men når verken arbeidsgiveravgift, pensjonsutgifter eller skatt betales og lønn ikke innberettes, vil bruttoprisen pr. time ligge betydelig under det som gjelder i det seriøse arbeidsmarkedet, og dermed kan lønnsdannelsen påvirkes negativt. Begrepet sosial dumping omfatter derfor både virkninger i arbeidsmarkedet og virkninger på de offentlige ordningene.

Mulighetene for å øke lønningene i de typiske lavlønns- og kvinne-dominerte bransjene i takt med lønnsutviklingen for øvrig, blir noe

redusert som følge av en voksende useriøsitet i bransjer som eksempelvis renhold, i restaurantbransjen og i transportsektoren. Konsekvensene er at de seriøse i bransjene føler seg presset som følge av konkurransevridding og dermed blir useriøse for i det hele tatt å overleve i markedet.

Denne utviklingen vil være den største trusselen mot et velorganisert, seriøst arbeidsliv, spesielt tatt i betraktning at jo flere som ser seg nødt til å forlate det hvite arbeidsmarkedet, desto raskere vil utviklingen i gal retning gå.

Det er omtrent 1600 virksomheter som er registrert i Brønnøysundregistrene med utleie av arbeidskraft som hovedformål. Ifølge SBL sysselsatte disse omlag 90 000 arbeidstakere. I tillegg har det vært en betydelig vekst av norskregistrerte utenlandske foretak (NUF).

Det er nå registrert over 23 000 NUF-er i Enhetsregisteret. I Foretaksregisteret er det derimot bare registrert om lag 10 000 foretak. Det er også en betydelig underregistrering i merverdiavgiftsmantallet.

Mange av disse foretakene har ingen aktivitet i opprinnelseslandet. Modellen brukes for å unngå de forpliktelser som ligger i å drive virksomhet i Norge. Slike foretak er ofte å finne innen bemanningsbransjen, byggebransjen og innen renhold.

Det har også vært betydelig vekst i etableringen av enpersonsforetak.

Selv om de store bemanningsforetakene driver seriøst, er det mye som tyder på at det er en betydelig vekst i den useriøse og svarte delen av bransjen. Mange utgir seg for å være bemanningsforetak, men driver ren arbeidsformidling der arbeidstakerne verken har et ansettelsesforhold eller får utbetalt lønn fra foretaket. På denne måten unngår en overgangsreglenes bestemmelser om norske lønns- og arbeidsvilkår.

Det norske inn- og utleiemarkedet er et av de mest liberale i hele Europa og i store trekk preget av mye useriøsitet. Å skape seriøse forhold i denne delen av arbeidsmarkedet har derfor hatt høy prioritet.

Kontrollvirksomhet utført av myndighetene i løpet av 2007 avdekker til tross for overgangsregler og allmenngjorte tariffavtaler, at kravet om norske lønns- og arbeidsvilkår ikke følges i praksis. Arbeidstilsynet avdekket brudd av stort omfang både i forhold til allmenngjorte tariffavtaler, HMS-bestemmelser og overgangsreglenes bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår.

LOs distriktskontor i Vestfold etablerte i 2008 et prosjekt for å motarbeide useriøsitet innen en rekke bransjer. Prosjektet styres av en prosjektgruppe hvor de aktuelle forbundsområdene er representert. Det er også opprettet god kontakt med relevante myndigheter. Prosjektet har opprettet arbeidsinnvandringskafeer i Larvik, Tønsberg og Horten. Erfaringene er gode, og kontakten med arbeidsinnvandringsmiljøene må sies å være bra. Flere har også organisert seg.

Prosjektet er et integrerings- og organiseringsprosjekt. Et resultat av prosjektet er at Vestfold Bondelag samarbeider med fagbevegelsen for å få ordnede forhold i den grønne sektor.

LO deltar i Samarbeidsforum mot svart økonomi. Andre deltakende organisasjoner er NHO,YS, Unio og KS. Forumet ledes av Skattedirektøren og Finansdepartementet har observatørstatus. Det er LOs ungdomssekretærer som representerer LO i de regionale fora.

Samhandlingen med de politiske myndigheter har vært omfattende i 2008. Flere virkemidler for å bekjempe useriøsitet har kommet på plass.

Selv om useriøsitet ofte knyttes til arbeidsinnvandring, er dette bare en del av bildet. Useriøsiteten er større enn det som kan knyttes til et åpnere arbeidsmarked.

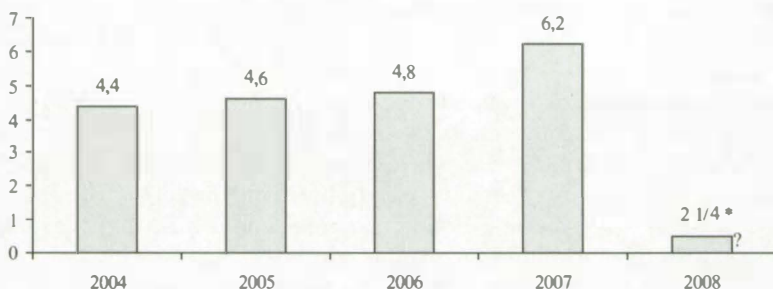
Arbeidsmigrasjon er grunnleggende positivt, men for at de negative sidene for de utenlandske arbeidstakerne og den negative innvirkningen på våre sosiale standarder ikke skal få utvikle seg, har kampen mot useriøsitet hatt høy prioritet.

Økonomiske hovedtrekk

De siste fire årene har norsk økonomi vært inne i den sterkeste konjunkturoppgangen siden tidlig i 1950-årene. Arbeidsledigheten falt i 2008 til det laveste nivået på 20 år.

Dette kan tilskrives en uvanlig sterk økonomisk vekst, nedenfor illustrert ved veksttallene for norsk økonomi utenom olje (fastlandsøkonomien).

Årlig vekst BNP fastlandsnorge 2004–2009

* Anslag: SSB, økonomiske analyser 6/2008.

I løpet av høsten ble det klart at denne perioden ville etterfølges av en langt dårligere tendens. Den internasjonale finanskrisen som oppsto i USA, spredte seg til bl.a. Europa og forsterker en allerede påbegynt oppbremsing av den økonomiske veksten internasjonalt. Etter en god periode over mange år med vekst klart i overkant av det normale (2–3 prosent) her hjemme, er det ved inngangen til 2009 utsikt til ned mot nullvekst eller i verste fall nedgang i samlet produksjon.

Nærmere om arbeidsmarkedet

Etter at situasjonen holdt seg stabilt god de første 7–8 månedene i 2008, ble det et tydelig omslag i arbeidsmarkedet. Den registrerte arbeidsledigheten tok seg klart opp, sysselsettingsveksten stanset.

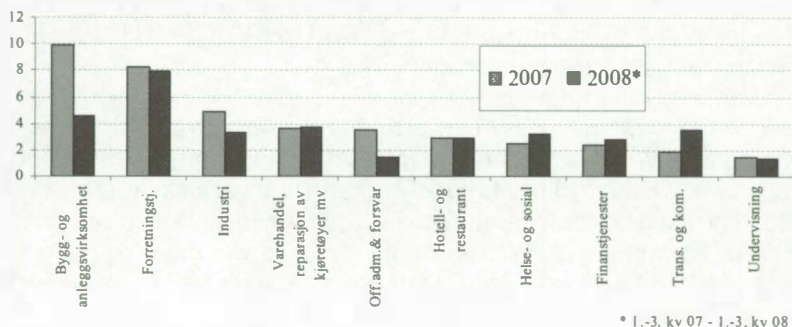
I oktober og november hadde den *registrerte ledigheten* økt med hhv. 2000 og 6700 i forhold til samme periode i 2007. Samtidig hadde antallet ordinære tiltaksdeltakere økt med hhv. 1200 og 1400. Det var først og fremst innen bygg og anlegg og industriarbeid at ledigheten gikk opp. I november hadde oppgangen spredd seg til de fleste yrkesgruppene. Svekkelsen av arbeidsmarkedet fortsatte i desember. Den gode utgangssituasjonen gjorde at det samlede ledighetsnivået fortsatt var lavt, med 2,0 prosent av arbeidsstyrken ved utgangen av desember.

Antallet *permitterte* utgjorde 4600 ved utgangen av desember, etter en økning på 2800 fra desember i 2007. I november og oktober økte permitteringene med hhv. 1400 og 940.

I gjennomsnitt for de tre første kvartalene i 2008 var det sysselsatt

3 ¼ prosent flere sammenlignet med samme periode i 2007. Sesong-korrigererte tall fra AKU viser imidlertid om lag uendret sysselsetting gjennom 2. halvår 2008. Samtidig er det grunn til å tro at den faktiske oppbremsingen var noe sterkere enn statistikkene viser. Det har sammenheng med effektene av arbeidsinnvandring og hvordan den fanges opp i statistikkene.

Antall sysselsatte. Endring i prosent fra ett år tidligere

Kilde: SSB, Nasjonalregnskapet

Statistikk for gyldige arbeidstillatelser gir en pekepinn på utviklingen i den individuelle arbeidsinnvandringen. Fra 2007 til 2008 økte antallet gyldige arbeidstillatelser med 26 000 (37 prosent).⁵ Fra desember 2007 til desember 2008 var økningen på 19 000 (23 prosent). Opplysninger fra bla. Sentralskattekontoret for utenlandssaker tyder på at det var svakere utvikling i innvandringen knyttet til tjenesteleveranser (ansatte i utenlandske firmaer på korttidsoppdrag i Norge).

Økning i varslede permitteringer, markert nedgang i utlysning av ledige stillinger, betydelig økning i tilgangen på nye arbeidssøkere og økt pessimisme reflektert i ulike forventningsundersøkelser, bekreftet at utviklingen på arbeidsmarkedet inn i 2009 vil bli svakere.

⁵ Personer fra nordiske land trenger ikke arbeidstillatelser og omfattes dermed ikke av statistikken.

Innovasjon

Hovedinnsatsen på det innovasjonspolitiske området har vært konsentrert om å gi innspill og påvirke Næringsdepartementets arbeid med den innovasjonspolitiske stortingsmeldingen som ble presentert på slutten av året. Det er gjennomført flere møter med NHD om temaet og meldingen har langt på vei ivaretatt LOs innspill. Det har blitt gjennomført egne informasjonsmøter med enkelte LO forbund om innovasjon, med vekt på medarbeiderdrevet innovasjon. Det er videre gjennomført et minifagseminar i regi av LO og NIFU – STEP om innovasjonspolitiske utfordringer for Norge.

LO har deltatt i flere møter som medlem av NHDs referansegruppen for CIP – EUs rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon. Kontakt er også blitt opprettet med TUAC i OECD om organisasjonens pågående arbeid med utviklingen av en ny innovasjonsstrategisk politikk. Nasjonalt har LO formidlet sine innovasjonspolitiske syn overfor virkemiddelapparatet og ulike organisasjoner, nasjonalt og regionalt, med sterk vekt på den erfaringsbaserte innovasjonen som skjer på arbeidsplassene.

LOs offshorekontor

Aktiviteten ved kontoret har vært god. Grunnlaget for gjøremålene ved kontoret bygger blant annet på de vedtak som er gjort i handlingsplanen og retningslinjene til LOs olje- og gassutvalg. Offshoresekretæren er valgt som sekretær for dette utvalget. Også vedtakene som blir gjort i utvalget får betydning for de gjøremål som offshoresekretæren er ansvarlig for.

Offshoresekretæren er valgt som sekretær for LOs distriktsutvalg for olje og gass, som består av LOs distriktssekretærer fra Sogn og Fjordane t.o.m. Finnmark. I tillegg er forbundsrepresentanter medlemmer etter lik fordeling som i LOs olje- og gassutvalg med tillegg av NSF. Det har ikke vært avholdt møter i perioden.

Offshoresekretæren er valgt sekretær i LOs helikopterutvalg. Reoppnevningssprosessen av utvalgets medlemmer, som er vedtatt, ble ikke gjennomført i perioden.

LO offshorekontor administrerer LOs koordinerende tillitsvalgte (KTV) på offshorebaserte installasjoner og hos operatørselskaper, samt på offshoreverft. Antallet koordinatorene er per dato 10 personer fordelt på ovenstående. Spesielt er det å bemerke den avtalen

LO har med StatoilHydro, der tre LO-koordinatorer deler en posisjon.

Kontoret har utført sine oppgaver i nært samarbeid med de LO-koordinerende tillitsvalgte som ligger som en del av offshoresekretærens ansvar, og bidratt til de fellesaktiviteter som er en direkte følge av dette. Dette er gjort gjennom telefonkontakt og bedriftsbesøk i tillegg til konferanser.

Offshoresekretæren er LOs representant i Regelverksforum i (Petroleumstilsynet) Ptil. Formålet for dette forumet er å produsere et regelverk som er aktivt sett i forhold til de sikkerhetsstandarder som må være til stede i denne sektoren. Trepartssamarbeidet er fram-tredende i Regelverksforumet.

Imidlertid har Justisdepartementet hatt innvendinger til den modellen som Petroleumstilsynet og Regelverksforumet har blitt enige om. Modellen er et såkalt «Funksjonelt Regelverk» som vektlegger at det skal oppnås konsensus mellom partene før tiltak iverksettes. Dette forholdet har gjort at sluttprosessen er utsatt.

Styringsgruppen i Samarbeid for Sikkerhet (SfS) er et samarbeidsorgan mellom partene i norsk oljeindustri bestående av arbeidsgivere, arbeidstakere og myndigheter. Formålet er å produsere «Best Praxis»-normer for risikobaserte områder i oljerelaterte anlegg offshore og onshore. SfS har flere arbeidsgrupper som jobber fram «Best Praxis»-normer for de områdene som næringen selv mener mangler normer som er gode nok. SfS har til nå produsert 24 anbefalinger. SfS har også laget 20 sikkerhetsfilmer til bruk i opplæringen. Samarbeid for Sikkerhet ble 31. mars 2008 tildelt sikkerhetsprisen «The Carolina U Kallaur Award» for det omfattende sikkerhetsarbeidet som SfS har gjennomført på norsk sokkel. Prisen ble tildelt av International Regulators Offshore Safety Forum (IRF) for «outstanding international safety leadership». LOs ledelse har forpliktet seg gjennom avtale til at SfS kan bruke inntil 20 prosent av offshoresekretærens stilling i arbeidet for Samarbeid for Sikkerhet.

Offshoresekretæren er også styremedlem i Sektorstyret for Petroleumsindustri. Sekretariatet for dette styret er tatt hånd om av Standard Norge. Formålet er å revidere NORSOK offshorestandarder slik at de er tilpasset dagens situasjon og se om det finne internasjonale standarder som kan brukes i stedet. Her er det særst viktig for fagbevegelsen å se på de standardene som er rettet mot HMS-området offshore.

Aktiviteter som offshoresekretæren har deltatt i:

LOs olje- og gassutvalg

LOs distriktsutvalg for olje og gass

LO koordinerende tillitsvalgte, felles samlinger

LOs representantskap

LOs næringspolitiske avdeling

Årskonferansen 2008

LOs delprosjekt i Konkraft

Sektorstyret for Petroleumsindustri

Regelverksforum i Petroleumstilsynet

Samarbeid for sikkerhet

MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

LOs klimastrategiske plan har satt sitt preg på LOs arbeid i hele 2008. Planen er satt på dagsordenen som eget punkt i LOs møter både internt og eksternt. LO har blant annet fått gjennomslag for sine krav om kollektivsatsing, økt satsing på forskning på miljøvennlig energi og etablering av et miljøteknologiråd. Gjennom Hovedorganisasjonens Fellestiltak har LO i samarbeid med NHO tatt initiativ til et samarbeidsprosjekt om klimaarbeid i bedrift. LO og AOF har utarbeidet et eget klimakurs for medlemmer og tillitsvalgte. Foredrag og presentasjoner om fagbevegelsens miljø- og klima-arbeid er holdt på LO-skolen og på flere av AOFs kurs, samt i andre utvalg og møter.

LO har deltatt aktivt i klima- og miljøarbeidet både i europeisk og internasjonal fagbevegelse, og gjennom sin engelske versjon av klimastrategisk plan bidratt til at flere organisasjoner har utviklet sine egne klimastrategiske planer.

Det er behandlet et stort antall høringer relatert til miljø og bærekraftig utvikling, blant annet om klimakvoteloven og klimakvoteforskriften, ny forskrift om håndtering av ballastvann fra skip, sektorvise utredninger for forvaltningsplanen for Norskehavet, nordisk strategi for bærekraftig utvikling, miljøkrav i offentlige anskaffelser og miljøkrav for svanemerking.

LO har videre gitt innspill til Regjeringens miljøpolitikk gjennom deltakelse i kontaktmøter, referansegrupper og utvalg.

Det har vært en god dialog og et godt samarbeid med flere miljøorganisasjoner. Gjennom samarbeidet med Grønn Hverdag, gikk LO sammen med NHO inn som partner i www.klimaklubben.no.

ARBEIDSMILJØ

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv

Partene i arbeidslivet ved LO, YS, Unio, Akademikerene, NHO, HSH, KS, Spekter og staten ved AID og FAD, viderefører avtalen om et mer inkluderende arbeidsliv fram til 31.12.2009.

Som overordnede nasjonale mål, er partene enige om at IA-samarbeidet skal bidra til å forebygge sykefravær, øke fokuset på jobbnærværet, hindre «utstøting» fra arbeidslivet og øke rekrutteringen til arbeidslivet av personer som ikke har et arbeidsforhold. Partene er enige om at det i det videre IA-samarbeidet skal settes større fokus på det forebyggende og systematiske HMS-arbeidet.

Avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre alle partene er enige i dette.

1.9.2008 ble en ny sykmeldingspraksis innført, med en varsling fra lege til arbeidsgiver om nødvendig tilrettelegging av arbeidsoppgaver for å unngå langvarig sykmelding. Erfaringene er positive så langt, men det er for tidlig å si om omleggingene får forventet effekt.

Sekretariat for avtalen er Arbeids- og inkluderingsdepartementet, med en koordineringsgruppe som fungerer som styre for avtalen. LOs medlem er Trine Lise Sundnes, med Turid Klette som varamedlem.

I tillegg er det arbeidsgrupper for enkelte områder. IA-avtalen og arbeidet i LO-systemet:

LOs interne IA-arbeidsgruppe ledes av Trine Lise Sundnes. Øvrige deltakere er fra arbeidsmiljø- og samfunnspolitisk avdeling.

Det har vært to rapportmøter med forbundene i 2008, der forbundene har møteplikt og rapporterer om sine aktiviteter. Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådrivere i forbundenes arbeid ut mot foreninger og tillitsvalgte. Møtene er rådgivende drøftingsmøter for IA-arbeidet i LO. Statssekretær Arvid Libak, Helsedepartementet, var til stede ved ett av møtene. Fagbladene er oppfordret til å ta inn artikler om IA-arbeidet, og spesielt omtale fagforeninger og virksomheter som har gode ideer for hvordan lykkes i IA-arbeidet.

Distriktskontorene er alle engasjerte i IA-arbeidet i sitt fylke. Flere fylker har lokale IA-råd/koordineringsgrupper hvor distriktssekretær-

rene møter. Også i 2008 er det gjennomført flere lokale kurs og informasjonsmøter.

Arbeidsmiljøloven

I 2008 kom Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) med et høringsnotat som ivaretar noen av forslagene i brevet om behov for endringer i arbeidsmiljøloven som LO, YS, Unio og Akademikerne oversendte departementet i 2007. Departementet har også gitt Forskningsstiftelsen Fafo i oppdrag å foreta en utredning om medvirkningsordninger i arbeidslivet, og vil også sette ned en partsammensatt gruppe i 2009 som skal se på dette. Mandatet for den partssammensatte gruppen er ikke klart. AID planlegger en stortingsmelding i 2010 om HMS som vil drøfte noen av de andre forslagene i arbeidstakerorganisasjonenes brev, blant annet arbeidsgiver-/arbeidstakerbegrepet.

Regelverksutvikling

Sammen med forbundene (egen referansegruppe) har LO hatt en omfattende behandling av Arbeidstilsynets oppfølging av hørings-svarene til ny regelverksstruktur (reduere / slå sammen 47 forskrifter til arbeidsmiljøloven til 6 forskrifter). Arbeidstilsynets Regelverksforum er videreført som en referansegruppe. LO har to representanter i forumet.

For øvrig har LO behandlet følgende høringer om regelverk: Helhetlig regelverk for petroleumsvirksomheten til havs og på enkelte landanlegg og forslag til endringer i maskinforskriften.

Psykososialt arbeidsmiljø

LO har bidratt til å følge opp nye metoder, som faktaundersøkelse og arbeidsmiljømegling, for å forebygge og håndtere saken om mobbing og trakassering.

Personvern

LO har gjennomført eget prosjekt om personvern. Juridisk avdeling og arbeidsmiljøavdelingen har hatt prosjektansvaret. Referansegruppen har bestått av representanter fra forbundene, LO Stat, AOF samt LOs næringspolitiske avdeling og informasjons- og rådgivningsavdelingen. Referansegruppemøtene har fungert som en arena for erfaringsutveksling og en viktig kilde for data til prosjektet. Datatilsynet, Arbeidstilsynet og Personvernkommisjonen har alle deltatt i møter og kommet med innspill underveis i prosjektet. Fafo fikk et utredningsoppdrag fra prosjektet, og rapporten *Personvern under press – hvor går grensene i arbeidslivet?* forelå i oktober 2008. Hovedpunkter fra rapporten ble lagt til grunn for ferdigstilling av prosjektet. Sekretariatet sluttbehandlet saken og vedtok at temaet følges opp videre i forbindelse med kongressen i 2009.

LO har hatt flere høringssaker fra Helse- og omsorgsdepartementet knyttet til opprettelse og bruk av elektroniske registre med helseopplysninger for å bedre, effektivisere og sikre riktig medisinsk behandling for pasienter. LO har i disse sakene lagt vekt på å balansere hensynet til personvernet med hensynet til å legge forholdene best mulig til rette for behandlingen for pasienter.

Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø

Omtrent like mange arbeidstakere er utsatt for kjemisk-fysiske arbeidsmiljøforhold som tidligere, men muligens i noe mindre grad enn før. Det kan imidlertid virke som om støy utgjør et like stort problem i arbeidslivet som tidligere, og det er meldt om flere tilfeller av larmskader i offshore-sektoren i 2008 enn tidligere.

Nye områder dukker også opp, slik som nano-teknologi og nano-produkter, mens andre får fornyet aktualitet, slik som elektromagnetiske felt. Det er bekymring for de arbeidsmiljømessige konsekvensene av nano-teknologi og nano-produkter i fagbevegelsen verden over. LO har engasjert seg i forbindelse med den utredningen som Teknologirådet har gjort om temaet, for å få arbeidsmiljøforhold inkludert på en tilfredsstillende måte i rapporten fra rådet. På bakgrunn av rådets rapport har LO tatt et initiativ ovenfor Arbeidstilsynet og bedt om at det blir satt ned et trepartsutvalg for å se på hva som bør gjøres i den forbindelse.

Det har vært igangsatt flere utredninger om kjemisk arbeidsmiljø fra myndighetene og underliggende etater i 2008 hvor LO deltar i referansegrupper eller kommer med innspill. Et av de mer omfattende prosjektene har som mål å legge forholdene til rette for å samle inn måledata fra kjemisk påvirkning i arbeidslivet i en nasjonal database (EXPO) ved Statens arbeidsmiljøinstitutt. Det er også besluttet å opprette et råd ved Produktregisteret som samler inn opplysninger om helsefarlige kjemikalier.

Arbeidstilsynet har begynt forberedelsene til den neste revisjonen av administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, og LO har lagt ned et merkbart arbeid i den forbindelse. Noe av arbeidet er knyttet til Arbeidstilsynets arbeid med regelverksutvikling i forbindelse med normene, mens andre deler er knyttet til EUs regelverk, særlig REACH, og det arbeid som gjøres i EUs vitenskapelige komité for normer og grenseverdier, SCOEL.

LO bistår forbundene så mye som mulig i enkeltsaker om arbeidstakere som er utsatt for fysisk-kjemisk påvirkning og i forbindelse med prosjekter og utredninger. Av de mer omfattende prosjekter og utredninger som det er arbeidet med i 2008, skal nevnes: Kreft i silisiumkarbidindustrien, kreft i offshorenæringen, kreft i forbindelse med skiftarbeid og uregelmessig arbeidstid, obstruktive lungesykdommer (emfysem, KOLS m.m.) i smelteverksindustrien (yrkes-KOLS), varmt arbeid (sveising og lignende) og kjemisk arbeidsmiljø offshore. Det siste prosjektet er svært omfattende og ressurskrevende og vil pågå i flere år.

LO deltar i en referansegruppe under Helse- og omsorgsdepartementet i forbindelse med at departementet har etablert en arbeidsgruppe for å utarbeide en forvaltningsstrategi på radonområdet. LO arbeider for at arbeidsmiljøområdet skal inkluderes på en god måte. Rapporten forventes ferdig i 2009.

Det skjer mye både faglig og politisk på det internasjonale plan i kjemikaliearbeidet, som har eller får betydning for forholdene og regelverket i Norge. EUs arbeid er viktigst, særlig siden EU også inkorporerer det internasjonale kjemikaliearbeidet som har betydning for norske forhold. Innføringen av EUs kjemikaliepolitikk, REACH, og regelverket knyttet til dette er av svært stor betydning for norske forhold. LO følger opp dette og EUs øvrige arbeid, så langt ressursene rekker, direkte og gjennom arbeid i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS). Både EU og norske myndigheter har nå begynt arbeidet med å forberede innføringen av det globale harmoniserte systemet

for klassifisering og merking av kjemikaler som er utarbeidet i regi av FN (GHS).

LO deltar i og bistår Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) i kjemikaliearbeidet og i arbeidet knyttet til nano-teknologi. LO deltar også i Den internasjonale faglige samorganisasjons (DIFS) kjemikaliearbeid. Deltakelsen har særlig vært knyttet til det pågående arbeid med å videreføre og omsette i praksis den internasjonale strategien for å håndtere kjemikalier (SAICM) som ble forhandlet fram i Dubai i 2006.

Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sendte i mars 2008 ut forslag til endring av forskriftene om plikt til å ha bedriftshelsetjeneste (bransjeforskriften) og forskrift om verne- og helsepersonale, til høring. Forslaget innebar en utvidelse av bransjeforskriften med sju nye bransjer (inkl. helsesektoren og undervisningssektoren), samt en obligatorisk godkjenningsordning av bedriftshelsetjenestene. LO skrev i sitt høringssvar at dette var en vesentlig forbedring av dagens bransjeforskrift, men hadde en rekke begrunnede forslag om flere bransjer som burde inkluderes i forskriftsendringen. LOs mål er fortsatt bedriftshelsetjeneste for alle. LO er fornøyd med forslaget til en obligatorisk godkjenningsordning som departementet skisserte i høringen.

LO har fortsatt samarbeidet med NHO, Legeforeningen og Norsk arbeidsmedisinsk forening for å sikre bedre ressurser til de arbeidsmedisinske avdelinger og den tilsvarende aktiviteten ved Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI). Arbeidet har særlig vært rettet mot Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Dette arbeidet har i løpet av året blant annet resultert i enighet om at det skal opprettes flere utdanningsstillinger i arbeidsmedisin. Samarbeidet mellom organisasjonene har også tatt opp behovet for bedre forskningsfinansiering innen feltet, og en viss mulighet for dette synes å åpne seg under forskningsprogrammet «Forskning på årsaker til sykefravær og utstøting fra arbeidslivet» under Norges forskningsråd.

HMS-forum

Det har vært ett møte i HMS-forumet, med arbeidsrelatert stress som hovedtema. I tillegg har det vært elektronisk nettverkskontakt/informasjonsutveksling i aktuelle saker.

HMS – store anlegg

I 2008 har LO vært engasjert i følgende store prosjekt:

- Kollsnes gassanlegg
- Kårstø-terminalen
- Mogstad Raffineriet
- St. Olavs Hospital, Trondheim

Året som er bak oss har vært preget av stort press på arbeidsmarkedet og stor aktivitet, spesielt i byggebransjen. Hovedoppgavene til våre koordinatorene ute på anlegg har som tidligere vært HMS, tillitsmannsarbeid og velferd. En stor oppgave er også å påse at arbeidstidsordninger blir overholdt og at allmenngjøringsloven blir fulgt. Dette er en utfordring når arbeidsmarkedet er så presset som det var i nesten hele 2008. Det har vært et meget stort innslag av utenlandske arbeidere, både ansatte i norske firma og utenlandske firma, som har hatt oppdrag i Norge. Dette medfører at en må være ekstra påpasselig i forhold til lov og avtaler. Men vi har også hatt tilfeller hvor norsk arbeidskraft har hatt lønns- og arbeidsvilkår som ikke har oppfylt kravene vi har i lovverket.

Språkproblemer er et annet område hvor en også har store utfordringer. På olje- og gassrelaterte anlegg er det krav til å forstå, og kunne gjøre seg forstått, på skandinavisk eller engelsk, men det er fremdeles utfordringer for å få dette til å fungere i praksis. På tross av en del problemer, eller kanskje på grunn av dette, er det registrert veldig mange nye medlemmer, og mange firma har inngått tariffavtaler. Dette har en klar sammenheng med at LO og forbund er synlige og til stede.

LOs anleggssekretær har hatt oppfølging av de ulike prosjektene og i tillegg fulgt opp nye utbyggingsprosjekt for å få til avtaler som gjør at LO får sin plass i gjennomføringen av disse. Han har deltatt i møter avholdt i regi av LO, forbund, fagforeninger, byggherrer og offentlige

myndigheter. Det ble avholdt avdelingssamling for forhandlingsavdelingen i Haugesund, hvor det også ble tid til et besøk på Kårstø-anlegget. I tillegg er det avholdt en egen samling for koordinatorene. Ellers har det vært møter med firma med oppdrag på de forskjellige prosjektene, og besøk hos underleverandører. Det har også blitt gjennomført en konferanse med russisk fagbevegelse i Arkhangelsk, i samarbeid med LOs distriktskontor i Finnmark.

Sommeren 2008 avviklet vi vårt engasjement på St. Olavs Hospital i Trondheim. På dette tidspunkt var hoveddelen av dette prosjektet ferdig, og vår koordinator ønsket å gå over i annen stilling.

Kollsnes

LO var til stede på KFGC-prosjektet (Kollsnes Flush Gas & Condensate) fra november 2006. Prosjektet gikk ut på å bygge ny kompressor og rørgate for kondensathåndtering. Det var Aibel AS som hadde hovedkontrakten, og det var hovedsakelig arbeidere fra de nordiske landene. Noen få var fra Polen, men siden de arbeidet for norske selskaper var det greit å få bekreftet at lov om allmenngjøring ble fulgt. De fleste firmaene hadde godkjenning for 14–21-rotasjon og var godt fornøyde med denne arbeidstidsordningen. Bemanningen var på topp i juni med ca. 1000 arbeidere tilknyttet prosjektet. Det ble avholdt tillitsvalgsmøter, LO-utvalgsmøter og jevnlig møter og vernerunder med verneombudene. Det var stort fokus på HMS, siden det var full produksjon i anlegget under byggefasen. Det var også et godt velferdstilbud til arbeiderne, men mange mangler overskudd til å benytte dette etter en lang arbeidsdag. LOs kontrakt med prosjektet gikk ut ved ferdigstillelse av prosjektet 1. november.

Mongstad

2008 var et meget hektisk år på Mongstad. Mye av tiden gikk til å sjekke opp i arbeidstidsordninger og lønns- og arbeidsvilkår for utenlandske arbeidstakere. Hovedengasjementet har vært i EVM – Energi Varmeverk Mongstad. Her var det en topp i bemanningen sommeren 2008, med ca. 1500 ansatte fra ca. 20 nasjoner. Det har i tillegg til dette prosjektet også vært utført stor revisjonsstans ved raffineriet. Her var det ca. 1100 personer involvert over en periode på ca. to måneder høsten 2008. Arbeidet med lønns- og arbeidsvilkår for de utenlandske arbeidstakerne har vært en spesiell utfordring ved Energi Varmeverket. Utøvelse av forskrift om påseplikt ble ordentlig utprøvd med vekslende resultater. Sensommeren hadde Petroleums-

tilsynet en omfattende verifikasjon av prosjektet, noe som medførte at en bedrift ble utestengt fra anlegget i en uke pga. manglende dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkår. Siden var LO-koordinatorene med på en rekke gjennomganger av lønns- og arbeidsvilkår i forskjellige selskaper. Resultatene var vekslende, og dessverre ble det avdekket tilfeller av manglende oppfyllelse av lov om allmenngjøring ved petroleumsanlegg. I perioden fra mars til desember er det avholdt sju LO-utvalgsmøter. Fra november var det to LO-koordinatorer ved Mongstad.

Europeisk rammeavtale om arbeidsmiljø

Partene har etablert en egen arbeidsgruppe for iverksettingen av avtale om trakassering og vold på arbeidsplassen i Norge. Arbeidstilsynet deltar med én representant. Iverksettingen av avtalen kan knyttes til HMS-regelverket og ses sammenheng med oppfølgingen av resultatene fra prosjektet «Jobbing uten mobbing».

Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet ser ut til å ha «etablert» seg i 2008 etter den tidligere flyttingen av direktoratet fra Oslo til Trondheim og omorganiseringen av distrikts-/regionapparatet.

LO har to medlemmer i Arbeidstilsynets råd, den ansvarlige tillitsvalgte for arbeidsmiljøområdet og en representant fra arbeidsmiljøavdelingen. Rådet har hatt tre møter i 2008. LO har i rådet gitt uttrykk for behovet for et bedre trepartssamarbeid og styrket innsats mot økningen i dødsulykker i arbeidslivet i 2008, og også på områder som behovet for skjerpet tilsynspraksis og styrket innsats mot sosial dumping.

Av saker som har vært behandlet i rådet, skal nevnes Arbeidstilsynets tilsynsstrategi, økningen i antall dødsulykker i arbeidslivet – herunder økt forebyggende innsats innen jord- og skogbruk som er særlig rammet av dette, etablering av et større prosjekt for undervisningssektoren som videreføring av et forutgående pilotprosjekt, Arbeidstilsynets satsning mot muskel- og skjelettlidelser og den varslede stortingsmeldingen om arbeidsmiljøforholdene.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale senteret i Norge for arbeidsmedisin og yrkeshygiene. Partene i arbeidslivet er representert i STAMIs fagråd, og LO har én representant der. Fagrådet skal virke som et rådgivende organ i forskningsfaglige spørsmål. Nåværende funksjonsperiode er fra 1. september 2005 til 1. september 2009. Rådet hadde to møter i 2008. Av de viktigste sakene som er blitt drøftet i 2008 kan nevnes prosjektgodkjenningssystem, STAMI som framtidig deltaker i Verdens helseorganisasjons samarbeidende sentre for arbeidsmiljø (WHO Collaborating Center), styrking av arbeidsmedisin ved STAMI og kurstilbudet ved instituttet.

Arbeidsmiljøsenteret (AMS)

LO har, med unntak av i perioden 1977–1991, i mange år vært medlem i Arbeidsmiljøsenterets partssammensatte styre og representantskap. NHO, og senere KS og Akademikerne, meddelte i 2008 at de ville trekke seg fra styrende organer i AMS. NHOs begrunnelse var interne prioriteringer i forhold til ressursbruk. Som et resultat av disse organisasjonenes beslutninger, ville de styrende organene miste sin brede partssammensetning og LO ønsker derfor ikke å være representert i det nye styret og representantskapet. Nytt styre uten LOs representasjon er oppnevnt.

Standardisering

LO er medlem av Standard Norge (SN). SN er medlem av den europeiske standardiseringsorganisasjonen, CEN, og den internasjonale standardiseringsorganisasjonen, ISO. LO har ett styremedlem i SN og fire medlemmer i representantskapet. LOs og forbundenes engasjement er i særlig grad knyttet til standarder som gjelder HMS.

SN har i 2008 utarbeidet regler for standardiseringskomiteer. LO har i den forbindelse lagt vekt på å få synliggjort arbeidslivets parter under punktet om oppnevning av komitémedlemmer og sammensetning av komiteene. Dette gir et godt utgangspunkt for å få med medlemmer fra forbundene og/eller LO i komiteer der det er ønskelig.

SN startet i 2007 arbeidet med å utarbeide en nasjonal standardi-

seringsstrategi på forespørsel fra Nærings- og handelsdepartementet. LO hadde ett medlem i prosjektgruppen. Arbeidet ble sluttført i 2008 og forslaget til nasjonal standardiseringsstrategi ble oversendt departementet i februar 2008.

SN deltar i arbeidet med å lage retningslinjer for bedriftenes samfunnsansvar (CSR), som ISO har satt i gang. LO deltar i den utstrekning det er tilgjengelig kapasitet til dette arbeidet, både i den norske speilkomiteen under SN og i arbeidet som koordineres av Den internasjonale faglige samorganisasjon.

LO har ett medlem i Sektorstyret for Petroleumsindustri. Sektorstyret arbeider bl.a. med å få til en samordning av de standarder som brukes offshore på norsk sokkel (NORSOK) og som samsvarer med internasjonale standarder. Dette gjelder normalt ikke for NORSOKs HMS-standarder, fordi disse gir bedre beskyttelse enn de internasjonale.

AKAN, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

AKAN er et trepartssamarbeid mellom LO, NHO og staten. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv. AKAN er ikke en medlemsorganisasjon og er tilgjengelig for alle.

AKANs formål er å forebygge rusmiddelproblemer i norsk arbeidsliv, gjøre ledere og ansatte i stand til tidlig å gripe fatt i risikofylt rusmiddelbruk, samt å bidra til at ansatte med rusmiddelproblemer får et tilbud om hjelp. Spilleavhengighet er definert som en del av AKANs arbeidsfelt. AKANs spesielle styrke og muligheter i det forebyggende arbeidet ligger i partssamarbeidet.

Arbeidet ledes av et styre sammensatt av representanter for de to hovedorganisasjonene og fra staten ved Helsedirektoratet. Rita Lekang, LO, var nestleder i styret i 2008. LO og NHO bytter hvert år på å lede styret.

Direktøren leder AKANs sekretariat med 15 ansatte. Leder og nestleder i styret, statens representant og direktøren utgjør arbeidsutvalget.

AKAN-sekretariatets virksomhet finansieres gjennom bevilgninger fra LO, NHO, over statsbudsjettet, ved finansiering fra bedriftene og ved kursavgifter på AKANs kurs.

ANDRE SAMFUNNSPOLITISKE SAKER

Bioteknologinemnda

Bjørn Erikson representerte LO i Bioteknologinemnda fram til 1. august 2008. Da ble det oppnevnt ny nemnd med virketid til 1. august 2012, med Nina Tangnæs Grønvold som LOs representant.

Det ble avholdt ni nemndsmøter i 2008. Blant sakene som var til behandling kan nevnes:

- Forskrift om behandling av etikk og redelighet i forskning.
- Forslag til omsetningspåbud for biodrivstoff.
- Forslag til forskriftsendringer for ny nemnd for behandling av søknader om preimplantasjonsdiagnostikk.
- Innspill til OECDs retningslinjer for humane biobanker og genetiske forskningsdatabaser.
- Endring i forskrift om innesluttet bruk av genmodifiserte planter (planteforskriften).
- Offentlige høringer i EU av tre GMO-veiledningsdokumenter.
- Forslag til endringer i folketrygdloven mv. – etablering av en ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp (ikke-sykehusbehandling) i andre EØS-land.
- Tilbud om gentesting ved påvist bryst- eller eggstokkreft.
- Forslag til forskrift til barneloven om medmorskap m.m.
- NOU 2008: 14 *Samstemt for utvikling?*
- Innføring av vaksine mot livmorhalskreft som en del av barnevaksinasjonsprogrammet for jenter på 7. klassetrinn fra og med skoleåret 2009/2010.
- En rekke søknader om anvendelse av genmodifiserte planter som soya, oljeraps, mais, bomull og nellik.

Bioteknologinemnda har i tillegg arrangert en rekke åpne møter, om gentesting i forskning, bioteknologi i et nord-/sørperspektiv, helseforsk-

ning og personvern, biodrivstoff og bioprospektering, samt en vaksine-workshop.

Sykehuspolitikk

SYKEHUSKONFERANSE

23. januar arrangerte LO sammen med Fagforbundet konferansen «Helsereform – Utdfordringer og løsninger», i Folkets Hus.

Konferansen hadde følgende program:

1. Åpning v/ LOs nestleder Geir Mosti.
2. Helsereform – en balanse mellom mange hensyn. Ved Tor Iversen, professor ved Institutt for helseledelse og helseøkonomi, Universitetet i Oslo.
3. Helse eller forretning? Bjarne Jensen, professor i forvaltningsøkonomi ved Høgskolen i Hedmark legger fram rapporten *Helsereform – Utdfordringer og løsninger*.
4. Helsereformen – hva sier departementet? Ved statssekretær Rig-mor Aasrud.
5. Helseforetaksreformen – del av en større reform. Ved Fanny Voldnes, registrert revisor, cand.philol. og nestleder i LOs næringspoli-tiske avdeling.
6. Fra velferdsstat til velferdsagentur. Går utviklingen mot et mer dif-ferensiert helsevesen på bekostning av kollektive likhetsnormer? Ved Egil Marstein, 1. amanuensis ved institutt for offentlige sty-ringsformer, Handelshøgskolen BI.
7. Paneldebatt ledet av Aslak Bonde.
8. Oppsummering og avslutning av konferansen ved Fagforbundets 1. nestleder, Gerd Kristiansen.

FAGLIGPOLITISK FORUM FOR SYKEHUSDIALOG

Samarbeidskomiteen LO–DnA nedsatte ved inngangen til 2008 et fagligpolitisk forum for sykehusdialog med virketid fram til mai 2009. Forumets oppdrag er å gjennomgå status for sykehussituasjonen og drøfte problemstillinger på området av relevans for begge organisa-sjoners programarbeid.

Forumet fikk følgende medlemmer:

Geir Mosti, nestleder i LO, leder

Helga Pedersen, nestleder i DnA

Gerd Kristiansen, nestleder i Fagforbundet

Rigmor Aasrud, statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet

Hans-Christian Gabrielsen, 2. nestleder i Fellesforbundet

Rita Skjærvik, statssekretær ved Statsministerens kontor

Høsten 2008 gikk helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen inn i forumet.

LIKESTILLINGSPOLITIKK

Likestilling i arbeidslivet

Administrasjons- og inkluderingsdepartementet AID (nå Barne- og likestillingsdepartementet BLD) nedsatte et utvalg til å se på felles diskrimineringslov. LO er representert i referansegruppa ved Anne-Lise Rollan.

AID nedsatte et utvalg for å se på likestilling av skift og turnus, Holden-utvalget. LO er representert i referansegruppa med Trine Lise Sundnes og vara Ellen Horneland. Utvalget la fram sin innstilling i oktober 2008.

BLD utnevnte Likelønnskommisjonen, som la fram sin innstilling og forslag til tiltak i februar 2008. I referansegruppa til kommisjonen satt Mie Opjordsmoen. BLD sendte innstillingen og tiltakene på høring, og LO svarte 1. oktober 2008.

Likelønn

LO satte ned et utvalg i arbeidet med høringen om likelønn, og inviterte alle forbund til å delta. Det ble i tillegg etablert en undergruppe i LOs utvalg for familie- og likestillingspolitikk for å se spesielt på forslaget om foreldrepermisjon.

Oppsummert er LOs offensive strategi for utjevning av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn:

1. Utvidet foreldrepermisjon til 52 uker, med styrking av fars (medforelders) selvstendige rettigheter.
2. Rett til heltid – deltid en mulighet. Styrke retten til heltid gjennom lovendringer og ansvarliggjøring av arbeidsgiverne, både i privat og offentlig sektor.
3. Likestilling av tredelt turnus og sammenlignbart helkontinuerlig skiftarbeid i forhold til arbeidstid.
4. Forsterket innsats fra myndighetene mot sosial dumping og usei-riøse arbeidsgivere, med kvinner som særlig målgruppe.

5. Økte rammer for oppgjørene i offentlig sektor kan brukes for å gi kvinnegrupper som har blitt liggende etter i lønnsutviklingen noe større tillegg.
6. Gjennom sentrale forhandlinger og forbedret treffsikkerhet for virkemidler i forhold til likelønn og lavlønn, sikre kvinners lønnsutvikling i privat sektor. Arbeidsgiverne må bidra positivt for likelønn, ikke minst i forhold til de mannlige, høyere lønte funksjonærenes og ledernes lønnsutvikling.
7. Det må iverksettes en rekke tiltak for å utligne kjønnsdelingen i utdanning og yrkesliv. Tilgang til etter- og videreutdanning og uttelling for kompetanse må styrkes innenfor flere kvinnedominerte yrkesgrupper.
8. Lov om likestilling mellom kjønnene styrkes gjennom bl.a. pålegg om utarbeidelse av lønnsstatistikk som også tillitsvalgte får tilgang til, og det opprettes et eget likestillingsombud.

En gjennomføring av denne strategien krever at myndigheter og arbeidsgivere også viser vilje til å prioritere disse satsningsområdene. Den norske tradisjonen for trepartssamarbeid tilsier at det er mulig å få til.

Menn og likestilling

Regjeringen nedsatte et mannspanel i forbindelse med sitt arbeid med stortingsmelding om menn og likestilling. Panelet var bredt sammensatt med menn som representerer ulike erfaringsområder. Tre av medlemmene var fra LO/forbundene.

Panelets sluttrapport ble overlevert Regjeringen i mars 2008. Den omfattet blant annet sentrale temaer som arbeidsliv/familieliv, kjønnsdelt arbeidsmarked, menns utdannings- og yrkesvalg, menns ansvar for debatten om vold i nære relasjoner, likeverdig foreldreskap, menns helse med videre.

Foreldrepermisjon

LO har jobbet med å utvikle en ny modell for deling av foreldrepermisjonen, spesielt i forhold til Likelønnskommisjonens, men også Mannspanelet, forslag til tiltak. Den nye og enstemmige modellen som ble vedtatt i Sekretariatet i september ser slik ut:

LO vil at:

1. Fedre (medforelder) må fullt ut gis selvstendig opptjeningsrettigheter i forbindelse med foreldrepermisjon og fødselspenger.
2. Fødsels-/foreldrepermisjonen starter ved reell nedkomst. De tre ukene (mer eller mindre) av svangerskapspermisjonen som mor nå må ta før antatt nedkomst omgjøres til legeerklært permisjon (eller lignende) og medregnes ikke totalen for fødsels-/foreldrepermisjonen. Dette medfører en økning i antall uker på foreldrepermisjon på tre uker.
3. De seks ukene som er forbeholdt mor av medisinske grunner etter fødsel, utvides til åtte uker. Disse åtte ukene mor må ta etter fødsel er medisinsk betinget og holdes utenom i den totale fordelingen.
4. De to ukene omsorgspermisjon (til far eller den som bistår moren) iht. aml., lovfestes med lønn.
5. Mor skal ha fortrinnsrett til å ta ut sin del av permisjonen fortløpende etter fødsel.
6. Ammefri må lovfestes med lønn.
7. Det skal legges til rette for amming og/eller pumping på alle arbeidsplasser.
8. Fødselspengene utbetales i ny ordning som 100 prosent lønnskompensasjon i 52 uker.
9. Tidskontoordningen må utvides og forenkles.
10. Taket på 6G må heves.
11. Kontantstøtten skal avvikles.
12. Det skal ses nærmere på støtteordningene for foreldre i studier.

100 prosent lønn i 52 uker.

Mor: (3+) 8 + 15 uker.

Far: 15 uker.

Til fordeling: 14 uker.

Dette innebærer at mor kan ta ut mellom 23 uker og 37 uker, mens far kan ta ut mellom 15 uker og 29 uker.

OPPLÆRING – UTDANNING – FORSKNING

Forskning

LO har også i 2008 hatt et nært samarbeid med Norges forskningsråd og Kunnskapsdepartementet. Mye av innsatsen har vært konsentrert om innretningen på og omfanget av den næringsrettede brukerstyrte forskningen som medlem av Innovasjonsdivisjonens styre, utviklingen av Forskningsrådets nye strategi, nytt finansieringssystem for instituttsektoren, regionale forskningsfond og innspill til departementets arbeid med ny forskningsmelding.

Det har videre vært løpende kontakt i forskningspolitisk sammenheng med bl.a. NHO, Norsk Industri, Abelia, TEKNA, Forskerforbundet og Universitets- og høgskolerådet. Dessuten deltakelse på sjefsmøtene til Forskningsinstituttene i regi av Abelia. LO har deltatt på flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser og gjennomført sin egen forskningspolitiske konferanse.

Forskningsaktivitet i LOs regi

Det ble avsatt 5 ½ mill. kroner til nye utrednings- og forskningsprosjekter i 2008, til bl.a:

- Pensjon
- Sosial dialog og HMS som grunnlag for bærekraftig produksjon i Romania og Bulgaria – forprosjekt
- Inn- og utleie / vikarbyråer, en kartlegging
- Forsøk 6-timers dag/30-timers arbeidsuke prosjekt
- Arbeidstid i staten
- Holdninger til offentlig sektor
- Nye økonomistyringssystemer i det offentlige

I tillegg pågikk flere prosjekter som ble startet opp i 2007 eller tidligere.

Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter og inngår som grunnlag for LOs løpende politiske og organisatoriske arbeid.

Flere prosjekter vil strekke seg inn i 2009 og i noen tilfeller videreføres eller utvides.

Forskningspolitisk arbeid i LO

LOs FORSKNINGSKONFERANSE 2008

31. oktober 2008 arrangerte LO sin andre forskningspolitiske dagskonferanse. Konferansen ble avholdt i Fafos auditorium, med 95 påmeldte deltakere.

Konferansen hadde følgende program:

1. Åpning – LOs rolle i forskningspolitikken, ved Roar Flåthen, LO-leder.
2. Ny forskningsmelding – forskningens vilkår, ved Tora Aasland, forsknings- og høyere utdanningsminister.
3. Forskningsrådets nye strategi og statsbudsjettet 2009 – hvor går veien? Ved Arvid Hallén, adm. dir. i Norges forskningsråd.
4. Den nordiske modellen som sosialt og økonomifaglig laboratorium, ved Kalle Moene, professor ved Økonomisk Institutt, Universitetet i Oslo, og leder for ESOP – senter for fremragende forskning.
5. Forskningens kår – sett fra innsida, ved Ann Kristin Alseth, medlem av NTLs professorutvalg og høgskolelektor ved Avdeling for helse- og sosialfag, Høgskolen i Sør-Trøndelag.
6. Energiteknologi i et klimavennlig perspektiv – hvor er Norge? Ved Eva S. Dugstad, viseadministrerende direktør og forskningsdirektør ved Institutt for energiteknikk, IFE.
7. Avslutning ved Tor-Arne Solbakken, LO-sekretær.

LOs FORSKNINGSPOLITISKE FORUM

26. juni ble det avholdt møte i LOs forskningspolitiske forum, med følgende innledninger:

1. Strategier for næringsrettet brukerstyrt forskning. Hvordan kan næringslivet mobiliseres til økt FoU-innsats? Ved Eirik H. Normann, kst. direktør for Innovasjonsdivisjonen i Norges forskningsråd.
2. Forskningsinnsats målt i prosent av BNP – en hensiktsmessig måleparameter?

Ved Olav R. Spilling, professor og forsker ved NIFU STEP (Stiftelsen Norsk institutt for studier av forskning og utdanning, Senter for innovasjonsforskning).

3. Status og utfordringer for instituttsektoren, ved Wiktor Sørensen, leder for Forskningsinstituttene Felles Arena og rådgiver i NORUT (Northern Research Institute Tromsø).

HMS-tilstanden i Norge 2007

Den LO-finansierte rapporten fra Fafo – *HMS-tilstanden i Norge 2007* – ble framlagt for pressen i juni 2008. Blant funnene som fikk mest oppmerksomhet var at unge arbeidstakere er overrepresentert i dårlige arbeidsmiljøforhold, at det fremdeles er en stor andel arbeidstakere, og flest kvinner, som ofte eller alltid føler seg utslitt etter jobb samt at flere ønsker mer innflytelse over overordnede beslutninger i staten enn i privat og kommunal sektor.

Arbeidstid og helse

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) avsluttet i 2008 et kunnskaps-statusprosjekt om sammenhengen mellom arbeidstid/arbeidstidsordninger og helse. Prosjektet har resultert i en vitenskapelig rapport som oppsummerer internasjonal vitenskapelig litteratur på feltet, basert på en faglig vurdering av de forskjellige arbeidene. LO har støttet prosjektet finansielt og har sammen med NHO, Petroleumstilsynet og Arbeidstilsynet sittet i en referansegruppe.

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond utlyst for 17. gang i 2008, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2008 innvilget totalt 1751 stipend, fordelt slik tabellen viser.

Maksimalt stipend for studieåret 2008/2009 var kr 12 000 for hel-årsutdanning og kr 6000 for kortere kurs til og med juni. Fra 1. august ble satsen satt opp til kr 8000,- til kortere kurs. Når det gjelder kurs innen EDB/IKT er satsen fortsatt uendret på kr 4000,-.

Stipend for støtte til AOFs Lese- og skriveopplæring med datatek-

niske hjelpemidler med sats på kr 8500,- til og med juni, ble justert opp fra og med 1. august til kr 10 000,-.

Nedenstående statistikker gjelder regnskapsåret 2008, fra 1.1.2008 til og med 31.12.2008.

Totalt innvilget 2008 med sammenlignende tall for 2007:

Type utdanning	Antall 08	Antall 07	Beløp 08	Beløp 07	% 08	% 07
Helårsutdanning	301	359	3 610 000	4 290 000	27,48	32,12
Kortere utdanning	1450	1654	9 528 700	9 065 00	72,52	67,88
TOTALT	1751	2013	13 138 700	13 355 600	100	100
Praksiskandidat	366	473	2 514 300	2 736 100	19,14	20,49
Yrkesmessig videreutdanning	353	375	2 539 900	2 310 200	19,33	17,30
Videregående skole	34	64	252 000	442 900	1,92	3,32
Fagskole	280	245	2 519 300	2 118 200	19,17	15,86
Høgskole/universitet	441	439	4 088 700	3 992 500	31,12	29,89
Lese og skriv med data	29	15	214 200	123 000	1,63	0,92
Grunnskole	2	2	8800	8400	0,07	0,06
Annen utdanning	246	400	1 001 500	1 624 300	7,62	12,16

De som har søkt om stipend til helårsutdanning etter fristen (15. mai) har fått stipend som for til kortere utdanninger.

Stipendmottakerne fordelt etter kjønn:

Helårsutdanning	Antall 08	Antall 07	% 08	% 07
Kvinner	51	58	16,94	16,16
Menn	250	301	83,06	83,84
TOTALT	301	359	100	100
Kortere utdanning				
Kvinner	363	449	25,03	27,15
Menn	1087	1205	74,97	72,85
TOTALT	1450	1654	100	100

Forbundsfordeling:

Forbund	2008			2007		
	Antall stipend innvilget	Beløp Innvilget	Forbundes andel i %	Antall stipend innvilget	Beløp innvilget	Forbundes andel i %
NAF	94	711 800	5,42	118	833 700	6,24
EL & IT	227	2 066 100	15,73	261	2 255 200	16,88
FF	875	6 355 100	48,37	936	5 824 000	43,61
HK	30	225 700	1,72	33	195 400	1,46
IE	186	1 398 600	10,64	198	1 351 000	10,12
NNN	158	1 068 500	8,13	171	1 073 600	8,04
NSF	18	147 300	1,12	9	78 000	0,58
NTF	72	500 600	3,81	140	816 000	6,11
NTAF	41	310 600	2,36	53	300 000	2,25
FLT	48	340 200	2,59	47	319 200	2,39
Fagforbundet	2	14 000	0,11	5	36 000	0,27
TOTALT	1751	13 138 700	100	2013	13 355 600	100

LOs sekretariat vedtok nye retningslinjer for LOs utdanningsfond 5. mai 2008. Vedtaket er oppdatert i forhold til tidligere vedtak og dagens praksis. Retningslinjene omfatter ikke størrelsen på stipendene, som bør kunne endres uavhengig av retningslinjene. Vedtaket innebærer også at Innstillingsutvalget endret navn og blir Tildelingsutvalget. I tillegg ble Tildelingsutvalget bedt om å tilrettelegge for en årlig samling med representanter fra Fagforbundets og LO Stats fond.

Tildelingsutvalg

Tildelingsutvalget har i 2008 bestått av:

Tor-Arne Solbakken som leder, LO; Per Syversen, LO; Jan Ørnevik, FF; Jon Arne Mo, IE;

Torbjørn Reigstad, NTF; Ragnar Gregersen, EL & IT; Oddbjørn Nilssen, NAF;

Grete Andreassen, NNN; Nina Henriksen, FLT; Jan Lajord, LO (vara); Karin Torp, HK (vara).

I tillegg møter Øystein Gudbrands, LO Stat og Ellen Mohaugen fra AOF som observatører.

Sekretariatet består av: Jadwiga Zarzycka, LO

Tildelingsutvalget har månedlige møter hvor innkomne søknader behandles.

LOs fondsstyre er ankeorgan for tildelingsutvalget.

Utdanningspolitisk arbeid

LOs utdanningsarbeid var også i 2008 preget av innføring og oppfølging av det nasjonale Kunnskapsløftet. Kunnskapsløftet er en utdanningsreform som gjennomføres for hele grunnsopplæringen. Den omfatter blant annet ny fag- og timefordeling, nye læreplaner og ny organisering i videregående opplæring, samt etter- og videreutdanning av lærere og instruktører. Reformen baserer seg på Kvalitetsutvalgets innstilling – NOU 2003: 13 *I første rekke*, og St. meld. nr. 30 (2003–2004) *Kultur for læring*, med påfølgende Inst. S. nr. 268 (2003–2004), vedtatt i Stortinget 2004.

En annen sak med høy prioritet var oppfølging av arbeidet i Karlsen-utvalget, som førte fram til NOU 2008:18 – *Fagopplæring for framtida*. LOs medlemmer i utvalget var Rolf Jørn Karlsen (utvalgsleder, Fellesforbundet) og Tor-Arne Solbakken.

Utvalget beskriver utviklingstrekk i samfunnet og framtidige krav til fag- og yrkesopplæringen. På bakgrunn av dette er det foreslått en rekke tiltak innen områder som raskere omstilling i utdannings-systemet, tiltak for at flere skal gjennomføre videregående opplæring, bedre muligheter for å bygge videre på fag- eller svennebrev, grunnsopplæring for voksne, kvalitetsutvikling i fag- og yrkesopplæringen, oppfølging av lærere og instruktører, forskning og dokumentasjon om fag- og yrkesopplæring, livslang læring og internasjonalisering.

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe

Utdanningspolitisk arbeidsgruppe er en møteplass for utdanningsmedarbeiderne i LO og forbundene. Arbeidsgruppa ledes av den utdanningspolitiske ansvarlige i LOs valgte ledelse, Tor-Arne Solbakken.

Arbeidsgruppa avholdt i 2008 tre møter, 17. januar, 6. februar og 2. desember, samt et seminar på Sørmarka 9.–10. juni. Tema for

møtene var: Status for kompetansereformen, oppfølging av Karlsen-utvalgets arbeid, europeisk kvalifikasjonsrammeverk og ECVET, etablering av kompetanseutviklingsfond for industriområdet i Danmark, Kunnskapsløftet, den studentpolitiske situasjonen, kompetanseutvikling i grunnopplæringen, strategi for livslang læring/Union-learn, hva bør gjøres med lærerutdanningen, statsbudsjett 2009 og LO-kongressen 2009.

LOs utdanningskonferanse 2008

LO avholdt den årlige utdanningskonferansen på Sørmarka kurs- og konferansesenter fra 18.–19. september 2008. Konferansen hadde over 100 deltakere, fra blant annet LOs forbund, LOs distriktskontorer, AOF, AUF, Arbeiderpartiet, SV, NSU, StL, Elevorganisasjonen, ANSA, Forskerforbundet, Utdanningsforbundet, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Vox, Universitets- og høyskolerådet, Mesterbrevnemnda, Sørmarka, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker, NHO, Spekter, HSH og KS.

Den årlige konferansen om fag- og yrkesopplæring var i 2008 slått sammen med LOs utdanningskonferanse.

Konferansen hadde følgende program:

1. Velkommen ved Tor-Arne Solbakken, LO-sekretær.
2. Status for kunnskapsløftet i fag- og yrkesopplæringen, ved Terje Gislesen, leder for yrkesforberedende utdanningsprogram ved Kongsberg videregående skole.
3. Y-vei for alle – en presentasjon av erfaringer med inntak av høyskolestudenter med yrkesfaglig bakgrunn, ved Svein Thore Hagen, professor ved Høgskolen i Telemark.
4. Ny giv for livslang læring. Innledninger ved Anna Hagen, forsker ved Fafo, Sverre Erik Bolle, daglig leder i AOF og Tove Johansen, leder for Utviklingsavdelingen i EL & IT Forbundet.
5. Den utdanningspolitiske situasjonen, ved Tora Aasland, forsknings- og høyere utdanningsminister.
6. Hva er en skole med god kvalitet? Ved Gustav E. Karlsen, professor i pedagogikk ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Kommentarer ved Else Hostvedt, nestleder i Skolenes landsforbund og Håvard Vederhus, leder i Elevorganisasjonen.
7. LOs og Ap's programdebatt 2009. Innledninger ved Tor-Arne Sol-

- bakken, LO-sekretær, og Gerd Janne Kristoffersen, leder av Arbeiderpartiets KUF-fraksjon på Stortinget.
8. Den europeiske utdanningsdebatten, ved Bjørn Tore Kjellemo, avdelingsdirektør i Kunnskapsdepartementet og nylig avtroppet utdanningsråd i Brussel.
 9. Integrering og utdanning, ved Lisbet Rugtvedt, statssekretær i Kunnskapsdepartementet.

NASJONAL OPPLÆRINGSKONFERANSE 2008 – FORMØTE MED LOs MEDLEMMER I YRKESOPPLÆRINGSNEMNDENE

Nasjonal Opplæringskonferanse 2008 ble avholdt i Arendal fra 13.–15. august 2008. I forkant av selve konferansen samlet vi LOs medlemmer i y-nemndene til seminar om Karlsen-utvalget og kvalitetskjennetegn for instruktørrollen i fag- og yrkesopplæringen.

NASJONALT FORUM FOR UTDANNINGSFORSKNING

Kunnskapsdepartementet opprettet i 2008 Nasjonalt forum for utdanningsforskning, med oppstartseminar 16. juni. Nina Tangnæs Grønvold ble oppnevnt som LOs medlem i forumet.

EUROPEISK KVALIFIKASJONSRAMMEVERK – EQF

LO engasjerte seg i 2008 i diskusjonen om implementering av Europeisk kvalifikasjonsrammeverk i det norske utdanningssystemet. Nina Tangnæs Grønvold representerte LO i en referansegruppe for EQF, på en EQF-konferanse 12. februar, og på et europeisk seminar i Polen 11.–13. juni.

UTVALG FOR LIKEVERDIG OPPLÆRING FOR MINORITETSSPRÅKLIGE I BARNEHAGE, GRUNNSKOLE, VIDEREGÅENDE OPPLÆRING OG HØYERE UTDANNING

Regjeringen oppnevnte høsten 2008 et norsk offentlig utvalg for likeverdig opplæring for minoritetsspråklige i barnehage, grunnskole, videregående opplæring og høyere utdanning. Nina Tangnæs Grønvold fra LO ble oppnevnt som medlem av utvalget.

Grunnskole og videregående opplæring

Antall nye lærekontrakter var i 2008 18 636, ca. 1000 flere enn i 2007. Antall voksne som går i videregående opplæring har ligget på ca.

20 000 de siste årene, hvorav ca. 80 prosent er elever på yrkesfagene. Antall lærekontrakter for dem uten rett er på ca. 10 000, hvorav 34 prosent er kvinner. Totalt antall løpende lærekontrakter for 2007–2008 er 32 400. I tillegg til lærlingene var det registrert 850 lærekan-didater. Ca. 5000 har avlagt fag-/svenneprøve som praksiskandidat, etter § 3.5 i opplæringsloven.

Foreløpige tall for 2007/2008 viser at menn og kvinner fremdeles er tradisjonelle i valg av studieretning i videregående opplæring. Dette gjelder særlig for de yrkesfaglige studieretningene. Blant de kvinne-lige elevene er det en liten økning i gruppen som velger yrkesfaglige studieretninger. Én av fire lærlinger er kvinner.

SAMARBEIDSRÅDET FOR YRKESOPPLÆRING, SRY

I Samarbeidsrådet for yrkesopplæring er LO representert ved Tor-Arne Solbakken, Mette Henriksen Aas (Fagforbundet) og Rolf Jørn Karlsen (Fellesforbundet). Rolf Jørn Karlsen var rådsleder fram til høsten 2008, da NHO i tråd med gjeldende rotasjonsordning overtok ledervervet og Karlsen ble nestleder.

KARRIEREVEILEDNING

Sammen med NAV og fylkeskommunen har Utdanningsdirektoratet iverksatt prosjektet «Karriereveiledning – en helhetlig og samordnet yrkes- og utdanningsveiledning». Prosjektfylkene er Nordland, Akershus og Telemark, og prosjektet gjennomføres i samarbeid med LO, NHO, NAV og KS. Målet er å prøve ut forskjellige modeller for en kva-litetsmessig bedre og samordnet tjeneste for yrkes- og utdanningsvei-ledning. I 2008 er det etablert karrieresentra i alle landets fylker.

WORLD SKILLS NORWAY

I styret for World Skills Norway er LO representert ved Tor-Arne Solbakken og Per Syversen. World Skills Norway var representert i yrkes-EM i Rotterdam. Norge var representert i åtte fag, hvorav vi hentet medalje i sju. Det var deltakere fra 31 land. Yrkes-NM ble avholdt Stavanger med 150 deltakere i 16 ulike fag. LO var en av sponsorene for arrangementene.

KUNNSKAPSLØFTET

Tor-Arne Solbakken er LOs medlem i referansegruppa for evaluering av Kunnskapsløftet. Per Syversen er varamedlem.

MESTERBREVNEMNDA

LOs representanter i styret er Per Syversen, LO og Benedikte Sterner, Fellesforbundet.

SKOLEFORUM 2008

LO deltok i politisk paneldebatt under arrangementet SkoleForum 2008 på Norsk Varemesse 21. april, representert ved Nina Tangnæs Grønvold.

AUFs SKOLETING 2008

AUF avholdt sitt skoleting 13. september i Trondheim. Nina Tangnæs Grønvold fra LO innledet om kvalitet i fag- og yrkesopplæringen.

FAGSKOLENE

Ny fagskolelov og nye kriterier for godkjenning og opprettelse av fagskoler er ferdigstilt. Antall fagskolestudenter er ca. 4600.

I nasjonalt utvalg for tekniske fagskoler er LO representert ved Ottar Kaldhol fra Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT).

Høyere utdanning

Oppfølging av innstillingen fra Stjernø-utvalget (NOU 2008: 3 *Sett under ett – Ny struktur i høyere utdanning*) var en dominerende sak i 2008, og det var viktig for LO at Regjeringen besluttet å ikke iverksette en stor strukturreform med tvangssammenslåinger av universiteter og høyskoler. Det er likevel behov for en klarere arbeidsdeling og spesialisering i sektoren, og utdanningsinstitusjonene bør derfor stimuleres til å utvikle et mer forpliktende samarbeid. Representanter for Stjernø-utvalget inviterte LO til dialog før de avga sin innstilling, og 26. februar arrangerte NTL et dagsseminar om innstillingen, der også LO deltok.

LO var også i 2008 engasjert i å få på plass penger til flere studentboliger og en reversering av det mye omtalte 2007-kuttet («hvileskjæret») på 274 millioner kroner i basisbevilgningen til universiteter og høyskoler. Sistnevnte blant annet sett i sammenheng med evaluering av kvalitetsreformen og forskningens kår.

LO deltok i innspillprosesser til kommende stortingsmeldinger om både internasjonalisering, forskning og livslang læring/kompetanse.

KONTAKTKONFERANSEN FOR HØYERE UTDANNING 2008

LO deltok på Kunnskapsdepartementets årlige kontaktkonferanse for universiteter og høyskoler 22. januar, representert ved LO-sekretær Tor-Arne Solbakken og Nina Tangnæs Grønvold.

NASJONALT FORUM FOR REALFAG

LO har vært representert i forumet ved Nina Tangnæs Grønvold og Frode Janborg (FLT).

KONTAKTMØTE MED STATSRAÅDEN

26. juni ble det avholdt et kontaktmøte mellom LO og statsråd Tora Aasland i Kunnskapsdepartementet.

SAMARBEID MED UNIVERSITETET I OSLO

LO ble i 2008 invitert til å delta i referansegruppa for UiOs kandidatundersøkelse og i en arbeidsgruppe for gjennomføring av en «Offentlig sektor-dag» for studenter og ansatte våren 2009. Nina Tangnæs Grønvold har representert LO i begge grupper.

NORGESUNIVERSITETET

LO ved Nina Tangnæs Grønvold er varamedlem i styret for Norgesuniversitetet og deltok i 2008 på ett styremøte.

Etter- og videreutdanning og livslang læring

LESE- OG SKRIVEOPPLÆRING

I samarbeid med AOF er det utviklet et eget kurs for medlemmer med lese- og skrivevansker. Deltakerne får støtte til kurset, inkludert elektroniske hjelpemidler, fra LOs utdanningsfond.

PROGRAM FOR BASISKOMPETANSE I ARBEIDSLIVET (KA)

I statsbudsjettet for 2008 avsatte Kunnskapsdepartementet 37 millioner kroner til Program for basiskompetanse i arbeidslivet. Basiskompetanse er grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving, matematikk og IKT. Slik kompetanse forstås som en del av den lovfestede grunnopplæringen og er et offentlig ansvar. Over 400 000 voksne i Norge skårer under det nivået i lesing og tallforståelse som anses som et minimum for å fungere tilfredsstillende i arbeids- og samfunnsliv.

Programmet Basisprogrammet i arbeidslivet skal prøve ut en

offentlig finansieringsordning som gjør det enklere og økonomisk mer attraktivt for bedrifter og offentlige virksomheter å iverksette opplæring i grunnleggende ferdigheter. Søkere som gir opplæring i kombinasjon med arbeid blir prioritert. Et mål med tilskuddet er at tilbyderne av opplæring i større grad skal ta utgangspunkt i behovene til virksomhetene og den enkelte arbeidstaker. Målgrupper for utlysningen er offentlig og privat virksomhet, arbeidslivssentrene, utdanningstilbydere og fagorganisasjoner.

Programmet forvaltes av Vox (Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet). LO v/Tor-Arne Solbakken deltar i en strategigruppe for prosjektet.

KOMPETANSEREFORMEN OG LIVSLANG LÆRING – STATUS 2008

Det ble i 2007 påbegynt en Fafo-rapport om status for kompetanse-reformen og livslang læring. Rapporten ble presentert i LOs sekretariat 28. januar og utgitt i forbindelse med møtet i LOs representantskap 19. februar 2008.

Rapporten er skrevet av Fafo-forskeren Anna Hagen i samarbeid med tidligere Fafo-forsker Sveinung Skule. AOF var Fafos samarbeidspartner i prosjektet. LO ved Tor-Arne Solbakken, Per Syversen og Nina Tangnæs Grønvold utgjorde en referansegruppe for rapporten.

LO var en sentral pådriver i arbeidet med kompetansereformen i 1990-årene. Hensikten med rapporten var å få på bordet en oversikt over dagens vilkår for livslang læring og over den historiske prosessen gjennom de siste 15 årene. Rapporten tar også for seg de viktigste utfordringene framover, og diskuterer hva fagbevegelsen kan gjøre for å møte disse utfordringene. Gjennom rapporten ønsker LO å bidra til fornyet oppmerksomhet om kompetanseutvikling og livslang læring. Et viktig formål med rapporten er å gi et grunnlag for LO og forbundenes videre arbeid på området.

ARBEIDSGRUPPER FOR KONKRETISERING AV EN ORDNING MED UTDANNINGSVIKARIATER/UTDANNINGSPERMISSJONER (IA-AVTALEN)

I tilleggssavtalen til IA-avtalen står det når det gjelder utdanningsvikariater/-permisjoner:

«Staten vil finansiere utdanningsvikariater og utdanningspermisjoner. Permisjonene forbeholdes arbeidstakere som står i fare for å falle ut av arbeidslivet, mens vikariatene forbeholdes arbeidssøkere som

har vansker med å komme inn i arbeidsmarkedet. Tiltaket målrettes mot IA-virksomhetene. En parts sammensatt arbeidsgruppe vil i løpet av høsten 2006 konkretisere hvordan en slik ordning kan utformes.»

Arbeidsgruppene var ferdige høsten 2007. Det ble iverksatt tre prøveprosjekter som ble videreført i 2008.

EVU-ENGASJEMENT

Skoleringen av tillitsvalgte i å informere om og motivere til etter- og videreutdanning kunne med fordel vært styrket. LO vil fortsette å arbeide for at dette i større grad legges inn som en del av forbundenes opplæringsvirksomhet.

FAGSEMINAR OM KOMPETANSEMELDINGEN

24. november var LO vertskap for et seminar i regi av Kunnskapsdepartementet om innspill til en varslet stortingsmelding om kompetanse, med arbeidstittelen *Forberedt for framtida*.

Internasjonalt utdanningsarbeid

Tor-Arne Solbakken representerer LO i EUs rådgivende komité for yrkesopplæring, ACVT.

Tor-Arne Solbakken representerer LO som observatør i styret for forskningsstiftelsen CEDEFOP – European Centre for the Development of Vocational Training.

Nina Tangnæs Grønvold representerer LO i Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS) treparts arbeidsgruppe i EU-kommisjonen – undergruppe for utdanning. Denne arbeidsgruppen har imidlertid ingen aktivitet.

Nina Tangnæs Grønvold er varamedlem for Unio i Den europeiske faglige samorganisasjonens (DEFS) arbeidsgruppe for livslang læring.

Nina Tangnæs Grønvold representerte i 2008 LO på to møter i TUAC Working Group on Education, Training and Employment Policy, 8.–9. april og 13.–14. november.

7. mai deltok LO i et møte med OECD om norsk fagopplæring.

LEONARDO DA VINCI-KOMITEENE, NASJONALT OG EUROPEISK

Per Syversen representerer LO i Leonardo-komiteene, som administreres av SIU (Senter for internasjonalisering av høyere utdanning). Den nasjonale komiteen avholder to møter pr. år, der pilot-, mobilitets- og partnerskapsprosjekter gjennomgås og oversendes EU med anbefalinger. Det anbefales årlig om lag ti søknader om pilotprosjekter fra Norge, hvorav 4–6 blir godkjent. Av mobilitetsprosjektene anbefales det om lag 100 søknader, hvorav 70–80 blir godkjent av EU.

Benedikte Sterner (Fellesforbundet) er LOs representant i EUs program for livslang utdanning og læring – programkomiteen (tidligere Leonardo Da Vinci). Berit Asker (Norsk Tjenestemannslag) er LOs representant i EUs Erasmus program – nasjonalt utvalg, Kristine Hansen (Fagforbundet) i Comenius-programmet og Trygve Natvig (Fagforbundet) i Grundtvig-programmet.

Samarbeid med eksterne instanser og organisasjoner

STORTINGETS KUF-FRAKSJON

LO avholdt kontaktmøter/temamøter med Arbeiderpartiets utdanningsfraksjon på Stortinget 23. april, 2. juni og 19. november.

NHO

Det ble i 2008 avholdt to kontaktmøter mellom LO og NHO om spørsmål knyttet til fagopplæring, kompetansereformen og andre utdanningsspørsmål, samt holdt løpende kontakt ved behov.

UTDANNINGSFORBUNDET

I forbindelse med det offentlige utvalget for fag- og yrkesopplæringen har LO hatt formelle og uformelle møter med Utdanningsforbundet.

TEKNA

Tekna har invitert LO og NHO til å delta i referansegruppa for deres realfagsprosjekt, kalt Kunnskapsdugnad for verdiskaping. Stein Ree-gård og Liv Sannes representerer LO i dette arbeidet.

ELEV- OG STUDENTORGANISASJONENE

Det har vært avholdt flere møter med Elevorganisasjonen (EO), Norsk

Studentunion (NSU), Studentenes landsforbund (StL) og ANSA (Association of Norwegian Students Abroad).

10. mars holdt LO ved Robert R. Hansen hilsingstale til Elevtinget og 5. august holdt Tor-Arne Solbakken hilsingstale til Elevorganisasjonens sommerleir på Utøya. 21. august holdt Nina Tangnæs Grønvold en innledning for NSU om arbeidsmiljøbestemmelser for studenter.

NOKUT

LO ved Hege Nilsen Ahlquist og Nina Tangnæs Grønvold deltok på høringsmøte om evaluering av NOKUT 5. juni.

Høringer

LO har i 2008 avgitt uttalelse til følgende utdanningsrelaterte høringer:

- Forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2009.
- Utkast til forskrift om studentsamskipnader.
- Innstilling fra Stjernø-utvalget NOU 2008: 3 *Sett under ett*.
- Endringer i barnehageloven.
- Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2008–2009.
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
- Forslag til endring av forskrift til opplæringsloven kapittel 22 og forskrift til privatskoleloven kapittel 7 – retten til nødvendig rådgivning samt anbefalt formell kompetanse og anbefalte kompetansekriterier for rådgiver.
- Forslag til endringer i lov 19. juni 1986 om mesterbrev i håndverk og annen næring (mesterbrevloven) og i forskrift 12. desember 1986 nr. 2187 til mesterbrevloven.
- Forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven.
- Forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven og forskrift til privatskoleloven – frukt og grønnsaker.
- Forslag til læreplan i næringslivsøkonomi og entreprenørskap – programfag i studiespesialiserende utdanningsprogram.
- Utvidet timetall på barnetrinnet 2008.
- Forslag til læreplan for Kunnskapsløftet – læreplan i religion, livssyn og etikk for grunnskolen.

- Om rammer for læreplanarbeid i programfag til valg på ungdomstrinnet.
- Forslag til endringer i opplæringsloven.
- Forslag til revidert forskrift om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
- Forslag til læreplan for yrkessjåføropplæringen i medhold av forslag til forskrift om nærmere gjennomføring av direktiv 2003/59/ef (yrkessjåførdirektivet).
- NOU 2007: 11 *Studieforbund – Læring for livet*.

Sørmarka AS

INNLEDNING

Sørmarka er LOs kompetansesenter. Også i 2008 har Sørmarka AS i hovedsak fungert som et kurs- og konferansehotell i konkurranse med andre kommersielle aktører. Oppgraderinger og produktutvikling er videreført, slik at 2010 forventes å gi et økonomisk resultat for virksomheten som er så nær det oppnåelige som det realistisk kan forventes. Samtidig har styret og administrasjonen arbeidet med å bedre utnyttelsen av eiendommen, samt finne fram til tiltak som kan gi innhold til begrepet som vårt kompetansesenter.

STYRET

Styret har i 2008 bestått av:

Geir Mosti, LO (leder); Wigdis Walbeck, Fagforbundet (nestleder); Liv Lysaker, LO Stat; Karin Torp, HK; Arild Oliversen, NNN.

Respektive vararepresentanter: Ellen Stensrud, LO; Odd Strand, LO Kommune; John Leirvaag, NTL; Johnny Myrvold, NAF; Liv Undheim, Industri Energi.

Ansatterepresentanter til 30. juni: Sonja Horten, Mette Stykket.

Vararepresentanter i rekkefølge: Anne Barlie, Kristine Olsen, Joseph McCarthy, Anett Bogen.

Ansatterepresentanter fra 1. juli: Laila Endresen, Gert-Inge Glåmmen.

Vararepresentanter i rekkefølge: Nina Hakestad, Joseph McCarthy, Vivian Mikalsen, Anton Raanæs.

Det er avholdt sju styremøter. Styrets hovedfokus har vært å følge opp de utviklingstiltak som er vedtatt, samt å arbeide videre med å

finne fram til tiltak som kan gi ytterligere innhold til at Sørmarka AS fortsatt betraktes som LOs eget kompetansesenter, og samtidig gir inntekter ut over det hotelldriften kan gi. Styret og ledelsen skaffet seg i 2008 ytterligere kunnskap om denne utfordringen ved å besøke LO-skolen Helsingør og utviklingsenheten i Danmark LO i sitt juni-møte. Dette ble senere fulgt opp ved at representanter for disse virksomhetene deltok i styrets novembermøte. På dette møtet deltok også LO-sekretær Tor-Arne Solbakken.

ANTALL GJESTEDØGN

Antall gjestedøgn 2008 har vært 24 751, en økning på 3,8 prosent fra 2007. Grunnet rutinejusteringer finnes det ikke dokumenterbare tall for dagsbesøk for 2008. Inntektene fra slik aktivitet har imidlertid økt med ca. 40 prosent, justert for prisstigning.

BELEGG OG KAPASITETSUTNYTTELSE

Kapasitetsutnyttelsen beregnet for 47 driftsuker ble 59,2 prosent i 2008. Rent umiddelbart kan dette synes som en stagnasjon fra 2007 til tross for en faktisk økning på 900 gjestedøgn. Grunnen er at det i 2007 ble beregnet 45 driftsuker. Trafikkfordelingen er ca. 7 prosent på ferie/fritid, tilsvarende på yrkestrafikk og ca. 86 prosent på kurs/konferanser. Av dette representerer LO og forbundene et antall som utgjør ca 62,5 prosent av den totale omsetning. Dette er en relativ tilbakegang, men regnet i faktiske døgn er det tilnærmet uendret fra 2007. Kurs til eksterne arrangører utgjorde i 2008 ca. 23,5 prosent av den totale omsetning. Dette er en klar økning (ca. 20 prosent) både faktisk og relativt.

PERSONALET

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 45 fast ansatte og 2 lærlinger. Til tross for at det i 2008 har vært et meget stramt arbeidsmarked i bransjen, har Sørmarka stort sett klart å holde fast definerte stillinger besatt med fast ansatte. Et unntak har vært bevertningsavdelingen, der det i deler av året har vært nødvendig å benytte innleid arbeidskraft. Sørmarka tilbyr sine medarbeidere ordnede arbeidsforhold og gode pensjons- og forsikringsordninger. Selv om Sørmarka ikke er lønnsledende i bransjen, fører dette til at de totale personalkostnader blir relativt høyere enn det som er normalt for hoteller. Det ønskes imidlertid at etikken i dette skal være en del av Sørmarkas merkevare.

Sykefraværet i 2008 var 12 prosent. Egenmeldt kortidsfravær

utgjorde kun 1 prosent. Det er således langtidsfraværet som er utfordringen. Gjennomsnittsalderen for ansatte på Sørmarka ligger betydelig over det som er vanlig i en bransje som er utsatt for belastningsskader. Det må derfor tas høyde for at denne situasjonen vil måtte medføre en del langtidsfravær.

ORGANISASJONSUTVIKLING

Med bistand fra Høgskolen i Lillehammer er det gjennomført et lederutviklingsprogram for ledere og mellomledere. Prosjektet har bestått av fire samlinger og med egentrening i mellomperiodene. Fokuset har vært målrettet teamutvikling. Videre er det startet et samarbeid med Fellesordningen LO-NHO for å se på Sørmarkas utviklingspotensial. Det er foreløpig avholdt to samlinger der ledere, mellomledere og tillitsvalgte har deltatt. Prosjektet fortsetter i 2009 med involvering av alle medarbeidere.

I tillegg er det gjennomført flere mindre samlinger/kurs innenfor blant annet HMS og serviceutvikling, som anses som en viktig del av daglig drift og utvikling.

DRIFT AV EIENDOMMEN

I tillegg til å fortsette oppgraderingen og vedlikeholdet på primærvirksomheten, er det også forsøkt å arbeide videre med å få til en bedre totalutnyttelse av anlegget. I 2008 førte dette blant annet til at Sørmarka klarte å skaffe NAF i overkant av 20 kontorarbeidsplasser med tilhørende servicerom i perioden slutten av juni til slutten av november. Arbeidsplassene ligger samlet i første og andre etasje i B-fløyen og skjermes tilfredsstillende fra øvrig virksomhet. Som følge av dette ble tidligere leietakere, AOF Norge (to arbeidsplasser), Norge 2015 og Perplex Media flyttet til konferansebygget. Den største eiendomsdisponeringen var imidlertid salg av 18 hybelleiligheter gjennom opprettelsen av Syverudlia borettslag. Borettslaget består av i alt 20 andeler hvorav Sørmarka AS har beholdt 2. Øvrige 18 andeler er solgt, enten til ansatte på Sørmarka eller ansatte i andre deler av fagbevegelsen. Disponeringen frigjør Sørmarka fra et økende vedlikeholdsbehov, og vil frigjøre i underkant av 10 mill. netto i investeringsmidler fordelt på 2008 og 2009.

AVSLUTNING

Sørmarka har vært et kraftsenter for utvikling av kunnskaper på høyt nivå for medlemmer og tillitsvalgte. Et møtested hvor disse er

formet, slipt og tilpasset de behovene arbeidslivet har hatt til ulike tider. Kursdeltakere har tilegnet seg kunnskaper gjennom dyktige veiledere, et unikt bibliotek og ved å bryne tanker og erfaring med hverandre – på tvers av forbundsgrenser, faglig bakgrunn, yrker eller nivå. Sørmarka har vært en samlende faktor i bevegelsen, og gitt inspirasjon og motivasjon til å møte nye tider med stadig nye og endrede utfordringer.

Styret på Sørmarka er av den oppfatning at det nå er viktigere enn noen gang at Sørmarka gis muligheten til å videreføre en slik funksjon. Samfunnsendringer og kollektive utfordringer kommer raskere og raskere. LO som «storfamilie» trenger derfor å ha et apparat som kan forholde seg raskt til nye utfordringer, bearbeide, vurdere og bringe ut til de enkelte medlemmer hvordan vi i fagbevegelsen best kan møte utfordringene hver for oss, samt *til å styrke samholdet i LO-familien.*

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR

OM VIRKSOMHETEN

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS eies 100 prosent av Landsorganisasjonen i Norge. Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS driver folkehøgskole og barnehage. Virksomheten ligger i Stertivegen 26 i Ringsaker kommune i Hedmark.

GENERALFORSAMLING 2008

Det ble avholdt ordinær generalforsamling for AFR AS 16. juni 2008, i Folkets Hus i Oslo.

STYRET

Styret består av ni medlemmer, hvorav to representanter for de ansatte og én elevrepresentant.

I 2008 har styret bestått av følgende medlemmer:

Styreleder Nina Tangnæs Grønvold, LO. Vara: Ståle Dokken, LO.

Nestleder Øivind T. Hansen, LO. Vara: Sverre Erik Bolle, AOF Norge.

Styremedlem Eva Christine Grønseth, APF. Vara: Nicolaas A. Kippenbroeck, Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media.

Styremedlem Anne Marie Pettersen, Fellesforbundet. Vara: Vibeke Bråten, Fagforbundet.

Styremedlem Olav Lund, LOs distriktskontor i Hedmark. Vara: Eirine Saaler Nabben, HK Hedmark.

Styremedlem Finn Arild Simensen, AOF Innlandet. Vara: Iver Erling Støen, LOs DK Oppland.

Styremedlem Stine Andresen, ansattrepresentant SL.

Styremedlem Kari Monsbakken, ansattrepresentant Fagforbundet.

En elevrepresentant.

Det ble i 2008 avholdt tre styremøter, 6. mai, 20. oktober og 17. november, samt et styreseminar fra 4.–5. februar. Styrets hovedsaker var den løpende oppfølgingen av økonomi, skoledrift og barnehagedrift, AFRs visjon og strategi, og planlegging av skolens 70-årsmarkering i 2009.

DRIFTSRESULTAT OG FINANSIELLE FORHOLD

Omsetningen i selskapet var i 2008 på kr 14 582 973,-.

Selskapets likviditetsbeholdning pr 31.12.2008 var kr 3 906 899,-.

AFR AS mottok ikke eiertilskudd i 2008, og er satt i stand til å betale både renter og avdrag på lånet til LO. Selskapets finansielle stilling var tilfredsstillende ved årsskiftet.

ARBEIDSMILJØ OG PERSONAL

AFR AS har underskrevet avtalen om Inkluderende arbeidsliv. Styret mener å kunne konstatere at arbeidsmiljøet ved AFR er tilfredsstillende.

Det ble i løpet av 2008 avholdt møter i arbeidsmiljøutvalget i henhold til handlingsplan, med fokus på utvikling av tiltak som kan bidra til et enda bedre arbeidsmiljø. Det ble også avholdt flere møter i HMS-gruppa (identisk med arbeidsmiljøutvalgets medlemmer). Som en del av HMS-møtene blir det gjennomført avviksrunde på hele skolen. Det er laget handlingsplan for HMS i 2009. Det ble gjennom året avholdt møter mellom ledelsen i AFR og de tillitsvalgte.

Det var i 2008 1,2 prosent sykefravær ved skolen og 6,3 prosent sykefravær i barnehagen. Det har ikke vært rapportert om alvorlige skader eller ulykker i løpet av året.

LIKESTILLING

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS har fastsatt som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn.

I 2008 hadde AFR AS til sammen 21 ansatte, i 17 årsverk. Av disse var 14 kvinner. 4 årsverk medgikk til bemanning av barnehagen. 8 ansatte hadde deltidsstillinger, hvorav 6 kvinner.

Både daglig leder/rektor, studierektor og internatleder er menn, mens fagsjef for kjøkken/renhold og bestyrer for barnehagen er kvinner.

Styret for AFR AS besto ved årsskiftet av totalt ni medlemmer, hvorav fem kvinner. Styrets leder er kvinne. De ansatte er representert ved to kvinner.

YTRE MILJØ

Virksomheten er av en slik karakter at den ikke representerer noen fare for det ytre miljø. Bygningene varmes opp ved oljefyr og elektrisk strøm. I avfallshåndteringen skilles papir fra annet avfall. Organisk avfall som matrester kastes i egen spesialcontainer.

FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSAKTIVITETER

Virksomheten driver for tiden ingen forsknings- eller utviklingsaktivitet.

ELEVENE OG SKOLETILBUDET VED AFR

I skoleåret 2008/2009 har AFR 93 elever, inkludert 3 stipendiatelever, hvorav 62 prosent jenter. 10 av elevene går på Media 2. AFRs mål er å stabilisere elevtallet på mellom 97 og 100. Kapasiteten vil da utnyttes maksimalt. Elevene fordeler seg på FN-Akademiet, Medieskolen (journalistikk, fotojournalistikk, fotografi og grafisk design) og Media 2 (påbyggingsår i mediefagene).

For skoleåret 2008/2009 mottok 50 prosent av elevene økonomisk støtte/stipend fra et LO-forbund. Hovedkriteriet for tildeling av slik støtte er at en eller begge foreldrene er LO-medlemmer.

LIA BARNEHAGE

I barnehagen på AFR i 2008 gikk det 20 barn fra 0 til 6 år. Barnehagen mottok et kommunalt tilskudd på kr 318 935,-.

AFRs EIENDOMSMASSE

I 2008 ble det utført utbedringer på skolens eiendomsmasse. Foajeen ble pusset opp etter tidligere vannskade. Vinduer ble skiftet ut på ett internat. Den ene hovedveggen ved gamlebygget ble reparert og pusset opp. Det ble også investert i nye møbler til peisestua og nytt utstyr

til trimrommet. Det ble startet en prosess for utbedring av de eneboligene som AFR eier.

FRAMTIDSUTSIKTER

Det tegnes for tiden et positivt framtidsbilde for folkehøgskolene. Ungdomskullene vil i de kommende år være økende. Sammen med mange andre folkehøgskoler står AFR overfor utfordringer i årene som kommer, men med god søking til skolen og stabil økonomi ser framtida likevel positiv ut.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ble opprettet i fellesskap av LO og DnA i 1908. Ifølge vedtektene er det «et dokumentasjonssenter både av historisk og aktuell karakter. Det skal samle inn og sikre for framtida materiale om norsk arbeiderbevegelse og om norske forhold av interesse for forståelsen av arbeiderbevegelsens utvikling og aktuelle situasjon. Institusjonen skal slik være både et bibliotek og et arkiv».

I samsvar med hovedmålet har styre og administrasjon i de siste årene lagt vekt på å sikre Arbark en trygg og stabil økonomi og dermed konsolidere bemanningen. Det har lyktes ved at de private og offentlige bevilgningene har dekket pris- og lønnsveksten. Staben har også bidratt til gjennomføringen av budsjettmålet ved å holde egeninntektene på et høyt nivå.

De fleste arbeidsmålene i arbeidsplanen er blitt realisert. Den utadrettete virksomheten, herunder også formidlingsarbeid i form av utgivelse av årbok, bilderedaksjonelt arbeid, artikler, foredrag og veiledning, har vært omfattende. Vårt samarbeid med Arbark om «Historielunsjen» har vært vellykket, med stor oppslutning om alle arrangementene. Også basisoppgavene til Arbark er løst i henhold til tidsplaner og arbeidsmål. Det gjelder oppgaver knyttet både til innsamlings- og ordningsarbeidet og publikumstjenesten. Det eksternt finansierte oppdragsarbeidet, herunder ordning og registrering av forbundsarkiver og bilderedigeringen av LOs trebindsverk, er blitt fulgt opp som avtalt. Arbarks ansatte medvirker i de faglige styringsgruppene som er nedsatt i forbindelse med skrivingen av historieverkene til Landsorganisasjonen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet og Oslo Arbeiderparti.

Også i 2008 har det vært jevn tilvekst av arkivmateriale, publikasjoner og bilder.

Publikumstjenesten er institusjonens fremste ansikt utad og en prioritert oppgave. Det gjelder både det daglige arbeidet med referanseoppgaver, veiledning av kunder samt utlån av bøker og bilder. Positive tilbakemeldinger viser at brukerne setter pris på Arbarks tjenestetilbud.

Arbeidsmiljøet er godt og sykefraværet lavt. Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, som er tilsluttet ordningen om et Inkluderende arbeidsliv (IA), har vektlagt kompetanseutvikling og miljømessige tiltak for sine ansatte.

Lesesalsområdet, kjøkkenet og enkelte kontorer er pusset opp og innredet, bl.a. for å ha det miljømessige i orden til institusjonens hundreårsjubileum i 2008. Jubileet er blitt markert ved flere arrangementer og tiltak, bl.a. to fagseminarer, utstillinger, en mye omtalt jubileumsårbok og en jubileumsfest med bredt oppmøte i Folkets Hus.

STYRET

Faste medlemmer: Kåre Myrvold, LO, leder; Karl Erik Høegh, DnA, nestleder; Terje Havrøy, AOF; Bjørn Ove Skogstad, Fellesforbundet; Mette Henriksen Aas, Fagforbundet; Vilhelm Lange, Riksarkivet, statens representant; Trond Henriksen, de ansattes representant.

Varamedlemmer: Hege Bogfjellmo, DnA; Jenny Ann Hammerø, LO; Jan Ørnevik, Fellesforbundet; Wigdis Walbeck, Fagforbundet; Grethe Haklien, AOF; Vidar Øverland, Riksarkivet, statens representant; Vivi Aaslund, de ansattes representant.

ORGANISASJONSARBEID

Medlemsutvikling

Medlemsutviklingen i LO i løpet av de tre første kvartalene viser en økt medlemstilslutning på over 16 483 nye medlemmer. LO hadde ved utgangen av tredje kvartal 860 921 medlemmer. For første gang i LOs historie kan vi registrere flere kvinnelige enn mannlige medlemmer totalt i LO. Forbundene har i inneværende år hatt sterkt fokus på rekruttering. Dette har gitt resultater. Sysselsettingen var høy fram til tredje kvartal, da arbeidsledigheten innenfor bygningsindustrien ble merkbar på grunn av den økonomiske krisen. Gjennomstrømmningen av medlemmer totalt i alle forbundene er ca. 80 000 i løpet av året. Det er en stor oppgave å yte god bistand og service til medlemmene, slik at flest mulig opprettholder medlemskapet over tid.

Synlighet Nærhet Stolthet

For 2008 ble det laget en revidert plan for LOs organisasjonsoffensiv 2006–2009, kalt Synlighet Nærhet Stolthet 2008.

Det var en bred prosess knyttet til utarbeidelsen av planen. Satsingsområdene for 2008 var rekruttering av studenter, rekruttering av langtidsutdannede, medlems- og tillitsvalgtkskolering, servicesektoren, arbeidstakere med etnisk minoritetsbakgrunn og tariffoppgjøret 2008. Dette er områder det er viktig å ha fokus på og lykkes med for at LO fortsatt skal være en sterk samfunnsaktør og øke medlemsrekrutteringen.

Koordineringsutvalget for verving og medlemsservice

Koordineringsutvalget har hatt tre møter i 2008, hvor det ene ble gjennomført som en lunsj til lunsj-konferanse på Sørmarka. Utvalgets funksjon er å koordinere rekrutteringsarbeidet i LO og forbundene, dele erfaringer og å gi innspill til LO i forhold til felles prosjekter. Det

har vært god oppslutning om møtene og utvalget har vært en viktig bidragsyter i å koordinere og forankre vårt felles arbeid med rekruttering.

LOs organisasjonskonferanse 1.–2. desember 2008

LOs årlige organisasjonskonferanse ble arrangert på Sørmarka 1.–2. desember. LOs lokalorganisasjoner, distriktskontorer og forbund var invitert til å delta. Konferansen samlet 118 deltakere fra hele landet og startet med en ny arbeidersang skrevet for Norsk Arbeidsmandsforbund av Vidar Røren, distriktssekretær NAF, Møre og Romsdal. Organisasjonsrådgiver Monica Moum åpnet konferansen, og LOs leder Roar Flåthen innledet om den fagligpolitiske situasjonen med påfølgende spørsmål og kommentarer. Øivind T. Hansen, nestleder i informasjons- og rådgivningsavdelingen, gjennomgikk status for medlemsdebatten før Finn Erik Thoresen, styreleder i Norsk Folkehjelp, informerte om undertegnelsen av en internasjonal avtale mot klasebombing. Stein Reegård, leder av LOs samfunnspolitiske avdeling, holdt en innledning om pensjon og AFP, og Trude Johnsen, likestillingsrådgiver i LO, informerte om integrering av likestillingsperspektivet i LO.

Dag 2 innledet Fafo-forskerne Kristine Nergaard og Torgeir Stokke om forbundenes organisasjonsområde – status og utfordringer. LOs nestleder, Geir Mosti, innledet om utkast til LOs organisasjonsprogram for 2009–2013. Fire parallellseminarer ble så avholdt: Rekruttering av studenter og arbeidstakere med høyere utdanning, Tillitsvalgt-skolering i et rekrutteringsperspektiv, Ungdomsarbeidet – en del av framtiden, Hva er et bærekraftig rekrutteringsarbeid? Konferansen ble avsluttet av Ståle Dokken, leder av LOs organisasjonsavdeling.

Tverrfaglige prosjekter

LO GLTE (Gjøvik, Nordre- og Søndre Land, Østre- og Vestre Toten og Etnedal)

LO har sammen med LOs distriktskontor i Oppland fulgt opp det treårige prosjekt med LOs lokalorganisasjon, GLTE. En hovedsatsning i 2008 var utarbeidelse av en egen avis for prosjektet, som gikk til alle husstandene i regionen. Her ble det satt søkelys på hvordan kommunene i regionen hadde fulgt opp fagbevegelsens krav på sen-

trale områder i kommunevalget i 2007. Avisa ble utarbeidet i nært samarbeid med LO Media. Dette tiltaket bidro til å synliggjøre LO og fagbevegelsen på en særdeles positiv måte. Det ga også en tydelig tilbakemelding til medlemmene om hvordan LO GLTE har fulgt opp kravene fra den lokale medlemsdebatten i 2007.

LO Fredrikstad har startet opp et treårig utviklingsprosjekt. Prosjektet har som hovedmålsetninger å øke fagforeningene/avdelingenes samfunnspolitiske påvirkning sentralt og lokalt. I tillegg skal de se på mulighetene for å utrede en framtidsrettet organisasjonsmodell for LO lokalt. LOs distriktssekretær i Østfold sitter i styringsgruppa for prosjektet, og prosjektet støttes av LO.

LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene

Ved utgangen av 2008 hadde vi 120 lokalorganisasjoner. Av disse har 47 opprettet LO-sentre, som kontorfellesskap mellom de lokale fagforeningene og andre alliansepartnere.

De seneste årene har det skjedd omfattende endringer i det norske samfunns- og arbeidsliv, som igjen har medført at flere av forbundene endrer sin organisasjonsstruktur. Avdelingene organiseres regionalt med store avdelinger som ofte dekker flere fylker. Med bakgrunn i strukturendringer i forbundenes organisasjonsledd nedsatte Sekretariatet en arbeidsgruppe 16. juni 2008, som fikk i oppdrag å utrede kontingenten til LOs lokalorganisasjoner. Arbeidsgruppen fremmet sin innstilling i tre punkter for Sekretariatet i desember samme år. Innstillingen ble vedtatt og skal følges opp i løpet av 2009.

LO Huset Gardermoen AS

LO Huset på Gardermoen har fremdeles et høyt aktivitetsnivå. Nærheten til hovedflyplassen med nærmere 12 000 ansatte og hele øvre Romerike som nedslagsfelt, er gunstig. AOF leier lokale til sin kursvirksomhet for Romerike, noe som medfører stor aktivitet. I tillegg til mange som bruker huset til møtevirksomhet om dagen har det vært gjennomført noen temakvelder. Tiltaket med en flyplassdag, som ble satt i gang i 2006, har blitt en godt innarbeidet ordning som medlemmene setter stor pris på. Da samles tillitsvalgte fra flere forbundsområder og gjennomfører oppsøkende virksomhet oppe på terminalen,

i tillegg til at de har oppholdssted på Sinnataggen kaffebar, hvor medlemmer og andre kan få hjelp. Dette gjennomføres i samarbeid med SpareBank 1.

I februar–mars 2008 ble det igangsatt et samarbeidsprosjekt på huset i regi av LO, Fellesforbundet og Fellesforbundet avd. 246: «Gardermoen – en flerkulturell arbeidsplass. Integrering av etniske minoriteter». Dette har gitt som resultat at medlemstallet innenfor hotellene på Gardermoen har økt med nesten 50 prosent.

Selv med mye aktivitet på og i tilknytning til huset, er ikke dette noen gullgrube. Det er en økonomisk kamp hele tiden.

Rekrutteringsseminar 3.–4. desember 2008

For første gang avholdt organisasjonsavdelingen i LO rekrutteringsseminar for LOs forbund og lokalorganisasjoner. Seminaret var ment som et bidrag til et systematisk og målrettet rekrutteringsarbeid i hele LO. Seminaret var åpent for alle som jobber med rekruttering, og organisasjonsavdelingen ønsket ideer og inspirasjon til dette arbeidet. Monica Moum åpnet seminaret, og nestleder i LO, Geir Mosti, satte fokus på hvorfor man skal rekruttere. Anne Berit Aker Hansen, forbundssekretær i NNN, og Synnøve Haugland og Kim Eide, hhv. nestleder og ungdomstillitsvalgt i Fagforbundet Rogaland, innledet om temaet «Positive erfaringer ved aktivt og kreativt rekrutteringsarbeid». Dagen ble humoristisk og poengtert avsluttet med temaet «Medlemsverving sett fra utsiden» ved Johnny Olsen, salgssjef Odin Produkter. Dag 2 ble innledet med Herrie Hoogenboom, organisasjonskonsulent i FNV Nederland. Han fortalte om hvordan de har klart å organisere flere renholdere på Schiphol flyplass ved å bruke uvanlige og aksjonsrettede metoder. Seminaret ble avsluttet med erfaringsutveksling om rekrutteringsarbeid i forbund, lokalorganisasjoner og avdelinger.

Rekruttering av langtidsutdannede til LO

Ansvar for arbeidet med rekruttering av de med høyere utdanning ble overført fra samfunnspolitisk avdeling til organisasjonsavdelingen i mai 2008, for at arbeidet i større grad skal behandles som en integrert del av LOs samlede organisasjons- og rekrutteringsarbeid.

LOs utvalg for rekruttering av langtidsutdannede har i perioden avholdt tre møter og et to-dagers seminar. Det ble utarbeidet en aktivitetsplan for 2008–2009 som viser prioriterte oppgaver fram til kongressen i 2009. Det er viktig at LOs arbeid med rettferdig lønn for arbeidstakere med høyere utdanning styrkes, og utvalget kom med innspill til LOs inntektspolitiske utvalg i forhold til tariffoppgjøret i 2008. I november fikk Fafo ansvaret for en spørreundersøkelse som skal kartlegge holdningene de med høyere utdanning har til LO og forbundene.

På LOs organisasjonskonferanse 1.–2. desember holdt Monica Moum innledning på parallellseminaret «Rekruttering av studenter og arbeidstakere med høyere utdanning».

Konferansen «Konkurranse på organisasjonsmarkedet – utfordringer og muligheter»

LOs organisasjonsavdeling arrangerte 21. oktober 2008 konferanse med fokus på rekruttering i et konkurransepreget marked. Formålet med konferansen var å samle tillitsvalgte og ansatte i forbundene og LO, for å belyse og diskutere utfordringer og tiltak i rekrutteringsarbeidet. Det var til sammen 32 deltakere fra forbundene og LO. Innledere på konferansen var Torgeir Stokke, forsker Fafo, Arnfinn Bjerkestrand, forbundsleder Mfo, Robert Hansen, ungdomsrådgiver, Mette Nord, Fagforbundets arbeidsutvalg, Rune Soma og Hilde Martine Hernes, fagkonsulenter i Fellesorganisasjonen, Rune Pettersen, organisasjonsarbeider ved Fellesforbundet nordre Nordland og Sør-Troms. Konferansen ble avsluttet av Geir Mosti, LOs nestleder.

LO Best i Medlemsservice

Gjennom flere år har organisasjonsavdelingen i LO samarbeidet med forbundene om å bedre den totale medlemsservicen overfor medlemmene og samhandlingen mellom forbundene. Årlig gjennomføres det en arbeidskonferanse med ulike temaer for å bedre medlemsservicen. I innværende år har fokuset vært rettet inn mot en analyse om medlemsbevegelse som ble gjennomført i tidsrommet 15.2.2007–15.2.2008, og som viste at hele 43 263 medlemmer «forsvant» ut av forbundene uten kjent årsak. Nødvendigheten av å se medlemsbevegelser og med-

lemsservice som et felles anliggende for forbundene og LO vil være målsetningen i tiden framover. LOs årlige arbeidskonferanse vil bidra til å gi alle deltakere en økt bevissthet om eget ansvar, samt legge til rette for utvikling av kjennskap og nettverk for å fremme samarbeid og erfaringsutveksling i det daglige arbeidet.

Påskearrangement for vanskeligstilte

LO ønsket å gjøre noe for en utsatt gruppe i samfunnet som har det vanskelig, spesielt ved høytider, bl.a. hjemløse og mennesker som lider under alvorlig rusmisbruk.

I den forbindelse ble det avholdt et rusfritt påskearrangement i Folkets Hus, tirsdag 18. mars 2008 kl. 18.30–23.00. Gjestene ble ønsket velkommen i døra av LOs nestleder Geir Mosti og Oslos ordfører Fabian Stang.

Det ble servert en toretters middag og fire band holdt konsert: Bøygard, PearlyCatz, Karin Wright Band og Ronni Le Tekrøs Kingdom of Norway. Det var et meget vellykket arrangement med ca. 250 gjester. 50 frivillige fra LO og forbundene bidro. TV2 hadde arrangementet som et av sine hovedoppslag i 21-nyhetene samme kveld.

Medlemsfordeler/LOfavør

Styringskomiteen for LOfavør har bestått av:

Bente N. Halvorsen, leder, LO; Hans-Christian Gabrielsen, Fellesforbundet; Anne Grethe Skårdal, Fagforbundet; Tore Kjeserud, Handel og Kontor i Norge; Tone Rønoldtangen, Norsk Tjenestemannslag; Annette Etholm, SpareBank 1 Gruppen; Bjørn Edvardsen, SpareBank 1 Medlemskort AS; Knut Endreson, LO; Jan Olav Lajord og Nina Bentzen sekretærer, LO.

For å kunne utvikle LOfavør-konseptet som viktig verktøy i rekruttering og medlemslojalitet, gjennomførte Styringskomiteen i samarbeid med Fellesutvalget for LOfavør en omfattende spørreundersøkelse blant LO-forbundenes medlemmer. Undersøkelsen omfattet over 2000 medlemmer og ble gjennomført i perioden desember 2007 og januar 2008.

Undersøkelsen bekreftet mistanken man hadde om at kjennskapen

til LOfavør var begrenset blant medlemmene. Samtidig ga medlemmene viktige signaler om at LOfavør bidrar til å gjøre medlemskapet mer verdifullt enn det ellers ville ha vært. Gjennomgående i undersøkelsen var tilbakemeldingen om at medlemmene ønsker mer informasjon.

Med bakgrunn i undersøkelsen ble det vedtatt en ny styringsstruktur for LOfavør-konseptet i Styringskomiteens møte 15. mai og i Fellesutvalgets møte 5. juni. Fram til i dag har konseptet blitt ledet av to likeverdige komiteer, hhv. Fellesutvalget og Styringskomiteen, men med forskjellige ansvarsområder. I den nye strukturen vil Fellesutvalget få et overordnet ansvar for hele LOfavør-konseptet. Det nedsettes to komiteer under Fellesutvalget som får i oppgave å ivareta løpende oppfølging av LOfavør-konseptet, hhv. Bank- og forsikringskomiteen og Organisasjons- og leverandørkomiteen. Omorganiseringen gjelder fra 1.1.2009.

Styringskomiteen har godkjent ny logo som skal implementeres i medlemskortene, i alle trykksaker og på LOfavørs hjemmeside. Det har vært gjennomført to informasjonskonferanser for forbundene i Oslo og Bergen.

Samarbeidet med LOfavør-komiteen i fylkene har vært prioritert i innværende år. Det er gjennomført møter med de fleste av komiteene hvor evaluering av 2007 og aktivitetsplan 2008 har vært gjennomgått. Komiteene har gjennomført informasjonsmøter/kurs for medlemmer og tillitsvalgte innenfor de økonomiske rammer som er avsatt.

Det har i perioden vært avholdt konferanse med alle fordelsleverandørene i LOfavør-konseptet, i tillegg har LOfavør hatt stand på flere av forbundenes landsmøter og på større konferanser på Sørmarka. Den praktiske håndteringen ivaretas av SpareBank 1 Gruppen Medlemskort AS i samarbeid med LO. Det vises for øvrig til avsnittet *Bank og forsikringsspørsmål* hvor flere av medlemsfordelene framkommer.

Folkeferie

Organisasjonsavdelingen har sekretærfunksjonen for styret i Folkeferie ferie- og fritidsorganisasjon. I 2008 har det vært et mål å styrke informasjonsarbeidet overfor medlemmene i forbundene. En viktig informasjonskilde i dette arbeidet har vært LOfavør-konseptet. Bestillinger av reiser gjøres gjennom avtale med VIA på Kongsvinger. Prognose for omsetningen for selskapet i 2008 overstiger 36 millioner kroner.

Organisasjonsutvikling

Det har også i 2008 vært etterspørsel fra forbund/avdelinger om bistand til organisasjonsutvikling/organisasjonsarbeid. Organisasjonsavdelingen har bistått forbund/foreninger og lokale LO-avdelinger ved behov.

Hvordan vokser vi best? (HVVB)

Organisasjonsutviklingsprogrammet «Hvordan vokser vi best?» ble gjennomført også i 2008. Deltakernes evaluering viser at programmet var relevant og nyttig for deltakerne i deres hverdag i fagbevegelsen.

Hvordan vokser vi best? er gjennomført alle år siden 2003, med unntak av 2007, da programmet ble evaluert i samarbeid med forbundene. Forbundenes evaluering var også overveiende positiv. Programets hensikt er at tillitsvalgte og medarbeidere skal få mulighet til kritisk å reflektere over / utforske problemstillinger som opptar dem i hverdagen, med sikte på å kunne jobbe annerledes og mer fruktbart.

Programmet har hatt nærmere 100 deltakere og har hjulpet mange tillitsvalgte og ansatte i fagbevegelsen i deres hverdag. En rekke problemstillinger knyttet til organisasjonsarbeid, tillitsvalgtes roller, kommunikasjon og rekruttering er reist i programmene. En positiv bieffekt av programmet er at mange kursdeltakere har kunnet bidra til forbedringer i forbundenes kursvirksomhet og dessuten hjelpe til ved samlinger eller kurs også i andre foreninger/forbund.

NAV

FO kontaktet LO med en forespørsel om mulighetene for å gjøre noe i forhold til NAV.

LO Stat har tatt initiativ til og opprettet en LO-gruppe i NAV Østfold, Vestfold, Telemark og Buskerud. Det er arrangert konferanser for de tillitsvalgte fra NTL, Fagforbundet og FO. LO deltok på disse konferansene for å få innblikk i problemstillingene og utfordringene. Utfordringene gjelder nye arbeidsoppgaver, ulik lønn for likt arbeid samt ulik arbeidstid.

Det å danne en LO-gruppe har vært en positiv erfaring på disse ste-

dene, først og fremst ved at de tre forbundene framstår som én gruppe og taler alle LO-medlemmers sak. Det er spesielt viktig at man taler med en stemme i forhold der ansatte og tillitsvalgte skal synliggjøres, som i MBA, noe som igjen vil føre til at LO-gruppen vil framstå som mye sterkere og bli hørt.

En annen positiv erfaring er rekruttering av nye medlemmer, som tidligere ville ha meldt seg inn hos konkurrentene.

LO har nå tatt initiativ for å opprette en slik LO-gruppe i Trøndelag.

Historielunsj

Organisasjonsavdelingen har i samarbeid med Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek gjennomført fem historielunsjer i 2008. Formålet er å øke interessen/kunnskapen om arbeiderbevegelsens historie. I 2008 har vi hatt følgende tema/foredragsholdere:

Verkstedsoverenskomstens historie / Jan Balstad

OBOS' historie / Bjørn Bjørnsen

Fagbladenes historie / Odd Harald Røst

Jens Chr. Hauge / Olav Njølstad

A-pressens historie / Guttorm Lyshagen

Etnisk likestilling

Kapittelet *Et humant og tolerant samfunn* i LOs handlingsprogram har vært basis for LOs interne og eksterne arbeid med etnisk likestilling. Dette har gjenspeilet våre aktiviteter og blitt synliggjort i alle eksterne fora som LO deltar i.

LOs forum for etnisk likestilling har avholdt fem møter hvor fokus bl.a. har vært på innholdet i handlingsprogrammet. I tillegg har eksterne gjester vært invitert. Et fast punkt på dagsordenen er erfaringsutveksling mellom medlemmene i hvordan deres forbund arbeider med dette området. Forumet har i 2008 invitert representanter fra Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO), Fafo og Norges Fotballforbund. LO-sekretær Rita Lekang leder forumet, og Ingunn O. Lund er rådgiver på fagområdet.

LO har samarbeid med flere organisasjoner som arbeider innenfor

dette området, og har deltatt på møter og forskjellige arrangementer. Markeringen av 8. mars ble gjennomført i samarbeid med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), Handels- og Servicenærings Hovedorganisasjon (HSH), Norske Kvinners Sanitetsforening (NKS) og LDO. Temaet var: «Kvinner er best», med fokus på økt deltagelse i arbeidslivet for kvinner med innvandrerbakgrunn og hvordan vise solidaritet og skape nettverk.

LO er medlem i:

- Nasjonalt Introduksjonsutvalg (som ledes av IMDI)
- arbeidsgruppen for økt rekruttering av personer med ikke-vestlig bakgrunn
- referansegruppen vedrørende Mangfoldsløftet i Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)
- arbeidsgruppen som skal se på ny handlingsplan mot diskriminering og
- referansegruppe i Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) som ser på en samlet lov innenfor diskrimineringsområdet.

Norges Fotballforbunds arrangement «Fargerik Fotball», der LO er en av samarbeidspartnerne, gikk av stabelen 7. juni, og LO var til stede på ett av arrangementene i Oslo.

Ingunn Olsen Lund har ellers deltatt på/i følgende aktiviteter: konferanse hos Oslo Handelskammer, som hadde fokus på kulturforskjeller innen Norden og mellom Europa og Asia, flere temamøter hos LDO, Melafestivalen i Oslo, Arbeidsmiljøkongressen i Bergen, konferanse hos Østfold fylkeskommune som tok for seg det flerkulturelle arbeidsmarkedet og at vi alle må være på samme lag, Maihaugen-konferansen med tema det utfordrende mangfoldet, likestillingsseminar i Nordvest-Russland, møter i LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg i Oslo/Akershus og deres nettverk for innvandrerkvinner og i samarbeid med samfunnspolitisk avdeling besvart spørreskjema fra Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS) vedrørende LO og Regjeringens arbeid med integrasjon av etniske minoriteter.

Det har vært avholdt møte sammen med den politiske ledelse vedrørende videre samarbeid med Organisasjonen Mot Offentlig Diskriminering (OMOD) og et møte med den Europeiske Kommisjonen mot rasisme og toleranse om Norges arbeid på dette området.

LO v/Ingunn Olsen Lund er representert i Arbeiderbevegelsens

Nordiske Samarbeidskomités (SAMAK) Integrasjonsforum og Det norske Arbeiderpartis (DnA) Migrasjonsforum.

Personalavdelingen og organisasjonsavdelingen gjennomfører internseminaret «En dag for etnisk likestilling» for LOs ansatte, hvor den politisk ansvarlige sammen med rådgiveren på området, har fagansvaret for innholdet. Seminaret avholdes i samarbeid med Norsk Folkehjelp.

Rekruttering og informasjonsarbeid rettet mot etniske minoriteter i fagbevegelsen

Nettbibliotek

Nettsidene våre har blitt oppgradert og alt oversatt materiell er gjennomgått og rettet opp. Flaggene er plassert øverst på høyre side, og er på denne måten enda mer synlige. Bak hvert flagg er det oversatt materiell for de respektive språkene, samt linker til oversatt materiell fra forbundene, samarbeidspartnere og andre aktuelle instanser.

Invitasjon for å holde innledning

Organisasjonsrådgiver Onur Safak Johansen har holdt innledninger om arbeidet med etniske minoriteter på en rekke møter og konferanser i 2008.

Innvandrerprosjektet i Møre og Romsdal

Prosjektet «Inkludering av arbeidstakere med utenlandsk bakgrunn» startet 1. april 2008 og vil vare fram til juni 2009.

Prosjektet har tre hovedmål:

1. Øke sysselsettingen av etniske minoriteter.
2. Øke andelen medlemmer med etnisk minoritetsbakgrunn i LO.
3. Øke andelen tillitsvalgte med etnisk minoritetsbakgrunn.

Gjennom dette prosjektet ønsker LO og LO Stat å sette fokus på mangfold på arbeidsplassen og i fagbevegelsen. Siden prosjektets oppstart har prosjektleder satt i gang ulike holdningsutfordrende og holdningsskapende tiltak. Tiltakene har vært rettet mot arbeidsgivere, tillitsvalgte og lokalsamfunnet. Samtidig har hun lagt vekt på å markedsføre LO overfor den aktuelle målgruppen, og opprettet et lokalt krafttaksprosjekt der ulike instanser jobber mot samme mål: økt sysselsetting av personer med innvandrerbakgrunn.

Gardermoen-prosjektet

«Gardermoen – en flerkulturell arbeidsplass» er et fellesprosjekt mellom Fellesforbundet og LO i 2008. Her er fokus rettet mot tre hoteller i Gardermoen-området. Disse hotellene er Radisson SAS, Norlandia og Quality. Målet er å få en velfungerende klubb, økt kunnskap om LO og organisasjonslivet og å få flere tillitsvalgte med etnisk minoritetsbakgrunn. Prosjektleder har i dette prosjektet lagt vekt på å danne et solid grunnlag for å bygge opp en klubb, samt å få ansatte på disse hotellene på kurs. Endringer i medlemstall fra 2007–2008 viser en vekst på 20,2 prosent.

Melafestivalen

Melafestivalen er en internasjonal familiefestival som avholdes hvert år, en helg i august, i Oslo. Den er basert på kunstneriske og kulturelle tradisjoner og har et stort mangfold på mange områder.

I år ble Melafestivalen avholdt 22.–24. august på Rådhusplassen. LO bidro med 75 000 kroner og hadde egen stand som var bemannet fra kl. 12.00–20.00. Det ble delt ut strøartikler og brosjyrer og standen var veldig godt besøkt.

LO var godt synlig gjennom hele festivalen med LO-ballonger og LO-caps over hele Rådhusplassen. Samtidig som det var populært med strøartikler, var det mange som benyttet sjansen til å stille spørsmål om rettigheter i arbeidslivet. Mange meldte seg inn der og da, og mange fylte ut skjema for å få tilsendt informasjon om forbundene.

De som besøkte standen var barn, ungdom, eldre, etniske minoriteter, turister, etnisk norske, kort sagt alle grupper i alle aldre i samfunnet.

De som bemannet standen var: LO, Fagforbundet, Fellesforbundet, FLT, distriktskontoret Oslo Akershus.

Vi fikk meget positiv erfaring fra festivalen, som viste seg å ha et stort potensial for å verve flere medlemmer. Det var positiv tilbakemelding på LOs deltakelse og synlighet.

Festivalen ble besøkt av ca. 200 000 mennesker bare på lørdag, ifølge nyhetene.

LOs forsøksprosjekt

LOs toårige forsøksprosjekt for informasjon og rekruttering av innvandrere og utenlandske arbeidstakere satte fokus på én renholdsbedrift, Rengjøring & Vedlikehold AS, lokalisert fire steder i Norge. Kjennetegnet ved næringen er at den er sterkt kvinnedominert med

stort innslag av ansatte med ulik etnisk bakgrunn og høy turnover. Renholderne har arbeidsplassen sin spredt rundt i ulike bedrifter, så de blir sjelden kjent med hverandre og opplever lite sosialt fellesskap. De lærer også lite norsk, fordi de ofte arbeider når andre har fri.

Bedriften hadde totalt 380 ansatte og målet var å organisere de ansatte og etablere en bærekraftig tillitsvalgs- og verneombudsstruktur. Det var også ønskelig å måle effekten av stor rekrutteringsinnsats innenfor et begrenset område.

Gjennom tilbudet om kurset *Renhold på norsk* ble det etablert kontakt med de ansatte. Ca. 85 personer meldte seg og 65 startet på kurset. En innledende språktest, for å sjekke kunnskapsnivå og sikre sammensetning av kursene, viste at ca. 10 prosent av de tilmeldte var analfabeter eller hadde lært seg for eksempel et kyrilisk alfabet. Siden dette var de som meldte seg på norskkurs, må vi anslå at antallet med lese- og skrivevansker er høyere totalt sett.

I desember 2008 var 34 prosent av de ansatte organisert, og det ble framsatt krav om avtale om tillitsvalgtordning. Samtidig ble det gjennomført en ny verveaksjon der de organiserte ansatte ble oppfordret til å verve sine kolleger.

Når forsøksprosjektet avsluttes, skal det evalueres blant annet med tanke på om prosjektet har identifisert erfaringer som kan ha positiv overslagseffekt til andre yrkesgrupper og organisasjonsområder.

Prosjekt: Forsøk 6-timers arbeidsdag/ 30-timers arbeidsuke

Målsettingen for LOs prosjekt 6-timersdag/30-timersuke var å være pådriver for, og å følge ulike prosjekter som ble igangsatt. Prosjektet ble avsluttet høsten 2008, med rapport til Sekretariatet. Styringsgruppa har hatt tre møter i 2008.

Det ble gjennomført erfaringskonferanse for tillitsvalgte og verneombud i forsøksvirksomhetene og i virksomheter som vurderer å starte forsøk.

Fafo har evaluert forsøket ved TINE Heimdal. Dette er et viktig prosjekt, både fordi det er det største i sitt slag her i landet, men også fordi det omfatter alle ansatte. Dette prosjektet er besluttet videreført til ut 2009. LO har finansiert Fafos evaluering, som ble avsluttet med en ettårsrapport framlagt i juni.

LO UNGDOM

LOs sentrale ungdomsutvalg

Følgende har vært medlemmer av / møtt i LOs sentrale ungdomsutvalg i 2008: leder Geir Mosti, LOs ledelse; Linn Hemmingsen og Tarjei Leistad, Fagforbundet; Roger Kristensen og Ole Guttorm Brenden, Fellesforbundet; Robin Dominik Havre og Marius Nilsen, Handel og Kontor; Renée Rasmussen, Musikernes fellesorganisasjon; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Pål Sture Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Hilde Martine Hernes, Fellesorganisasjonen; Jørgen Krabberød Andersen og Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag og Ommund Stokka og Henrik Fjeldsbø, Industri Energi. Olav Andresen møtte for LOs faglige ungdomssekretærer. Fra administrasjonen har følgende møtt: Robert Hansen og Hege Nilsen fra organisasjonsavdelingen. LOs sentrale ungdomsutvalg har i 2008 hatt tre møter. I løpet av året har 27 organisatoriske og politiske saker blitt behandlet. Det er vedtatt tre uttalelser som er oversendt LOs ledelse. Disse er om lovfestet rett til lærlingplass og opplæringsplass, ungdomsgarantien og om situasjonen i Palestina.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje 2008 ble gjennomført i ukene 26, 27 og 28 i alle landets fylker. I løpet av aksjonsukene ble over 4913 virksomheter besøkt. Ved ca. 25 prosent av virksomhetene ble det avdekket brudd på norsk lov, og over 200 virksomheter ble meldt til Arbeidstilsynet. I overkant av 600 tillitsvalgte deltok i arbeidet med oppsøkende virksomhet. I løpet av aksjonsukene ble det vervet nærmere 200 nye medlemmer. Sommerpatruljens informasjonstjeneste var operativ i perioden 2. juni–15. august. Torbjørn Brox Rognmo, Sigrid Sofia Kleiva-Gramstad og Bjørn Lodve Wikstrøm bemannet telefon, e-post og SMS-tjenesten. I løpet av perioden kom det inn 1547 henvendelser, fordelt på 1065 telefoner, 454 e-post og 28 SMS.

Hjemmesiden www.loungdom.no

Hjemmesiden for ungdom er lagt under plattformen for LOs hovedside. Hjemmesiden henvender seg til unge uorganiserte arbeidstakere, lærlinger, studenter og elever. Hjemmesiden er et viktig informasjonsverktøy i arbeidet med å rekruttere unge medlemmer. Mange unge tar kontakt for mer informasjon om LO og om medlemskap gjennom hjemmesiden.

LOs ungdomskonferanse

LOs ungdomskonferanse 2008 ble gjennomført i perioden 10.–12. oktober på Sørmarka kurs- og konferansesenter. På arrangementet deltok ca. 170 deltakere fra LOs forbund og LOs lokalorganisasjoner. Hovedtema var internasjonale faglige spørsmål. Konferansen hadde unge gjester fra fagbevegelsen i Murmansk, Arkhangelsk og Palestina. Innledere på konferansen var Tor-Arne Solbakken, representanter fra FNPR i Russland, PGFTU i Palestina og Latin-Amerika-gruppene, samt Audun Lysbakken.

Profilering og materiell

LOs materiell rettet mot ungdom består av LOs jobbhåndbok, LOs lærlinghåndbok, LOs studentbrosjyre, LOs elevbrosjyre og *Om lærlinger og lærlingordningen – en veiledning for tillitsvalgte*. I tillegg ble LOs sommerpatrulje og sommerpatruljens informasjonstjeneste profilert gjennom ungdomsmagasinet *Spirit*. LO ungdom har vært profilert på Natur og Ungdoms nettsider gjennom en sponsoravtale, som et ledd i å nå ut til flest mulig unge potensielle medlemmer. Boken *Helt fersk* ble ferdigstilt i samarbeid med Gyldendal Akademisk. Boken er et resultat av LOs skrivekonkurranse fra 2007 hvor vinnerhistoriene og informasjon om rettigheter og plikter i arbeidslivet, er beskrevet. Boken er også sendt til alle landets videregående skoler.

Samarbeid med andre organisasjoner

Det har i løpet av året vært løpende dialog med Elevorganisasjonen. Samarbeidet har i utgangspunktet omfattet en felles brosjyre rettet mot elever på VG 2 med informasjon om rettigheter og plikter som lærlinger. LOs sentrale ungdomsutvalg har gjennom hele året hatt et godt samarbeid og en god dialog med både AUF, SU og Framfylkingen. Det ble våren 2008 gjennomført et felles rådslag mellom LOs sentrale ungdomsutvalg og AUF. Formålet med samlingen var å komme med innspill til Arbeiderpartiets programdebatt.

Kurs og skolering

Det er gjennomført to ungdomssekretærkonferanser i 2008. Konferansene setter på fokus på aktuelle faglige og politiske spørsmål som er viktige i arbeidet med ungdom. Ungdomssekretærkonferansen høsten 2008 ble gjennomført som studietur til Brussel, Belgia. LOs sentrale ungdomsutvalg var invitert til å delta på studieturen. Temaer på studieturen var LOs europaarbeid, ungdomsarbeidet i Nederland og Sverige og den aktuelle situasjonen i NATO. Det ble bevilget midler fra styret i OU-fondet til gjennomføring av tre regionale ungdomskurs for 2008. LOs ungdomsutvalg i fylkene ble delt inn i tre regioner og fikk i oppgave å gjennomføre de regionale ungdomskursene i samarbeid med AOF. Totalt var det ca. 80 deltakere på disse tre kursene, som ble godt mottatt. LOs organisasjonsavdeling har samarbeidet med AOF om å utvikle en tredelt skolering for ungdom. De to første trinnene er ferdigstilt.

Politiske sommerleire

LO deltok på AUFs sommerleir med stand, i samarbeid med Fagforbundet, Fellesforbundet og Handel og Kontor. LO stilte også med eget lag under årets fotballturnering. På stand fra LO deltok Robert Hansen, Lena Reitan, Kristiane Berg, Shadia Begum, Bjørn Lodve Wikstrøm, Linn Hemmingsen, Stine Anette Hemmingsen, Fauzia Hussein, Linn Pilskog, Robin Dominik Havre, Dan Marius Svendsen, Stian Daniel Lund Eggen, Ola Harald Svenning og Suzanne Pettersen. Det ble avholdt en egen faglig seminarrekke med fokus på faglige spørsmål under årets sommerleir.

Internasjonal deltakelse

Den europeiske faglige samorganisasjonens (DEFS) ungdomskomite har i 2008 gjennomført to møter. Møtene i ungdomskomiteen ble avholdt i Brussel, Belgia. LOs ungdomsrådgiver Robert Hansen har fungert som president for DEFS' ungdomskomite i 2008. Valgperioden er fra 2007 til 2009. LOs ungdomsrådgiver Robert Hansen har deltatt på tre sentralstyremøter i DEFS. Det har i 2008 blitt avholdt et møte i ITUC PERC ungdomskomite. Møtet ble avholdt i Brussel, Belgia. LOs ungdomsrådgiver Robert Hansen har fungert som president for ITUC PERC ungdomskomite i 2008. LOs ungdomsrådgiver Robert Hansen er medlem av ITUC ungdomskomite. Det er avholdt et møte i 2008 i ungdomskomiteen, i Kiev, Ukraina. LOs ungdomsrådgiver Robert Hansen er fast bidragsyter til ITUC ungdomsblogg på <http://youth.ituc-csi.org>. LOs organisasjonsavdeling søkte IFS-fondet om midler til å sende unge medlemmer til arrangementet Europeiske Sosiale Forum (ESF) i 2008. Det ble innvilget kr 100 000 i støtte til deltakelse. Det ble arrangert studietur til Malmø, Sverige, hvor ESF 2008 ble avholdt. Ca. 30 unge deltakere fra Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor, Norsk Arbeidsmandsforbund og Industri Energi deltok.

Internasjonalt arbeid

Det er tre løpende internasjonale prosjekter på ungdomssiden i LO. LOs ungdomsutvalg i Østfold har ansvaret for Palestina, og LOs ungdomsutvalg i Nordland, Troms og Finnmark har ansvaret for Murmansk/Arkhangelsk. Det vises til distriktskontorenes beretninger for mer informasjon om prosjektene. Det er i 2008 gjennomført et samarbeidsprosjekt med Norsk Folkehjelp Ungdom med formål om å nå ut til landets videregående skoler med informasjon om situasjonen i Midtøsten med spesielt fokus på Palestina. Aksjonen «Med rett til en framtid!» har besøkt ca. 20 skoleklasser rundt om i landet. Pågangen og interessen fra skolene var stor, og foredragsholderne klarte ikke å besøke alle skolene som ønsket informasjon.

Deltakelse på yrkes- og utdanningsmesser

Det vises til distriktskontorenes sider i beretningen for mer om lokal deltakelse på messer.

Rekruttering av studenter

LO satser sterkt på rekruttering av studenter. Dette gjenspeiles både i LO, sentralt og fylkesvis, og i forbundene. LOs studentsenter ved Universitetet i Oslo ble åpnet 8. mai 2006 og er fortsatt operativt. Formålet med studentsenteret er å synliggjøre LO og forbundene som relevante aktører for studenter. Studenter ved UiO kan her få informasjon om rettigheter og plikter i arbeidslivet, samt medlemskap i det forbundet de tilhører. Sigrid Sofia Kleiva-Gramstad jobbet i 20 prosent stilling ved UiO i 2008. Arbeidet er delt opp i to timers kontortid hver torsdag og oppsøkende virksomhet sammen med forbundene på de ulike fakultetene. I løpet av 2008 er det startet forberedelsene til lignende studentsentre på flere universiteter og høyskoler. Arbeidet med videreutvikling og tilpassing av LOs studentsenter for å nå flere studenter fortsetter i 2009. Det vises også til distriktskontorenes sider i beretningen for mer om rekruttering av studenter.

LOs student- og elevmedlemskap

LOs medlemstilbud rettet mot studenter og elever blir regulert gjennom rammeavtalen for LOs student- og elevmedlemskap. Denne avtalen ble vedtatt av LO-sekretariatet 18. juni 2001, med virkning fra 1. november 2001. Forbundene har ansvar for sine student- eller elevmedlemmer, mens LO har ansvaret for koordinering og utvikling av medlemskapet. Pr. 31. desember 2008 var det over 11 500 studentmedlemmer i forbundene, som er det høyeste antallet studentmedlemmer i LO siden rammeavtalen ble innført. Medlemsutviklingen for elevmedlemmer føres det per dags dato ingen samlet oversikt over, men det er grunn til å tro at LO har flere elevmedlemmer enn studentmedlemmer. Fafo leverte i 2008 en rapport basert på en kvantitativ gjennomgang av gjennomstrømningen av studentmedlemmer i forbundene, på oppdrag fra organisasjonsavdelingen. Rapporten viste at halvparten av studentmedlemmene fortsetter som ordinære med-

lemmer etter endt utdanning. Organisasjonsavdelingen har arbeidet med utvikling av rammeavtalen for student- og elevmedlemskapet. I den forbindelse er det avholdt et møte i styringsgruppen for rammeavtalen. Arbeidet vil fortsette i 2009.

LOs studentpolitiske forum

Følgende har vært medlemmer av / møtt i LOs studentpolitiske forum: Leder Tor-Arne Solbakken, LOs ledelse; Kirsti Wiik, Norsk Tjenestemannslag; Robin Dominik Havre, Handel og Kontor; Hilde Martine Hernes, Fellesorganisasjonen; Gunnvor Sen, Skolenes landsforbund; Trude Rougnø, Musikernes fellesorganisasjon; Linn Hemmingsen og Tarjei Leistad, Fagforbundet; Eva Nordås, Forbundet for Ledelse og Teknikk, samt representanter fra Norsk Studentunion og Studentenes landsforbund. Fra administrasjonen har følgende møtt: Hege Nilsen og Robert Hansen. I løpet av 2008 har forumet hatt ett møte. LOs student- og ungdomsrådgiver er sekretær for forumet.

LOs studentpolitiske konferanse

LOs studentpolitiske konferanse ble arrangert 24. november 2008. Temaet for konferansen var hvilket arbeidsliv studentene vil møte i framtiden og hva som vil forventes av dem. Konferansen hadde 40 deltakere. Konferansen ble avholdt på Oslo kongressenter.

Skolebesøk til LO sentralt 2008

I 2008 hadde LO besøk av til sammen 11 skoleklasser, hvorav 6 klasser kom fra videregående skoler med til sammen 138 elever, 4 AMO-klasser fra «Arbeids- og kommunikasjonskurs» fra Folkeuniversitetet i Oslo med til sammen 62 voksne kursdeltakere med etnisk minoritetsbakgrunn, samt et besøk fra Hamline School i USA med 6 deltakere. Det er rådgivere fra samfunnspolitisk avdeling, organisasjonsavdelingen, internasjonal avdeling og ungdomssekretæren ved LOs distriktskontor i Oslo Akershus som har holdt foredragene om LO for elevene/deltakerne.

INTERNASJONALT ARBEID

Faglige rettigheter utgjør kjernevirksomheten i LOs faglige arbeid, både på europeisk og globalt plan. I 2008 har dette kommet til uttrykk gjennom avdelingens arbeid med ILOs Decent Work-strategi (strategi for anstendig arbeid), krav om faglige rettigheter knyttet til bedrifters samfunnsansvar, vektlegging på den nordiske modellen og trepartssamarbeid i LOs samarbeid med land i sør. På europeisk plan har det vært sterkt fokus på de fire dommene (Viking, Laval, Ruffert og Luxemburg) fra EF-domstolen, og konsekvensene av dem for faglige rettigheter innen EU-/EØS-området.

Disse sakene har også preget virksomheten på NFS- og SAMAK-nivå, der mye av diskusjonene har vært knyttet til sosial dumping og arbeidsinnvandring. Klima- og miljøspørsmål har også kommet sterkere på dagsordenen. Det er igangsatt arbeid for å lage et felles klimapolitisk program for nordisk fagbevegelse.

Det har også vært arbeidet mye med revidering av tjenestedirektivet og arbeidstidsdirektivet i Europa. På EFTA-/EØS-plan har vært et økende fokus på faglige rettigheter i forhold til de mange bilaterale handelsavtalene som er inngått i løpet av året. I forbindelse med de nye EU-landene (Romania og Bulgaria) har LO gjort mye for å få mer penger fra myndighetene og Innovasjon Norge til sentrale arbeidstakerspørsmål. Europeisk samarbeid var også tema i forbindelse med Sekretariatets besøk i Berlin.

Solidaritetsarbeidet har vært omfattende. Land som Zimbabwe og Colombia har fått mye oppmerksomhet på grunn av graverende brudd på faglige rettigheter. Midler fra Norad/UD, forbund, lokale klubber og LOs egne midler benyttes til programsamarbeid med land der faglige rettigheter og menneskerettigheter brytes, for eksempel Palestina, Syria, Guatemala og Eritrea. Engasjementet fra lokale klubber og forbund i dette arbeidet er økende og meget viktig.

Samarbeidet med Kina har blant annet bestått av deltakelse i Regjeringens MR-dialog med Kina. LO, NHO og AID har fortsatt sitt samarbeid gjennom et felles opplegg om trepartssamarbeid på

bedriftsnivå i Kina. En større LO-delegasjon, ledet av Roar Flåthen, besøkte Kina i november. I tillegg til møter med kinesisk fagbevegelse omfattet besøket samtaler med norske myndigheters representanter i Kina, sentrale norske institusjoner i Kina og besøk på norske og kinesiske bedrifter. LO fulgte også opp sitt engasjement i faglige rettigheter i forbindelse med OL i Kina.

Fokus på den norske modellen og trepartssamarbeid har også vært hovedelementet i samarbeidet med Brasil, som for det meste har foregått på trepartsnivå. Roar Flåthen deltok på en større delegasjonsreise til Brasil, sammen med NHOs leder, Finn Bergesen, i august. Partenes rolle i samfunnsutviklingen og bedrifters samfunnsansvar var også tema på en større konferanse avholdt på Costa Rica mellom LO, HSH, arbeidstakere og arbeidsgivere i Costa Rica og BAMA Norge og Dole.

LO har i perioden blant annet uttalt seg skarpt mot Telenors bruk av barnarbeidere i Bangladesh og brudd på sentrale HMS-retningslinjer.

Det har vært et godt samarbeid med Norsk Folkehjelp i løpet av året. LO støttet Norsk Folkehjelp, både økonomisk og politisk, i deres engasjement for en ny konvensjon mot klasevåpen.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

NORDENS FAGLIGE SAMORGANISASJON (NFS)

Nordens Faglige Samorganisasjon hadde i 2008 15 medlemsorganisasjoner. Roar Flåthen og Geir Mosti er LOs representanter i styret i NFS.

Wanja Lundby-Wedin fra svensk LO har vært president i 2008. Hun er også president i Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS). Det har derved vært et nært samarbeid mellom europeisk og nordisk fagbevegelse dette året.

Det har vært avholdt to styremøter, ett i Reykjavik og ett i Stockholm. Organisasjonen har arbeidet med et nytt klimaprogram. Dette skal være ferdig i god tid før den store klimakonferansen i København i desember 2008. I tillegg har arbeidet med sosial dumping og migrasjon hatt høy prioritet. Det ble avholdt konferanse i København i desember med dette temaet på dagsordenen.

Laval-, Viking-, Luxemburg- og Ruffert-dommene har naturlig nok vært en viktig del av arbeidet. Forberedelsen er i gang til «midtveis»-

konferansen i DEFS i Paris i juni 2009, som skal avklare viktige problemområder foran neste kongress i DEFS. Det gjelder spørsmål som hvilke organisasjoner som skal ha stemmerett, Kvinnekomiteens videre oppgaver, og om de konføderale sekretærene skal velges eller ansettes. Det har også vært arbeidet med opplegg for virksomhetskonferansen, som skal avholdes i Riva del Sole i september/oktober 2009.

NFS er sekretariat for det faglige Østersjø-nettverket, BASTUN, som har hatt to møter i 2008. BASTUN/NFS har fått bevilget 30 millioner NOK fra EU til et prosjekt knyttet til arbeidsmigrasjon.

ARBEIDERBEVEGELSENS NORDISKE SAMARBEIDSKOMITÉ (SAMAK)

Arbeiderbevegelsens Nordiske Samarbeidskomité (SAMAK) har i 2008 hatt en bred faglig og politisk aktivitet i Norden. Årsmøtet i SAMAK 2008 ble avholdt 22.–23. januar 2008 på den svenske LO-skolen utenfor Stockholm. Fra LO Norge deltok: Roar Flåthen, Geir Mosti, Bente N. Halvorsen, Ellen Stensrud, Arve Bakke, Morten Øye, Jan David- sen, Sture Arntzen, Øivind T. Hansen og Eystein Gjelsvik. Hovedsak på årsmøtet var presentasjon av SAMAKs klimarapport. LO-leder Roar Flåthen holdt innlegg med vekt på LO Norges klimaplan.

Etter initiativ fra LO Norge skal det avholdes et særskilt klima- og energipolitisk seminar i Norge i 2009 for å påvirke FNs klimatopp- møte i København i desember 2009. Årsmøtet vedtok å nedsette to arbeidsgrupper: «Bristen på arbeidskraft – de kommende års utfordring til våre arbeidsmarkeder – og den felles velferd». Liv Sannes deltar i denne gruppen. LO-sekretær Tor-Arne Solbakken og Stein Reegård deltar i gruppen «Den nye ulikhet – en felles utfordring». Årsmøtet behandlet også Østersjø-samarbeidet i et særskilt seminar i regi av den tyske Friedrich Ebert-stiftelsen.

SAMAKs EU-gruppe hadde møter i Brussel og Paris 25.–26. oktober. Knut Arne Sanden deltok i denne gruppen. 24. november ble det avholdt et særskilt nordisk toppmøte i Stockholm med finanskrisen som tema. SAMAKs ledergruppe, der Roar Flåthen sitter, er ansvar- lig for organisasjonens arbeid i sin helhet. Den løpende virksomheten styres av SAMAKs generalsekretær sammen med SAMAKs parti- og sekretærgruppe. Øivind T. Hansen deltar her.

DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON

LOs Europa-arbeid utøves i hovedsak gjennom deltakelse på møter i DEFS. Roar Flåthen sitter som én av tre nordiske representanter i

styringskomiteen. Aktuelle DEFS-saker har fått en grundig behandling både på styremøtene i NFS og i Europa-utvalget foran styremøtene i Brussel.

I 2008 var DEFS særlig opptatt av den generelle økonomiske situasjonen i Europa og finanskrisen, som preger alle medlemsland. Hovedkonklusjonen fra DEFS-styret er at det er ønskelig med en sunn regulering av finanssektoren.

DEFS har også arbeidet intensivt med særlig tre direktiver: vikarbyrådirektivet, direktivet for europeiske samarbeidsutvalg og arbeidstidsdirektivet. I arbeidet med direktivene har DEFS jobbet aktivt overfor sentrale EU-organ. Spesielt har man lyktes godt i Europaparlamentet med å få gjennomslag for sine forslag til endringer. Resultatet er at Europaparlamentet står fast på sin første uttalelse fra 2005 om arbeidstidsdirektivet. Dette innebærer at man trosser både Europakommisjonen og Ministerrådets innstillinger, der man går inn for en utvanning av direktivet. Parlamentets beslutning kom etter at 15 000 fagorganiserte demonstrerte 16. desember 2008 i Strasbourg. Helt konkret vil dette innebære at man i EU må starte en forlikssprosedyre med sikte på enighet, eller at det nåværende direktivet blir videreført.

Vikarbyrådirektivet ble også godkjent høsten 2008 og åpner opp for nye og like rettigheter for ansatte i bemanningsforetak. Direktivet om europeiske samarbeidsutvalg ble også endret til det bedre gjennom direkte forhandlinger med arbeidsgiversiden. DEFS har i 2008 også arbeidet for en ny traktat hvor arbeidslivets parter skal spille en viktig rolle i regelutformingen, og at EU skal ha konkrete mål om blant annet full sysselsetting og likestilling mellom kjønnene. Særlig viktig er at et eget charter om sosiale rettigheter blir en del av Lisboa-traktaten. Alle land har nå godtatt denne med unntak av Irland.

DEFS' komité for kollektive forhandlinger har vært opptatt av å informere hverandre bedre om de nasjonale lønnsforhandlingene, med sikte på ikke å underby hverandre og dermed unngå sosial dumping. 2008 har vært et viktig år for tarifforhandlinger i en rekke land. DEFS' sysselsettingskomité har drøftet tiltak for å øke sysselsettingsgraden og redusere ledigheten. «Den sosiale dialogen» er navnet på kontakten mellom europeiske parter i arbeidslivet. I 2008 har LO som tidligere år deltatt fullt ut i denne dialogen. Innenfor denne rammen har man drøftet endringer i direktiv om europeiske samarbeidsutvalg, og innledet forhandlinger om en avtale om inkluderende arbeidsliv på europeisk plan.

Alle medlemsorganisasjonene er representert i kvinnekomiteen som møtes to ganger i året. Viktige saker har vært EU-kommisjonens pakke om bedre balanse mellom arbeidsliv og familieliv (har i seg et forslag om utvidelse av fødselspermisjonen fra 14 til 18 uker), en kommisjonsrapport om barnehager og barnepassordninger og presentasjon av rapport om barnehagedekningen i medlemslandene, oppfølging av medlemsorganisasjonenes arbeid med å gjennomføre likestillingsrammen som ble framforhandlet i 2005, DEFS' posisjonspapir på likelønn og forberedelser til DEFS' midtveiskonferanse i 2009.

EFTAs KONSULTATIVE KOMITÉ/EØS KONSULTATIVE ORGAN
LO har i 2008 arbeidet aktivt i EFTAs konsultative komité. Komiteen er én av to rådgivende komiteer i EFTA-strukturen, og samler representanter fra arbeidslivets parter fra alle EFTA-land. André Nerheim har vært LOs faste medlem i komiteen. I 2008 har komiteen levert rapporter og innstillinger på en rekke områder, for eksempel arbeidsmigrasjon, EFTAs-tredjelsavtaler, energi/klima, EØS-finansieringsordningene og finanskrisen. Karin Enodd fra LO har vært komiteens rapportør i kontakt med Kroatia (EU/EØS søkerland). Det er en egen rådgivende komité mellom EU og EFTA/EØS for arbeidslivets parter. Komiteen møttes i 2008 på Svalbard 15. mai. Hovedtema for møtet var den nordlige dimensjon, energi/klima, maritim politikk og EØS finansieringsordningene.

INTERNASJONAL FAGLIG SAMORGANISASJON (ITUC)
ITUC, som ble dannet i 2006 etter sammenslåingen av Frie Faglige Internasjonale og World Confederation of Labour, begynner nå å finne sin form. Alle de nye regionalorganisasjonene er formelt opprettet. Det samme gjelder egen ny kvinnekomité, en komité for faglige rettigheter og regionalorganisasjonen PERC (Pan European Regional Council).

Det har vært avholdt ett styremøte i ITUC, i desember 2008. LO deltar på styremøtene, men har ikke fast plass verken der eller i styringskomiteen, som møter to ganger i året. Finsk og dansk LO representerer Norden i styret. Komiteen for faglige rettigheter er nylig kommet på plass, og hadde ett møte i desember. LO deltar fast i Kvinnekomiteen i ITUC, som har hatt ett møte. Arbeidet der har konsentrert seg om forberedelsene til den store kvinnekonferansen som skal avholdes i Brussel i 2009. Koordineringskomiteen for Midt-Østen har hatt ett møte, der LO har vært til stede.

LO har engasjert seg i arbeidet med å få ITUCs solidaritetsfond til å fungere etter hensikten og etter vedtektenes bestemmelser. LO har også deltatt i den omfattende diskusjonen om holdningen til kinesisk fagbevegelse, der meningene har stått skarpt mot hverandre. I løpet av året er holdningen til kinesisk fagbevegelse klart endret i positiv retning. ITUC støttet blant annet den kinesiske kandidaten i valget til styret i ILO. LO har også hatt et godt samarbeid med ITUC når det gjelder prosjektsamarbeid med utviklingsland og land i tidligere Øst- og Sentral Europa. I Midtøsten-arbeidet har LO tatt en pådriverrolle i forhold til ITUC.

ITUC hadde en viktig koordinerende og bestemmende rolle under valget til nytt styre i ILO i juni. Organisasjonen har også engasjert seg sterkt i arbeidet for å konkretisere ILOs Decent Work-strategi (strategi for et anstendig arbeidsliv) og har lagt opp kampanjer for å realisere den. Hovedaktiviteten for ITUC i 2008 og framover blir forberedelser til klimatoppmøtet i desember 2009 og Kongressen, som holdes i Vancouver i juni 2010

TUAC – FAGBEVEGELSENS ORGAN I OECD

TUAC består av ITUC-organisasjoner i OECDs (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) 30 medlemsland, flest i Europa, men også Nord-Amerika, Japan, Sør-Korea og Australia. OECD er den viktigste økonomiske samarbeidsorganisasjon med virkeområde utover Europa. Organisasjonen er en sentral arena for analyse og utredningsarbeid, rådslagning og koordinering i økonomisk samarbeid.

TUAC har årlig to plenarmøter i tillegg til egne komiteer for økonomisk politikk, arbeidsmarkeds-/utdanningspolitikk, bærekraftig utvikling og for flernasjonale selskaper. OECD praktiserer på viktige områder et trepartssamarbeid, der fagbevegelsen og arbeidsgiver-siden trekkes inn til konsultasjonsmøter og konferanser på sentrale temaområder.

Foruten å representere fagbevegelsen i OECD-aktivitetene og på G 8-møtene, er TUAC først og fremst en møteplass for kompetanse-utveksling og nettverksbygging. Deres uttalelser og vurderinger kan med hell ofte bare oversettes til nasjonale faglige posisjoner. Høsten 2008 ble det lagt spesielt vekt på å diskutere finanskrisen og mulige tiltak i forbindelse med denne.

Fem nye søkerland er under vurdering: Estland, Slovenia, Chile, Russland og Israel. Kina får økende oppmerksomhet og er sammen

med Brasil, India, Indonesia og Sør-Afrika i en gruppe land som det fra OECDs side er egne samarbeidsprosesser med.

ILO

Hovedsaken på årets ILO-konferanse var vedtaket om en erklæring om «Social Justice for a Fair Globalisation». Denne erklæringen blir vurdert som en milepæl i arbeidet for en rettferdig globalisering og for ILOs fokus på «Decent Work». I tillegg diskuterte konferansen sysselsetting på landsbygda, og behovet for opplæring i forhold til å skape økt produktivitet og utvikling i land i sør. En viktig del av konferansens arbeid er at regjeringene må svare for brudd på faglige rettigheter i land der regjeringen har ratifisert ILOs kjernekonvensjoner og andre viktige ILO-konvensjoner.

Det ble avholdt valg til ILOs styre for de neste tre årene. Trine Lise Sundnes ble valgt inn som felles kandidat fra Norden.

Det ble avholdt to nordiske koordineringsmøter i løpet av året, i tillegg til at ILO-saker nå er inne som fast dagsordenpunkt på NFS-møtene. Den svenske ILO-komiteen tok også initiativ til et felles nordisk trepartsmøte i Stockholm i april om normkonflikter mellom EU og ILO.

Det ble avholdt tre møter i den norske ILO-komiteen. Arbeidet her går hovedsakelig ut på orienteringer fra styremøtene i ILO og den årlige arbeidskonferansen. LO mener fortsatt at Norge holder for lavt tempo når det gjelder ratifisering av vedtatte ILO-konvensjoner og oppfølging av rapporteringsplikter til ILO.

LO samarbeider med UD når det gjelder ILOs bistandsarbeid og deltar på de årlige rådslagene mellom UD, LO og NHO om kanalisering av midler. Bistandsmidlene er økt betraktelig, til 50 millioner pr. år. Fortsatt kanaliseres en god del av midlene direkte til arbeidstaker- og arbeidsgiveravdelingen i ILO.

I samarbeid med AID, UD, LO og NHO ble det avholdt en stor konferanse i september om «Decent Work», med ILOs generaldirektør Juan Somavia og WTOs generaldirektør Pascal Lamy som hovedtalere. I forkant utarbeidet Fafo en rapport om «Decent Work». På konferansen la også Regjeringen fram «Strategi for et anstendig arbeidsliv», som i sju punkter viser hvordan Regjeringen vil styrke og samordne Norges innsats for arbeidstakerrettigheter i andre land. Strategien vil komplette innsatsen mot sosial innsats på nasjonalt plan.

LO er representert i Geneveskolens styre. Det holdes ett styremøte på nordisk nivå i året. Hovedsaken er å legge opp program for det årlige kurset for tillitsvalgte fra de nordiske landene, som går samtidig med ILO-konferansen. AOF har det administrative ansvaret for Geneveskolen på norsk side.

LOs Europa-arbeid

EU er gjennom EØS-samarbeidet Norges desidert største handelspartner, og LO har i 2008 lagt vekt på internasjonal samhandling og dialog med våre europeiske søsterorganisasjoner. LO har i perioden styrket den kontinuerlige overvåkingen av politiske prosesser som påvirker norske forhold gjennom EU-/EØS-/EFTA-samarbeidet. I 2008 har LO også opprettholdt og utviklet vårt solidaritetsarbeid på Balkan, fokusert på LO-kongressens ønske om en omfordeling av EØS-kontingenten, og videreført sentrale samarbeidsprosjekt med russisk fagbevegelse.

LO har i 2008 arbeidet aktivt opp mot storting, regjering og departementer. Blant annet besøkte utenriksminister Jonas Gahr Støre LO-sekretariatet to ganger i 2008, der han blant annet orienterte om aktuelle europasaker. LOs ledelse og internasjonal avdeling har jevnlig hatt møter med politisk ledelse i ulike departementer om norsk europapolitikk. 6. oktober 2008 deltok LO på utenrikskomiteens høring i sammenheng med framlegging av statsbudsjettet for 2009, der det blant annet ble satt fokus på Vest-Balkan-arbeidet, Russland og arbeidet med omfordeling av EØS-finansieringsordningene.

Arbeidsmigrasjon, sosial dumping og samarbeid med europeiske partnere har vært viktige temaer i perioden. Det har vært gjennomført fire møter i LOs europautvalg med innledning fra statssekretærer i både Utenriksdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet.

De fire dommene fra EF-domstolen som berører arbeidstakerrettigheter og konflikttiltak har vært sentralt i LOs europapolitiske arbeid i 2008, som i NFS (Viking-saken, Vaxholm/Laval, Rüffertsaken, og en sak fra Luxemburg). LO er av den oppfatning at dommene har liten direkte effekt i Norge, men det er ingen tvil om at prosessene må nøye overvåkes og følges opp på den europeiske arena.

LOs internasjonale avdeling har i 2008 fulgt opp vedtaket fra LO-kongressen om at man skal få til en omfordeling av EØS-kontingen-

ten, som Norge betaler til EU for å ta del i det indre marked. Kravet fra LOs side har vært at en større del av støtten må tilfalle arbeidslivets parter i øst- og sentral-Europa. Dette er et svært tidkrevende arbeid, men 18. desember 2008 fikk LO innvilget sitt første prosjekt under ordningen. I alt 4,5 millioner kroner ble avsatt til HMS-tiltak i regi av bulgarsk fagbevegelse.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret hadde i 2008 fire møter. Ellen Stensrud er styreleder. Styremedlemmene i IFS deltok på prosjektreiser til Tunisia, Malawi og Nicaragua.

LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør, som drives med støtte fra Norad, har også i 2008 hatt betydningsfulle bidrag fra lokale ledd i LO-systemet. Støtte til bygging av sterke organisasjoner er det viktigste i de fleste land. I alt samarbeid legges stor vekt på å styrke kvinners rettigheter og integrere et kvinneperspektiv. Det ble arrangert en likestillingskonferanse i Nicaragua med LOs partnere i Latin-Amerika. Her deltok Rita Lekang fra LOs ledelse og NTLs leder, Turid Lilleheie.

I hovedsak går LOs støtte til landsorganisasjoner. I noen land er det imidlertid egne samarbeidsprosjekter med enkeltforbund – særlig i kommunesektoren.

Samarbeidet med fagbevegelsen i Eritrea ble avsluttet i 2008 fordi det er vanskelig å følge opp aktivitetene i den rådende politiske situasjonen i landet. En delegasjon fra Fellesforbundet av 614, Byggfag Drammen Bærum, besøkte Etiopia i februar.

En delegasjon med deltakelse fra tillitsvalgte i NTL, LO Arendal og NNN besøkte Malawi i november. Det ble gjennomført en konferanse med LOs samarbeidspartnere i Afrika i september. Anstendig arbeid var hovedtema på konferansen. Her deltok Tor-Arne Solbakken fra LOs ledelse, Stein Grøtting fra SL og Eli Ljunggren fra FF.

Det ble gjennomført et delegasjonsbesøk til Norge fra LOs samarbeidspartner Alliance for Progressive Labor (APL) på Filippinene i mai. Lokale tillitsvalgte fra Fagforbundet i Akershus besøkte Cuba i april. I oktober ble det holdt en konferanse om sosial dialog i Costa Rica i samarbeid med HSH og BAMA med deltakelse fra internasjonal avdeling.

Det ble gjennomført en konferanse med LOs samarbeidspartnere i

Midt-Østen i oktober 2008. Tema for konferansen var «Faglige rettigheter og frihet i den arabiske verden». Her deltok Ellen Stensrud fra LOs ledelse, Jan-Egil Pedersen fra NNN og Atle Høie fra FF.

LOs ungdomssamarbeid med fagbevegelsen i Palestina fortsetter. En ungdomsdelegasjon fra LO deltok på en ungdomskonferanse som PGFTU arrangerte på Vestbredden i februar. Fire palestinske ungdommer besøkte LO i juni, og deltok på ungdomskonferansen i regi av Handel og Kontor og Fagforbundet. En ungdomsrepresentant fra PGFTU/Vestbredden deltok og innledet på faglig ungdomskonferanse på Sørmarka i oktober.

LO har gjennomført flere aktiviteter under Norads «Olje for utvikling»-program. Representanter fra LO, Industri Energi og Fafo deltok på en regional konferanse i Tanzania i november. Tilsvarende konferanse ble holdt i Peru i oktober med deltakere fra LO og Industri Energi. Seks representanter fra Afrika deltok på kurs med Petrad i Stavanger under «Olje for utvikling»-programmet. En delegasjon fra fagbevegelsen i Nigeria besøkte LO i august 2008.

Internasjonalt informasjonsarbeid

I 2008 er det utgitt to temahefter, *Aktuell bakgrunn* og nyhetsbrev fra følgende land og regioner: Filippinene, Guatemala og Nicaragua. Temahefte fra Filippinene og nyhetsbrevet fra Nicaragua er oversatt til engelsk og spansk. Heftene er lagt ut på LOs hjemmesider. Flere av artiklene i temaheftene har vært på trykk i LO-Aktuelt og i LOs fagblader. LOs nettsider og LO-Aktuelt var i 2008 en viktig kanal for internasjonalt stoff.

Informasjonsmedarbeideren har i 2008 holdt 31 foredrag om LOs internasjonale arbeid på forbundskonferanser og i lokale fagforeninger. Internasjonal avdeling har i tillegg vært representert på landsmøtet til Handel og Kontor, og innledet om LOs internasjonale arbeid for LO-skolen, Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole på Ringsaker og LO i Trondheim. I forbindelse med besøk av forbundslederen fra det kommunale forbundet UNE i Nicaragua, ble det arrangert møter med flere lokale fagforeninger i Vest-Agder og i Sogn og Fjordane.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Samarbeidskomiteen LO/DnA

Samarbeidskomiteen mellom LO og DnA har som utgangspunkt møter annenhver uke. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeid.

Komiteen hadde ved utgangen av 2008 slik sammensetning:

Fra LO: Roar Flåthen, Geir Mosti, Bente N. Halvorsen, Ellen Stensrud, Morten Øye, Jan Davidsen, Arve Bakke, Sture Arntzen.

Fra DnA: Jens Stoltenberg, Helga Pedersen, Martin Kolberg.

Sekretærer: Finn Jota, DnA og Stein Reegård, LO

Samarbeidsutvalget mellom LO / Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund

Formålet med avtalen er å styrke de deltakende organisasjoners innflytelse i saker som vedrører sjømannsstanden, slik at medlemmenes interesser kan bli best mulig ivaretatt. I 2008 prioriterte utvalget arbeidet med gjeninnføring av bestemmelsen i utlendingsforskriften om at mannskaper om bord i skip som frakter last og passasjerer i norsk farvann skal ha arbeids- og oppholdstillatelse. Saken forventes avsluttet fra Regjeringens side i nær framtid. Dette kan bli et positivt bidrag til i kampen mot sosial dumping i kystfarten.

Samarbeidsutvalget har videre jobbet med spørsmål knyttet til rammevilkårene for skipfarten, tillitsvalgt skolering m.v.

Samarbeidsutvalget består av to representanter fra hver av organisasjonene. Fra LO: Geir Mosti (leder) og Ståle Dokken (sekretær). Fra Norsk Sjømannsforbund: Jaqueline Smith og Johnny Hansen. Fra Norsk Sjøoffisersforbund: Hans Sunde og Ove R. Nielsen.

Samarbeidsavtale med Norges Svømmeforbund

LOs samarbeidsavtale med Norges Svømmeforbund er forlenget ut 2009. Partene har i 2008 arbeidet mot myndighetene for å sikre en opprustning av svømmeanlegg. I statsbudsjettet for 2009 kom det på plass en låneordning for kommunene for skolebygg/svømmeanlegg. Avtalen har bidratt til å markedsføre LO gjennom tiltakene «Norges Svømmeskole» og den landsdekkende skolekonkurransen «Skolesvømmeren». LO ga også ekstramidler til Svømmeforbundet i forbindelse med OL-satsningen i 2008.

Samarbeid mellom LO og Amnesty Internasjonal Norge

LO har en samarbeidsavtale med Amnesty Norge, hvor intensjonen er å bidra til å sette menneskerettigheter på dagsordenen. Avtalen har ingen økonomiske rammer. Det har kun vært lokal aktivitet i forbindelse med avtalen.

BANK- OG FORSIKRINGSSPØRSMÅL

LOfavør-konseptet

Pr. 31.12.2008 er det 22 forbund med ca. 860 000 medlemmer som omfattes av LOfavør-konseptet. Den praktiske håndteringen ivaretas av SpareBank 1 Medlemskort AS i samarbeid med LO.

LOfavør Kollektiv hjemforsikring

Kollektiv hjemforsikring omfattet alle forbund unntatt jernbaneforbundene.

Premieinntektene var i 2008 på ca. 477 mill kr, og erstatningene på ca. 428 mill kr. Dette gir en skadeprosent på 89,7 prosent. Premien pr. medlem var 732 kr i 2008. For 2009 blir premien pr. medlem 744 kr. Toppforsikringen var fra og med 1. 1.2007 en del av Kollektiv hjem og gir nå en enda bedre forsikring.

LOfavør Grunnforsikringen og Grunnforsikring tillegg

Ordningene omfatter 17 forbund. Premieinntekten var i 2008 ca. 92 mill kr (inkl omkostninger og premie trukket fra fondet) og erstatningene var ca. 73,6 mill kr. Premie og ytelser er G-regulert.

LOfavør Fritidsulykkeforsikring

Ordningen har hatt meget god økonomi de siste årene.

Premieinntekter i 2008 var ca. 10,0 mill kr, mens erstatningene var ca. 12,9 mill kr.

En skadeprosent på 129,9 prosent.

LOs Samleforsikring

LO, forbundene og deres lokale organisasjonsledd er omfattet av Samleforsikringen.

Premien 1,97 mill. kr betales av LO. Erstatningene utgjorde 0,93 mill. kr. Skadeprosent 47 prosent.

Fellesutvalget for LOfavør-produkter

Fellesutvalget består av én representant fra hvert forbund og LO. Fellesutvalget ledes av LOs hovedkasserer.

Fellesutvalget har en underkomité som er forsikringskomiteen.

Forsikringskomiteen behandler alle spørsmål som angår egne forsikringsordninger og har i tillegg ansvaret for egne bankprodukter. Komiteen innstiller overfor Fellesutvalget.

Fra 1.1.2009 gjennomføres det en omorganisering med en ny styringsstruktur for LOfavør-produktene, som gir Fellesutvalget et overordnet ansvar for hele LOfavør-konseptet.

Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring

Fellesutvalget har vedtatt at det avsettes 0,5 prosent av premien til Kollektiv hjemforsikring og Grunnforsikringen til opplæringsvirksomhet om LOfavør og samfunnets og fagbevegelsens trygghetsordninger generelt.

Denne aktiviteten omfatter opplæring i folketrygden, de tariffavtalte ordninger, pensjon- og gruppelivsforsikringene i medlemskapet og de øvrige fordelene i konseptet LOfavør.

Informasjons- og opplysningsvirksomheten planlegges og gjennomføres av LOfavør-komiteene i fylkene.

LOfavør bankfordeler

Alle medlemmer i LO-forbund med LOfavør-fordeler kan benytte seg av LOfavør bankfordeler i SpareBank 1-bankene.

Med over 350 kontorer er SpareBank 1-bankene til stede over hele landet.

Den norske Fagorganisasjonens pensjonskasse

Styret for DnFp består av Sekretariatet, to representanter for funksjonærene og en representant for Funksjonærgruppens pensjonistgruppe.

MEDIA

Radio Riks

Fagbevegelsens nærradioorganisasjon består av 17 medlemsradioer. Styreleder er Frank Roy Larsen. Journalist Knut Jeppsson er engasjert for produksjon av stoff til radioene.

Radio Riks formidlet i 2008 til sammen 640 intervjuer/saker. Innslagene legges ut via Internett på Radio Riks' hjemmeside og via Fri-Fagbevegelse.no. Lokalradioene og faglige interesserte kan dermed hente ned nyhetsstoffet som produseres direkte. Det har vært en sterk økning i interessen for Radio Riks' stoff. I tillegg bidrar LO Media/ Radio Riks når det gjelder direkte overføring på nett i forbindelse med LO-møter, landsmøter i forbundene m.m.

LO bidrar med driftsstøtte og kan bevilge særskilt etablerings- og investeringsstøtte til medlemsradioene. Fellesjournalisten til Radio Riks er samlokalisert med en rekke fagbladjournalister i LO Media og Fri Fagbevegelse. Radio Riks er også en del av den nye mediestiftelsen LO Media fra 1.1.2009 (sammenslåing av LO Media og Stiftelsen Aktuell).

Avdelingen er representert i styret.

LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF)

LOFF hadde ved årsskiftet 2008/2009 23 medlemsblader hvorav 16 redigeres etter redaktørplakaten. Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ivare tatt sekretariatsfunksjon for foreningen.

LOFF feiret 25-årsjubileum i 2008, og i den anledningen ga LOFF ut boka *Fra meddelelsesblad til mediehus – fagbevegelsens fagblader fra 1876 til 2008*.

LO har kjøpt inn 150 eksemplarer av boka for å dele ut til journalister under LO-kongressen.

Styret i LOFF har i årsmøteperioden bestått av:

Leder: Jens Schei Hansen, LO
Nestleder: Lene Svenning, HK-Nytt
Kasserer: Hilbjørg Bjørkås, LO-Aktuelt
Styremedlemmer: Kristian Brustad, Magasinet Aktuell, Hege-Lill Hagen, FLT, Eva Mona Malm, Fontene, Else Ruud, LO-Aktuelt, Hanne Kullerud Nielsen, FriFagbevegelse.no, Titti Brun, Fagbladet

LO Media

Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media ble vedtatt etablert i 1997. Styreleder er Bente N. Halvorsen, LO. I tillegg til LO ved LO-Aktuelt, er 11 fagforbund aktive stiftere.

Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media har som formål, etter oppdrag fra utgiverne, å produsere LO-Aktuelt og fagblad for LO-forbund, samt å samordne og utføre informasjonstiltak for stifterne og deres organisasjonsledd. Antall ansatte ved utgangen av 2008 var 40.

Fra 1. januar 2009 gjennomføres sammenslåingen av de to mediestiftelsene i fagbevegelsen; Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media og Stiftelsen Aktuell til en mediestiftelse med 60 ansatte under navnet Stiftelsen LO Media. Daglig leder er Tore Ryssdalsnes.

LO Media er også utgiver av FriFagbevegelse.no (LO og forbundes nettside).

FriFagbevegelse.no

Det ble publisert om lag 4000 artikler på FriFagbevegelse.no i 2008.

Presse

Media er en viktig arena for å profilere og synliggjøre LO. INRA har ansvaret for å legge til rette for god kontakt mellom tillitsvalgte og journalister. LOs kontakt med pressen skjer både gjennom formell og uformell kontakt. Det har blitt gjennomført flere intervjuer og bakgrunnsamtaler, avholdt pressekonferanser og sendt ut 74 pressemeldinger.

Det har vært organisert eget opplegg for pressen blant annet i forbindelse med ulike møter og hovedoppgjøret. Flere arrangementer har vært åpne for pressen.

Profilering

Gjennom bevisst og aktiv profilering ønsker LO å synliggjøre og skape oppslutning om organisasjonen.

Det skjer blant annet gjennom:

- Fokus på LOs politiske og faglige saker
- Kontakt med media
- Høringsuttalelser fra Sekretariatet
- Bruk av opinionsundersøkelser
- Bruk av Internett i ekstern kommunikasjon
- Enhetlig grafisk profil
- Profileringsartikler/nettbutikk

Sponsorvirksomhet

LOs sponsorvirksomhet har også i 2008 vært holdt på et beskjedent nivå, med vekt på at de prosjektene vi engasjerer oss i, i størst mulig grad bør ha sammenheng med og støtte opp under vårt faglige arbeid ellers. Således har LO i 2008 videreført støtten til «Gi rasisme rødt kort» og «Fargerik Fotball», og vært en av hovedsamarbeidspartnere til Notodden Bluesfestival.

Materiell

Følgende materiell er produsert:

Hovedavtale LO–ASVL

Hovedavtale LO–FA

Kongressdebattheft

Kongressdebatt, annonser, flyers, skjema

Temahefte: *En offensiv for konkurranseutsatt næringsliv*

AFP-postkort

Tarifforhandlinger, flyers, annonser osv.

Temahefte: *Tjenesteytende sektor*
Dine rettigheter. Student. (Samarbeid med StL)
Palestinafolder
Skoleinformasjonsfolder
Lærlingbrosjyre
Verveskjema blokk

Internett

LOs hjemmesider er en informasjonstjeneste for LO.

Relansering av LOs hjemmesider

LOs hjemmesider ble relansert 9. juni. Relanseringen skjedde etter at LOs fagavdelinger var involvert i utforming og utvikling av mer temabaserte sider.

Alle distriktskontorene har fått egne områder på sidene hvor kontorene kan orientere om sin virksomhet.

Innmeldinger via hjemmesidene

4874 personer har meldt seg inn i et LO-forbund via LOs hjemmesider. Dette er en økning fra 2007, da vi fikk 2900 innmeldinger via web. Om lag 1100 meldte seg i den perioden hvor oppgjøret i privat sektor pågikk.

Redaktørforum

I forbindelse med relanseringen er det opprettet et redaktørforum bestående av representanter fra avdelingene i LO. Hensikten er å bedre samordne og kvalitetssikre informasjonen på hjemmesidene. Det er avholdt tre møter i redaktørforum.

Opplæring

Det er gjennomført ett «Skrive for web-kurs», to publiseringskurs og et administratorkurs. I tillegg er det gjennomført egne tilpassede kurs for distriktskontorene i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland og Brussel. Introduksjon er også gitt til distriktskontorene i Oslo/Akershus, Oppland og Østfold.

Egne debattsider

I forbindelse med LOs medlemsdebatt «Et godt arbeidsliv» er det

utviklet nye debattsider hvor enkeltmedlemmer kan delta i debatten om hva som skal være LOs viktigste krav for å skape et godt arbeidsliv. Debatten avsluttes og evalueres i 2009.

Tariffoppgjøret 2008 på hjemmesidene

Representantskapets møte ble overført «live» på LOs nettsider i samarbeid med Radio Riks. I tillegg ble det løpende publisert nyheter. Medlemmene kunne også få informasjon gjennom LO-TV – korte innslag om oppgjøret i form av videoklipp på nett.

Protokoller og løpesedler fra de ulike oppgjørene ble publisert eller lagt linker til etter at resultatet var i havn.

LOrgnett

Det er igangsatt et prosjekt for å gjøre LOs Intranett (LOrgnett) bedre tilpasset behovene i LOs organisasjon. Innstilling for et forbedret intranett avgis i 2009.

Tariffoppgjøret i 2008 – Informasjonsopplegget

Tariffoppgjøret i 2008 var et hovedoppgjør der LO foresto forhandlingene og hadde ansvaret for informasjonen. I forberedelsene og under gjennomføringen ble det lagt vekt på samarbeid og klar arbeidsdeling med forbundenes informasjonsansvarlige og distriktssekretærene.

I forbindelse med forberedelsene til oppgjøret ble det laget egne postkort (Forsvar AFP) og radiospots med tanke på verving og mobilisering.

Det ble lagt vekt på å være svært raskt ute med informasjon med vår vinkling, ikke minst da meklingsresultatet forelå. I tillegg til mediekontakten, ble det benyttet pressemeldinger, løpesedler, informasjon via LOs tariffsider på Internett, samt landsdekkende annonsering i aviser og i radio. I samarbeid med distriktskontorene ble det arrangert 15 tariffkonferanser over hele landet. LO utarbeidet videre et eget informasjonshefte med utdypende informasjon om AFP: *Ny AFP fra 2010*. Dette ble distribuert som bilag til LO-Aktuelt, lagt ut på Internett og fordelt til forbundene.

Tariffkonferansene blir beskrevet som et meget positivt tiltak. Disse, sammen med øvrig informasjonsvirksomhet, har trolig bidratt til den relativt høye deltakelsen ved uravstemningen. Deltakelsen tyder også på at medlemmene følte seg godt nok informerte til å ta stilling.

Et godt arbeidsliv – LOs medlemsdebatt 2008/2009

24. september 2008 gikk startskuddet for LOs store demokratiske medlemsdebatt foran LO-kongressen og stortingsvalget i 2009. LOs 860 000 medlemmer er invitert til å si sin mening om hva som skal være LOs viktigste krav til politikerne for et godt arbeidsliv. Debatten går fram til 1. april 2009 og gjennomføres i nært samarbeid med forbundene og LOs lokale organisasjonsledd. Via fagbladene har alle medlemmene mottatt en folder om debattopplegget. Medlemmene kan også si sin mening på SMS, e-post og på www.debatt.lo.no. I debattperioden vil det bli gjennomført et stort antatt arbeidsplassbesøk. Målet for debatten er også å sikre en regjering som fortsatt er med oss – ikke imot oss – etter stortingsvalget i 2009. LO-debatten i 2005 – «Du bestemmer – LO på din side» – resulterte i 155 000 politiske og faglige innspill fra medlemmene.

Stiftelsen Aktuell

Stiftelsen Aktuell, fagbevegelsens senter for medier og grafiske tjenester, ble etablert i 1994. Styreleder er Morten Øye, LO Stat. Fire forbund i LO Stat og LO Stat er aktive stiftere. Stiftelsen Aktuell har som formål å samordne og utføre informasjonstiltak for arbeiderbevegelsen, herunder å produsere fagblad for fagforbund tilsluttet LO Stat. Antall ansatte ved utgangen av 2008 var 21, fordelt på 10 i redaksjonen, 8 i grafisk avdeling og 3 i administrasjonen. Tore Ryssdalsnes er daglig leder. I tillegg til å produsere fagblader for forbundene i LO Stat, har Stiftelsen Aktuell et uttalt mål om å bli leverandør av grafiske tjenester til hele arbeiderbevegelsen.

Stiftelsen Aktuell er medeier i Forlaget Aktuell AS (etablert i 2004), som har som formål å utgi publikasjoner og bøker innenfor arbeidslivsområdet.

Fra 1.1.2009 er Stiftelsen Aktuell slått sammen med Stiftelsen Fri

Fagbevegelse – LO Media til ett medieselskap, med navnet Stiftelsen LO Media. Det nye selskapet får 60 ansatte, og vil ha en omsetning på ca. 95 mill. Tore Ryssdalsnes er daglig leder for det nye selskapet.

A-pressen

LO og forbund eier sammen med Telenor i A-pressen. LOs eierskap er forankret i LOs formålsparagraf hvor det heter at LO skal arbeide for en sterk A-presse. A-pressen er blant annet den viktigste og største eier av lokale aviser i Norge, og et av landets største mediekonsern med store eierinteresser på alle medieområder.

LOs EGEN ORGANISASJON

Representantskapet

Det er i 2008 avholdt to møter:

Til Representantskapsmøtet 19. februar 2008 i Oslo Kongressenter, Folkets Hus, forelå følgende dagsorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Tariffrevisjonen 2008

Til Representantskapsmøtet 3. juni 2008 i Oslo Kongressenter, Folkets Hus, forelå følgende dagsorden:

1. Åpning
2. Utdeling av LOs kulturpris
3. LOs beretning 2007
4. LOs regnskaper 2007

Det er produsert egne protokoller og referater fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2008:

Tillitsvalgte:

Roar Flåthen
Geir Mosti
Bente N. Halvorsen
Ellen Stensrud

Varamedlemmer for disse:

Tor-Arne Solbakken
Rita Lekang
Trine Lise Sundnes

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Hans O. Felix, EL & IT Forbundet
3. Jan Davidsen, Fagforbundet
4. Gerd Kristiansen, Fagforbundet
5. Arve Bakke, Fellesforbundet
6. Anders Skattekjær, Fellesforbundet
7. Sture Arntzen, Handel og Kontor i Norge
8. Leif Sande, Industri Energi
9. Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. Morten Øye, LO Stat
11. Turid Lilleheie, Norsk Tjenestemannslag

Varamedlemmer:

1. Odd Christian Øverland, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
2. Randi Reese, Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere
3. Per Østvold, Norsk Transportarbeiderforbund
4. Jarle Molde, Forbundet for Ledelse og Teknikk
5. Kjell Atle Brunborg, Norsk Jernbaneforbund
6. Jacqueline Smith, Norsk Sjømannsforbund
7. Arnfinn Bjerkestrand, Musikernes fellesorganisasjon
8. Peter A. Moe, Norges Offisersforbund
9. Stein Grøtting, Skolenes landsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i Sekretariatets møter med tale- og forslagsrett. Utover de valgte, møter leder i HK-klubben i LO, Odd Erik Kokkin, med tale- og forslagsrett. AOFs daglige leder Svenn Erik Bolle har møterett i Sekretariatet.

Ved utgangen av 2008 hadde følgende forbundsledere møterett i Sekretariatet:

1. Ole-Kristian Paulsen, Norsk Treindustriarbeiderforbund
2. Geir Bjørkli, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund
3. Øystein Aslaksen, Norsk Lokomotivmannsforbund
4. Toril Alfsvåg, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
5. Silje Vaadal, Norske Idrettutøveres Sentralorganisasjon

Toril Alfsvåg overtok som forbundsleder i APF etter Eva Grønseth.

Det ble ikke foretatt noen øvrige endringer i Sekretariatets sammensetning i 2008.

En gang i kongressperioden avholdes det studietur for Sekretariatets medlemmer.

25.–27. februar var Sekretariatet på studietur til Berlin.

LOs revisjonsutvalg

Utvalget består av:

Brit Renngård, leder, NTL; Tom Røisi, IE og Steinar Karlsen, FF, som faste medlemmer og Anne-Grethe Skårdal, Fagforbundet som fast møtende vararepresentant.

Tore Kjeserud, HK og Arild Oliversen, NNN er 2. og 3. vararepresentant.

Alle personlig valgt for kongressperioden 2005–2009.

Utvalget har i 2008 hatt fire møter og behandlet 29 saker.

Utvalget har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene og ledermøtene.

Protokollene fra Representantskapets møter er også behandlet i utvalget.

Utvalgets hovedarbeidsområde har som vanlig vært regnskapet for LO sentralt, LOs selskapsregnskap og LOs konsernregnskap for foregående år.

Av saker ellers som har vært sentrale i utvalgets arbeid kan nevnes:

- LOs rutiner for attestasjon og anvisninger
- Hovedkassererkonferansen 2008

- Budsjett 2008
- Kongress 2009 LOs vedtekter – forslag til endringer

Spørsmål utvalget har hatt, har blitt tilfredsstillende besvart, og utvalget har gjennom året hatt et godt samarbeid med LOs hovedkasserer, økonomiseksjonen og revisjonen.

SEKRETARIATSOPPNEVNTE UTVALG

Sekretariatets rådgivende finanskomité

Komiteen har i 2008 bestått av:

Bente N. Halvorsen, leder, LO; Tore Kjeserud, HK; Steinar Karlsen, FF; Tom Røisi, IE; Terje Olsson, EL & IT; Anne Grethe Skårdal, Fagforbundet. Sekretær Knut Endreson, LO.

Komiteen er opprettet med det formål å komme fram til felles holdninger i større finansielle spørsmål som har betydning for LO og forbundene. Det har ikke vært saker til behandling i 2008.

Komiteen har imidlertid vært utvidet med representanter fra forbundene, og hatt flere møter hvor de har behandlet forslag fra Kongressen vedrørende kontingent til LO, streikestønad og hvordan velge revisjon til LO og forbundenes regnskaper.

LOs inntektspolitiske utvalg

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene. Utvalget foretok en todagers studietur til Irland i september.

Ved utgangen av 2008 hadde utvalget flg. sammensetning:

Roar Flåthen, leder, Tor-Arne Solbakken, Trine Lise Sundnes, Jan Davidsen, Sture Arntzen, Morten Øye, Turid Lilleheie, Arve Bakke, Erna Hagensen, Jan Egil Pedersen, Leif Sande, Hans Felix, Randi Reese og Per Østvold.

Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

LOs næringspolitiske utvalg

Det har vært avholdt ett møte i utvalget i 2008. Temaet var samferdsel som næringspolitikk og innleder var samferdselsminister Liv Signe Navarsete.

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Utvalgets medlemmer:

Rita Lekang, leder, LO; Gerd Kristiansen, Fagforbundet; Kjell Erik Bogen, FF til 2.6.2008; Eli Ljunggren, FF fra 2.6.2008; Reidun Aamland Andersen, NTL; Lise Solvang, NAF; Peggy Hessen Følsvik, HK; Sonja Meek, IE; Siv Karin Kjølmoen, FO; Torbjørn Reigstad, NTF; Inger Furmyr, NNN og Tove Johansen, EL & IT fra 2.6.2008. Sekretær for utvalget: Trude Johnsen.

Personlige varamedlemmer: Stein Guldbrandsen, Fagforbundet; Anne Marie Pettersen, FF til 2.6.2008; Knut Birger Andersen, FF fra 2.6.2008; Dag Ratama, NTL; Oddbjørn Nilsen, NAF; Stein Kristiansen, HK; Ketil Krohn Pettersen, IE; Kjetil Ostling, FO; Sissel Karlsen, NTF; Kjell Mjaatvedt, NNN og Vidar Hennum, EL & IT fra 2.6.2008.

Utvalget hadde ni medlemmer fram til 2.6.2008, da det ble utvidet til ti medlemmer, leder og sekretær. Utvalget har i 2008 avholdt seks møter.

LOs prinsipielle handlingsprogram for 2005–2009 ligger til grunn for utvalgets arbeid.

Hovedutfordringene for utvalget er å arbeide for likelønn og likestilling i arbeidslivet.

Utvalget har jobbet aktivt med temaene: Foreldrepermisjon, menn og likestilling, homofile og lesbiske arbeidstakere, integrering av kvinner med innvandrerbakgrunn i arbeidslivet, heltid/deltid og likelønn.

7. mars ble det arrangert en fin markering med ca. 60 deltakere. Rita Lekang ledet markeringen under temaet «Likelønn». Roar Flåthen holdt en innledning fra LO og Anne Enger, leder av Likelønnskommisjonen, presenterte rapporten og anbefalingene.

LOs kultur- og fritidspolitiske utvalg

Utvalgets sammensetning ved utgangen av 2008:
(Kongressperioden 2005–2009)

Fra LO:

Leder: Rita Lekang

Sekretær: Ann-Elise M. Øynes

Konsulent: Terje Havrøy

Fra forbundene:

Berit Asker, Norsk Tjenestemannslag

Mette Henriksen Aas, Fagforbundet (varamedl. Signe Solhaug)

Jan Ørnevik, Fellesforbundet

Arnfinn Bjerkestrand, Musikernes fellesorganisasjon (varamedl. Renée Rasmussen)

Kirsti Mandal, Norsk Arbeidsmandsforbund (varamedl. Oddbjørn Nilsen)

Peggy Hessen Følsvik, Handel og Kontor (varamedl. Stein Kristiansen)

Observatører:

Terje Havrøy, AOF Norge

Knut E. Eriksen, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Gro Tvedt Anderssen, Framfylkingen (Kristian Fjellanger fram til 1. oktober 2008)

Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund

Cathrine Korslund, Norges Bedriftsidrettsforbund

Kulturutvalget har i 2008 vært engasjert på flere kulturpolitiske områder, bl.a. i oppfølging av kulturloven, statsbudsjettet og Bibliotekmeldingen. Det er nedsatt en kulturpolitisk arbeidsgruppe i forbindelse med økt politisk engasjement, spesielt med tanke på valget 2009. Utvalget er også aktivt med i utformingen av kulturinnslag på LO-kongressen 2009.

Utvalget har holdt sju møter i 2008 og har behandlet 44 saker.

Utvalgets årlige utemøte/befaring var til Stavanger 22.–24. mai 2008, hvor utvalget bl.a. overvar oppsetningen av *Byterminalen* i forbindelse med at Stavanger var kulturby i 2008. Utvalget besøkte også

Oljemuseet og Hermetikk-museet. Ett utvalgsmøte ble holdt på Henie Onstad Kunstsenter på Høvik, hvor utvalget også fikk en omvisning på senteret. I forbindelse med utvalgsmøtet 23. september, besøkte utvalget Vemork Industriarbeidermuseum på Rjukan.

14. oktober arrangerte utvalget en stor kulturkonferanse i Folkets Hus i Oslo, med deltakelse fra mange forskjellige kulturinstitusjoner/-personer, bl.a. kulturminister Trond Giske, forbundsleder Arnfinn Bjerkestrand og Åse Kleveland. Konferansen hadde også mange gode og varierte kulturelle innslag.

Til årets siste møte var utvalgets medlemmer invitert til Handel og Kontor.

LOs Kulturpris 2007

LOs Kulturpris for 2007 ble tildelt Norway Cup v/Frode Kyvåg og Rig-mor Andresen.

Prisen er på kr 25 000,- og ble utdelt på LOs representantskapsmøte i Oslo 3. juni 2008.

Søknader om økonomisk støtte

LOs kultur- og fritidspolitisk utvalg hadde for 2008 en økonomisk ramme på kr 1 000 000,- for tildeling av økonomisk støtte, kulturpriser m.m. Utvalget mottok et stort antall søknader til forskjellige tiltak fra både fagbevegelsen, organisasjoner og personer utenfor fagbevegelsen. Det er bare fagbevegelsen og AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som er stønadsberettiget.

KULTURBEVILGNING 2008

Org.	Sted	Arrangement	Innvilg.
	Folkets Hus For. Ski	Restaurering av bilder	0
Alnor	Kjemiske Fagforening	Midtsommerfest på Haugalandet	0
Fagforb.	Notodden	Bokprosjekt Norge del II	0
Hundsfoss Arbeiderforening		Bokprosjekt	0
Fagforb. Malvik		Arbeiderfestivalen i Hommelvik	20 000
Langøya Pensjonistfor. (NKIF)		Minnesmerke over «Sliteren»	10 000
Ar.bev. Historielag i Troms		Industriarb. Liv og levnad (seminar)	10 000
LO	Hadeland	Spillet om Randsfjordkonflikten	30 000
LO	Gauldal	Skuddet i Buvika	5 000
LO	Sør-Troms	Harstad Skipsverft Historie	10 000
LO	Rana og Omegn	Forprosj. TV-dok Arbeidersang	35 000
HK	Sør Tr.lag	«Kvelden før kvelden»	0
Fagf.	Aust-Agder	Kulturkveld for medlemmer	0
AOF	Midt-Norge	Skuddet i Buvika	45 000
AOF	Midt-Norge	Kulturbygging Trondheim Arbeidersamfunn	0

FF	Hedmark	«Julussakonflikten»	0
AOF	Hordaland	«They get free mobiles...»	10 000
AOF	Norge	«Billy på benken»	10 000
Fagf.	Arendal	Barnhagedagen 2008	5 000
AOF	Hordaland	«Det galne havet»	40 000
LO	Notodden	Cabaret «Da bluesen kom til Notodden»	0
AOF	Sarpsborg	«Frihetspapiret»	0
AOF	Nordland	«Slusk»	30 000
Norsk Sagbruksmuseum		Oppføring av arbeiderbolig	0
LO	Stjørdal og Meråker	Revykveld for LO-medlemmer	0
Fagf.	Porsgrunn	«Industriarbeider'n»	30 000
Lenseteateret	Fetsund	«Ild og vann»	0
Fagf.	Elverum	Ungdomskultur som Infokanal	25 000
LO/AOF	Møre og Romsdal	Historisk friluftspill (Valsøybotn)	50 000
AOF	Fredrikstad-Moss	1. mai framtidens dag	0
AOF	Fredrikstad-Moss	1. mai for nye målgrupper	10 000
AOF	Fredrikstad-Moss	«Kultur i arbeiderbevegelsen» – konferanse	30 000
AOF	Fredrikstad-Moss	Brottet 2008-2009	30 000
LO	Steinkjer og Verran	Steinkjermartnan 2008	0
LO	Steinkjer og Verran	1. mai-arrangement 2008	0
LO	Steinkjer og Verran	Kulturkveld	0
LO	GLT	Kvinnehistorie – videodok	15 000
LO	Oslo	Fagbevegelsen i farger	50 000
Blandakoret	Noråfjell	«Sanger i nord...»	0
Stiftelsen Arbeid og Kultur		Musikalen Byterninalen	75 000
AOF	Nordland	Sangkultur langs Lofotveggen	20 000
AOF	Nordland	Humor og skjemt i typisk fiskemiljø	15 000
LO	Namsos og Ormen	Kulturkveld	0
Fagf.	Skien	Revy	20 000
FF	Stavanger	Rotles ungdom	0
LO	Fosen	Proletardiktning i Norden	20 000
AOF	Sandnes og Jæren	Forumteatergruppe	30 000
AOF	Sandnes og Jæren	Revygruppe Samvirkelaget	10 000
Fagf.	Porsgrunn	«Kultur for eldre»	10 000
Norsk Industriarbeidermuseum		Utstilling: «Industriarbeideren»	50 000
Fosdalsgruvas venner		Bergmannstatue	0
AOF	Oslo/Akershus	«Den Røde Hane»	0
AOF	Oslo/Akershus	Framfylkingen 75 år	40 000
LO	Odda og Ormen	Odda Smelteverk «Bedrift som bygde et samfunn»	25 000
Samovarteateret, Kirkenes		«I et hjørne av verden»	75 000
Totalt			890 000

LOs organisasjonskomité

Komiteen har hatt følgende medlemssammensetning:

Leder Geir Mosti, LO; Tor Schwenke, Fellesforbundet; Mette Nor, Fagforbundet; Siv Karin Kjøllmoen, Fellesorganisasjonen; Jonny Simmenes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Stein Kristiansen fram til

oktober, deretter Bjørn Mietinen, Handel og Kontor i Norge; Tone Sønstestad, LO Stat; Kristine Hansen fram til september, deretter Stein Grøtting, Skolenes landsforbund; Vidar Hennum EL & IT Forbundet; Kirsti Mandal, Norsk Arbeidsmandsforbund; Torbjørn Teigland, Industri Energi; Arild Oliversen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Hans Fredrik Danielsen, Norsk Post- og Kommunikationsforbund; John Leirvaag, Norsk Tjenestemannslag; Lars M. Johnsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Ole-Kristian Paulsen, Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Sekretærfunksjonen er tillagt forhandlingsavdelingen ved Dagfinn Lund. Komiteen har i 2008 avholdt tre møter og én konferanse.

Til behandling har vært:

- Organisasjonsretten i ulike distribusjonsselskaper som er eid av Posten. Organisasjonsretten tilfalt Norsk Post- og Kommunikationsforbund.
- Student- og elevmedlemskap for bachelorstudiet i velferdsfag. Her ble det gitt rett både til NTL, FO og Fagforbundet om å organisere elev- og studentmedlemmer.
- Organisasjonsretten for yrkesgruppen med eksamen fra bachelorstudiet velferdsfag. Her avgjøres organisasjonsretten av yrkesvalget, og følger de samme organisasjonsgrenser som gjaldt mellom forbundene fra før.
- Organisasjonsretten ved Barne, ungdoms- og familieetaten (BUF-etat). LOs innstilling til komiteen var at området skulle deles mellom NTL og Fagforbundet. Dette fikk ikke flertall. NTLs forslag om at de har organisasjonsretten, med unntak av dem som tilhører FO, ble vedtatt.
- Det er også vedtatt en ny organisasjonsstruktur på Svalbard. Dette innebærer at alle forbund nå kan organisere og tegne tariffavtale her på samme måte som for øvrig i landet.

Komiteen holdt sin årlige konferanse 6. og 7. november på Rica hotell Gardermoen. Samtlige forbund blir invitert til konferansen. Det var 33 deltakere, hvorav 26 var fra forbundene.

På konferansen ble følgende temaer drøftet:

- Spørsmål knyttet til oppfølging av kongressvedtaket om organisasjonsområder. Fafo har fått i oppdrag å slutføre et diskusjonsopplegg som organisasjonskomiteen skal få seg forelagt i juni.

- Organisasjonsoffensiven/medlemsrekruttering.
- Forbundenes eget rekrutteringsarbeid.

Utover møtene i komiteen er det i forhandlingsavdelingen behandlet flere tvistesaker mellom forbund, og i tråd med praksis og retningslinjer avholdt partsmøter og om nødvendig befarings sammen med forbundene. Flere av disse sakene har derfor funnet sin løsning uten å bli forelagt organisasjonskomiteen. Forhandlingsavdelingen bistår ellers forbundene i forhold til avtaleopprettelse, herunder valg av tariffavtale/forbundstilhørighet.

LOs sentrale ungdomsutvalg

Følgende har vært medlemmer av / møtt i LOs sentrale ungdomsutvalg i 2008: leder Geir Mosti, LOs ledelse; Linn Hemmingsen og Tarjei Leistad, Fagforbundet; Roger Kristensen og Ole Guttorm Brenden, Fellesforbundet; Robin Dominik Havre og Marius Nilsen, Handel og Kontor; Renée Rasmussen, Musikernes fellesorganisasjon; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Pål Sture Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Hilde Martine Hernes, Fellesorganisasjonen; Jørgen Krabberød Andersen og Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag og Ommund Stokka og Henrik Fjeldsbø, Industri Energi. Olav Andresen møtte for LOs faglige ungdomssekretærer.

Fra administrasjonen har følgende møtt: Robert Hansen og Hege Nilssen fra organisasjonsavdelingen.

LOs sentrale ungdomsutvalg har i 2008 hatt tre møter. I løpet av året har 27 organisatoriske og politiske saker blitt behandlet. Det er vedtatt tre uttalelser som er oversendt LOs ledelse. Disse er om lovfestet rett til lærlingplass og opplæringsplass, ungdomsgarantien og om situasjonen i Palestina.

LOs fondsstyre

Styret har i 2008 bestått av:

Bente N. Halvorsen, leder	LO
Tor-Arne Solbakken	LO

Steinar Karlsen
Erna Hagensen
Sture Arntzen
Liv Undheim
Bente G. Wilhelmsen

Fellesforbundet
Norsk Arbeidsmandsforbund
Handel og Kontor i Norge
Industri Energi
AOF (observatør)

Siv Schau, LO, har vært styrets sekretær.

Fondsstyret har i 2008 hatt to møter hvor de blant annet har behandlet ordinære saker som regnskap og budsjett.

I budsjettet for 2008 ble det avsatt 67,8 millioner til tillitsvalgt-opplæring i privat sektor.

ANDRE UTVALG

LOs regionreformutvalg

Det ble avholdt ett møte i utvalget, som gjennomgikk status for Regjeringens forvaltningsreform og der leder for Stortingets kommunal- og forvaltningskomité, Tore Hagebakken, redegjorde for Regjeringens høringsnotat om forslag til nye arbeidsoppgaver til det regionale folkevalgte nivået. Utvalgets drøftelser og kommentarer ble ivaretatt i LOs senere innspill til KRD. Regjeringen framla i oktober Ot.prp. nr.10 (2008–2009) *Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv.* (gjennomføringen av forvaltningsreformen). Mange av LOs innspill var her godt ivaretatt. Deler av arbeidsutvalget gjennomførte et møte med statsråd Kleppa i forbindelse med Regjeringens igangsatte arbeid for en ny distrikts- og regionalmelding med sikte på å oppnå tilstrekkelige koblinger mellom denne meldingen og forvaltningsreformen.

LOs samferdselspolitiske utvalg

Utvalget har hatt åtte møter, og har følgende sammensetning ved utgangen av året:

Fra forbundene:

Helge Haukland, NAF; Kjell Næss, NJF; Frank Holm, NTF; Stein

Guldbrandsen, Fagforbundet; Rolf Jørgensen, NLF; Anita Furuvik, NSF; Berit Hobber, NTL; Svein Erik Stryken, Fellesforbundet og Kjell Mjåtvedt, NNN.

Fra LO:

Björg Stuen, Svein Vefall og Kenneth Sandmo

Helge Haukland, NAF og Kjell Næss, NJF, har i perioden vært henholdsvis leder og nestleder av utvalget. Faggruppen for Luftfart og faggruppen for Kollektivtransport har i 2008 ikke hatt møter. Samferdselspolitisk utvalg rapporterer til Næringspolitisk utvalg.

Utvalget arrangerte 26. og 27. mars en workshop om NTP for forbundene på Sørmarka. Utvalget arrangerte et OPS-seminar for forbundene og det svenske LO-forbundet SEKO, som ble avholdt 9. april i Oslo. 22. april 2008 arrangerte utvalget «LOs samferdselspolitiske konferanse», som samlet ca. 100 deltakere.

Viktige saker i perioden har vært innspill og deltakelse på høring i Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2009, forarbeider og innspill til NTP 2010–2019 og forberedelser til LOs samferdselspolitiske konferanse våren 2009.

LOs fiskeripolitiske utvalg

LOs fiskeripolitiske utvalg har i 2008 bestått av representanter fra følgende forbund:

Rolf Jørn Karlsen, FF (leder); Hans Johan Dahl, NNN; Tormod Storås og Johnny Hansen (vara), NSF; Are Tomasgard, IE; Unni Hagen, Fagforbundet; Björg Stuen og Marta Valdés, næringspolitisk avd. LO.

Viktige saker i utvalget har vært:

Utvalget har fulgt opp turen til Chile. Forbundene har nå tatt ansvaret for oppfølgingen innenfor sine områder. Utvalget har jobbet med å få plass i Fiskeri- og kystdepartementets styringsgruppe i prosjektet «Rekruttering i fiskerinæringen». Utvalget har vært i Finnmark, og diskutert situasjonen i fiskeindustrien med næringsaktører og politikere i fylket. Utvalget arrangerte en konferanse for tillitsvalgte om forsknings- og utviklingsoppgaver som arbeidstakerne vil prioritere innenfor fiskerisektoren. Utvalget har avholdt sju møter.

LOs reiselivsutvalg

LOs reiselivsutvalg 2008 har bestått av følgende representanter: leder Jens Petter Hagen, FF; Peggy Hessen Følsvik, HK; Anita Furuvik, NSF; Anne-Marie Buenget, NJF; Liv Prestegård, FLT; Jann Arthur Næss, NTF; Thorbjørn Jungård, NAF; Fredrik Hellstrøm, Fagforbundet; sekretær Bjørg Stuen, LO, og saksbehandlere har vært Renate Klopp, LO (1. halvår) og Christiane Solheim, LO (2. halvår). Utvalgsrepresentanter har egne vararepresentanter.

Utvalget har hatt sju møter og behandlet 52 saker i perioden.

Reiselivsutvalget har hatt stort fokus på Regjeringens *Nasjonale reiselivsstrategi*, som ble lagt fram 18. desember 2007. Næringsdepartementet har i den anledning nedsatt et strategisk råd for reiselivet, hvor LO er representert.

Ett av Reiselivsutvalgets fokusområder er arbeidet med helårs arbeidsplasser. Hensikten er å øke aktivitetene i de områdene i landet hvor det er store sesongvariasjoner. Utvalget setter søkelys på utfordringer de ansatte har, samt hva næringen går glipp av vedrørende kompetanse og gode medarbeidere. Reiselivsutvalget har også fokus på kompetanse og utvikling og utvikling av reiselivsdestinasjoner for å nå målet om et helårs reiseliv. Under den årlige konferansen, som LO er medarrangør av «Morgendagens reiseliv 2008», var dette hovedtema.

Reiselivsutvalget har sett på Arena-programmene. Det er en felles satsing mellom Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og SIVA. Målet er å øke verdiskapingen i regionale næringsmiljøer ved å styrke spillet mellom næringsaktører, kunnskapsaktører og det offentlige. Utvalget har hatt en studietur til Alta, med en presentasjon av Arena-prosjektet, ReiselivsArena Finnmark. Vi har fått presentert Arena-prosjektet Konvekst, Lillehammer i et av våre utvalgsmøter.

LO og forbundenes lokale tillitsvalgte oppfordres til å delta aktivt i utformingen av lokal områdeutvikling. Prosjektet «Reiseliv i industriens vugge» er et samarbeidsprosjekt om områdeutvikling i kommunene Tinn, Odda, Narvik og Sør-Varanger. I dette prosjektet deltar representanter fra næringspolitisk avdeling i LO og LOs lokalorganisasjoner.

LOs reiselivskonferanse ble arrangert i februar 2008, det var ca. 60 deltakere til stede på konferansen. Utvalgets medlemmer har vært representert på flere konferanser lokalt og sentralt, både som innledere og deltakere. Utvalget er også representert i en rekke råd og utvalg.

LOs olje- og gassutvalg

LOs olje- og gassutvalg består av representanter for fem fagforbund: Fellesforbundet, Industri Energi, EL & IT Forbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Forbundet for Ledelse og Teknikk.

I tillegg tiltrer LO med sekretariat og ekspertise innen de områdene som naturlig ligger innunder utvalgets mandat.

LOs olje- og gassutvalg har i perioden hatt tre møter. Utvalget har behandlet saker av næringspolitisk karakter og saker av arbeidsmiljømessig karakter.

Av saker kan nevnes:

- KONKRAFT inklusiv LOs sponsorområde: Anvendelse av gass i Norge.
- Årskonferansen 2008.
- Oppfølging av Helhetlig forvaltningsplan for nordområdene.
- Nordvest-Russland.
- Goliat.
- Arbeidsinnvandring til petroleumsnæringen.
- Del av Barents 2020: HMS-harmonisering i Barentshavet.
- Div. høringer.

LOs mat- og landbrukspolitiske utvalg

LOs mat- og landbrukspolitiske utvalg ble opprettet i mars 2008 og består av representanter fra de berørte forbund:

Kjell Mjaatvedt, NNN (leder); Arvid Eikeland, FF; Jan Tore Strandås, Fagforbundet; Karin Torp, HK; Bjørg Stuen og Marta Valdés, næringspolitisk avd. LO.

Viktige saker i utvalget har vært:

Opgaven til utvalget er å samordne berørte forbunds næringspolitikk innen matindustrien.

Utvalget har jobbet med å opprette kontakt og dialog med landbruksorganisasjonene og tatt opp tema av felles interesser, som forhold til arbeidskraft i landbruket og matindustrien, sosial dumping, jordbruksoppgjøret i dag og i framtiden.

Utvalget har besøkt Nortura, Fjord Kjøkken og en gård med økologisk melkeproduksjon i Rogaland. Utvalget har avholdt fire møter.

LOs nordområdeutvalg

Som en følge av LOs representantskapsmøte i Tromsø i juni 2007, ble det besluttet å opprette et LOs nordområdeutvalg. Utvalgets mandat er å samordne LOs nordområdepolitikk og aktiviteter innenfor næringspolitikk, infrastruktur, utdanning, sysselsetting, likestilling, forsvars- og sikkerhetspolitikk, miljø/klima og forholdet til nordvest-Russland.

Utvalget er sammensatt av representanter fra forbundene og ledes av avdelingsleder Grethe Fossli. Utvalget hadde sitt første møte i mars 2008 i Utenriksdepartementet, hvor UDs spesialrådgiver Geir Westgaard orienterte om Regjeringens nordområdestrategi.

Utvalget har totalt avholdt fire møter, tre i Oslo og ett i Tromsø. I tillegg til å diskutere næringspolitiske saker, relevant for området, har også utvalget fått en orientering om Ocean Futures og deres prosjekter i nord.

Utvalget arrangerte i september en konferanse i Tromsø med tittel «Næringsutvikling og verdiskaping i Nord-Norge». Det var ca. 90 deltakere til stede på konferansen.

LOs homoutvalg

LOs homoutvalg er et underutvalg til LOs utvalg for familie- og likestillingspolitisk sentralt. Utvalget har i 2008 gjennomført seks møter. Utvalgets rolle er å utvikle forslag til videre handlingsplan for arbeidet med homofile og lesbiske arbeidstakere. LO markerte seg i samarbeid med LOs distriktskontor for Oslo og Akershus på årets «Skeive dager» i Oslo med stand og egen seksjon i paradet. Flere fagforeninger stilte med sine faner. Utvalget har i tillegg hatt samarbeid med Homonettverket til Ap, og SVs homonettverk.

Utvalgets medlemmer: Frode Lagset, Fagforbundet; Siv Karin Kjøllmoen, FO; Mette Salicath, NFF; Kurt Joar Sandholt, NTF; Bjørg Storås, FF; Kirsti Nossun, NTL; Rune Solli, HK; Bjørg Vatnedalen, Postkom; Trine Lise Sundnes, LOs ledelse og sekretær Trude Johnsen, LO. Varamedlemmer: Claus Jervell, NTL; Karin Enderud, FO; Clas Delp, FF; Dan Henning Ness, NFF; Inger Helene Vaaten, HK og Jacqueline Hopkinson, Postkom.

Folkets Hus Landsforbund

FORBUNDSSTYRET

*Styret i Folkets Hus Landsforbund hadde i 2008 følgende sammen-
setning:*

LO-opplevnte:

Bente N. Halvorsen
Evy Buverud Pedersen
Steinar Karlsen
Liv Undheim

Varamedlemmer:

1. Rita Lekang
2. Sture Arntzen
3. Erna Hagensen
4. Per Østvold

Landsmøtevalgte:

Jan Inge Åsmul (nestleder)
Hilde Fismen
Kaare Johansen

1. Inger Andersen
2. Arnfinn Olsen
3. Liv Randi Sjøberg

Varamedlem Inger Andersen har møtt fast i perioden.

I perioden er det holdt fem styremøter og i alt behandlet 46 saker.

MEDLEMSBEVEGELSE

*I beretningsperioden har følgende medlemsorganisasjoner innstilt
driften og solgt husene:*

Folkvang Folkets Hus Høybråten i Oslo, Folkets Hus Forså.

Vi har ikke opptatt nye medlemmer i Folkets Hus Landsforbund i perioden.

Medlemstallet er dermed 211.

LANDSFORBUNDETS VIRKSOMHET

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret, og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretær Morten Berntsen. Han har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler.

Sekretæren har i 2008 hatt en rekke møte- og reiseoppdrag, 52 i alt. Landsforbundets virksomhet har vært utført i henhold til planer og budsjett for 2008. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond, har arbeidet for forbundssekretæren i stor grad vært rettet mot å opprettholde

kontakt med medlemsorganisasjonene. En viktig og kontinuerlig oppgave har også vært å etablere kontakt med nye Folkets Hus og Samfunnshus hvor kontakten har vært laber.

Det har gått mye tid i 2008 på å bygge organisasjonen. Mange nye hus er besøkt og mange medlemsorganisasjoner har fått bistand til å få motivasjon til å ta tak i de daglige gjøremål. Det er mange medlemsorganisasjoner som «mister» eiere. Eierorganisasjoner forsvinner lokalt og grunnlaget for å finne tillitsvalgte blir således vanskelig. Det er viktig å finne de rette relasjonene slik at husene forblir det lokale kulturpolitiske virkemiddelet det er. Mange lokalsamfunn har bare Folkets Hus eller Samfunnshuset til rådighet for ungdommen, for bryllup, konfirmasjoner, jubileer og så videre. Opprydding i vedtekter er noe mange husorganisasjoner arbeider med.

Forbundsstyret hadde i august et styremøte i Hammerfest. Foruten styresakene fikk vi en innføring i fiskeriutvikling og industriell utvikling i Hammerfest og i Finnmark fylke de siste 100 år. Kaare Johansen innledet for forbundsstyret om dette. Museet for krig og gjenreisning av Finnmark ble også besøkt. Vi hadde også en befarung i det nyoppussede Folkets Hus i Hammerfest.

Folkets Hus Landsforbund har fortsatt arbeidet med en kulturhuspolitisk satsing. Vi har i samarbeid med Norges Velforbund, Norske Lagsbruk (Norges Ungdomslags husorganisasjon) og LASS (Landslaget for alkoholfrie salgs- og servicesteder) dannet organisasjonen NOK. NOK står for Nettverk av Organisasjonseigde Kulturbygg.

Hjemmesidene til Folkets Hus Landsforbund har hatt tekniske problemer gjennom året. Det er satt inn tiltak for å rette på dette.

KURSVIRKSOMHETEN

På grunn av tekniske problemer for våre hjemmesider er det ikke gjennomført kurs for dette i 2008. Det er fortsatt et prioritert område, og med det gode konseptet vi har, starter dette opp igjen så snart ny teknisk løsning er på plass.

INVESTERINGER/BYGGEARBEIDER

Det har også i år vært utført en rekke utbedringer og reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene våre. Noen få ved hjelp av Folkets Hus Fond, men mange har brukt av egne midler. Folkets Hus på Andenes har ved lånte midler fra Folkets Hus Fond samt kulturmidler på

kr 330 000,- fått ferdigstilt både storsal og møterom. Folkets Hus i Stavanger har også i år bygget om huset for å få det moderne, og Folkets Hus på Strømmen har slutført moderniseringsarbeidene sine med flere titalls millioner kroner. Folkets Hus Fond har gitt lån til Strømmen på kr 5 millioner.

OFFENTLIG ØKONOMISK STØTTE

Landsforbundets medlemsorganisasjoner har i 2008 mottatt kr 3 441 727,- i offentlig støtte. Beløpet fordeler seg med kr 3 063 975,- i kommunalt tilskudd og kr 377 752,- i statstilskudd. Medlemsorganisasjonene har i 2008 mottatt kr 549 500,- i andre tilskudd, fra lokale banker, organisasjoner m.m. Oversikten bygger på rapporter fra i alt 37 medlemsorganisasjoner, hvorav 13 har mottatt tilskudd. Samlet kommunalt tilskudd i 2008 er kr 823 122,- mer enn i foregående år og statlig tilskudd er kr 723 000,- mindre enn foregående år. Over år har det vært en nedgang i de statlige tilskuddsordningene, mens det for 2007 og 2008 har vært et oppsving som skyldes at noen hus har fått kulturmidler eller støtte til etablering av barnehager.

NORDISK SAMARBEID

Det har ikke skjedd noen ting når det gjelder det nordiske samarbeidet i 2008. Vi har hatt besøk fra Folkets Hus Forbund i Finland ved Tero Tuomisto. Han ønsket å videreføre det nordiske samarbeidet og signaliserte at det blir et jubileumsarrangement i Finland i 2010.

LIKESTILLING

Forbundsstyret består av fire kvinner og tre menn. Administrasjonen, som utgjør ett årsverk, består av én mann.

Iverksatte og planlagte tiltak:

Det er ikke iverksatt eller planlagt tiltak vedrørende likestilling i perioden.

REGNSKAPET

I henhold til regnskapsloven skal det opplyses om følgende:

Folkets Hus Landsforbund er en fellesorganisasjon av Folkets Hus/Samfunnshus og har sitt kontor i Oslo.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og regnskapet for 2008 er satt opp ut fra denne forutsetning.

Arbeidsmiljøet på forbundskontoret er tilfredsstillende.

Det har ikke vært sykefravær i 2008. Det har ikke vært skader/ulykker på personalet eller materiell i beretningsåret.

Forbundets aktiviteter påvirker ikke det ytre miljø.

Folkets Hus Fond

Fondets forvaltningskapital var pr. 31.12.2008 kr 130 723 622,-. Av dette er kr 80 675 394,- plassert som pantelån til medlemsorganisasjoner i Folkets Hus Landsforbund.

Kr 2 535 801,- er plassert i aksjer/andeler i fast eiendom.

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor Sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond.

I beretningsåret er det kommet inn og behandlet seks søknader om lån. Det er innvilget lån for til sammen kr 14 500 000,-. Innvilget beløp for 2008 er kr 8 545 000,- større enn i foregående år.

Foruten søknader om lån er det behandlet:

En søknad om rente- og avdragsutsettelse (én i 2007).

Renten på lån i Folkets Hus Fond var ved begynnelsen av beretningsåret 5,75 % pa.

Renten ble regulert til 6,00 % pa. pr. 01.05.2008

Renten ble regulert til 6,25 % pa. pr. 01.07.2008

Renten ble regulert til 5,25 % pa. pr. 01.11.2008

Alle tidspunktene gjelder nye lån, for løpende lån kommer varslings-tiden i tillegg.

Det ble i 2007 vedtatt i LO-Sekretariatet et prinsippvedtak om at renten i Folkets Hus Fond skal ligge 0,5 % over styringsrenten i Norges Bank.

Renteavkastningen i 2008 utgjorde til sammen kr 6 463 272,-, hvorav renter på bankinnskudd var på kr 2 559 104,-.

ADMINISTRASJON

Ledermøtet har i 2008 behandlet 210 saker.
Administrasjonsmøtet har i 2008 behandlet 428 saker.
Administrasjonsutvalget har i 2008 behandlet 53 saker.
289 saker ble innstilt for behandling i Sekretariatet i 2008.
1793 saker ble registrert i LOs arkiv 2008.

Ledelsen

LOs ledelse med arbeidsfordeling:

Roar Flåthen, LO-leder:

Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling av LOs faglige, organisatoriske og politiske arbeid, distriktssekretærene og LO-ansatte på anlegg, fagligpolitisk samarbeid, hovedavtalene NHO og HSH, internasjonal politikk, internasjonale faglige organisasjoner (NFS – DEFS – FFI – ILO), media – informasjon, næringspolitikk, pensjonspolitikk, tariffpolitikk.

Geir Mosti, nestleder:

Elev- og studentmedlemskap, helse og omsorg – sykehusreform – herunder egenandelsfinansiering, internasjonale faglige organisasjoner (NFS – DEFS – FFI – ILO), organisasjonsarbeid – herunder tillitsvalgt-skolering, organisasjonskomiteen, pensjonspolitikk – tjenestepensjon privat sektor, rekruttering, samarbeidsavtaler, ungdomsarbeid.

Bente N. Halvorsen, hovedkasserer:

LO eiendom, LOs administrasjon, LOs økonomi, rådgivende finans, økonomiske foretak, AAF, OU-fondet, medlemsfordeler.

Ellen Stensrud, 1. sekretær:

Arbeidsinnvandring, bedriftsdemokrati, hovedorganisasjonenes fellestiltak (LO/NHO), Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS) – herunder Norsk Folkehjelp, Nordvest-Russland, næringspolitikk, sosial dumping.

Tor-Arne Solbakken:

AOF, arbeidsmarkedspolitikk, etter- og videreutdanning, fagopp-

læring og langtidsutdanning, forskning og utdanningspolitikk, pensjonspolitikk – tjenestepensjoner offentlig sektor, sosialpolitikk, statsforvaltningen – omstillinger – herunder NAV, tariff – lønn og kjønn / likelønn – lavlønn, trygdeoppgjørene, Utdanningsfondet.

Rita Lekang:

AKAN, antirasistisk arbeid – etnisk likestilling, barnevern – rusproblematikk, boligpolitikk, Framfylkingen, kriminalpolitikk, kulturpolitikk, likestillingspolitikk.

Trine Lise Sundnes:

Arbeidsmiljø – herunder homofile og lesbisk rettigheter i arbeidslivet, arbeidstidsspørsmål – herunder 6-timersdag forsøksprosjekter, Fellestilltakene LO–HSH, Fellestilltakene LO–SAMFO, forbrukerpolitikk, HSH–SAMFO–FA – tariffsaker, IA-avtalen, seniorpolitikk, ytre miljø.

Administrasjonsavdelingen

Administrasjonsavdelingen er en utpreget serviceavdeling for den politiske ledelsen, de politiske fagavdelingene og distriktskontorene.

Administrasjonsavdelingen i sin nåværende form ble etablert etter en omorganisering i 2002.

Ved inngangen til 2008 var administrasjonsavdelingen delt inn i fem seksjoner og tre enheter – henholdsvis:

Personalseksjonen

Økonomiseksjonen

Driftsseksjonen

IKT-seksjonen

Administrasjonsseksjonen

Revisjonskontoret (enhet)

Arkivet (enhet)

Ledelsens forværelser (enhet)

16. april vedtok LOs ledelse å skille ut personalseksjonen og etablere egen personal- og utviklingsavdeling. Ny avdelingsleder startet 1. november og avdelingen ble etablert fra samme dato.

Administrasjonsavdelingens øvrige organisering (etter at personalseksjonen ble egen avdeling) er blitt grundig gjennomgått, og 26. november vedtok LOs ledelse den nye strukturen med ikraftttredelse 01.01.2009. Den nye strukturen har til hensikt å enda bedre ivareta administrasjonsavdelingens ansvar innenfor de gitte rammer og retningslinjer:

- Administrativ ledelse
- Kontor- og møteadministrasjon
- Arkiv- og dokumentbehandling
- Beredskap og sikkerhet
- Økonomiforvaltning – regnskap – lønn
- IKT-strategi
- Leverandøravtaler
- Eiendom
- Vedlikehold
- Fellestjenester og drift
- Revisjon

Avdelingen har ansvar for et stort antall fagområder med selvstendig ansvar. Avdelingen har pr 31.12.2008 totalt 45 tilsatte. I tillegg har avdelingen 1 IKT-lærling.

Økonomiseksjonen

Økonomiseksjonen er en del av administrasjonsavdelingen og besto ved årsskiftet 2008/2009 av ni ansatte.

Økonomiseksjonen forestår regnskapsføring og lønnskjøring for LO inkludert distriktskontorene. I tillegg utarbeides det regnskap for LOs fond og en del underregnskap. Seksjonen administrerer også LOs utdanningsfond og OU-fondet.

Seksjonen ønsker å være en serviceenhet for resten av organisasjonen, og bistår ofte i økonomiske og regnskapsmessige spørsmål.

Driftsseksjonen

Ved årsskiftet har seksjonen 16 budsjetterte stillinger. For tiden er det 2 vikarer.

Oppgavene består av service til alle brukerne i LO og LOs distriktskontorer.

Seksjonens ansvarsområde omfatter også møterom, servering, byggteknisk, vedlikehold, eiendomsforvaltning, renhold, internpost, logistikk/innkjøp i LO, mobiltelefoner og maskinparken i LOs lokaler. Ansvar for bilene i LO. Prosjektansvarlig for utbygging i Folkets Hus.

IKT-seksjonen

Ny IKT-rådgiver og IKT-leder ansatt. Det er også gjort inntak av ny IKT-lærling. IKT-strategi 2007–2009 er vedtatt lagt til grunn for videre IKT-arbeid, og det er som følge av dette startet opp tre prosjekter.

- Nytt elektronisk saksbehandlings- og arkivsystem
- Ny portalløsning/intranett
- Kommunikasjon/telefoni

Det er utviklet nytt system for forslagsbehandling, som er implementert.

Personal- og utviklingsavdelingen

Fra og med 1. november 2008 er det opprettet en egen personal- og utviklingsavdeling i LO. Tidligere var denne avdelingen en seksjon i administrasjonsavdelingen. Avdelingen vil håndtere de samme arbeidsoppgaver som tidligere, med sterkt fokus på personalfaglige utviklingsoppgaver. Personal- og utviklingsavdelingens bidrag til å oppfylle LOs hovedmål skal være effektiv utvikling og bruk av organisasjonens ressurser med sterkt fokus på personalutvikling, personalledelse og HMS.

Ny personal- og utviklingssjef ble tilsatt høsten 2008, og tidligere personalsjef har tiltrådt som seniorrådgiver i henhold til LOs policy på dette området.

Ved utgangen av 2008 besto personal- og utviklingsavdelingen av personal- og utviklingssjef, personalrådgiver, seniorrådgiver, HMS-leder, personalkonsulent, lønnskonsulent og to personalsekretærer.

LOs personalpolitikk tar utgangspunkt i at medarbeiderne er den

viktigste ressursen i vår organisasjon og vil legge forholdene til rette for en best mulig arbeidsdag for alle ansatte.

Dette gjøres gjennom de arbeidsoppgaver avdelingen til daglig har ansvar for, som er følgende:

- Overordnet personalpolitikk – strategier, planer og utviklingsarbeid
- Tilsettinger/omplasseringer/fratredelser
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Forsikrings- og pensjonssaker
- Lønnsadministrasjon
- Individuelle personalsaker
- HMS, herunder:
 - arbeidsmiljø (AMU)
 - internkontroll
 - inkluderende arbeidsliv (IA), herunder:
 - sykefraværsoppfølging, forebyggende og attførende
 - seniorpolitikk
 - inkludering av medarbeidere med redusert funksjonsevne
 - oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelse og igangsatte tiltak etter denne
 - AKAN
- Kompetanseutvikling
- Ledelse og lederutvikling
- Personalportalen med hjelpeverktøy for ledere og ansatte, herunder:
 - Personalhåndbok
 - Compendia Personal
 - Norsk Lovkommentar
 - Landsoverenskomsten mellom AAF og HK i Norge
 - IKT-håndbok
 - Lederguide
- Interne forhandlinger
- Lærlinger
- Personalregistrering/ansattregister
- Lønns- og personalstatistikker
- TidBank
- Fraværsregistrering
- Velferd
- Pensjonistene

For at disse oppgavene kan bli utført på best mulig måte, kreves det et nært samarbeid med LOs ledelse og ledere i avdelingene og på distriktskontorene.

Personal- og utviklingsavdelingen har hovedansvaret for alle lærlinger. Ved utgangen av 2008 har vi en kontorfaglærling i Oslo/Akershus, en i Østfold samt en IKT-lærling i LO sentralt.

Personalpolitiske saker

STILLINGER

Ved utgangen av 2008 var det i alt 266 stillinger (inkl. 7 tillitsvalgte) i hele LOs administrasjon.

Av disse er 179 stillinger og 7 tillitsvalgte knyttet til hovedkontoret, medregnet Folkets Hus Landsforbund, anleggskontoret i Haugesund og LOs juridiske regionkontor for Midt-Norge.

Ved distriktskontorene, herunder LOs Brussel-kontor, var det 80 stillinger ved utgangen av 2008.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHETSARBEID (HMS)

I 2008 har det i hovedsak blitt jobbet med å implementere Arbeidstilsynets pålegg inn i våre eksisterende administrative systemer. I tillegg er det også laget nye rutiner der det har vært behov for det.

Følgende er utført som en konsekvens av Arbeidstilsynets pålegg:

- Organisasjonsendringer samt klargjøring av roller og ansvar. Det er også igangsatt lederutvikling for LOs avdelingsledere og distriktssekretærer.
- Det er innarbeidet et system for risiko- og konsekvensvurderinger i saker som berører LOs ansatte.
- Rutiner for varsling og konflikthåndtering er utarbeidet og implementert i organisasjonen.
- AMUs sammensetning, oppgaver og myndighet har blitt vurdert og endret, slik at AMU i 2008 har vært en aktiv bidragsyter i LOs drift, i henhold til aml's bestemmelser. Verneombudene har deltatt i HMS-arbeidet ved avdelinger og distriktskontorer. I tillegg har det vært avholdt to landsomfattende vernekonferanser på Sørmarka.
- LOs ledelse vil legge fram egen HMS-rapport for 2008 til Sekretariatet.
- Det er innført ny arbeidstidsordning med tidregistrering i LO som omfatter ca. 200 av LOs ansatte. I tillegg er det utarbeidet flek-

sitidsavtale og reiseavtale for gruppen som ikke er unntatt aml's bestemmelser.

- Alle i politisk ledelse, distriktssekretærer og avdelingsledere/nestledere har gjennomgått HMS-kurs i regi av AOF. Det er utarbeidet rutiner og innhold for opplæring av nye ledere, både valgte og ansatte.

AMU 2008

Det ble avholdt sju møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2008.

Arbeidstakersiden har hatt ledervervet i AMU. Hovedverneombud Børre Pettersen overtok dette etter Geir Mosti ved AMUs konstituering i januar 2008.

AMU utarbeider egen årsrapport for 2008.

Sykefraværet i LO for 2008 var 6,60 prosent.

Bedriftshelsetjenesten (A-MED) er representert i AMU, AKAN- og IA-utvalget og er en viktig ressurs i HMS-aktivitetene.

Verneombudene velges av og for de enkelte avdelinger. Distriktskontorene har egne verneombud. Verneombudene i LO-sentralt danner Verneutvalget, som ledes av hovedverneombudet. Hovedverneombudet refererer saker fra AMU-møtene som har betydning for verneombudenes HMS-arbeid. Hovedverneombudet tiltrer administrasjonsmøtene.

Brannvernledere velges av den enkelte avdeling.

LO SOM IA-BEDRIFT

LO ble IA-bedrift januar 2002 og har siden da arbeidet systematisk for å gjennomføre samarbeidsavtalens mål om å redusere sykefraværet, tilsette flere og/eller beholde arbeidstakere med redusert funksjonsevne og øke den reelle pensjoneringsalder. For å holde hånd om dette arbeidet har AMU opprettet et IA-utvalg. Fagansvaret for IA-arbeidet ligger i personal- og utviklingsavdelingen, og i 2008 ble det avholdt fire møter i IA-utvalget.

Gjennom IA-arbeidet blir det fokusert på langtidssykefravær og på hyppige korte fravær. Alle ansatte i LO sentralt blir innkalt til samtale med A-MED etter fire uker, og innen seks uker er leder ansvarlig for at det utarbeides en oppfølgingsplan for den sykmeldte i samarbeid med vedkommende. IA-utvalget har også ansvaret for å kontinuerlig forbedre de rutiner og retningslinjer som gjelder for dette arbeidet i LO. I 2008 har IA-utvalget arbeidet mer med forebyggende tiltak for å redusere årsaker til sykefravær.

INTRODUKSJONSKURS FOR NYANSATTE

Det ble gjennomført ett introduksjonskurs i 2008. 16 medarbeidere og 6 foredragsholdere deltok.

Kurset ble utviklet i samarbeid med LOs avdelinger og HK-klubben.

KONFERANSE FOR KONTORSEKRETÆRENE VED LOs DISTRIKTSKONTORER

3-dagers konferanse ble avholdt på Kjerringøy i regi av personal- og utviklingsavdelingen og økonomiseksjonen. Temaer var bl.a.: Stillinger i endring og utvikling, eget ansvar og LOs utfordringer i forbindelse med dette. I tillegg ble det presentasjon av nye programmer som LOs ansatte bruker.

ETNISK LIKESTILLING

I regi av Norsk Folkehjelp har det i 2008 vært avholdt to dagsseminarer for LOs ansatte med tittelen «En dag for etnisk likestilling». Målet for seminaret er å tenke etnisk likestilling på alle nivåer i LO og dermed også motvirke intoleranse, fordommer og diskriminering overfor etniske minoriteter i det norske samfunnet.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ti medarbeidere.

Avdelingens ansvarsområder er:

- Profilering av LOs hovedsatsingsområder
- Politisk rådgivning for tillitsvalgte, samt personlig rådgivning for LO-lederen
- Mediekontakt, medierådgivning og samfunnskontakt
- Stabsansvar for LOs arbeid med likestilling og profilering av likestillingssaker
- Tilrettelegging og profilering av opinionsundersøkelser
- Kontakt med fagbladstiftelsene LO Media og Stiftelsen Aktuell, kontakt med LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF) og kontakt med Radio Riks
- Fagligpolitisk kontakt, herunder rådgivning og praktisk oppfølging i forhold til SAMAK
- Intranett/internett: Utvikling og daglig redaksjon. Informasjons-sjefen har redaktøransvaret for Internett

- Innledninger og foredragsservice for tillitsvalgte
- Kronikker og avisinnlegg
- Tilrettelegging av pressekonferanser, seminarer og intervjuer
- Utarbeiding og produksjon av brosjyrer og annet informasjonsmaterielt

Rådgivnings- og utredningsoppgaver knyttet til skole, utdanning, FoU og LOs egne utdanningsvirksomheter ble i 2007 overflyttet til samfunnspolitisk avdeling.

Av hovedsaker kan nevnes:

- Tariffoppgjøret 2008
- Den internasjonale finanskrisen
- Kongressforberedelser – herunder medlemsdebatten
- Oppfølging av LOs klimastrategiske plan

Forhandlingsavdelingen

Forhandlingsavdelingen er bemannet med én avdelingsleder, én nestleder, tre rådgivere, én anleggssekretær, fire LO-koordinatorer og to kontormedarbeidere.

Forhandlingsavdelingens hovedarbeidsområder er:

- Tariff- og hovedavtalesaker
- Overenskomstoppsettelse
- Tvistebehandling
- Arbeidstidsordninger
- Overenskomstutvikling
- Bedriftsdemokrati
- Konsernfaglig arbeid
- Grenseavtaler mellom forbundene
- Implementering av EU-direktiver
- Allmenngjøring / sosial dumping
- Store anlegg/prosjekter

Forhandlingsavdelingen arbeider i hovedsak med løpende innkommende saker for forbundene. Avdelingen har vært involvert i en rekke forhandlingsmøter med arbeidsgiverorganisasjonene både om tariff- og avtaleoppsettelse. Avdelingen brukte mye tid og ressurser

på forhandlinger og koordinering av tariffoppgjørene i privat sektor. Arbeidet mot sosial dumping og allmenngjøring av tariffavtaler har vært noen av hovedsakene i avdelingens arbeid. Etter lang behandlingstid lykkes LO med å få vedtak i Tariffnemnda om å allmenngjøre deler av Verkstedsoverenskomsten for skips- og offshoreverftene. De andre allmenngjøringsvedtakene ble videreført en tariffperiode til. I tillegg har det vært mye arbeid med søknader om gjennomsnittsberegning av arbeidstid på store anlegg som avdelingen godkjenner på fullmakt fra Sekretariatet. I denne forbindelse ble LO saksøkt av NHO med påstand om tariffbrudd når det gjaldt LOs betingelser for å godkjenne rotasjonsordninger ved bruk av aml's innstillingsrett. Dom faller i 2009.

Andre viktige saker som avdelingen har arbeidet med er organisasjonskomiteen, likestilling, samfunnsansvar (OECDs retningslinjer), bedriftsdemokrati og konsernarbeid/konsernkonferanser. Avdelingen har også ansvaret for HMS-arbeidet på store anlegg gjennom LO-koordinatorene. Det vises til andre kapitler i beretningen.

Internasjonal avdeling

Avdelingen har i 2008 bestått av seksten ansatte fordelt på avdelingsleder, nestleder, en utreder, ti rådgivere og tre kontoransatte. I tillegg har man hatt en rådgiver på engasjement finansiert av prosjektmidler fra Innovasjon Norge. Avdelingen er organisert i to seksjoner: Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS), som arbeider med internasjonalt solidaritetsarbeid, og Europa-seksjonen, som ivaretar politiske saker angående Europa og solidaritetsarbeid i Russland og Sentral- og Øst-Europa.

Arbeidsoppgavene omfatter generelle utenrikspolitiske spørsmål, ILO-, WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Andre saker er barnearbeid, internasjonal økonomi, likestilling, bedriftenes samfunnsansvar og forsvars- og sikkerhetsspørsmål. Det arbeides også i forhold til samarbeid med kinesisk fagbevegelse. Avdelingen utfører i tillegg oversetterarbeid, både for LO sentralt og forbundene. En del av arbeidet foregår i samarbeid med de øvrige avdelingene i LO.

LOs Brussel-kontor

LO har siden 1991 hatt et eget kontor i Brussel som holder til i det internasjonale fagforeningshuset. Kontoret har i mesteparten av 2008

hatt én ansatt. Kontoret har til oppgave å følge EØS-samarbeidet og delta i arbeidet til DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjonen) samt tilrettelegge besøk for fagorganiserte i Norge. Det har i 2008 vært en rekke besøk deriblant forbundsstyrer og LOs ungdomsutvalg.

Organisasjonsavdelingen

Organisasjonsavdelingens ansvarsområder er:

- LOs egen organisasjon: organisasjonsarbeid og organisasjonsutvikling
- Rekrutteringsstrategier, rekrutteringsprosjekter, medlemsstatistikk
- Medlemsfordeler: LOfavør og Folkeferie
- Medlemsservice
- LO ungdom, LOs sentrale ungdomsutvalg, LOs studentpolitiske forum
- Student- og elevmedlemskapet
- Fag- og yrkesopplæring/skole – utdanning
- Etnisk likestilling og antirasisme

Avdelingen hadde 13 medarbeidere ved utgangen av 2008: Avdelingsleder, avdelingsnestleder, 7 rådgivere, 4 kontormedarbeidere.

Avdelingen har hatt sekretariatsfunksjon for følgende utvalg og arbeidsgrupper:

- Koordineringsgruppe for verving og medlemsservice
- Styringskomiteen for LOfavør
- LOs ungdomsutvalg
- Folkeferie
- LOs studentpolitiske forum
- Utvalg for rekruttering av langtidsutdannede
- Samarbeidsutvalget mellom LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund
- LOs forum for etnisk likestilling

Juridisk avdeling

Juridisk avdeling, Oslo har 31 ansatte; 18 advokater og 13 kontor-medarbeidere, – leder advokat Bjørn Kolby, nestleder Håkon Angell. Lars Chr. Fjeldstad har vært ansatt som advokatfullmektig. Han har nå oppnådd advokatbevilling og går tilbake til MFO fom. 01.01.2009.

Regionkontoret for Midt-Norge har 2 advokater og 2 kontormedarbeidere. Kontoret ledes av advokat Karl Inge Rotmo.

Regionkontoret for Rogaland/Vest-Agder har hatt 1 kontorsekretær på 50 prosent. Juridisk avdeling, Oslo, har hatt løpende vaktordning på kontoret.

Ordningen med avtaleadvokater i Hordaland og Nord-Norge er videreført. Likeledes samarbeidsavtalen med advokat Skårberg.

Pr. årsskiftet har vi 924 saker under behandling (omfatter også regionkontoret i Midt-Norge). Sakene er fordelt slik: Kollektivsaker 126 (24 rettssaker), individuelle 698 (98 rettssaker) – hvorav 393 yrkesskadesaker (40 rettssaker), organisasjon/administrasjon 95. I tillegg kommer ca. 220 saker som er underbehandling hos avtaleadvokatene.

I 2008 kom det inn 829 saker til behandling.

LOs advokater har prosedert tre saker for Høyesterett. Håkon Angell og Einar Engh har oppnådd møterett for Høyesterett.

Samfunnspolitisk avdeling

Samfunnspolitisk avdeling er fagavdeling for bl.a. økonomisk politikk, arbeidsmarked og sysselsetting, skatt, lønns- og inntektsforhold, pensjon og trygder, familie- og forbrukerpolitikk

Ved slutten av 2008 hadde avdelingen elleve stillinger: leder, nestleder, utredningsleder, seks rådgivere og to kontormedarbeidere.

Avdelingen har hatt sekretærfunksjon for flg. utvalg i LO:

- Inntektspolitisk utvalg
- Kultur- og fritidspolitisk utvalg
- Samarbeidskomiteen LO/DnA

Avdelingen har representert LO internasjonalt i:

- Den europeiske faglige samorganisasjon:
Komiteen for sysselsetting og økonomisk politikk

- Trade Union Advisory Committee (Fagbevegelsens kontaktorgan i OECD):
Økonomisk politikk komité

Avdelingen har ellers representert LO i bl.a.:

- Det tekniske beregningsutvalg
- Banklovkommisjonen
- AFP-utvalget under arbeids- og inkluderingsministeren
- Inntektsfordelingsutvalget (Finansdepartementet)
- Utvalg for utredning av brede tjenestepensjoner (Finansdepartementet)

De mest sentrale arbeidsområdene har også i 2008 vært pensjon, sys-selsetting, inntektsoppgjør og økonomisk politikk.

Avdelingen har i 2008 produsert sju Samfunnsnotater og to Samfunnsdokumentasjon i tillegg til den ellers løpende utredningsvirk-somhet.

Arbeidsmiljøavdelingen

Arbeidsmiljøavdelingen er fagavdelingen for bl.a. arbeidsmiljøforhold, herunder arbeidsmiljøpolitikk og regelverk, men også for andre områ-der knyttet opp til det som skjer på arbeidsplasser og som påvirker arbeidslivet. Det innebærer at en del områder, slik som for eksempel arbeidstid, forsøk med 6-timersdag/30-timersuke, kjemikalier, IA-avtalen m.m., forutsetter samarbeid med andre avdelinger.

Avdelingen hadde sju stillinger ved utgangen av 2008: Leder, nest-leder, utredningsleder, to rådgivere, avdelingssekretær og en kontor-sekretær. Avdelingen har fått godkjent en ny stilling som yrkeshygi-eniker fra 2009.

Avdelingens aktiviteter er omtalt under kapittelet *Arbeidsmiljø*, og i noen grad også under *Hovedorganisasjonenes fellestiltak* og under *Opplæring – utdanning – forskning*.

Avdelingen har i 2008 særlig prioritert arbeidet med oppfølging av IA-avtalen og videreutvikling av tiltak i den sammenheng, videre-føring av forslag til endringer i arbeidsmiljøloven, utvidelse og kva-litetssikring av ordningen med bedriftshelsetjeneste, kjemikalier og kjemisk arbeidsmiljø, trepartssamarbeidet i kampanjen «Jobbing uten mobbing», regelverksutvikling innen Arbeidstilsynets ansvarsområde

og arbeidsmiljøutvikling i egen avdeling. Avdelingen har i løpet av året fullført prosjektet «Forsøk med 6-timersdag/30-timersuke».

Næringspolitisk avdeling

Avdelingen har ansvaret for LOs næringspolitikk, bistand ved omstillinger, klima og ytre miljø samt Hovedorganisasjonenes Fellestiltak både innenfor NHO-området og HSH.

Ved utgangen av året hadde avdelingen 17 medarbeidere. Leder, nestleder, utredningsleder, 12 rådgivere og 2 kontormedarbeidere. Én er i permisjon og hospiterer i Utenriksdepartementet og én er vikar for vedkommende. Én av avdelingens medarbeidere holder til ved LOs distriktskontor i Stavanger og utgjør LOs offshorekontor.

Det har også vært stor aktivitet i avdelingen i 2008, avdelingen har i samarbeid med berørte forbund utarbeidet en næringspolitisk handlingsplan for tjenesteytende sektor, LOs klimastrategiske plan er fulgt opp med mange forskjellige tiltak, bl.a. er det i samarbeid med AOF utarbeidet kurs for tillitsvalgte i klimaarbeid i bedrifter. Årets siste måned ble preget noe av den økonomiske krisen, og avdelingen bidro med forslag til næringspolitiske tiltak til LOs bidrag til Regjeringens kriseplan.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer og utvalg både i offentlig regi og internasjonalt.

Avdelingen har også ansvaret for Hovedorganisasjonens fellestiltak, og blant de mange prosjekter som foregår innenfor denne rammen, kan nevnes et eget med hovedtema klima som er under utvikling i flere bedrifter i Østfold.

Avdelingen har omfattende kontakt med politiske miljøer både på Stortinget og i de departementene det er nærliggende å ha kontakt med, samt Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Det er levert innspill til flere politiske dokumenter. Høringer er også en del av avdelingens hverdag, i 2008 behandlet vi 95 høringssaker.

Forbundene og tillitsvalgte rundt om i landet er viktige premissleverandører og samarbeidspartnere i avdelingens arbeid, både når det gjelder enkeltsaker, men ikke minst gjennom avdelingens rådgivende utvalg, som er LOs olje- og gassutvalg, LOs fiskeriutvalg, LOs mat- og landbrukspolitisk utvalg, LOs reiselivsutvalg, LOs samferdselspolitiske utvalg og LOs nordområdeutvalg.

REPRESENTASJON

Styrer, råd og utvalg

Advokatforeningens menneskerettighetsutvalg:

Medlem: Christopher Hansteen.

A-MED (bedriftshelsetjenesten):

Styremedlem: Elling Sørum

AksjeNorge – Styret:

Medlem: Grethe Fossli.

Aksjon mot svart økonomi:

Medlem: Børre Pettersen.

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden (AID):

Medlem: Kristin Bomo. Varamedlem: Haakon Skaug.

AOF – Styret:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Geir Mosti.

AOF – Kontrollkomiteen:

Leder: Bente N. Halvorsen.

AOF – Opplæringskontor – Styret:

Styreleder: Helga Skau.

A-pressen – Styret:

Styremedlem: Bente N. Halvorsen.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Representantskapet:

Medlem: Kåre Myrvold. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Styret:

Styreleder: Kåre Myrvold. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Styret:
Leder: Bente N. Halvorsen.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF)
– *Spesialutvalg for OU-fond:*
Medlem: Tove Haug.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS:
Styreleder: Nina Tangnæs Grønvold. Nestleder: Øivind T. Hansen.
Styremedlem: Olav Lund. Varamedlemmer: Ståle Dokken og Iver Erling Støen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Bristen på arbeidskraft – de kommende års utfordring til våre arbeidsmarkeder:*
Medlem: Liv Sannes.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Den nye ulikhet – en felles utfordring:*
Medlemmer Tor-Arne Solbakken og Stein Reegård.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Integrasjonsforum:*
Medlem: Ingunn O. Lund.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Ordførergruppe:*
Medlem: Roar Flåthen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Parti- og LO-sekretærgruppe:*
Medlem: Øivind T. Hansen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Valganalysegruppe:*
Medlem: Øivind T. Hansen.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN):
Nestleder: Rita Lekang. Varamedlem: Elling Sørum.

Arbeidslivstelefonen – Styret:
Vararepresentant: Marianne Svensli

Arbeidsmiljøsenderet – Styret:
Nestleder: Wenche I. Thomsen (til 11.12.2008).

Arbeidsmiljøsenderet – Representantskapet:
Medlem: Marianne Svensli.

Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komité til OECD
– *Arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:*
Medlem: Gro Granden.

Aspirantnemnda for utenrikstjenesten:
Medlem: Diis Bøhn.

Atlanterhavskomiteen – Styret:
Medlem: André Nerheim. Varamedlem: Karin Enodd.

Banklovkommisjonen:
Medlem: Eystein Gjelsvik.

Basiskompetanse i arbeidslivet (VOX) – Strategigruppe:
Medlem: Tor-Arne Solbakken.

Bedriftsdemokratinemnda (AID):
Medlemmer: Kristin Robberstad og Gro Granden.
Varamedlemmer: Ragnhild M. Hagen og Knut Boddling.

Bedriftsdemokratinemnda – Landbrukssamvirke:
Leder: Gro Granden.

Bioteknologinemnda (HOD):
Medlem: Bjørn Erikson (til 1.8.2008).
Medlem: Nina Tangnæs Grønvold (fra 1.8.2008).

CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training):
Medlem: Tor-Arne Solbakken.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Styret:
Medlem: Roar Flåthen. Varamedlem: Geir Mosti.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)
– Arbeidsrettsspørsmål / lovgivning:
Medlem: Håkon Angell.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsgruppe for livslang læring:
Varamedlem: Nina Tangnæs Grønvold

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)
– Arbeidsgruppe for sosial beskyttelse / trygd:
Varamedlem: Eystein Gjelsvik.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)
– Bærekraftig utvikling:
Medlem: Halvor Wøien (til 31.8.2008). Anne-Beth Skrede (fra 1.10.2008).

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)
– Handel og globalisering:
Medlem: Diis Bøhn.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)
– 3-partssamarbeidet – Sosialdialogkomiteen:
Medlem: Knut Arne Sanden.

Den europeiske samarbeidsorganisasjon (DEFS)
– 3-parts arbeidsgruppe i EU-kommisjonen – Undergruppe
– Makroøkonomi:
Varamedlem: Stein Reegård.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)
– Innvandring og inkludering:
Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske samarbeidsorganisasjon (DEFS)
– 3-parts arbeidsgruppe i EU-kommisjonen – Undergruppe – Utdanning:
Medlem: Nina Tangnæs Grønvold.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– Komité for bedriftsdemokrati:

Medlem: Gro Granden

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– Komité for kollektivforhandlinger:

Medlem: Knut Bodding.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– Komité for sysselsetting og økonomisk politikk:

Medlem: Stein Reegård.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– Kjemikaliekomiteen:

Medlem: Bjørn Erikson.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

– Kvinnekomité:

Medlem: Karin Enodd. Varamedlem: Trude Johnsen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Nanokomiteen:

Medlem: Bjørn Erikson.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Revisjonsnemnda:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Ungdomskomite:

President: Robert R. Hansen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Vedtektskomité:

Representant: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Økonomiutvalg:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

Den europeiske miljø- og helsekomiteen (EEHC):

Medlem: Bjørn Erikson.

Den norske ILO-komiteen (AID):

Medlemmer: Karin Beate Theodorsen og Bjørn Erikson. Varamedlem: Christine Parker.

Det norske Arbeiderparti – Migrasjonsforum:

Medlem: Ingunn Olsen Lund.

Det Norske Menneskerettighetsfond – Styret:

Medlem: Christopher Hansteen. Varamedlem: Terje Kalheim (fra mai 2008).

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (AID):

Medlemmer: Stein Reegård og Ellen Horneland.

Dublin-Instituttet – Styret:

Observatør: Anthony Kallevig.

EFTA-observatør – EUs arbeidsmiljøkomité:

Observatør: Marianne Svensli. Varamedlem: Wenche I. Thomsen.

EUs rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon (CIP)

– Referansegruppe:

Medlem: Anthony Kallevig. Varamedlem: Marianne Breiland.

EUs rådgivende komité for yrkesopplæring (ACVT):

Medlem: Tor-Arne Solbakken.

EXPO 2010 – Shanghai – Styret:

Medlem: Roar Flåthen. Varamedlem: Anthony Kallevig.

Fafo – AIS:

Medlem: Karin Beate Theodorsen.

Fafo – Styret:

Leder: Roar Flåthen. Medlem: Tor-Arne Solbakken.

Fafo – Rådet:

Leder: Roar Flåthen.

Fagrådet for muskel- og skjelett-tiåret:

Medlem: Turid Klette.

FARVE (Forsøksmidler arbeid og velferd – AID):

Medlem: Turid Klette.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag:

Nestleder: Rita Lekang. Medlem: Karen Sophie Steen. Varamedlemmer: Bjørn Kolby og Øystein Nilsen.

Fellesordningen for tariffestet pensjon (FTP) – Styret:

Nestleder: Bente N. Halvorsen. Medlem: Evy Buverud Pedersen

Fellestiltakene HSH/LO – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes.

Ferie- og fritidsorganisasjonen Folkeferie:

Styreleder: Jenny Ann Hammerø. Varamedlem: Bente N. Halvorsen. Sekretær: Jan Olav Lajord.

Folkets Hus Landsforbund – Styret:

Leder: Bente N. Halvorsen. Medlem: Evy Buverud Pedersen.

Varamedlem: Rita Lekang

Folk og Forsvar:

Nestleder: Geir Mosti.

FONUS Ekonomiska förening – Styret

Medlem: Nina Tangnæs Grønvold

Forbrukerrådet – Forbrukerpolitisk forum:

Medlem: Øyvind Rongevær.

Forbrukerrådet – Styret (BLD):

Medlem: Ellen Stensrud.

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):

Medlem: Per Syversen.

Framfylkingen – Styret:

Leder: Rita Lekang.

Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK) – Styret:

Medlem: Rita Lekang.

Geneveskolen – Styret:

Medlem: Karin Beate Theodorsen.

GRIP-senteret – Styret:

Medlem: Halvor Wøien (konkurs 4.6.2008).

Hovedorganisasjonens Fellestiltak (HF) – Styret:

Styreleder: Ellen Stensrud. Medlem: Trine Lise Sundnes.

Observatør: Grethe Fossli.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak – Arbeidsgruppe sykefravær:

Medlem: Trine Lise Sundnes, Turid Klette, Wenche I. Thomsen og Else-Britt Hauge.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Kontaktutvalget:

Medlemmer: Trine Lise Sundnes og Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Samfunns- og næringspolitisk utvalg:

Medlemmer: Geir Mosti og Trine Lise Sundnes.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Den faste tvistenemnd:

Medlem: Knut Boddning. Varamedlem: Trine Lise Sundnes.

Hovedavtaleutvalget LO/HSH – Sanksjonsnemnda:

Medlem: Knut Boddning. Varamedlem: Trine Lise Sundnes.

Hovedavtalen LO/NHO:

Representanter: Roar Flåthen, Tor-Arne Solbakken og Bjørn Kolby.

Hovedavtalen LO/NHO – Den faste tvistenemnd:

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtalen LO/NHO – Forenklingsutvalget:

Medlemmer: Håkon Angell og Einar Stueland.

Hovedavtalen LO/NHO – Sanksjonsnemnda:

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Knut Bodding.

Idébanken – Inkluderende arbeidsliv – referansegruppe:

Medlem: Turid Klette.

Initiativet for etisk handel – Styret:

Medlem: Terje Kalheim.

Innovasjon Norge – Styret:

Medlem: Roar Flåthen.

Innstillingskomiteen for Einar Gerhardsens Stipendfond:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

Internasjonalt forum for kjemikaliesikkerhet – Styret (FSC):

Medlem: Bjørn Erikson.

Internasjonalt utvalg av norsk olje- og gassindustri (INTSOK)

– Styret (OED):

Medlem: Dag Odnes (til 1.5.2008). Medlem: Grete Fosslø (fra 1.5.2008).

Kompetansefondet HK – AAF – Styret:

Medlem: Tove Haug.

Kompetansegruppe i mål- og resultatstyring (Riksrevisjonen):

Medlem: Fanny Voldnes.

Konkraft AU (Konkurranseskraft for norsk sokkel og norsk olje- og gassindustri) – Arbeidsutvalget:

Medlem: Dag Odnes.

Kontaktgruppen for EIRO (KRD):

Medlem: Ellen Horneland. Varamedlem: Wei Chen.

Kontaktutvalget for offentlige anskaffelser (NHD):

Medlem: Marianne Breiland.

Koordineringsgruppe – Inkluderende arbeidsliv (AID):
Medlem: Trine Lise Sundnes. Varamedlem: Turid Klette.

Kringkastingsrådet:
Varamedlem: Rita Lekang.

Kunst på arbeidsplassen – Styret:
Medlem: Rita Lekang.

LO Eiendom AS:
Styreleder: Bente N. Halvorsen.

LOfavør – Styringskomité:
Leder: Bente N. Halvorsen. Medlem: Knut Endreson.
Sekretær: Jan Olav Lajord.

LO Huset Gardermoen – Styret:
Leder: Berit Berg (til 31.7.2008) Kari Hauge (fra 1.8.2008). Medlem:
Svein Vefall.

LO Kommune – Styret:
Medlem: Geir Mosti. Varamedlem: Trine Lise Sundnes.

LO Media – Styret:
Styreleder: Bente N. Halvorsen. Varamedlem: Roar Flåthen.

LO Media – Rådet:
Leder: Roar Flåthen.

LO/NHOs fondsstyre:
Medlemmer: Bente N. Halvorsen, Ellen Stensrud og Grethe Fossli.

LO/NHOs investeringskomité:
Medlem: Bente N. Halvorsen.

LO-Partner AS – Styret:
Styreleder: Bente N. Halvorsen. Medlem: Kåre Myrvold.

LO Stat – Styret og arbeidsutvalget:
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Rita Lekang.

LOs OU-fond – Styret:

Leder: Bente Halvorsen. Varamedlem: Tor-Arne Solbakken.

Sekretær: Siv Schau.

LOs utdanningsfond – Tildelingsutvalget:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Per Syversen. Varamedlem: Jan O. Lajord.

Mannspanelet (BLD):

Medlem: Øyvind Rongevær.

Markedsstrategisk råd – Innovasjon Norge – Reiseliv:

Medlem: Grethe Fossli.

Mesterbrevnemnda – Styret:

Representant: Per Syversen.

Nasjonalt forum for inkludering av funksjonshemmede i arbeid (AID):

Medlem: Turid Klette.

Nasjonalt forum for realfag (KD):

Medlem: Nina Tangnæs Grønvold

Nasjonalt forum for utdanningsforskning (KD):

Medlem: Nina Tangnæs Grønvold

Nasjonalt Introduksjonsutvalg (IMDI):

Medlem Ingunn Olsen Lund.

Nasjonalt kompetansesenter for helikoptre i Norge:

Medlem: Trine Lise Sundnes.

Nasjonalt kontaktpunkt for OECD – Retningslinjer for flernasjonale selskaper (UD):

Medlem: Gro Granden.

Nasjonalt panel for miljøvennlig offentlig innkjøp:

Medlem: Grethe Fossli.

Nasjonalt ryggnettverk – Rådgivningsgruppe (AID):

Medlem: Turid Klette.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Styret:

Medlem: Roar Flåthen.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europautvalg:

Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Østersjøutvalg:

Medlem: Olav Ofstad.

*Norges deltakelse i EUs program for næringsliv og entrepenørskap
– Referansegruppe:*

Medlem: Anthony Kallevig.

Norges forskningsråd – Forbrukerpolitisk forum:

Medlem: Øyvind Rongevær.

Norges forskningsråd – Programstyret for arbeidslivsforskning:

Medlem: Liv Sannes. Varamedlem: Øystein Nilsen.

*Norges forskningsråd – Programstyret for forskning på årsaker til
sykefravær og utstøting fra arbeidslivet:*

Medlem: Bjørn Erikson.

Norges forskningsråd – Styret for innovasjonsdivisjonen:

Medlem: Anthony Kallevig.

Norges forskningsråd – Programstyret for VRI:

Medlem: Pål Lynne Hansen.

Norges Fotballforbund (NFF) – Inkluderingsutvalget:

Medlem: Ingunn Olsen Lund.

Norges Bedriftsidrettsforbund – Styret:

Medlem: Rita Lekang.

Norgesuniversitetet – Styret:

Varamedlem: Nina Tangnæs Grønvold.

Norsk Arbeidsrettslig forening – Styret:
Medlem: Christopher Hansteen.

Norsk Folkehjelp – Sentralstyret:
Styreleder: Finn Erik Thoresen.

Norsk Industriarbeidermuseum – Styret:
Medlem: Jenny Ann Hammerø. Varamedlem: Rita Lekang.

Norsk Senter for menneskerettigheters rådgivende utvalg:
Medlem: Christopher Hansteen. Varamedlem: Fanny Voldnes.

Nytt regelverk for statsstøtte i EU/EØS – Referansegruppe:
Medlem: Helle Stensbak.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):
Medlem: Grethe Fossli. Varamedlem: Svein Vefall.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR) – Narkotikautvalg:
Varamedlem: Turid Klette.

Odin Forvaltning AS – Styret:
Medlem: Rita Lekang.

Offentlig utvalg for likeverdig opplæring for minoritetsspråklige i barnehage, grunnskole, videregående opplæring og høyere utdanning (KD):
Medlem: Nina Tangnæs Grønvold

Oslo Kongressenter Folkets Hus BA – Styret:
Styreleder: Bente N. Halvorsen. Varamedlem: Kine Smith Larsen.

Partssammensatt referansegruppe for økt rekruttering av innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn (AID):
Medlem: Ingunn Olsen Lund.

Personskadeerstatningsutvalget (JD):
Medlem: Kristin Robberstad.

Produktregisteret – Fagråd (MD):
Medlem: Bjørn Erikson (fra 20/10-08).

Redningshelikoptertjenesten – Brukerforum (JD):

Medlem: Grete Fossli. Varamedlem: Arne Larsen-Fløysvig.

Referansegruppe for europeisk kvalifikasjonsrammeverk – EQF (KD)

Medlem: Nina Tangnæs Grønvold

Referansegruppe for evaluering av Kunnskapsløftet (KD):

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Per Syversen

Referansegruppe for utvalget som skal utrede en samlet lov mot diskriminering (AID):

Varamedlem: Ingunn O. Lund.

Regelverk for offentlige anskaffelser – Referansegruppe:

Medlem: Marianne Breiland.

Regjeringens konsultative organ for menneskerettigheter og norsk økonomisk engasjement i utlandet (KOMPAKT):

Medlem: Karin Beate Theodorsen og Gro Granden.

Ressurssenter for menn – Styret:

Medlem: Øyvind Rongevær.

Rikslønnsnemnda – Lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (AID):

Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlemmer: Geir Mosti, Ellen Stensrud, Rita Lekang og Trine Lise Sundnes.

Rusmiddelpolitisk råd:

Varamedlem: Turid Klette.

Rådet for Arbeidstilsynet:

Representanter: Trine Lise Sundnes og Bjørn Erikson. Vararepresentanter: Marianne Svensli og Wenche I. Thomsen.

Rådet for psykisk helse – Referansegruppe for arbeidsliv og psykisk helse:

Medlem: Wenche I. Thomsen.

Rådgivende utvalg for HIV/AIDS (UD):

Varamedlem: Camilla Houeland.

Samarbeidskomiteen LO/DnA:

Medlemmer: Roar Flåthen, Geir Mosti, Bente N. Halvorsen og Ellen Stensrud. Sekretær: Stein Reegård.

Samarbeidsforum for svart økonomi (SKD):

Børre Pettersen.

Samarbeidsrådet LO – SAMFO:

Leder: Trine Lise Sundnes.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY-UDIR):

Medlem: Tor-Arne Solbakken.

Samarbeidsutvalget for LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund:

Leder: Geir Mosti. Medlemmer: Ståle Dokken, Børre Pettersen og Marianne Breiland.

Samarbeidsutvalg for reiseliv – Arbeidsutvalget (NHD):

Medlem: Christiane Solheim.

Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU)

– Programutvalget / sektorprogrammet Erasmus:

Vararepresentant: Hege Nilsen Ahlquist.

Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU)

– Programutvalget / sektorprogrammet Leonardo da Vinci:

Medlem: Per Syversen.

Senter for seniorpolitikk – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes. Varamedlem: Øystein Nilsen.

Sikkerhetsforum – Petroleumstilsynet:

Medlem: Bjørn Erikson.

SINTEFs råd:

Medlemmer: Tor-Arne Solbakken og Else-Britt Hauge.

Varamedlem: Tor Jørgen M. Lindahl.

SINTEF – Teknologi og samfunn – Rådet:

Medlem: Anthony Kallevig.

Skatteundragelsesutvalget (FIN):

Medlem: Børre Pettersen. Varamedlem: Ellen Horneland.

SSBs Rådgivende utvalg for arbeidsmarkedsstatistikk:

Medlem: Liv Sannes.

SSBs Rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:

Medlem: Wei Chen.

SSBs Rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:

Medlem: Wei Chen.

SpareBank 1 Bank 1 Oslo AS – Styret:

Nestleder: Roar Flåthen.

SpareBank 1 Finans AS – Representantskapet:

Medlem: Geir Mosti.

SpareBank 1 – Klagenemnda:

Formann: Bjørn Kolby. Varamedlemmer: Kristin Bomo og Sigurd-Øyvind Kambestad.

SpareBank 1 Medlemskort AS:

Medlem: Knut Endreson.

SpareBank 1 Gruppen AS – Styret:

Medlem: Bente N. Halvorsen.

SpareBank 1 Gruppen AS – Representantskapet:

Nestleder: Geir Mosti. Personlig vara: Trine Lise Sundnes.

Standard Norge – Nasjonal standardiseringsstrategi

– Arbeidsgruppe:

Medlem: Bjørn Erikson (til mars 08).

Standard Norge – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes.

*Standardisering og handelsforenkling innen EU og EØS, SOGS
– Referansegruppe:*

Medlem: Marianne Breiland.

Statens arbeidsmiljøinstituttts fagråd:

Medlem: Wenche I. Thomsen

*Statens arbeidsmiljøinstitutt – Referansegruppe for bedre kunnskap
om kjemisk eksponering i arbeidslivet:*

Medlem: Bjørn Erikson.

Stiftelsen Miljøfyrtårnet:

Styremedlem: Marta Valdés.

Stiftelsen Miljømerking i Norge – Styret:

Medlem: Grethe Fossli. Varamedlem: Halvor Wøien (til 15/8-08).

Varamedlem: Anne-Beth Skrede (fra 8/10-08).

Strategisk råd for MARUT:

Medlem: Roar Flåthen. Varamedlem: Ellen Stensrud.

Strategisk råd for miljøteknologi (MD):

Medlem: Trine Lise Sundnes.

Strategisk råd for miljøteknologi – Arbeidsutvalg (MD):

Medlem: Anne-Beth Skrede.

Strategisk råd for reiseliv (NHD):

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Grete Fossli.

SustainLabour – Styret:

Medlem: Bjørn Erikson.

Sørmarka AS – Styret:

Styreleder: Geir Mosti. Varamedlem: Ellen Stensrud.

Tariffnemnda (allmenngjøringsloven) (AID):

Medlem: Ellen Stensrud. Varamedlem: Knut Boddling.

Teknologisk Institutt – Styret (NHD):

Varamedlem: Pål Lynne Hansen.

Teknologisk Institutt – Rådet:

Nestleder: Anthony Kallevig.

Twisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven (AID):

Medlem: Karl-Inge Rotmo. Varamedlem: Haakon Skaug

Twistenemnd for utdanningspermisjonssaker (KRD):

Medlem: Per Syversen. Varamedlem: Ragnhild M. Hagen.

Ungt Entreprenørskap – Styret:

Medlem: Trine Lise Sundnes.

*Utenriksdepartementets komité av organisasjoner representert
i EFTAs konsultative komité:*

Medlem: André Nerheim.

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:

Medlem: Diis Bøhn. Varamedlem: Marianne Breiland/Martha Valdes.

Utvalg for utredning av brede pensjonsordninger (FIN):

Medlem: Stein Reegård.

*Utvalg for utredning av framtidig offentlig tjenestepensjon og ny AFP
i offentlig sektor (AID):*

Medlem: Roar Flåthen. Varamedlem: Tor-Arne Solbakken.

Utvalg for utredning av tiltak mot økte inntektsforskjeller (FIN)

Medlem: Stein Reegård

Utviklingavennordnorskkelhetligkystnærberedskap–Referansegruppe:

Medlem: Dag Odnes.

VINNs råd (Veiledningstjenesten i Nord-Norge):

Medlem: Anthony Kallevig.

World Skills Norway (Yrkes-OL) – Styret:

Nestleder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Per Syversen.

Landsmøter

Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund (Postkom)

28.–31.05.2008, Quality Hotel, Tønsberg

Roar Flåthen, Rita Lekang og Jens Schei Hansen.

Handel og Kontor i Norge (HK)

6.–11.09.2008, Oslo Kongressenter; Folkets Hus i Oslo

Roar Flåthen, Bente N. Halvorsen og Trine Lise Sundnes.

Norsk Treindustriarbeiderforbund (NTAF)

7.–9.09.2008, Rica Parken Hotell, Ålesund

Ellen Stensrud, Geir Mosti.

Norsk Jernbaneforbund (NJF)

5.–8.10.2008, Oslo Kongressenter; Folkets Hus i Oslo

Tor-Arne Solbakken.

Norske Idrettsutøvers Sentralorganisasjon (NISO)

9. november 2008

Rita Lekang og Geir Mosti.

Internasjonale kongresser

LO Sverige, 31. mai–4. juni, Stockholm

Roar Flåten, Geir Mosti

STUC Skottland, 21. –23. april, Inverness

Stein Reegård

ASI Island årsmøte, 23. –24. oktober 2008, Reykjavik

Geir Mosti.

Delegasjoner/konferanser

DELEGASJONER TIL / KONFERANSER I LO

Besøk, SIK Grønland, 24. –25. januar

Jess. G. Berthelsen, Estrella Mølgaard, Johan Lund Olsen

Delegasjonsbesøk fra Kina 13. –15.05.2008 under ledelse av visepresident og sekretær i ACFTU-Kina, Dong Li.

Konferanse om Decent Work, 5. september, Oslo

Juan Somavia (ILO), Pascal Lamy (WTO), Jonas Gahr Støre, Roar Flåthen, Wanja Lundby-Wedin, Kwasi Adunamankwah (ITUC-Africa).

DELEGASJONER TIL / KONFERANSER I UTLANDET

SAMAKs årsmøte 22.–23. januar, Stockholm

Roar Flåthen, Geir Mosti, Bente Halvorsen, Ellen Stensrud, Jan Davidsen, Arve Bakke, Sture Arntzen, Morten Øye, Øivind T. Hansen, Stein Reegård og Eystein Gjelsvik.

Studiebesøk for LO-Sekretariatet til Berlin 25.–27. februar

Statsbesøk til Portugal, 27.–29. mai 2008

Ellen Stensrud

Delegasjonsbesøk til FNPR Russland, 25.–27. juni, Moskva

Roar Flåthen, Ellen Stensrud, Leif Sande, Hans Felix, Jan Egil Pedersen, Karin Beate Theodorsen, Olav Ofstad, Lena Sobolena (tolk)

Delegasjonsbesøk til Brasil, 6.–15. august, Sao Paulo, Brasil

Roar Flåthen, Per Østvold, Knut Boddington, Jenny Ann Hammerø, Diis Bøhn

Konferanse for LOs samarbeidspartnere i Afrika,

24.–28. september, Malawi

Tor-Arne Solbakken, Stein Grøtting, Eli Ljunggren, Camilla Houeland, Nina Mjøberg, Alice Gondwe Siame, Robinson Sikazwe

Studiereise til Nicaragua, 29. september–3. oktober

Rita Lekang, Turid Lilleheie, Christine Parker

Delegasjonsreise til Kina 16.–24. oktober

Roar Flåthen, Arve Bakke, Morten Øye, Erna Hagensen, Jacqueline Smith, Randi Reese, Stein Reegård, Karin Beate Theodorsen, Wei Chen

Studiebesøk til Tunisia 28.-30. oktober

Ellen Stensrud, Jan Egil Pedersen, Atle Høie, Nina Mjøberg, Moussa
El Jeries

DISTRIKTSKONTORENE

ØSTFOLD

Distriktssekretær: *Ulf Lervik*

Ungdomssekretær: *Siri Martinsen*

Organisasjonsarbeider: *Trine Roos*

Kontorsekretærer: *Tone K. Ingesen* (60 prosent) og

Hege Almås (til 30. juni, 40 prosent)

Trine Roos (fra 1. august–31. desember, 40 prosent)

Renholder: *Hilde Kanestrøm Hansen*

Kontorlærning: *Camilla Mari Larsen* (fra 1. september)

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Østfold var det pr. 31.12.2008 110 fagforeninger med til sammen ca. 45 284 medlemmer. Det er en økning i antall fagforeninger etter en grundig jobb med å rydde fagforeningssystemet vårt for overgang til nytt system. I fylket er det fem lokalorganisasjoner: LO i Fredrikstad, LO i Halden, LO i Indre Østfold, LO i Sarpsborg og LO i Moss og Omegn.

MØTER I LOs LOKALORGANISASJONER

Distriktskontoret har medvirket i 62 møter i LOs lokalorganisasjoners styremøter, representantskapsmøter, årsmøter og arbeidskonferanser, aksjoner og arrangementer. Sakene har blant annet vært lokalt fagligpolitisk samarbeid, kommunebudsjetter, LOs organisasjonsoffensiv, LOs medlemsdebatt, kongressdebatten, næringsutvikling, samt de sakene som har vært fremmet på fylkeskonferansene.

MØTER I STYRET FOR LOs FYLKESKONFERANSE

Styret for LOs fylkeskonferanser i Østfold har hatt følgende sammensetning: Wenche Pettersen, leder, Hege Almås og Aase Furali. Det har vært fem møter i styret og to arbeidskonferanser. Styret har etter tilbakemeldinger fra fagforeninger og LO lokalt utarbeidet forslag til felles handlingsplan for LO i Østfold. Styret har også forberedt og

gjennomført fylkeskonferansene, satt opp saksliste og bidratt til gjennomføring av vedtak.

FYLKESKONFERANSER I LOs SAMARBEIDSORGAN I ØSTFOLD

Det er gjennomført to ordinære fylkeskonferanser. Hovedsakene har vært fagligpolitisk samarbeid, LOs organisasjonsoffensiv SNS, den aktuelle fagligpolitiske situasjon, vitensenter i Østfold, Nasjonal transportplan, miljø, klima, deltidsproblematikken, Moss lufthavn Rygge, nytt Østfold-sykehus på Kalnes, LOfavør, gass til Østfold, industripolitikk, organisasjonsbygging, medlems- og tillitsvalgtsoplæring, inkluderende arbeidsliv, sosial dumping, samferdsel, kompetanseutvikling, internasjonal solidaritet, aktivitetene i utvalget for familie- og likestillingspolitikk, ungdomsvirksomheten, sommerpatruljen, LOs læringspatrulje, LOs organisasjonsoffensiv i Østfold, felles handlingsplan og saker fra LOs lokalorganisasjoner. Fylkeskonferansen har også behandlet saker til LO-kongressen. Sentrale innledere på fylkeskonferansene har vært Rita Lekang og Ellen Stensrud.

ANDRE MØTER I LO

Distriktskontoret har deltatt på 14 andre møter i LO. Det har vært LOs representantskapsmøter, distriktssekretærkonferanser, HF felleskonferanse, organisasjonskonferanse, prosjekt Fredrikstad, utdannings- og opplæringskonferanser.

MØTER I FAGFORENINGER OG BEDRIFTSKLUBBER

Distriktskontoret har medvirket i 29 møter i fagforeninger/klubber om ulike faglige og politiske saker og utfordringer for enkeltbedrifter. Distriktssekretæren har også innledet på flere fagforeningskonferanser og årsmøter, samt deltatt på Handel og Kontor i Østfolds 100-årsjubileum og flere jubileumstilstelninger, merkeutdelinger, samt øvrige konferanser og møter med fagforeninger og klubber.

UTVALGET FOR FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITIKK

LOs utvalg for familie- og likestillingspolitikk i Østfold har hatt seks møter og en planleggingskonferanse for å utarbeide handlingsplan 2008. Utvalget har også vært representert på LOs fylkeskonferanser som ble arrangert i februar og oktober. Utvalget var initiativtaker og medarrangør på 8. mars-aksjon. Det ble delt ut boller og blomster med gratulasjonskort til kvinnelige medlemmer, og annonsert i avisene.

Dette var i år igjen et populært tiltak med positive tilbakemeldinger. Det er også blitt arrangert Juleverksted i Sarpsborg med over 50 deltakere, for første gang i Indre Østfold. Deltakelsen var ikke den helt store, men de er i gang. Utvalget har vært med på å synliggjøre LOs syn på mobbing og viktigheten av å ta avstand fra den type handlinger, med en egen underskriftskampanje. Det har også vært jobbet mye med kartlegging av heltid-/deltidproblematikken dette året, og bl.a. har alle ordførerne i Østfolds 18 kommuner blitt kontaktet. Utvalget venter nå på tilbakemelding fra kommunene, for å få en helhetsoversikt over arbeidet som blir gjort med ufrivillig deltid i fylket.

UNGDOMSUTVALGET

LO ungdom i Østfold hadde en planleggingskonferanse på to dager, hvor det ble utarbeidet en handlingsplan for 2008. Handlingsplanen er delt inn i tre deler.

Ungdom i utdanning og arbeid

Sommerpatruljen ble gjennomført i uke 27. Vi var innom over 684 bedrifter, hvorav 13 ble rapportert til Arbeidstilsynet, 4 ble rapportert til Skatteetaten og vi fant 159 tilfeller på brudd. Det var til sammen 20 faste mannskaper som i forkant ble skolert over to dager. Rundt 60 lokale mannskaper fikk tilbud om en informasjonskveld. Vi hadde seks stands i løpet av uka. Det er utarbeidet egen rapport for sommerpatruljen.

Lærlingoffensiven ble påbegynt 1. november og vil vare utover i 2009. Rapport vil bli utarbeidet ved prosjektslutt.

LOs ungdomsutvalg i Østfold har startet et studentprosjekt i samarbeid med forbundene, der målet er å bli kjent blant studentene og bygge LO som merkevare. Representanter fra forbundene har deltatt på stand på Østfolds høyskoler annenhver tirsdag, og det er nedsatt en egen styringsgruppe for studentsatsingen i Østfold.

Vi har i løpet av året besøkt 306 elever/studenter og informert om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

Yrkesmessen varte i to dager med over 7000 besøkende. Her hadde vi spørrekonkurranse som informerte om rettigheter og plikter i arbeidslivet, og vi fikk flere tusen svar.

Verving og informasjon om viktigheten av å være organisert, har hatt stort fokus gjennom hele året og alle våre aktiviteter og medlemsdebatten er brukt aktivt på våre arrangementer.

Ungdom for likestilling, mangfold og solidaritet

Vi har et internasjonalt solidaritetsprosjekt med Palestina. I tre dager hadde vi besøk av fire ungdommer fra palestinsk fagbevegelse og arrangerte faglige, sosiale og historiske aktiviteter. Vi fikk en god informasjon om deres situasjon. Vi har jevnlig kontakt med de palestinske ungdommene som har vært her. En delegasjon fra oss på tre ungdommer var seks dager i Palestina. I ettertid har det vært flere redaksjonelle omtaler i avisen, leserinnlegg og flere foredrag om konflikten og vårt samarbeid.

Ungdommens 1. mai ble gjennomført i Halden med konsert, og det møtte 80 ungdommer.

«Gi rasisme rødt kort» er gjennomført i samarbeid med NISO. I tillegg har vi arrangert en skolekonkurranse om rasisme i arbeidslivet fra «gamle dager». Vinneren av et reisegavekort til Geneve med en verdi på 10 000,-, vil bli trukket ut i januar 2009.

LO ungdom: Kurs og kompetanseheving / egen organisasjon / sosiale tiltak

Kurs «Ung i LO» 1 og 2 ble avholdt i april med 43 deltakere.

Oppsøkende virksomhet har pågått gjennom hele året hvor vi har besøkt bedrifter i alle bransjer.

Fagligpolitisk samarbeid har vært gjennomgående hele året. AUF er representert i ungdomsutvalget, og vi har et godt samarbeid og flere felles aktiviteter.

På sentrale arrangementer, som LOs ungdomskonferanse, var vi representert med fem fra ungdomsutvalget.

Markedsføring og synliggjøring har vært en stor del av arbeidet. Gjennom leserinnlegg, kronikker og redaksjonelle oppslag i media har LO-ungdommen i Østfold vært delaktige, satt dagsorden og hatt en aktiv rolle.

En arbeidsgruppe har i løpet av året utarbeidet et utkast til en håndbok for unge tillitsvalgte.

LOs ORGANISASJONSOFFENSIV

LO lanserte i høst medlemsdebatten «Et godt arbeidsliv». Medlemsdebatten startet opp i Østfold 15. oktober med en «kick-off»-konferanse, åpnet av Ellen Stensrud, der over 100 tillitsvalgte deltok. En arbeidsgruppe bestående av forbundene i fylket og LO lokalt har utarbeidet en handlingsplan for medlemsdebatten. Det er gjennomført en aksjonsuke i uke 50 med oppsøkende virksomhet og informasjon til tillitsvalgte.

LOs ORGANISASJONSOFFENSIV I ØSTFOLD

LOs organisasjonsoffensiv i Østfold er gjennomført i samarbeid med forbundene i fylket, og har hatt fokus på to prosjekter: Moss lufthavn Rygge og Fagforeningsprosjektet.

Moss lufthavn Rygge har dreid seg om oppsøkende virksomhet, med mål om å organisere de ansatte ved lufthavnen, samt tilrettelegge for tillitsvalgsarbeid og opprette LO-utvalg.

Fagforeningsprosjektet har gått ut på å besøke alle fagforeningene i fylket, med mål om et oppdatert medlemssystem og bedre kontakt mellom leddene i fagbevegelsen.

En kartlegging blant fagforeningene i Østfold viser at det er mye aktivitet, men at kontakten med LO lokalt er lav (39,5 prosent har sjelden kontakt). Fagforeningsprosjektet ble avsluttet med en fagforeningskonferanse med fokus på egen organisasjon, der over 100 tillitsvalgte deltok. Organisasjonsmedarbeider Trine Roos har utarbeidet egen rapport fra LOs organisasjonsoffensiv i Østfold.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det er arrangert seks møter i frokostkomiteen i samarbeid med Østfold Arbeiderparti og LO i Østfold. Distriktssekretæren har medvirket i 21 fagligpolitiske arrangement i samarbeid med Østfold Arbeiderparti. Distriktssekretæren tiltrer styret i Østfold Arbeiderparti og er medlem i nominasjonskomiteen.

NÆRINGSUTVIKLING OG SYSSELSETTING

Distriktskontoret har medvirket i 98 møter og arrangementer om næringsutvikling og sysselsetting i Østfold. Distriktssekretæren er nestleder i Yrkesopplæringsnemnda og styrerepresentant i Østfold kompetanseoffensiv / VRI Østfold, Østfold gassforum, jernbaneforum øst, service for næringslivet, samt flere delprosjekter i VRI og andre styrer, råd og utvalg sammen med fylkeskommunen, Fylkesmannen, NHO, KS, NAV m.fl. Det har blitt jobbet spesielt med Nasjonal transportplan, vitensenter i Østfold, karriereveiledningsprosjekt, nytt sykehus, dobbeltspor Oslo-Ski. Distriktssekretæren har deltatt på flere høringer i Stortinget om disse temaene. Distriktssekretæren deltar også på statsetatssjefsmøtene i Østfold, i voksenopplæringsforum og har innledet om næringsutviklings spørsmål i Fylkestinget med mer. Distriktskontoret er også representert i hovedstyret for reiselivs- og opplevelsesnæringer med fylkeskommunen. Vi kan med glede konstatere at vi i 2008 åpnet

fire felts E6 gjennom hele fylket, og fikk vedtak om bygging av nytt sykehus i Østfold.

SAMMEN BEDRE PÅ IA

«Sammen bedre på IA» er et treårig prosjekt som består av 15 utviklingsprosjekter. Utviklingsprosjektene skal bidra til å få fram gode eksempler, erfaringsutveksling og nettverkssamlinger. Prosessmodeller skal utvikles og måles.

Distriktssekretæren er styreleder for prosjektet, som til sammen har gjennomført 14 møter og konferanser i 2008. «Sammen bedre på IA» er et partsbasert nettverksprosjekt som bl.a. er støttet av HF. Prosjektet har egen prosjektbeskrivelse og prosjektmedarbeidere.

SAMMEN BEDRE PÅ KLIMA

«Sammen bedre på klima» er et toårig pilotprosjekt med sju deltakende bedrifter. Målet for prosjektet er å redusere klimagasser gjennom medarbeiderdrevet innovasjon. Det ble i oktober og november gjennomført et forprosjekt hvor NHO og LO i Østfold i samarbeid med bedriftene og Østfoldforskning AS utarbeidet prosjektbeskrivelse. De deltakende bedriftene ble godt involvert, ideen ble forankret og samtlige av bedriftene ga tilbakemelding. Hovedprosjektet starter 1.1.2009.

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Distriktssekretæren har medvirket i 24 møter og konferanser om inkluderende arbeidsliv. Distriktssekretæren sitter i referansegruppen for IA i Østfold, som blant annet har arrangert HMS-konferanse med over 800 deltakere, samt regionale erfaringskonferanser om HMS og IA. Distriktssekretæren var møteleder på HMS-konferansen i Østfold, og har også innledet om inkluderende arbeidsliv på flere fagforeningsmøter og nettverkskonferanser. Det har også vært arrangert lokale HMS-konferanser sammen med LOs lokalorganisasjoner.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Distriktskontoret har medvirket i 27 ulike møter med andre organisasjoner. Her kan nevnes samarbeidsforum mot svart økonomi, Arbeids-tilsynet, Handikapforbundet, LOfavør-komiteen, Voksenopplæringsforbundet, TV-aksjon og HV01.

HMS OG PERSONAL

Det er gjennomført 19 ulike arrangementer i personalsammenheng. Personalet har også deltatt på flere av arrangementene distriktskontoret har tilrettelagt og gjennomført. Det er gjennomført medarbeidersamtaler, planleggingsmøter og diverse sosiale arrangementer. Vi har jobbet grundig og nøye med utarbeidelsen av egen HMS-internkontrollhåndbok. Det er også arrangert felles personalkonferanse med distriktskontorene i Oslo/Akershus, Oppland og Hedmark. Distriktskontoret har hatt jevnlige mandagsmøter, personalmøter og møter i kontorfellesskapet, der HMS er fast på dagsordenen.

Distriktskontoret tok fra 1. september inn en lærling i kontor-faget gjennom AOFs opplæringskontor. Ungdomssekretær Siri Martinsen har deltatt i 182 møter/arrangementer og hatt 26 reisedøgn. Distriktssekretær Ulf Lervik har medvirket i 344 møter/arrangementer og hatt 42 reisedøgn. Kontorets hjemmeside er www.lo.no/ostfold.

OSLO OG AKERSHUS

Distriktssekretær: *Kari Hauge*

Ungdomssekretær Oslo: *Kristiane Berg* (permisjon)

Karl Ernest Koch (vikar)

Ungdomssekretær Akershus: *Olav Andresen*

Kontormedarbeider: *Odd Erik Kokkin* (20 prosent) og

Berit Madsen (vikar 100 prosent)

Lærling i kontorlag: *Sahdia Begum* (tok fagbrev juni 2008)

Zara Akhtar (fra 1. september)

ORGANISASJONSOVERSIKT

Det er fem lokalorganisasjoner i Akershus, og én avdeling i Oslo. Det er fulltidsbemanning på LO-senteret på Gardermoen og i LO i Oslo. De øvrige frikjøper tillitsvalgte etter behov.

STYRE FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen 2008 har bestått av: Iren Bekkevold, Fagforbundet, Alan Lote, Fellesforbundet og Britt Pedersen, Handel og Kontor. Styret har avholdt seks møter i perioden, og brukte mye tid på å forberede behandlingen av kongressforslagene. Det har utarbeidet

program for fylkeskonferansene og laget innstilling i øvrige saker til fylkeskonferansen.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser i 2008.

Vårens konferanse ble arrangert 24.–25. april på Sørmarka. Blant innholdet i konferansen var:

- Kongressforberedelser v/Kari Hauge
- Informasjon om arbeidet mot svart økonomi v/Olav Andresen
- Nasjonal transportplan – konsekvenser for Akershus v/Truls Wickholm
- LOs klimastrategiske plan v/ Halvor Wøien, LO

Konferansen ble avsluttet med et besøk på Klemetsrud energigjenvinningsanlegg.

Høstens konferanse ble arrangert 8.–9. oktober på Sanner hotell på Hadeland. Her ble det meste av tiden brukt til å behandle kongressforslagene i tillegg til innledning om medlemsdebatten og den politiske situasjonen v/Ellen Stensrud.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret er i kontorfellesskap med flere organisasjoner i arbeiderbevegelsen, noe som fungerer godt både faglig og sosialt. Distriktskontoret har i tillegg et godt samarbeid med forbundenes organisasjonsledd i fylkene. Fagforeninger, lokalorganisasjoner og forbundsområder sendes relevant informasjon og inviteres til deltakelse i de konferanser, prosjekter og arrangementer som kommer inn under distriktskontorets arbeidsområde. Distriktssekretær og ungdomssekretær møter på styremøter, årsmøter og konferanser i lokalorganisasjonene. Distriktssekretæren har også deltatt i LO-utvalgsmøtene ved Operaen og Ahus. I november inviterte distriktskontoret dessuten til et orienteringsmøte for berørte forbund om utbyggingen av ny terminalbygning på Gardermoen, hvor behovet for en LO-koordinator ble drøftet.

Distriktssekretæren og ungdomssekretærene har i perioden besøkt en rekke fagforeninger og avdelinger, og deltatt på regionkonferanser for forbundene og informert om aktuelle saker. Det er dessuten godt samarbeid med andre organisasjoner i arbeiderbevegelsen, som Framfylkingen, AOF og Norsk Folkehjelp, både lokalt og sentralt.

Det er brukt mye tid på å opparbeide gode planer for HMS-arbeidet, og kontoret hadde for andre gang en felles HMS-planleggingskonferanse med distriktskontorene i regionen. Kontoret er medlem av A-MED bedriftshelsetjeneste, og samarbeidet fungerer godt.

SKEIVE DAGER

Distriktskontoret hadde sammen med familie- og likestillingspolitisk utvalg også i 2008 ansvaret for den praktiske gjennomføringen av LOs engasjement under «Skeive dager» i Oslo, og bemannet blant annet en stand med kafé i Pride Park på Rådhusplassen i Oslo hele uka. Etter å ha deltatt flere ganger er vi nå godt utstyrt med materiell og nødvendige rekvisitter, og har en stand som fungerer godt for formålet. Vi opplever også at vi er ønsket av arrangørene som deltakere i arrangementet, og de gir oss god service både under forberedelsene og i forbindelse med selve uka. LOs deltakelse under arrangementet mobiliserer en rekke frivillige, og svært mange var med og sto på stand og bidro med innsats for øvrig. Standen var godt besøkt, det var god stemning og flere meldte seg inn på stedet. Vi deltok også med en egen seksjon i paraden, og var i år svært synlige med mange deltakere i våre T-skjorter. Også enda flere forbund/forbundsområder enn tidligere stilte opp med fane. Planleggingen av LOs deltakelse i 2009 startet allerede høsten 2008.

SNS

Flere av forbundene har hatt egne verveprosjekter i løpet av året, og distriktskontoret har bidratt når det har vært ønsket, blant annet på Fagskolen til LO i Oslo. Arrangementer som «Skeive dager» brukes også aktivt i SNS-arbeidet. Det samme gjør den månedlige Gardermodagen vi har.

MEDLEMSDEBATTEN

Startskuddet for medlemsdebatten gikk på høstens fylkeskonferanse. Det har etter dette vært ett møte med forbundsområdene, hvor planer for å mobilisere medlemmene til deltakelse ble drøftet. Distriktskontoret har vært på møter med forbundsvise styringsgrupper, styremøter, medlemsmøter og representantskapsmøter og orientert om debatten.

ØVRIGE SAKER

Kontoret har fortløpende behandlet saker innkommet fra LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og forbundsområder, samt myndigheter

og institusjoner i regionen, og stiller gjerne opp og innleder om ulike tema for de som ber om det. Svært mange henvendelser gjelder innledninger på introduksjonskurs for flyktninger og asylsøkere.

Distriktskontoret har samarbeid med LO i hovedstadsregionene i Norden, og deltar årlig på nordisk hovedstadskonferanse. I år var det igjen vår tur til å arrangere konferansen, og vi var 18 personer på Sørmarka i tre dager, bredt sammensatt av representanter fra de nordiske hovedstadsregionene. Ett viktig tema var erfarings- og idéutveksling, og Geir Mosti innledet om SNS. Vi hadde også et svært vellykket besøk på Fetsund lenser.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen for Oslo og Akershus består av Astrid Tjellaug, Fagforbundet; Eirik Næss, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kjetil Neskvern, Handel og Kontor; Bjørn Lien, Fellesforbundet og LOs distriktssekretær Kari Hauge. Komiteen fungerer meget godt, og har jevnlig møter hvor ulike saker rundt bankproduktet og forsikringsspørsmål drøftes. Saker fra medlemmene behandles jevnlig, og om nødvendig sendes saker videre til Fellesutvalget.

Det ble arrangert fem LOfavør-kurs i løpet av året, det ene av disse var et rent ungdomskurs. Organisasjonskonsulentene i SpareBank 1 er ansvarlige for innholdet i kursene, og en representant for distriktskontoret åpner kurset. Det er vanligvis svært god søkning til kursene.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG FOR OSLO OG AKERSHUS

Utvalget har i løpet av året hatt 10 møter. En viktig sak for utvalget har vært å videreutvikle nettverk for kvinner med minoritetsbakgrunn. Det har blitt gjennomført sju nettverksmøter dette året, hvor temaene har vært orientering om kursopplegget «Innvandrerkvinner kan», besøk hos IMDI med informasjon om 8. mars, om diskriminering i arbeidslivet v/LDO, orientering om TV-aksjonen, norsk asylopolitikk og i tillegg sommer- og juleavslutning. Nettverket fungerer godt, men å beholde deltakerne og å rekruttere nye krever hele tiden aktivt fokus for å få det til å fungere.

Utvalget gjennomførte i desember en planleggingskonferanse, med sikte på å velge ut fokusområder for neste år og evaluere årets aktivitet. I tillegg til dette har utvalget prioritert arbeidet med planlegging og gjennomføring av «Skeive dager». Se eget punkt om dette.

UNGDOMSARBEIDET I OSLO OG AKERSHUS

Fellesaktiviteter LOs ungdomsutvalg i Oslo og Akershus 2008:

Det ble i 2008 gjennomført i alt sju møter og behandlet 30 saker. Fordi de fleste forbund har slått sammen Oslo og Akershus, holder LOs ungdomsutvalg i Oslo og Akershus møtene sammen. Til utvalgene i Oslo og Akershus ble det valgt nitten faste medlemmer og sju varamedlemmer. Forbundsrepresentantene er god fordelt mellom sju forbund.

Jobb- og utdanningsmessen

Jobb- og utdanningsmessen på Norges varemesse 7.–9. februar var et spleiselag med LOfavør, NAF, Fagforbundet Akershus og FF Oslo og Akershus. 30 tillitsvalgte jobbet på messen i løpet av de tre dagene den varte. Alle fikk egen skolering for å stå på messen. Det var veldig mange innom standen, det ble delt ut ca. 8000 jobbhåndbøker og vi fikk også noen innmeldinger. Det ble arrangert kurs på 1 time i rettigheter og plikter på arbeidsplassen. Tilbakemeldingene fra forbund og deltakere var positive. Publikum kom også med mange gode tilbakemeldinger, og i tillegg mottok vi en del tips om steder vi burde besøke med sommerpatruljen.

1. mai-arrangementet på SUB Scene

Dette arrangementet ble holdt for åttende gang, og kan karakteriseres som nok en suksess. Arrangementet var et samarbeid mellom Norsk Folkehjelp, LO i Oslo, LO i Norge, forbundene i Oslo og LOs distriktskontor. Konserten ble gjennomført på SUB Scene med fulle lokaler. Konserten er en unik mulighet til å vise fram en litt annen, og mer spennende side ved LO. Årets arrangement ble flyttet til dette konsertlokalet for å gi mulighet for alle alderstrinn til å delta på konserten, i motsetning til tidligere år på John Dee, da det ble krevd legitimasjon på grunn av alkoholsalg. Det må allikevel nevnes at planleggingen og finansieringen av arrangementet krever veldig mye tid, og usikkerhet rundt de økonomiske rammene gjør gjennomføringen problematisk. Derfor ønsker vi å gjenta fra fjorårets beretning, at det må være en forutsetning at det blir en viss sikkerhet rundt finansieringen, dersom arrangementet skal bli videreført i årene som kommer.

Bosnia og Herzegovina

LOs ungdomssekretær i Akershus og ledere av LOs ungdomsutvalg LO Nedre gjennomførte planleggingsmøter med ungdomstillitsvalgte

fra LO i Bosnia og Herzegovina. Søknad om tre samlinger for ungdom i Bosnia og Herzegovina ble laget og godkjent av UD desember 2007.

LOs sommerpatrulje i Oslo og Akershus

Sommerpatruljen ble gjennomført i uke 26 og 27, med 60 deltakere fra sju forskjellige forbund. I uke 26 var det en informasjonsuke, hvor det ble delt ut nesten 8000 jobbhåndbøker til ungdom i parker, på badestrender og kjøpesentra. I uke 27 var det ordinær sommerpatrulje. Vi hadde en informasjonsstand på Egertorget og sju kjøpesentre i Akershus begge ukene. Det ble foretatt 151 besøk i Oslo og 342 i Akershus, og det ble avdekket 140 brudd på arbeidsmiljøloven. De fleste av disse ble rettet opp etter kontakt med LOs sommerpatrulje, men 40 bedrifter ble meldt til Arbeidstilsynet. Enten var dette på grunn av sakens art, eller at bedriftene ikke rettet opp det aktuelle bruddet etter oppfordring fra sommerpatruljen og ungdomssekretæren. Samarbeidet med Arbeidstilsynet fungerte svært bra, med møter og god dialog i forarbeidet, samt oppfølging av bedrifter i ettertid.

Skoleinformasjon / -besøk

Det er gjennomført 40 skolebesøk. Det har vært besøk i både ungdomsskole og videregående skole, og besøkene har blitt gjennomført i forholdsvis store grupper på 30, 60 og 90 elever. I alt har vi snakket med nærmere 1500 elever.

Samarbeid med NAV intro

Ungdomssekretærene i Oslo og Akershus har videreført samarbeidet med NAV om heldagsskolering av alle klasser på NAV intro-kursene om rettigheter og plikter. Det ble gjennomført i alt 40 heldagskurs.

Forsøksprosjekt om partene i arbeidslivet på Lørenskog vgs.

LOs distriktskontor, NHO, NAV, UE og Fylkesskattekontoret har gjennomført en arbeidslivsdag der alle organisasjoner presenterte seg, slik at elevene skulle kunne lage en brosjyre om arbeidslivet. Prosessen med elevene varte fram til påsken 2008.

LO studentservice ved Høgskolen i Akershus

LOs distriktskontor har i samarbeid med StL, LO Nedre Romerike og LOs forbund opprettet et ukentlig møtested to tirsdager i måneden for LO-medlemmer ved Høgskolen i Akershus. Det ble gjennomført ett jobbsøkerkurs og ett rettighetskurs for studenter.

1. mai-arrangement i Lillestrøm

For femte år på rad ble det arrangert eget ungdomsopplegg i Lillestrøm. Arrangementet var et samarbeid mellom LO Nedre Romerike, AUF, Mental Helse, SU og RU.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Distriktskontoret har et godt samarbeid med Akershus Ap, både partikontoret, stortingsgruppen og fylkestingsgruppen. Samarbeidet med stortingsgruppen og fylkestingsgruppen dreier seg spesielt om sysselsettingsrelaterte saker, næringspolitikk samt skole-/utdanningspolitikk, herunder fagopplæring.

Distriktssekretæren tiltrer styret i Akershus Ap, og deltar på representantskaps-, års- og ledermøter. Hun har i tillegg møterett i fylkestingsgruppen og har faste møter med stortingsgruppen.

Distriktskontoret har i samarbeid med partikontoret arrangert flere fagligpolitiske møter, herunder frokostmøter. Det samarbeides også tett om bedriftsbesøk gjennom hele året, og det er gjennomført en rekke bedriftsbesøk i perioden i samarbeid med stortings- og fylkestingspolitikerne.

Distriktssekretær og ungdomssekretærene stiller opp som talere på partiarrangement 1. mai.

Vi har også flere ganger benyttet anledningen til å ha møte med statsråder/statssekretærer om saker vi ønsker å informere om.

ANDRE SAKER

Distriktskontoret har i perioden særlig engasjert seg i saker knyttet til næringsutvikling, prosessen rundt VRI-søknad, sysselsetting og samferdsel i regionen, samt i saker knyttet til fylkeskommunal, utdanningspolitisk virksomhet, spesielt med vekt på fagopplæring. Det har i samarbeid med NHO vært avholdt møte med opplæringskontorene i Oslo og Akershus.

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV (IA)

Distriktssekretæren er medlem av IA-rådet for Oslo og Akershus (tidligere Styringsgruppen for IA i Oslo og Akershus).

IA-rådet omfatter nå de fleste organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, i tillegg til ulike deler av NAV og Arbeidstilsynet. Distriktskontoret har etablert nettverksmøter for IA-bedrifter i samarbeid med NHO, nettverket har møte ca. to ganger i halvåret. Distriktssekretæren har i tillegg deltatt på bedriftsvise møter om IA, her-

under frokost- og lunsjmøter, og dessuten innledet på IA-konferanser for tillitsvalgte, i regi av Arbeidslivssenteret.

LO og NHO har i samarbeid med Arbeidslivssentrene innstiftet «månedens IA-pris» som deles ut om vi finner verdige kandidater.

IA-rådet sto også som arrangør av den årlige HMS-konferansen som samlet ca. 500 deltakere i Folkets Hus.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har i perioden vært representert i en rekke styrever, råd og utvalg:

- Distriktsrådene for Arbeidstilsynets 1. og 2. distrikt
- Yrkesopplæringsnemnda i Akershus
- Næringslivsrådet Oslo & Akershus
- Styringsgruppe RIP Oslo og Akershus
- RIP, LuHo (leverandørutvikling i hovedstadsregionen)
- Innovasjon Norge, styret Oslo, Akershus og Østfold
- Ungforsk styringsgruppe
- VRI
- Østlandssamarbeidet - karriereveiledning
- IA-rådet Oslo og Akershus
- Ungt Entreprenørskap, Oslo, styret
- Ungt Entreprenørskap, Akershus, styret
- Jury Ungdomsbedriftsmessene, Oslo og Akershus
- Oslo Voksenopplæring Driftsstyret
- Attraktiv arbeidsplass (NAV arbeid) styringsgruppe
- Mangfoldsløft - styringsgruppe
- Distriktsrådet for HV 04
- Styringsgruppa for TV-aksjonen i Oslo
- Samarbeidsforum mot svart økonomi, Oslo og Akershus
- Akershus Ap partistyret/rep.skapet/ledermøter
- Delegat Ap's landsmøte
- Framfylkingen i Akershus, styret
- AOF Oslo
- LO AMU

HEDMARK

Distriktssekretær: *Olav Lund*

Ungdomssekretær: *Svein Olav Lium*

Kontorsekretær: *Berit Grindvoll*

Kontorlærling: *Jan Inge Ytrøy* (til 4. september)

ORGANISASJONSOVERSIKT

Pr. 1.1.2008

1 LO-senter i Trysil

11 lokalorganisasjoner

176 foreninger/avdelinger

15 fylkesvise foreninger

38 281 medlemmer

Pr. 31.12.2008

1 LO-senter i Trysil

11 lokalorganisasjoner

176 foreninger/avdelinger

15 fylkesvise foreninger

38 803 medlemmer

FYLKESKONFERANSER

I 2008 var det én fylkeskonferanse.

Vårkonferansen var berammet til en dagkonferanse 11. mars, men pga. liten interesse og lav påmelding ble denne avlyst.

Høstkonferansen ble avvirket 9.–10. oktober på Hamar Rica Hotell, Furnes.

Program:

Torsdag 9. oktober

- Konferansestart med kaffe og rundstykke
- Åpning av konferansen v/Stein Rud
- Praktiske opplysninger v/Olav Lund
- Behandling av forslag til Kongressen
- Behandling av forslag til Kongressen forts.
- Sparebanken Hedmark v/ Terje Aabakken

- Orientering fra LOs ungdomsutvalg
LOs familieutvalg
Repr. fra Hedmark til LOs rep.skap
LOs repr. til Hedmark fylkesting

Fredag 10. oktober

- Den aktuelle faglige situasjon v/Rita Lekang, LO sentralt
- Orientering fra: Eirin Faldet, DnA
Karin Andersen, SV
Trygve Magnus Slagsvold Vedum, Sp
- Diskusjon/spørsmål til innledningene
- Avslutning/lunsj

32 deltakere, 21 m/stemmerett.

Andre dag av fylkeskonferansen var startskuddet for LOs medlemsdebatt «Det gode arbeidsliv».

Herdeltok 65 tillitsvalgte i tillegg til deltakerne på fylkeskonferansen.

STYRET FOR LOs FYLKESKONFERANSE

Medlemmer:

Stein Rud Fellesforbundet, leder; Per Nordheim, Industri Energi; Astrid Oppegård, Fagforbundet

Varamedlemmer:

Per Johnny Voldseth, Fellesforbundet; Astrid Moren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ronny Bekken Larsen, Fagforbundet

MØTER/KURS/KONFERANSER M.V.

LO Hedmark har i 2008 deltatt i følgende virksomhet utover møter:

- Års-, styre- og informasjonsmøter – LOs lokalorganisasjoner.
- Informasjonsmøter m.v. – fagforeninger
- Kurs/konferanser
- Møter – fylkeskommunale utvalg m.v.
- Forelesninger
- Plan/møter sommerpatruljen, vinterpatruljen og lærlingpatruljen
– fagforeninger/lok.org.
- Møter – SpareBank 1
- LOfavør-kurs
- IA-avtaler

- Grenserådsmøter (prosjekt grensetjenester)
- Medlemsdebatten 2008.
- Yrkesmesser
- Skoleaksjon

REPRESENTASJON I UTVALG, STYRER M.V.

- Yrkesopplæringsnemnda
- Trygdeetatens arbeidslivssenter
- Hedmark Bedriftsutvikling.
- Plan for videregående opplæring (fylkeskommunalt)
- Styringsgruppen i forbindelse med TV-aksjonen 2008
- Styringsgruppen for videregående opplæring for voksne
- Samarbeidskomiteen LO/DnA
- Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker
- Regionalt partnerskap
- Styringsgruppen «Mot svart økonomi»
- Grensetjénsten
- Styringsgruppen «Mot mobbing i arbeidslivet»
- Styringsgruppen Arbeidsgiveravg. (fylkeskommunalt)
- Styringsgruppen «Du bestemmer – LO på din side»
- Arbeidsretten
- Vegforum
- Forum Innlandet
- LOfavør-komiteen

LOs UTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK, LIKESTILLING OG LIKEVERD

Representant:

Tore Bekken	FF
Trine Larsen	FLT
Bjørn Johansen	NNN
Roar Kvaløy	NTL
Laila Kullbunnen	NJF

Personlig vararepresentant:

Stig W. Jørgensen	FF
Mona Skotvold	FLT
Randi Hanssen	NNN
Kristin Lahr	NTL
Bjørn Østberg	NJF

UNGDOMSUTVALG

Helene Skeibrok, Fagforbundet, leder; Fred Kristian Nordstad, Fellesforbundet, nestleder; Jan Inge Ytrøy, Handel og Kontor; Ann Kristin Stråbø, Fellesforbundet; Arve Nydal, NNN; Ida Granvoll, Norsk

Tjenestemannslag; Kaja Bredvold, Norsk Tjenestemannslag; Kjetil Sandbæk, Fellesforbundet; Marius T. Jensen, Fagforbundet; Hilmi Cosar, Industri Energi; Svein Olav Lium, LOs distriktskontor, sekretær.

LOs ungdomsutvalg har i 2008 avholdt åtte møter.

Ungdomsutvalget har i tillegg arrangert eller deltatt på:

- Lærlingkonferanse for lærlinger i Hedmark
- Yrkes- og utdanningsmesse på Hamar
- Holdt stands på Høgskolen i Hedmark
- Arrangert konsert for medlemmer av LO i samarbeid med Fagforbundet Ungdom, HK Ungdom og Fellesforbundet Ungdom
- Deltatt på 1. mai-arrangementer i Hedmark
- Deltatt på bedriftsbesøk sammen med fagforeninger for å verve ungdom og fortelle om LO
- Stands på videregående skoler i Hedmark
- LOs skoleaksjon i Hedmark
- LOs Sommerpatrulje i Hedmark

I løpet av 2008 har også LOs ungdomsutvalg forsøkt å få til tilbud til studenter i Hedmark i samarbeid med forbundene, og invitert til to møter i den forbindelse.

Ungdomsutvalget hadde også i 2008 planlagt lærlingpatrulje i Trysil, som måtte avlyses pga. tariffoppgjør og faren for streik.

En slalåmtur for LO Ungdom og en lærlingkonferanse ble også avlyst på grunn av for få påmeldte.

LOs SOMMERPATRULJE

Sommerpatruljen i Hedmark i 2008 hadde hovedfokus i Nord-Østerdal, Trysil og Engerdal, men fulgte i tillegg opp tips fra hele fylket. Patruljen gikk over fem dager og besøkte i løpet av patruljen 132 virksomheter, hvor vi i 20 av bedriftene avdekket brudd på lover og avtaler.

De fleste av disse bruddene var mangel på arbeidskontrakt, som i de fleste tilfeller ble ordnet på stedet. En virksomhet ble meldt til Arbeidstilsynet.

De forbund som deltok på Sommerpatruljen i Hedmark var: Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor, NNN, NTL og Transport.

1. MAI

Distriktskontoret har i samarbeid med LOs lokalorganisasjon i Hamar og omegn medvirket til gjennomføringen av 1. mai-arrangementet i Hamar, herunder teknisk gjennomføring og tale.

SAMARBEIDSKOMITEEN LO HEDMARK / DnA HEDMARK.

Her har vi etter hvert kommet fram til en arbeidsform som gjør det fagligpolitiske arbeid enklere å gjennomføre. Komiteen har i 2008 gjennomgått mange saker som vi har løst før konflikter har oppstått.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen er et permanent samarbeidsorgan mellom fagbevegelsen i Hedmark og Sparebanken Hedmark. På grunn av flere omorganiseringer har det blitt en del utskiftninger av medlemmer fra bankens side.

I 2008 har komiteen bestått av:

Fra LO:

Olav Lund, LOs distriktskontor Hedmark; Roy Olav Olsen, NAF avd. 5, Innlandet; Karin Mathisen/Arve Granvoll, Fagforbundet; Sven Olsen, Fellesforbundet; Jan B. Ringstad, Handel og Kontor

Fra Sparebanken Hedmark

Kari Wardeberg, Tore Sletvold, Magne Olav Brustad, Terje Aabakken, Kjetil Nyborg

Vararepresentanter:

Finn Arild Simensen, AOF; Karin S. Olsen, Treindustriarbeiderforbundet

Det er holdt tre møter i komiteen i 2008 og tre forsikringskurs med til sammen 70 personer.

SAMARBEID DISTRIKTSKONTORET/FORBUNDENE:

Samarbeidet med de ulike forbundsområder har vært bra i 2008.

MEDLEMSDEBATTEN «DET GODE ARBEIDSLIV»

Startskuddet for debatten gikk i forbindelse med fylkeskonferansen 10. oktober, hvor i alt 90 tillitsvalgte var til stede. Oppfølgingsmøte med forbundene ble avholdt 25. november.

GENERELT

Ordningen med juridisk rådgivning er en suksess. Ordningen er nå utvidet til å gjelde LO-organiserte i hele fylket, samt medlemmer av Arbeiderpartiet i Hamar, Ringsaker, Stange, Løten og Elverum. Også medlemmer av Hedmark Lærerlag omfattes.

OPPLAND

Distriktssekretærer: *Åge V. Nordby / Iver E. Støen*

Ungdomssekretær: *Linda Kristin Rye*

Kontorsekretær: *Lillian Davidsen* (pensjonist 31. januar)

Kontorsekretær *Grethe Eng Hagen* (fra 1. mars)

Det er i perioden holdt sju kontormøter, der HMS er satt på dagsordenen. Det er holdt felles HMS-samling med kontorene for Oslo/Akershus, Østfold og Hedmark. Samlingen ble holdt i Halden. Kontorets verneombud har deltatt på LOs vernekonferanser og HMS-kurs.

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket er det seks lokalorganisasjoner. Aktiviteten i våre organisasjonsledd er varierende. Noen lokalorganisasjoner har for lav aktivitet. Distriktskontoret har god kontakt med lokalorganisasjonene. Det er 78 fagforeninger/ fylkesforeninger med et samlet medlemstall på 35 189.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Størk Hansen, Helge Galtrud og Line Kolloen. Line Kolloen fratrådte sitt verv i perioden. Ny representant ble Benedikte Bakken Sollien. Det er holdt to møter.

LOs FYLKESKONFERANSE

Fylkeskonferansen har 27 representanter. Tillegg inviteres forbundene.

Vårens konferanse ble holdt på Honne 3. mars. Temaer var:

- Kvalitet på lærlingordningen og videregående opplæring
- Samarbeid mellom skole, opplæringskontor og arbeidsliv
- Fagbevegelsens rolle vedrørende rekruttering av lærlinger

Høstens konferanse ble holdt på Sanderstølen Høyfjellshotell, 16.-17. oktober. Hovedsaker var:

- Medlemsdebatt. Innledning v/Bente N. Halvorsen, LOs ledelse
- Behandling av kongressforslag
- NAV-reformen
- Valg av representant til styret for fylkeskonferansen
- Valg av representanter til ungdomsutvalget

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

Kontoret bistår med informasjon, forelesningsoppgaver, rådgivning og fagligpolitisk bistand overfor forbund, lokale ledd og andre organisasjoner/institusjoner. Kontoret deltar i den vanlige virksomhet overfor offentlige myndigheter. Kontoret har god kontakt / godt samarbeid med de fleste av forbundsområdene og andre samarbeidspartnere.

OPPLÆRING, SYSSELSETTING OG NÆRINGSPOLITIKK

Distriktskontoret er involvert i fylkeskommunens satsning på regionale utviklingsplaner. Kontoret deltar i arbeidet gjennom Yrkesopplæringsnemda, Innovasjon Norge og VRI (Virkemidler for regional FoU og innovasjon). Gjennom deltakelse i Vegforum Innlandet, har distriktskontoret deltatt i regionale møter og kontaktmøter på Stortinget vedrørende arbeidet med Nasjonal transportplan. Distriktskontoret har vært involvert i prosessen for å hindre at Nortura på Otta ble nedlagt. Finanskrisen gjorde også utslag for næringslivet innen vårt fylke, spesielt innenfor bygg- og lettmetallindustrien. NAVs tall, datert 18. desember, viser at 1787 personer er registrert som helt arbeidsledige. Dette utgjør 1,9 prosent av arbeidsstyrken. Økningen i antall ledige er størst i Gjøvik-regionen. Distriktskontoret har avholdt møte, og holder løpende kontakt med med NAV og forbundene vedrørende permitteringer og oppsigelser. Distriktskontoret var til stede da statsminister og næringsminister besøkte bildelindustrien på Raufoss, som er særlig hardt rammet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret er representert i LO Stats distriktsstyremøte, Innovasjon Norge, Komiteen mot svartøkonomi, Y-nemda, VRI Innlandet, NAV brukerforum, Vegforum Innlandet, IA-forum Innlandet, FOU-jury, styret for Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker (vara), årets TV-aksjon, samt i en rekke egne utvalg og komiteer i LO.

SAMARBEID MED FORBUNDENE OG ANDRE ORGANISASJONER I LO

Det er holdt to samlinger for forbundenes distriktssekretærer og fylkesledere. Samlingene har drøftet:

- Distriktskontorets og forbundenes virksomhet
- Juridisk rådgivningstjeneste
- Arbeidsmarkedsanalysen i fylket
- Søkerinntak i videregående skole
- Tverrfaglige aktiviteter
- Ufrivillig deltid
- LO i GLTEs prosjekt
- Permitteringer/opsigelser i forbindelse med finansuroen i markedet

Distriktssekretæren har deltatt i Fagforbundets representantskapsmøte, årsmøte i HK Indre østland, NNNs regionskonferanse for Hedmark/Oppland, PostKom Opplands 100-årsjubileum og LO på Hadelands 50-årsjubileum.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Distriktskontoret er representert i OAPs kvinnenettverk, OAPs styre, representantskap og årsmøte. LO deltar også i andre komiteer og utvalg, nedsatt av OAP. Samarbeidskomiteen er sammensatt av Ap's arbeidsutvalg, fylkesordfører og en fra stortingsgruppa. Fra LO deltar seks distriktssekretærer fra forbundene. Ap's fylkessekretær og LOs distriktssekretær tiltrer komiteen. Komiteen har avholdt tre møter. Det er avholdt ett fagligpolitisk kontaktmøte, og gjennomført fagligpolitiske møter i to regioner. Det er god kontakt mellom distriktskontoret og partikontoret.

KULTUR

Det arbeides med å sette opp teaterstykke om Randsfjord-konflikten. Randsfjord-konflikten pågikk i årene 1929–36 og regnes som en av de lengste og bitreste streikekamper i Norge. Det er nedsatt en gruppe med representasjon fra kommunene rundt Randsfjorden, Randsfjord-museet, Kistefos-museet, Oppland Scene og LO. Det er bevilget kulturmidler fra LO.

MEDLEMSDEBATT

15 forbund har oppnevnt kontaktpersoner for deltakelse i den fylkesvise arbeidsgruppen. Det er gjennomført bedriftsbesøk. Kontoret har informert om medlemsdebatten på forbundskurs og møter. Kontoret er representert i styringsgruppen for LO i GLTEs fagligpolitiske prosjekt. Distriktskontoret har i perioden arrangert konferanse om ufri-villig deltidsarbeid.

UTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING

Utvalget består av:

Ole Runar Helbostad, FF, leder; Jan Arild Lyseng, NTL; Tone Nybakk, NAF; Anita Bergum, HK; Karianne Aaboen, Fagforbundet. Utvalget har i perioden kartlagt kommunens tilbud til kvinner som har vært utsatt for voldtekt eller vold i nære relasjoner. Det er holdt tre utvalgs-møter, ett møte med OAPs kvinnenettverk og ett møte med Amnesty.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har fram til 17. oktober bestått av:

Lisbeth Fremstad, Fagforbundet, leder; Nina Smedsrud, HK; Espen Narum, HK; Ante Nylund, NAF; Bjørn Ivar Ødegård, FF; Beate K. Hansen Solbakken, FF; Vidar Moen, NTF; Karina Syverinsen, FO; Espen Granli, NNN; Karianne S. Karlsrud, Fagforbundet.

Utvalget fikk ny sammensetning etter høstens fylkeskonferanse, bestående av:

Ante Nylund, NAF, leder; Gunn Aina Sønsteby, FF; Ronny Paulsen, EL & IT; Tor Arild Hidemstrædet, NTF; Ole Jonny Bråten, NNN; Ole Christian Foss, HK; Karin Maanum, HK; Lisbeth Fremstad, Fagforbundet; Eva Mari Flaten, Fagforbundet.

Utvalget har holdt ni møter, planleggingssamling og studentdag på Høgskolen i Lillehammer. Det er godt samarbeid med AUF og Norsk Folkehjelp om en rekke aktiviteter. I årets sommerpatrulje deltok fem forbund. Patruljen ble gjennomført i Nord- og Midt-Gudbrandsdalen og Valdres, med god mediedekning. Det ble besøkt 213 bedrifter. 4 bedrifter ble oversendt til Arbeidstilsynet og 1 bedrift til Skatt Øst. Patruljen vervet 21 nye medlemmer. Styringsgruppen holdt tre møter.

Årets vinterpatrulje ble gjennomført i Valdres. Styringsgruppa holdt tre møter. Patruljen besto av fem forbund og LO i Valdres. Det

ble besøkt 53 bedrifter og vervet 8 nye medlemmer. Det er gitt orientering til ca. 1480 skoleelever. Læringspatrulje besøkte regionene Nord- og Midt-Gudbrandsdalen og Valdres. Fire forbund deltok. Det ble vervet 24 nye medlemmer. Ungdomssekretæren har godt samarbeid med fagenheten opplæring i fylkeskommunen. Utvalget var også representert på LOs ungdomskonferanse, og LOs studentpolitiske konferanse.

LOFAVØR-KOMITEEN

Fagbevegelsens representanter i komiteen består av: Anne Margrete Fikstvedt, Fagforbundet; Reidar Belgum, NTF; Ingrid E. Woldengen, HK; Svend-Arne Hagen, EL & IT. LOs distriktssekretær er komitéleder. Det er i året holdt tre møter. Det er holdt tre LOfavør-kurs sammen med Hedmark. I alt 63 tillitsvalgte fra Oppland har deltatt.

TARIFFOPPGJØR

Distriktskontoret hadde god kontakt med berørte forbund under forhandlingene. Kontoret utarbeidet beredskapsplan. Det ble holdt felles møter med forbundene.

Forbundene ble invitert til å delta i telefonmøter. Det ble holdt felles informasjonskonferanse på Lillehammer om oppgjøret, sammen med Hedmark. 150 tillitsvalgte deltok. Tor-Arne Solbakken og Rita Lekang fra LO og Anders Skattkjær fra Fellesforbundet innledet på konferansen.

NAV

Kontoret deltar i NAV Oppland brukerforum. Det er god kontakt med NAVs ledelse. Det arbeides med at LOs lokalorganisasjoner skal være representert i NAVs lokale brukerutvalg. Innlandets IA-forum har i perioden holdt tre arbeidslivskonferanser. Forumets representanter har vært på studietur til Island.

ØVRIGE SAKER

I tillegg til det som er nevnt, har LO-kontoret deltatt på følgende konferanser/samlinger:

- Konferanse om helsereformen
- Seminar om etnisk likestilling
- Reiselivskonferanse
- LOfavør
- Samferdselspolitisk konferanse

- Mjøskonferansen
- Konferanse om regional utvikling
- Landskonferanse LO Stat
- LOs utdanningskonferanse
- Konferanse om kompetansekartlegging
- LOs organisasjonskonferanse
- LOs forskningskonferanse
- Felleskonferanse LO/NHO
- Næringslivsseminar i regi av Østlandsforskning
- NHOs innlandskonferanse
- Ungdomssekretærsamlinger
- Distriktssekretærsamlinger
- LOs representantskapsmøter
- Konferanse om inkluderende arbeidsliv
- Konferanse om svart økonomi

BUSKERUD

Distriktssekretær: *Kim-Louis Belaska*
 Faglig ungdomssekretær: *Lena Reitan* (permisjon),
Irene Fundingsland (vikar fra 1. mai)
 Kontorsekretær: *Astrid Gjertsen*,
Unni Bjørndalen (permisjon fram til desember)

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2008 var antall fagforeninger/avdelinger 82, og disse utgjorde til sammen 37 141 medlemmer. 17 forbund har medlemmer i Buskerud. Den totale kvinnelige andel av medlemmene er 52,11 prosent, selv om dette naturlig nok varierer mye mellom forbundene. Tallet på lokale LO-organisasjoner er seks. Buskerud har to LO-sentre.

STRATEGIER FOR 2008

Distriktskontoret har opprettholdt sitt mål med å opparbeide bedre samarbeid med alle aktører vi bør ha relasjoner til. Vi har fortsatt god dialog med LO-ene i fylket, men har brukt mer tid på forbundene enn tidligere. Dette er noe vi har bare har lykket delvis med, og vil i 2009 fortsatt bli satt høyt på dagsordenen. Vi mener at dersom vi skal kunne profilere LOs faglige og politiske mål på en skikkelig måte, er

samarbeidet med forbund og LO-ene helt avgjørende. Lederforumet for LO-ene som ble opprettet, har bare møttes to ganger i året som gikk, blant annet på grunn av store utskiftninger i lokalapparatet og stort press på ledernes egen arbeidsplass. De ønsker å kunne gjennomføre noen av ledermøtene som telefonmøter, og dette vil bli forsøkt i 2009.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Medlemmer:

Margaret Wilthil, Fagforbundet, leder; Tonje Schmidt Bergmann, Handel og Kontor; Jan Erik Hagen, Fellesforbundet/LO Kongsberg og Numedal (fritatt fra november 2008); John Erik Molin, Fellesforbundet, nyvalgt november 2008. Til sammen ble det avholdt tre møter.

FYLKESKONFERANSER

Den første fylkeskonferansen ble avholdt i Drammen, og hadde utdanning som hovedtema. Det deltok innledere fra opplæringskontor, Skolenes landsforbund, Elevombudet og leder for hovedutvalget for utdanning i BFK, leder for fagopplæringsseksjonen og Arbeidsinstituttet. Tilbakemeldingene var gode, og et felles uttrykk fra konferansen var at utdanning må stå høyt på LOs dagsorden. I tillegg til hovedtemaet ble det selvfølgelig orientert om tariffoppgjøret, og vi la fram foreløpig informasjon om Kongressen 2009.

Den andre konferansen ble avholdt på Sundvolden Hotell, og det var medlemsdebatten og kongressforslagene som hadde størst fokus på denne konferansen. Roar Flåthen innledet på en glitrende måte om debatten og forventingene til denne. Det var over 70 deltakere som dekket bredt fra de forskjellige forbundsområdene i Buskerud. Vi kunne ønsket enda større engasjement fra en så stor forsamling, men det virket som om folk var godt fornøyde, og fikk svar på det de spurte om. Den første dagen var viet til ungdomsarbeid, og Irene Fundingsland og Tor Øystein Henningsen la fram noen utfordringer på en flott måte. LO-enes forslag til Kongressen ble stort sett vedtatt i samsvar med styret for fylkeskonferansens innstillinger. Det sosiale aspektet ved konferansen var godt ivaretatt hele veien, og deltakerne var imponert av visesangeren Yngve Kristiansen, som fortalte historier og sang for oss under middagen

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Samarbeidet med de politiske miljøene i fylket er bra, og spesielt partiene Ap og Sp ser nytten av å ha tette relasjoner til fagbevegelsen. Mot slutten av året fikk vi på plass samarbeidskomiteen mellom DnA og LO, og det har vært avholdt ett møte i perioden. Vi har også et tett samarbeid med Buskerud fylkeskommune, og deltar i en rekke forskjellige prosjekter og styrer.

LOFAVØR-KOMITÉ

I oktober fikk vi på plass et møte med bankene og nedsatte en foreløpig LOfavør-komité, og vi fikk drøftet mulige samarbeidsformer og enkelte strategier for hvordan vi best kan nå fram til LOs medlemmer og bankenes kunder. Møtet ble oppfattet positivt fra begge parter, og vi har stor tro på arbeid og fellesskap framover. Det er lokale LOfavør-komiteer der SpareBank 1 har filialer.

IA-ARBEIDET/NAV

Distriktssekretæren er nestleder i koordineringsgruppa for Inkluderende arbeidsliv (IA) i Buskerud og har tett kontakt med NAV arbeidslivssenter. Styringsgruppa bestående av leder for NAV arbeidslivssenter, NHO og LO og møtes en gang i måneden. Styringsgruppa og resten av utvalget har fortsatt kåringen av IA-bedrifter, og i perioden har Politiet i Drammen mottatt prisen. I perioden har det vært avholdt en rekke konferanser og møter som er initiert av utvalget.

Vi deltar i brukerutvalget for NAV Buskerud, og treffer i tillegg representanter fra NAV gjennom diverse andre fora. Vi oppfatter samarbeidet som godt, men NAV Buskerud sliter som andre NAV-kontorer med omstillingsprosessen de er midt inne i.

ANDRE PROSJEKTER

Vi har i løpet av 2008 hatt mye kontakt i flere viktige prosjekter for Buskeruds del.

I forhold til infrastruktur mener jeg det er viktig å trekke fram at vi har vært involvert i store prosjekter som «Buskerudbyen», havna i Drammen som intermodalt knutepunkt og intensiv jobbing med E134 gjennom Kongsberg. I sistnevnte prosjekt har vi trukket med LO sentralt som en viktig og avgjørende faktor for å få på plass møter med de rette sentrale instansene. På Ringerike har selvfølgelig situasjonen ved Norske Skog, Follum, preget både medier og vårt arbeid. Medlemsdebatten som Roar Flåthen startet på fylkeskonferansen på Ringerike

ble etterfulgt av et bedriftsbesøk på Norske Skog. Vi ble orientert om framtidsutsikter og den nye 2. generasjons biodieselfabrikken. Dette førte til et nytt møte som gikk dypere inn i informasjon og utfordringer, og det deltok flere representanter både fra LO sentralt og Norske Skog, Follum.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har møtt i følgende styrer, råd og utvalg:

- Buskerud Arbeiderparti
 - Frokostforum
 - Brukerrådet i NAV Buskerud
 - Rådet for Drammensregionen
 - Nasjonalt senter for flerkulturell verdiskapning
- og andre mer ad hoc-organiserte prosjekter. Samarbeidet med Buskerud fylkeskommune har vært bra, og vi er representert alle steder det er naturlig å ha oss med.

Av disse kan nevnes:

- Buskerud utviklingsforum
- Prosjektgruppe for skogbruket i Buskerud
- Diverse høringer
- Fagopplæring
- Fagskolestyret
- Diverse næringspolitiske fora

UNGDOMSARBEID

Ungdomsutvalget LO i Buskerud har hatt en jevn og høy aktivitet gjennom hele 2008. Utvalget har bestått av ti personer inkludert vararepresentanter. Det har vært relativt god spredning i hvilke forbund som har vært representert. I løpet av året ble det avholdt ti ungdomsutvalgsmøter og en planleggingskonferanse på Sørmarka.

Det langsiktige målet er å få fylkesutvalget til å bli det administrerende organet for ungdomsutvalgene i lokalorganisasjonene og forbundene.

Skoleinformasjon / besøk

I 2008 ble det gjennomført mange skolebesøk hvor fokuset var å informere om arbeiderbevegelsens historie og ideologi og rettigheter og plikter i arbeidslivet. I tillegg til skolebesøk på videregående skoler har vi hatt stands på høyskoler. Ungdomsutvalget deltok også på

yrkesmessen og hadde stand sammen med Fagforbundet, Fellesforbundet og LO Stat.

Det var mye aktivitet knyttet til tariffoppgjøret i hele Buskerud, og ungdomsutvalget deltok på flere informasjonsmøter. Ungdomsutvalget laget uttalelser i forhold til ungdom og tariffoppgjøret som ble sendt til lokal presse og Fri Fagbevegelse.

Ungdomsutvalget har deltatt på fylkeskonferanser, diverse forbundsvis kurs og LOs ungdomskonferanse.

1. mai

Årets 1. mai-markering var en stor suksess og ungdomsutvalget deltok aktivt i planlegging og gjennomføring rundt om i fylket. Flere holdt appeller.

Sommerpatrulje og Vinterpatrulje

Sommerpatruljen ble gjennomført i uke 26. I forkant av patruljen ble det gjennomført et todagers skoleringskurs for patruljemannskapet hvor de fikk grundig innføring i arbeidsmiljøloven, ferieloven og gjennomføring av bedriftsbesøk. Dette var avgjørende for hvordan patruljen ble gjennomført. Ettersom årets vinterpatrulje måtte avlyses pga. få påmeldte, valgte vi å utvide sommerpatruljen med én dag for å få dekket hele fylket. Dessverre hadde vi ikke nok deltakere på sommerpatruljen og måtte avlyse det også. Vi konsentrerte oss da om nedre del av Buskerud. Sommerpatruljen besøkte 265 bedrifter og fikk veldig god mediedekning. Grundig forarbeid effektiviserte dagene og bidro til at også årets sommerpatrulje ble en stor suksess.

VESTFOLD

Distriktssekretær: *Per-Kristian Finstad*

Ungdomssekretær: *Masud Gharakhani* (fra 5. mai)

Kontorsekretærer: *Vigdis Bakke* og *Lilli Knutsen*

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 2008 i alt seks lokalorganisasjoner og 59 fagforeninger med til sammen 32 146 medlemmer. Distriktskontoret har god dialog og samarbeidsprofil med de seks ulike lokalorganisasjonene.

STYRET FOR LOs FYLKESKONFERANSE

Styret av LOs fylkeskonferanse har bestått av:

Thor Åge Christiansen, NNN, leder; Alv Ratikainen, FF og Janne Andresen, Fagforbundet.

Varamedlemmer: Lene-Britt Johannesen, Kristoffer Henriksen og Kari Asmyhr.

Leder, Thor Åge Christiansen, har gått ut av styret og Alv Ratikainen konstitueres som ny leder og 1. vara Lene-Britt Johannesen tiltrer styret. Begge fram til Fylkeskonferansen høsten 2009, hvor det skal velges nytt styre. Styret for LOs fylkeskonferanse har i løpet av året hatt fire møter og det er i alt behandlet sju saker. Aktiviteten har til tider vært stor, og medlemmene av utvalget/styret deltar i en rekke tiltak, møter og aktiviteter som representanter for LO i fylket.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser i Vestfold.

Vårkonferansen ble avholdt 3. og 4. april på Rica Havn Hotel, Tjøme, og temaene var:

- Tariffoppgjøret 2008, privat sektor v/Sten Bjørnø, Fellesforbundet og offentlig sektor v/Merete Dahl, Fagforbundet Vestfold
- NTP og utvikling av Vestfoldbanen v/storingsrepresentant Steinar Gullvåg
- Lokalaktivitet mot LO-kongressen og valgkamp v/Thor Åge Christiansen, leder av styret for LOs fylkeskonferanse

Konferansen hadde 43 deltakere.

Høstkonferansen ble avholdt på Hotel Wassilioff i Stavern 9.–10. oktober, og temaene var:

- Forslag til LO-kongressen 2009
- Kontingent og organisering av LOs lokalorganisasjoner v/Per-Kristian Finstad, distriktssekretær
- Flerkulturell rekruttering v/Masud Gharahkhani, ungdomssekretær
- Faglig og politisk utfordring – LOs medlemsdebatt v/Trine Lise Sundnes, LO-sekretær

I forbindelse med medlemsdebatten hadde vi i tillegg 20 tillitsvalgte

fra forbundene – hhv. fra NFF, HK, Fagforbundet, NAF, NTL, FF og Postkom. Konferansen hadde 51 deltakere.

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

LOs distriktssekretær og LOs ungdomssekretær har deltatt på møter i lokalorganisasjonene og i fagforeningene. De har i tillegg deltatt på en rekke faglige og politiske møter, kurs og konferanser. Aktiviteten har vært høy. Distriktskontoret har en god samarbeidsprofil med ulike forbunds- og foreningsnivå og har vært behjelpelig i ulike organisasjonsmessige saker. Distriktssekretæren har deltatt i og vært representert på følgende møter, kurs og konferanser: Styret i Vestfold Arbeiderparti, en rekke møter om IA-arbeidet i samarbeid med NHO og arbeidslivs-senteret i fylket. Verdiskaping Vestfold, flere møter på Høgskolen i Vestfold – lover og avtaleverk, en rekke møter i regi av Arbeiderparti-ets fylkestingsgruppe, Styringsgruppa HF i samarbeid med NHO Vestfold, en rekke samarbeidsmøter i NHO Vestfold, møter i koordineringsgruppen LO/NHO i Vestfold, NHOs næringskonferanse til Kiel, flere møter i eget utvalg mot Sosial dumping og Svart arbeid, flere møter vedrørende prosjektsøknad – Sosial dumping. Møter i fylkeskommunens planlegging av Partnerskapskonferanse i 2009, en rekke møter i lokalorganisasjonene. Flere møter i Samarbeidskomiteen. Årsmøter i lokalorganisasjonene. Flere møter i Familie- og likestillingsutvalget, flere møter i regi av FOUI-enhet og styringsgruppen for VRI-programmet ved Høgskolen, flere møter i fylkeskommunen vedrørende Kompetanseløftet. Flere møter i Y-nemnda, flere møter i arbeidsgruppen for Begeistringskonferansen, deltatt på Begeistringskonferansen på Brunstad BCC, flere møter i koordineringsgruppa IA i Vestfold. Flere møter og planlegging av Sommerpatruljen, FPU-konferanse. Deltatt på distriktssekretærkonferanser i regi av LO sentralt. Flere møter i regi av styret for LOs fylkeskonferanse, en rekke møter i Hovedutvalg for plan, areal og miljø, Hovedutvalg for Samferdsel i regi av fylkeskommunen, fylkeskommunens dagskonferanse seniorpolitikk, fylkeskommunens samarbeidsforum Svenner fyr, Sommerpatruljen, Nasjonal opplæringskonferanse i Arendal, gjennomført samarbeidskonferanser og LOfavørkurs. Kurs om «kvinner og pensjon», flere arbeidsplassbesøk i fylket, konferanse om jernbaneutvikling (NTP). Deltatt på yrkesmesse-møter og flere frokostmøter i regi av Samarbeidskomiteen. Deltatt på merke-utdeling i Fellesforbundet avd. 692 Bygg- og steinarbeiderforeningen, referansegruppe for offentlige tjenester, referansegruppe for videregående opplæring i Vestfold. Deltatt på LOs organisasjonskonferanse på

Sørmarka. Fagkonferanse LOfavør, årsmøte i AOF Telemark-Vestfold, styret og studieforum i regi av AOF Telemark-Vestfold, medlem av studieutvalget, medlem i aksjonsgruppa for framdrift av E18 i Vestfold, og en rekke møter med ulike tillitsvalgte i hele fylket. Deltatt på Havna-konferansen i regi av Fagforbundet i Vestfold, årsmøte i Fagforbundet Tønsberg. Flere møter i regi av NAV Vestfold, flere møter i Verdiskaping Vestfold, deltatt og lagt opp til to forsikringskurs, deltatt på LOs representantskapsmøte i Oslo, tre møter i forsikringskomiteen, tre møter om LOs medlemsdebatt. Tre møter i Næringslivets brukerforum, koordineringsgruppen i fylkeskommunens START-program. Deltatt på fylkeskonferansen LO i Buskerud og felles DK-samling med Buskerud om HMS og innført mandagsmøter på kontoret.

REPRESENTANTER I STYRER, RÅD OG UTVALG

Kontoret er representert i en rekke utvalg på fylkesplan, både i regi av fylkeskommunen og fylkesmannen, blant annet kan nevnes:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Partnerskapskonferansen
- Hovedutvalg for utdanning
- Verdiskaping Vestfold
- Hovedutvalg for plan, areal og miljø
- Hovedutvalg for Samferdsel og Næring
- Styret i AOF
- Valgkamputvalget i Vestfold Ap
- TV-aksjonen
- Fagskolestyret Buskerud, Telemark, Vestfold
- Videreføring av medlemsdebatten
- Leder av fylkeskommunens styre for Arbeiderbevegelsens arkiv
- Distriktssekretæren er leder av Y-nemnda i fylkeskommunen og leder av forsikringskomiteen.

Kontoret er også godt representert i arbeiderbevegelsens organer.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

Utvalget har bestått av:

Osvald Tansø, leder; Marit Olsen; Åse N. Agledal; Lene-Britt Johannesen. 1. varamedlem Nils Otto Mathisen har i denne perioden gått ut av utvalget. Etter fylkeskonferansen i høst er følgende tiltrådt utvalget: Merete Dahl, Fagforbundet Vestfold og Per A. Johnsen, FLT. Utvalget har avholdt fire møter og behandlet 15 saker.

LOs UNGDOMSUTVALG

Ungdomsutvalget har bestått av følgende medlemmer:

Ellen Grønseth, NNN, leder; Janne Andresen, Fagforbundet, nestleder; Marianne Bjerkeli, HK; Camilla Kjønnørød, Fagforbundet/student; Einar Kyllø, NNN.

Det har i løpet av året blitt noen endringer og det nye utvalget etter fylkeskonferansen i oktober 2008 består av følgende medlemmer:

Ellen Grønseth, NNN, leder; Camilla Kjønnørød, Fagforbundet/student, nestleder; Marianne Bjerkeli, HK; Marianne Langseth, Fagforbundet; Philip Moland, FF; Janne Andresen, Fagforbundet; Eivind Knudsen, HK og Tone Hjelmtvedt, FF. Det er i løpet av året avholdt sju ungdomsutvalgsmøter, behandlet 25 saker og det har blitt gjennomført en rekke aktiviteter, bl.a. stands, 1. mai-arrangement og yrkesmesse, skolebesøk, bedriftsbesøk/lærlingbesøk og én planleggingskonferanse. Det har dessverre vært lite aktivitet de fire første månedene i 2008, blant annet på grunn av at man ikke hadde ungdomssekretær i denne perioden. Ny ungdomssekretær ble ansatt fra 1. mai 2008, og resten av 2008 har det vært høy aktivitet i ungdomsarbeidet i Vestfold med et nytt ungdomsutvalg bestående av mange medlemmer. Sommerpatruljen 2008 i Vestfold var fra 30. juni – 4. juli. Vi hadde som mål å besøke 250 bedrifter, men klarte hele 300 bedrifter, som er 100 bedrifter mer enn vi har hatt de siste årene. I tillegg har vi klart å ha stand som har vært betjent mellom 10.00 og 15.00 alle dager under patruljen. Vi har også hatt oppslag i alle fylkets aviser, på radio og i TV. Det har vært 75 dagsverk med på årets sommerpatrulje. Sommerpatruljen 2008 i Vestfold ble vel gjennomført og går inn i historien som en av de beste sommerpatruljene i Vestfold.

SPESIELLE SAKER

Verve- og aktivitetsarbeid

Distriktskontoret har aktivt deltatt i verve- og aktivitetsarbeidet ute i grunnorganisasjonene og på de fleste arrangementer kontoret er blitt invitert til. I tillegg har det vært gjennomført en god del arbeidsplassmøter for å tilrettelegge for et godt samarbeid med ulike organisasjonsledd. Vi får i tillegg henvendelser med ønske om informasjon fra enkeltpersoner eller grupper på en arbeidsplass, som kontoret utfører i et nært samarbeid med ulike forbundsområder, eller vi har små informasjonsmøter selv. Det ble også i 2008 arrangert verdens største IA-konferanse på Brunstad Conference Center i Stokke 12. juni.

Konferansen samlet ca. 5000 mennesker. Distriktskontoret har vært meget aktiv i jernbanesaken og E18-saken i Vestfold og har fått stor mediadekning.

Opplysningsvirksomhet

Forbunds kontor, fagforeninger og LOs lokale organisasjonsledd får tilsendt informasjon kontinuerlig. Representanter som er oppnevnt av LO i forskjellige råd og utvalg får også tilsendt relevant informasjon. Informasjon om tariffrevisjonen distribueres til arbeidsplasser i fylket. Det ble arrangert egen tariffkonferanse med over 120 deltagere i 2008.

Fagligpolitisk samarbeid

Vi har et godt fagligpolitisk arbeid på fylkesplan, og i noen av lokalorganisasjonene har det vært aktiviteter i forbindelse med fagligpolitisk arbeid. Den valgte samarbeidskomiteen har gjennomført flere mandagsmøter med ulike temaer og innledere og en god del arbeidsplassbesøk. Distriktssekretæren har aktivt deltatt i Vestfold Ap's styre, AU og Fylkestingsgruppe. Utvalget har bestått av repr. fra følgende forbundsområder: NNN, NTF, Fagforbundet, FF, LO Stat, HK og NAF.

Arbeidssituasjonen i fylket

Noen av lokalorganisasjonene i fylket jobber bra, men det er noen som har mindre aktivitet. Distriktskontoret har invitert de ulike lokalorganisasjoner til et tettere samarbeid. Etter avholdt fylkeskonferanse 9.-10. oktober er det nedsatt et utvalg bestående av alle seks lokalorganisasjonene for å finne bedre samarbeidsfora i forhold til kontingent, opprettelse/nedleggelse av lokalorganisasjoner og hvordan man på best mulig måte skal få mest utbytte av lokalorganisasjonene.

IA-HF-samarbeidet

LOs distriktskontor har deltatt aktivt i IA-arbeidet i fylket, har et meget godt samarbeid med NAV og har deltatt på alle aktuelle møter og konferanser. Det er videre lagt opp til et godt samarbeid med Arbeidslivssenteret i Tønsberg for å ivareta de av våre medlemmer som enten blir permitterte eller oppsagte. HF-samarbeidet LO og NHO vil videreføre sitt tette samarbeid med tanke på å få til flere prosjekter i ulike bedrifter i fylket. Samarbeidet LO/NHO i fylket har også gitt positivt utslag. Videre har det vært nedsatt en egen nærings-

komité i fylket for oppfølging av E18, jernbane og Torp flyplass. Alle disse samarbeidsformene har vært meget tilfredsstillende.

LOs medlemsdebatt

Etter avholdt fylkeskonferanse 9.–10. oktober er det nedsatt en egen komité for gjennomføring av medlemsdebatten. Det er videre sendt opplysninger til alle organisasjonsledd om hvordan man deltar i selve medlemsdebatten. Fra og med 1. januar 2009 vil dette samarbeidet bli konkretisert til møter ute i lokalorganisasjoner, fagforeninger og klubber og gjennomføring av arbeidsplassbesøk i de ulike forbundsområdene. Målet med arbeidet er å gjenta de gode resultatene, både fra forrige medlemsdebatt i Vestfold og valgresultatet i stortingsvalget.

Sosial dumping og svart arbeid

Distriktskontoret har et eget utvalg mot sosial dumping og svart arbeid. Utvalget har hele året vært svært aktive på ulike arbeidsplasser i hele fylket, og har arbeidet meget godt med mange og omfattende reportasjer i lokalpressen. Videre har utvalget nedlagt et stort arbeid i å gi informasjon til fagforeninger og klubber. Utvalget har opparbeidet seg et godt samarbeid med Arbeidstilsynet, Skatteetaten og politiet i fylket. LOs distriktskontor fikk i 2008 midler fra LO sentralt til bekjempelse av økonomisk kriminalitet i Vestfold, som vil bli videreført til stor aktivitet i 2009.

AVSLUTNING

Samarbeidet med de ulike organisasjonsledd, distriktskontoret, ulike organer i fylkeskommunen, NHO og Vestfold Arbeiderparti har vært meget tilfredsstillende. Vi vil legge stor vekt på å videreføre dette samarbeidet og styrke distriktskontorets ulike arbeidsrelasjoner, både innad i organisasjonen og til de aktører vi fører samarbeid med utenfor selve organisasjonen.

TELEMARK

Distriktssekretær: *Irene B. Haukedal* (60 prosent fra 1. august)
tilbake fra foreldrepermisjon 15. april

Magnus Straume vikar

(80 prosent fra 1. januar og 60 prosent fra 1. august).

Ungdomssekretær: *Wenche Kongerød* (studiepermisjon)

Jan Frode Svenungsen (vikar)

Kontorsekretær: *Else Vik Bratsberg* (60 prosent fra 1. august)

Renholder: *Thorunn Granheim* – deltid

ORGANISASJONSOVERSIKT

Antall medlemmer er stabilt på ca. 35 000. I gjennomsnitt er hver femte telemarking medlem av et LO-forbund. Det er seks lokalorganisasjoner, to LO-sentre og i alt ca. 75 fagforeninger.

Arbeidsledigheten i Telemark har økt med 40 prosent på ett år, og økningen i Telemark er større enn på landsbasis. I desember er det registrert 1975 helt ledige, dette tilsvarer en ledighetsprosent på 2,3. Det er også en stor økning i antall permitterte, 130 er registrert helt ledige ved årets slutt i 2008, mot 37 i samme periode i fjor.

Det legemeldte sykefraværet for tredje kvartal 2008 var på 6,7 prosent i Telemark, dette tilsvarer 224 000 tapte dagsverk. Sykefraværet økt med 0,3 prosentpoeng fra samme kvartal i 2007, og vi ligger fortsatt over sykefraværet på landsbasis, som var på 6,1 prosent i tredje kvartal i 2008.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består av: Ole Henning Skogen, EL & IT og Notodden; Mona Engebretsen, NTL og Kragerø; Magnus Straume, FF og Grenland; Mona Eika, Fagforbundet og Grenland og Finn Bærland, Fagforbundet og Midt-Telemark. Etter diskusjon i styret for fylkeskonferansen ble det vedtatt at Magnus Straume skal fortsette som leder i den tiden han vikarierer som distriktssekretær.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser i 2008.

Vårkonferansen ble avholdt på Bø Hotell 13. og 14. mars. Stortingsrepresentant Terje Lien-Aasland innledet om den faglige og politiske situasjonen og statssekretær Rigmor Aasrud innledet om «Helsepoli-

tikk som ankerfeste i velferdsstaten». Børre Pettersen fra LO innledet om kampen mot sosial dumping.

I tillegg ble følgende saker behandlet:

- Tariffoppgjøret 2008
- Sosial dumping
- Informasjon om Fagskolen i Telemark
- Informasjon om Norsk Folkehjelps 1. mai-aksjon
- Regnskap for felleskontoen
- Fylkeskonferansen vedtok følgende uttalelser:
 - De rødgrønne leverer
 - Slå ring om lokalsykehusa
 - Arbeidsformidling et offentlig ansvar

Høstkonferansen som ble avholdt på Bø Hotell 30. september og 1. oktober var startkonferanse på medlemsdebatten «Et godt arbeidsliv». I Bente Halvorsens fravær innledet Øivind T. Hansen fra LO til debatt, og ca. 65 tillitsvalgte deltok. Fylkeskonferansen hadde kun to saker til behandling, forslag til LO-kongressen og forslag til uttalelser.

Det var innkommet ca. 100 forslag til Kongressen og 68 ble sendt videre til behandling på Kongressen.

Fylkeskonferansen vedtok følgende uttalelser:

- Et forsvarlig sykehustilbud for befolkningen i Telemark
- Prioriter samferdsel
- Vannkrafta i fellesskapets eie

Distriktskontoret har vært representert på LOs fylkeskonferanser i Vestfold og Buskerud.

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

Det er høy aktivitet ved kontoret, med mange større og mindre prosjekter. 25.–27. april ble det arrangert veteranreff på Straand Hotell med ca. 60 deltakere.

Yngve Hågensen holdt en innledning, og ellers var dette en samling hvor det sosiale og tid til å snakke sammen var vektlagt. Tilbakemeldingene har vært meget positive.

I desember deltok kontoransatte sammen med en del tillitsvalgte på Norsk Folkehjelps arrangement i forbindelse med avtalen om å

forby klasevåpen. Arrangementet var på Rådhusplassen i Oslo, og Norsk Folkehjelp sørget for busstransport til oss.

Distriktssekretærene har vært på bedriftsbesøk i forbindelse med medlemsdebatten foran Kongressen, og det er planlagt flere besøk på nyåret.

Kontakten med fastlønte i forbundene er god, det ble arrangert møte for fastlønte i desember med 20 deltakere.

TARIFFOPPGJØRET

I forbindelse med årets tariffoppgjør arrangerte distriktskontoret egne informasjonskonferanser med tillitsvalgte og besøkte flere arbeidsplasser. Distriktskontoret fikk også god dekning i radio og media for øvrig.

LOKALORGANISASJONENE

Det har vært jobbet mye med aktiviteten i lokalorganisasjonene, men fortsatt sliter en del med å få aktivitet. Noe av grunnen er nok at fler og fler fagforeninger slår seg sammen til fylkesforeninger, noen også regionforeninger, og dette fører til at den lokale tilhørigheten blir borte. Kontoret innkalte til årsmøte for LO i Vest-Telemark og bidro til at de fikk valgt nytt styre, og vi fører fortsatt regnskap for fem av de seks lokalorganisasjonene. Det er to LO-sentre i Telemark, begge fungerer bra og greier å samle fagforeningene i regionene. Det er inngått samarbeidsavtale med SpareBank 1 for LO-sentrene, der LO-senteret skal ivareta en del oppgaver mot en viss godtgjøring.

LOFAVØR

Det ble avholdt LOfavør-kurs på Gautefall Hotell 13. og 14. november 2008 med 27 deltakere. Kurset var berammet i oktober, men måtte utsettes på grunn av lav deltakelse.

LOfavør-komiteen har hatt to møter.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av:

Ragnar Sande, FO, leder; Magnus Straume, FF; Bente Fjellheim, HK; Janne Hegna, IE; Merete Jonas, FLT og Jan Frode Svenungsen, HK. Utvalget er sponsor for 8. mars-arrangementet i Skien. Utvalget har utarbeidet statutter for Telemarks likestillingspris. Første pris vil bli utdelt på fylkeskonferansen våren 2009.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget i denne perioden har bestått av:

Anders Langerød, IE, leder; Frode Teigen, Fagforbundet; Eva Lotta Slotte, FF; Monika Østgård, HK; Hilde Kristiansen, IE; Jørgen Elset, EL & IT; Frode Teigen, Fagforbundet; Kent Rune Pedersen, FF og Jan Frode Svenungsen, HK. Utvalget har i perioden gjennomført: skolebesøk, yrkesmesse på Dalen og i Skien, sommerpatruljekurs, sommerpatruljen, 1. mai-arrangement og oppsøkt lærlinger i forskjellige fagområder. Ungdomsutvalget har startet samarbeid med Vestfold og Buskerud (VTB) Hev stemmen-kurs (tale og debatt) for ungdom.

Sommerpatruljen

ble gjennomført på en bra måte, og fikk stor oppmerksomhet i media. Følgende forbund deltok: HK, FF, EL & IT, FO, MFO, IE, NAF og lokalorganisasjonene.

På grunn av dårlig deltakelse ble patruljen begrenset og dekket ikke hele Telemark.

Det ble gjennomført 181 bedriftsbesøk, hvorav 51 bedrifter ble anmeldt til Arbeidstilsynet for div. brudd på aml.

SAMARBEIDSKOMITEEN LO/DNA

Det har vært regelmessig aktivitet i samarbeidskomiteen med møter ca. en gang i måneden. Ett av møtene ble avholdt over to dager i Folkets Hus i Oslo, og ble viet planlegging av framtidig arbeid. Mandag 23. juni arrangerte distriktskontoret fagligpolitisk frokostmøte i Folkets Hus. Ca. 20 tillitsvalgte deltok.

NÆRINGSUTVIKLING

Arbeidet med næringsutvikling har tatt spesielt mye tid. Distriktskontoret bruker store ressurser på VS2010/VRI og arbeidet med å få vedtatt en statlig finansiering av gassrør til Sør-Østlandet med landfall Grenland. Det er satt et spesielt fokus på lederrollene på både bedriftsleder- og tillitsvalgtsiden, og det jobbes med å få til et program for lederutvikling kalt Ledelse Telemark. I andre halvdel av året har arbeidet med VRI (Virkemidler for regional FoU og innovasjon) tatt mye av tiden.

Årskonferansen til Industriclustret Grenland (ICG) på Bolkesjø hadde fokus på innovasjon og omstilling i et globalt perspektiv. Ellen Stensrud bidro med en glimrende innledning. Ellers har det vært arbeidet mye med å utvikle en ny strategi for ICG. Det har også vært

nedlagt mye arbeid med organisering og samarbeid innen STiG (Samarbeidende Teknologibedrifter i Grenland) STiG erstatter SVG (Samarbeidende Verksteder Grenland).

LOs distriktskontor har bistått de tillitsvalgte ved Svenheim Møbelindustri AS i Nome kommune i forbindelse med nedleggingen av virksomheten og flytting ut av fylket. Dette er den første saken med bakgrunn i omstillingsloven som er behandlet i det fylkeskommunale systemet, og som er brakt inn for næringslivsavdelingen i LO. Loven var til liten hjelp for de ansatte.

HJEMMESIDE FOR KONTORET

En egen hjemmeside for kontoret er oppe, men blir ikke tilfredsstillende oppdatert fordi vi ikke har anledning til å legge ut stoffet selv.

HMS OG ARBEIDSMILJØ

Arbeidsmiljøet er bra og sykefraværet er meget lavt. Det avholdes kontormøter hver uke (forsøksvis hver onsdag) og vi har utarbeidet både HMS-plan og kompetanseplan. Kontorfellesskapet med Fellesforbundet, Handel og Kontor og Fellesorganisasjonen fungerer meget bra.

OFFENTLIGE ORGANER

Telemark fylkeskommune

Distriktssekretærene er medlemmer av fylkeskommunens strategigrupper for næringsliv, infrastruktur og kompetanse. Distriktssekretær Magnus Straume er med i næringsgruppen for Vestfold og Telemark med vekt på infrastruktur og særlig utbygging av E18 og Eidangertunnelen. Magnus Straume har vært på høring i Stortingets transportkomité.

NAV

I samarbeid med NAV og NHO arrangerte distriktskontoret «virke-middeldager» på fem forskjellige steder i Telemark. Hensikten var å synliggjøre partene i arbeidslivet og å orientere om de virkemidler NAV har til disposisjon.

Innovasjon Norge

Distriktssekretær Irene Bordier Haukedal er styremedlem i Innovasjon Norge Telemark.

Y-nemda

Knut Liljeberg og Tove Strandbakke er LOs representanter i Y-nemda, med Irene Bordier Haukedal og Geir Hole som vara.

AOF

Distriktssekretær Irene Bordier Haukedal er styreleder i AOF Telemark og Vestfold.

Media

Distriktskontoret har blitt mye omtalt i pressen og har deltatt i radio og TV. Begge distriktssekretærene er faste spaltister i fylkesavisa Varden ca. én gang i måneden.

AUST-AGDER

Distriktssekretær: *Agnes Norgaard*

Ungdomssekretær: *André Pedersen* fra 1. januar – 15. august

Gjermund Bjørndahl Røysland fra 18. august – 31. desember

Kontorsekretærer *Gerd May Ryen* (60 prosent) og

Else Gerd Håkedal (50 prosent).

ORGANISASJONSOVERSIKT

Distriktet hadde 1 LO-senter og 5 lokalorganisasjoner fram til 19. juni i år. LO-senteret og de 5 lokalorganisasjonene ble lagt ned, og det ble opprettet en ny lokalorganisasjon for hele fylket som heter LOs lokalorganisasjon i Aust-Agder.

KONTORETS VIRKSOMHET

Kontorfellesskap med Fellesforbundets distriktskontor, EL & IT Forbundet, Agder, Aust-Agder Arbeiderparti og AUF. Stedsstyret for HK og Arendal Arbeiderparti er også leietakere.

Distriktssekretæren har deltatt i styre- og årsmøter i LOs lokalorganisasjoner og forbundene.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Innovasjon Norge
- Yrkesopplæringsnemnda
- Leder for styringsgruppe Yrkesvalg (yrkesvalgsmessa)
- Samarbeidskomiteen i Aust-Agder

- Aust-Agder Arbeiderparti, styret
- Ungt Entreprenørskap
- Agder Gassforum
- IA-rådet i Agder
- AUF i Aust-Agder
- Jenter og teknologifag – Fritt valg
- Samarbeidsforum mot Svart økonomi
- Karriereveiledningsenter (Yrkes- og studieveiledningsenter)
- Prosjekt Programfag til Valg (Utdanningsvalg)
- Rådet for Sørlandets Kunnskapshavn
- Programkomité for Nasjonal Utdanningskonferanse
- Aktiv Bedrift

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Bjarne Robstad, Fagforbundet, leder; May Brith Høgberg, NNN; Anders Christiansen, FLT og Bente Trulsvik, Fagforbundet, 1. vara. Anders Christiansen gikk ut av styret i februar. Det har vært avholdt tre møter og behandlet tolv saker. I tillegg har styret avholdt fellesmøte med fastlønte tillitsvalgte 26.–28.11.2008 i Hjørring, Danmark.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser.

Vårkonferansens tema:

- Hvordan kan vi ivareta fagbevegelsens fellesinteresser i fylket? Oppgaver for LOs distriktskontor og LOs lokalorganisasjoner v/Agnes Norgaard
- Stortingsvalg 2009 – Innspill til DnAs programdebatt Sosialdemokrati 2020 v/Per Åge Nilsen, fylkessekretær i DnA
- LOs lokalorganisasjoners framtidige organisering v/Agnes Norgaard

Høstkonferansens tema:

- SR-Bank/LOfavør v/Bjørge Stangenes Nilsen, SR-Bank
- Valgkampen 2009. Ideologi og verdivalg i fagbevegelsen v/Jan Davidsen, forbundsleder i Fagforbundet
- Basiskompetanse i arbeidslivet v/Gro Monsen Høiby, AOF i Agder
- Aktuelle saker fra LOs distriktskontor v/Gjermund Bjørndahl Røysland
- LOs medlemsdebatt for et godt arbeidsliv v/Rita Lekang

- Aktuelle saker fra Stortinget v/Freddy de Ruiter og Inger Løite, stortingsrepresentanter Aust-Agder

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har i 2008 hatt fire møter, to møter i første halvår og to møter i andre halvår. Utvalget har vært representert på begge fylkeskonferansene.

Ungdomsutvalget har vært medarrangør av Yrkesvalgsmessa og hadde egen stand. Høsten 2008 har også ungdomsutvalget vært til stede med egen stand på flere lokale minimesser. Det har blitt gjennomført tre skolebesøk.

Sommerpatruljen og skolering i forkant ble som vanlig arrangert i juni og to dager i juli. 98 bedrifter ble besøkt. I forbindelse med skolering av deltakerne til sommerpatruljen, arrangerte utvalget også i samarbeid med Vest-Agder, Ung i LO-kurs i juni.

I år arrangerte utvalget lærlingkonferanse med 120 lærlinger. Utvalget har også arrangert lærlingpatrulje og besøkt lærlinger over hele fylket.

Høsten 2008 ble det arrangert regionalt ungdomskurs i Kristiansand. Her var Aust-Agder aktive i planlegging og gjennomføring, og ungdomssekretæren var kursleder. Tre deltakere var fra Aust-Agder. På den sentrale ungdomskonferansen på Sørmarka i oktober deltok Aust-Agder med seks personer.

Ungdomsutvalget har siste halvår hatt fokus på studentarbeid, og har i den forbindelse hatt to studentaksjoner på Universitetet i Agder i samarbeid med AUF. Utvalget har også i samarbeid med AUF arrangert en ungdomskveld i Risør. På slutten av året hadde ungdomsutvalget et julebord.

UTVALGET FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING

Utvalget har i perioden hatt to møter og ett fellesmøte med Vest-Agder, og har deltatt på to fylkeskonferanser. Utvalget har satt i gang en undersøkelse om heltid/deltid i butikk/hotell i noen kommuner i fylket. De ansatte er bedt om å besvare skjemaer som er utarbeidet til denne undersøkelsen, og en del svar har allerede kommet inn. Sammen med Vest-Agder vil utvalget satse på en videreføring av «Prosjekt Kvinnebygg» i 2009. Aust-Agder vil være prosjektansvarlig. Prosjektet har foreløpig fått økonomisk støtte fra Aust-Agder fylkeskommune og LO sentralt, og i tillegg har vi søkt Agderrådet og Vest-Agder fylkeskommune.

Målsetting for prosjektet har vært å øke status til tradisjonelle kvinneyrker, motivere kvinner til å delta i samfunnsdebatten og styrke kvinners og samfunnets syn på viktigheten av deres bidrag i demokratidebatten.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har avholdt to møter og behandlet tolv saker. Det har vært avholdt et kveldsarrangement med besøk på Stiftelsen Arkivet i Kristiansand. Arrangementet omfattet guiding i Arkivet og deretter informasjon om LOfavør-kortet. 45 deltakere var med på arrangementet. Som tidligere år ble høstens kurs om LOfavør-produktene arrangert i Hjørring i Danmark, med 46 deltakere.

Vi har fått ny organisasjonsmedarbeider fra SpareBank 1, og i tillegg har SpareBank 1 i Grimstad egen LO-kontakt.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Distriktssekretæren har i samarbeid med stortingsrepresentantene i DnA deltatt i flere tiltak av fagligpolitisk karakter. Det har vært bedriftsbesøk og fagligpolitiske møter med andre lokale politikere. Stortingsrepresentantene og fylkeslederne i DnA møter på LOs fylkeskonferanser, og ellers etter invitasjoner fra forbund og LO. I tillegg samarbeides det tett med fylkessekretæren i DnA om det fagligpolitiske arbeidet.

SYSSELSETTINGEN

Ledigheten i Aust-Agder har vært svært lav og pr. mai måned var den på 1,4 prosent. Vi må helt tilbake til slutten av 70-årene for å finne like lav ledighet. Så ble det omslag i arbeidsmarkedet og i oktober var 1100 helt arbeidsledige, og det utgjør 2 prosent av arbeidsstyrken. Også antall ledige stillinger har gått ned.

Det er også registrert permitteringer, spesielt i båtindustrien. Ledigheten øker mest i bygg og anlegg. Vel tre ganger så mange er ledige i industrien sammenlignet med oktober 2007.

Det følges nøye med på utviklingen i arbeidsmarkedet, og det er tett samarbeid mellom arbeidsgivere og arbeidstakere i fylket. Til tross for stor usikkerhet knyttet til urolighetene i finansmarkedene forventes det ikke noen dramatiske økninger i arbeidsledigheten i de nærmeste månedene.

VEST-AGDER

Distriktssekretær: *Elisabeth Haaversen*
Ungdomssekretær: *Gjermund Bjørndahl Røysland*
(sluttet 15. august)

Ny ungdomssekretær: *Anne Grete Leidland*
(begynner fast 1. februar 2009)

Kontorsekretær: *Shpresa Berani Hoti*

ORGANISASJONSUTVIKLING

Utvikling / aktivitet i LOs lokalorganisasjoner.

Det har vært noe mer engasjement rundt om i fylket i lokalorganisasjonene. LO i Mandal er sammenslått med LO i Kristiansand og omegn. De fagligpolitiske mandagsmøtene fungerer bra, disse avholdes hver første «arbeidsmandag» i måneden i Kristiansand på dagtid, Kvinesdal og Lister (Farsund) på kveldstid. Her møter faglige tillitsvalgte, ordførere og stortingsrepr. Det har vært avholdt flere «Gjestebud» i samarbeid med lokalorganisasjonene med fagligpolitisk innhold, hovedfokus har vært ufrivillig deltidsarbeid i kommunene. «Gjestebudene» har vært attraktive. LOfavør-komiteen fungerer godt, det har vært avholdt to LOfavørkurs siste år.

FYLKESSTYRET/SAMARBEIDSORGANET

Styret har avholdt fire møter og behandlet 17 saker. Det er avholdt to fylkeskonferanser.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Jenter og teknologifag
- Ung Tekno
- TV-aksjonen
- LOfavør-komiteen
- Styret i Vest-Agder Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen, LO–VAAP
- Valgkomiteen VAAP
- Nominasjonskomiteen, VAAP
- Agderrådet
- Yrkesvalgsmesse for Agder
- Arbeidsmarkedstrådet (AMR) i Vest-Agder
- VRI Agder

- IA-rådet
- Likestillingstråd – Agderrådet
- Stiftelsen Miljøfyrtårn (vararepresentant)
- Yrkesopplæringsnemnd.
- SpareBank 1 Konjunkturbarometeret
- Gassforum Sør
- Interimsstyre for etablering av likestillingssenter UIA
- Styrerepresentant i Stiftelsen Lømsland (Folkets Hus-arbeideren)
- Ungt Entreprenørskap
- Meddommer i arbeidsrettssaker
- Felles mål for Agder

LOs LOKALUTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING
Utvalget fungerer godt. Utvalget i Vest-Agder har avholdt seks møter og behandlet 31 saker.

Utvalget har avholdt ett møte med utvalget i Aust-Agder og behandlet fem saker.

Utvalget er fortsatt engasjert i utfordringer innenfor offentlig og privat sektor i forhold til deltidsstillinger og uønsket deltid. Ett møte var med deltakere fra pilotprosjektet «Kvinnebygg AS». Det har vært arbeidet med et kvinneprosjekt i samarbeid med LO i Kosovo.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har jobbet med følgende saker i 2008:

- Deltakelse på yrkesvalgmesse i januar sammen med Aust-Agder
- Skolebesøk
- Sommerpatruljen ble avviklet i uke 27
- Møter «Svart økonomi»
- Årskonferanse «Svart økonomi»
- UIA – møte vedr. studentmedlemskap
- Møte med AOF Agder
- Ung i LO-kurs og skolering for sommerpatruljen

Konferanser / møter:

- Deltatt på årsmøter i LOs lokalorganisasjoner
- To møter – VRI Agder
- Konferanse forskningsråd og VRI
- Fem møter i Agderrådet
- Fagligpolitiske mandagsmøter, fordelt på Kristiansand, Kvinesdal

og Farsund. Her møter tillitsvalgte, ordførere og stortingsrepresentanter fra VAAP.

- Møte TV-aksjonen
- Ni møter/konferanser med VAAP
- Representantskapsmøte i VAAP
- Møter i samarbeidskomiteen LO–VAAP
- Fem møter i LOfavørkomiteen
- LOfavør-kurs 15.–16. februar
- LOfavør-kurs 24.–25. oktober
- LOfavør «Gjestebud» 6. mars
- Arrangert dagskonf. vedr. lønnsoppgjøret
- Sju møter i likestillingsrådet for Agder
- Åpning av Likestillingssenteret v/UiA
- Tre møter interimsstyret for senter for likestilling
- To møter i IA-rådet Agder
- Sju møter i Yrkesopplæringsnemda
- Ett møte Ung Tekno
- To møter Yrkesvalgmesse
- Ett møte Ressurssenteret Kvadraturen skolesenter
- Fagbrevutdeling
- Dialogkonf. IA-avtalen, Arbeidstilsynet, LO/NHO
- Møter med NHO
- Møter med SpareBank 1 SR-bank, Konjunkturbarometeret for Agder
- Møte Arbeidsmarkedsråd
- Fagligpolitisk møte, Mandal – Heltid en rettighet, deltid en mulighet
- Gjestebud – Kvinesdal
- Gjestebud – Vanse
- Representert ved 100-årsjubileum HK, Agder
- Meddommer i arbeidsrettsaker iht. aml.
- Møter med NHO – Samferdselsdep. NTP 2010–2019. Kristiansand havn
- Møter med forbund i forbindelse med «Et godt arbeidsliv»
- Konferanse: Helsereform – utfordringer og løsninger
- Seminar: Mobbing i arbeidslivet
- Dialogkonferanse om IA-arbeidet
- Informasjonsmøte og workshop vedr. «Et sørland»
- Møte UIA og NODE vedr. samarbeid om utarbeidelse av kurs i endringsledelse

- Statens vegvesen, Nasjonal transportplan
- Møte med repr. for Setesdal regionråd, SpareBank 1 samt repr. for NODE
- To møter, Stiftelsen Ludvig Lømsland (Folkets Hus)

Organisert sammen med FO Vest-Agder, LO i Kristiansand og omegn samt krisesenteret: FNs erklærte dag: Internasjonal dag – mot vold mot kvinner, 25. november. Stands på dagtid, med arrangement kveldstid.

Distriktssekretæren har i perioden lagt til rette for arbeidsplassbesøk i bedrifter.

ROGALAND

Distriktssekretær: *Øystein Hansen*, vikar
Svein Fjellheim i permisjon

Kontorsekretær: *Åsa Gro Gjølme* og *Marcela Molina*

Ungdomssekretær: *Sigmund Salamonsen*.

Advokat: *Eyvind Mossige* (i permisjon)

Advokatsekretærer:

Turid Vindenes (til 1. august) og

Unni Svenning Olsen (50 prosent)

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Rogaland har vi seks lokalorganisasjoner. Medlemstallet i forbundene viser en positiv utvikling gjennom hele året, og det knytter seg stor spenning til utviklingen med den finansielle situasjonen i næringslivet. Pr. 31.12.2007 var det 73 615 medlemmer, så det vil nok være om lag 75 000 medlemmer ved årets avslutning.

LOs FYLKESKONFERANSER

Styret for fylkeskonferansen har vært:

Anne Lise Thorske, HK, leder; Kate Helen Seldal, Fagforbundet og Jens Jensen, Industri Energi.

Samarbeidsorganet har hatt to konferanser, 10. og 11. april på Sola, samt 23. og 24. oktober i Haugesund.

Vårens fylkeskonferanse på Sola var også tariffkonferanse. Temaer som ble behandlet på konferansen var:

- Tariffoppgjøret 2008 v/Ellen Stensrud og Stein Reegård
- Tariffoppgjøret sett fra innsiden v/Erna Hagenen
- Aktiviteter i lokalorganisasjonene
- Nye LOfavør-produkter
- Kontingentsystemet for lokalorganisasjonen ved SpareBank 1 Forsikring

Fylkeskonferansen vedtok en uttalelse om «Finansiering av vekst og attføringsbedrifter».

Tema på høstens konferanse var:

- Nok er nok. Rogaland fylkeskommunes trafikkkampanje, v/samferdselssjef Eiterjord
- Fagligpolitisk situasjon v/Tor-Arne Solbakken
- Medlemsdebatten 2008/2009 v/ Tor-Arne Solbakken, Øystein Hansen og Svein Fjellheim
- Fylkeskonferansens forslag til LO-kongressen 2009

Fylkeskonferansen vedtok følgende uttalelser:

- Stopp SpareBank 1 SR-banks rentejag mot LO-medlemmer
- Krafttak for arbeid og velferd

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

Ny ungdomssekretær begynte hos oss i april, og Sigmund Salamonsen, som var leder av ungdomsutvalget, kom fort i gang med aktiviteter. Ungdomsarbeidet finnes under eget kapittel i beretningen.

Hovedtyngden av distriktssekretærens arbeid har, i tillegg til den daglige driften, vært å delta i en rekke møter i klubber/fagforeninger/LOs lokalorganisasjoner og bedriftsbesøk, samt møter i ulike utvalg som kontoret er representert i. Spesielt er Rogaland fylkeskommune opptatt av at LO er representert i råd, styrer og styringsgrupper. Spesielle saker som har preget kontorets arbeid, omtales under andre avsnitt i beretningen. Vi prøver imidlertid å delegere en del oppgaver til de forbundsområdene som oppgavene hører til.

Distriktssekretæren, ungdomssekretæren og representanter fra flere forbund har i 2008 bl.a. deltatt i bl.a. følgende organer:

- Rogaland kurs- og kompetansesenter, RKK, styret

- RUP partnerskap
- VRI styringsgruppen
- Rogaland Arbeiderparti – styret og fylkestingsgruppen
- IRIS, International Institute of Stavanger, styret
- Rogalandsforskning
- Faglig samarbeidsforum mot svart økonomi
- Samarbeidskomiteen LO/DnA i Rogaland
- LOfavør-komiteen i Rogaland
- Innovasjon Norge – styret i Rogaland
- Styringsgruppen for VRI
- TV-aksjonen i Rogaland – fylkeskomiteen
- Yrkesopplæringsnemda i Rogaland fylke
- Styringsgruppen for Konjunkturbarometeret
- Faglig råd for karrieresentrene
- Styret i Stiftelsen Arbeid og Kultur
- Ungt Entreprenørskap Rogaland

Kontoret har etablert et godt samarbeid med forbundene bl.a. gjennom formelle og uformelle møter hvor vi drøfter saker av felles interesse.

JURIDISK REGIONKONTOR

Fram til oktober 2007 var det to advokater og en og en halv advokatsekretær ved kontoret. Etter dette er antallet advokater redusert til én, og han har vært i permisjon hele året. Den ene sekretæren gikk av med AFP 1. august. I forbindelse med advokatens permisjon har man innført en fast kontordag i Stavanger, som har gått på rundgang blant advokatene i Oslo. I tillegg har avdelingen stilt opp i Stavanger på kort varsel ved behov. Personalansvaret er nå også flyttet fra distriktskontoret til juridisk avdeling på Youngstorget.

VERVE- OG REKRUTTERINGSARBEIDET

Verve- og rekrutteringsarbeidet inngår som en naturlig del av vår daglige virksomhet bl.a. ved å øke servicen for våre medlemmer generelt. Verving av lærlinger er fortsatt en prioritert oppgave ved distriktskontoret. Skolebesøk og etablering av flere ungdomskontakter og oppfølging fra ungdomssekretær og ungdomsutvalg, er også viktige elementer i vervearbeidet av så vel lærlinger som andre yngre arbeidstakere.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har i 2008 bestått av:

Line Therese Gregersen, NNN; Linn Kristin Håland, Industri Energi; Amy Webber, HK; Hege Røgenes, HK; Sjur Lea, FF; Aril Grande, FF; Anne Farquhar, LO i Stavanger og omegn/FO; Renè Wagner, LO i Haugesund og omegn; Emma Watne, LO i Sandnes og Gjesdal; Stian M. Østbø, LO i Dalane.

Det er mange tiltredende i utvalget, men vi har valgt en modell der vi ikke legger begrensninger på de som ønsker å delta, selv om det er det valgte ungdomsutvalget som offisielt deltar på bl.a. fylkeskonferansene.

Møter

Vi har hatt sju møter i ungdomsutvalget i løpet av året. Det langsiktige målet er å få fylkesutvalget til å bli det administrerende organet for ungdomsutvalgene i lokalorganisasjonene og forbundene. Det jobbes aktivt med å få opp ungdomsutvalg i lokalorganisasjonene. Disse skal være grunnstammen i ungdomsarbeidet.

Organisasjonsbygging

Vi har gjennom hele året satset på å gi unge medlemmer som har vært på kurs, en mulighet til å engasjere seg i ungdomsutvalg i LOs lokalorganisasjoner.

Skolebesøk

Vi har gjennom hele året gjennomført en del skolebesøk hvor vi har fokusert på ideologi og rettigheter og plikter i arbeidslivet. Her har vi forsøkt å dra med oss forbundene i større grad.

1. mai

1. mai fikk vi mobilisert og samlet masse ungdom til frokost om morgenen, og til å gå i tog i Sandnes, Stavanger og Haugesund. LOs ungdomsutvalg har stått i spissen for en stor del av 1. mai-feiringene i Rogaland. Strategien er å lage LO Ungdom til en organisatorisk paraply for de andre ungdomsorganisasjonene.

LOfavør ungdomskurs

LOfavør ungdomskurs med 23 deltakere kan ikke betegnes som noe annet enn en gedigen suksess. Den eneste negative tilbakemeldingen var at lokalet ikke var helt lett å finne fram til (Tou scene), men at

lokalene var fantastiske, ble bemerket i samme setning. Det er allerede bestemt at det skal gjennomføres nytt ungdomskurs og ungdomskvelder i hver lokalorganisasjon i Rogaland.

World Tour Beach Volleyball

Hvert år arrangeres en av verdens største sandvolleyballturneringer i Stavanger. Denne besøkes av ca. 200 000. Igjen gikk LO i Stavanger og omegn inn som sponsor for arrangementet, og LOs ungdomsutvalg i Rogaland fikk ansvaret for å planlegge og gjennomføre en stand og aktiviteter som skulle vare under hele turneringen fra 24.-28. juni. Vi var ca. 10 personer som stod på stand. I forhold til i fjor, var en del flere henvendelser om permitteringer og andre arbeidsrettslige spørsmål.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i uke 28. Det var planlagt kurs for nye deltakere som måtte avlyses grunnet for få påmeldte. Vi startet på Haugalandet, deretter reiste vi til Jæren, Dalane, Sandnes og avsluttet i Stavanger. Da uken var slutt, hadde vi besøkt 302 bedrifter og snakket med 356 kamerater. De fleste sakene ble løst på stedet eller i ukene etter patruljen. Arbeidstilsynet fikk rapport med de mest graverende sakene.

Regionale ungdomskurs

Sammen med resten av region vest deltok Rogaland på det regionale ungdomskurset med fem deltakere, tre måtte dessverre melde forfall grunnet sykdom / sykt barn. Likevel sitter vi igjen med inntrykk av at kurset bar frukter i områder der det har vært litt lite aktivitet på ungdomssiden i det siste (sør-Rogaland). Dette gjentok seg da Dalane fagforening hadde ungdomskveld, og ca. 15 nye fjes dukket opp.

HalLO ungdomskurs – LO på 1-2-3

HalLO ungdomskurs – LO på 1-2-3 ble også i år gjennomført for unge fagorganiserte i Rogaland, delt i tre deler etter modell fra fjoråret. En del var kurs for nye medlemmer med innføring i fagbevegelsens historie og ideologi, én del var kurs for dem som hadde deltatt tidligere og som ville sette seg grundigere inn i ulike aktuelle temaer som fagbevegelsen arbeider med, for eksempel AFP, likestilling og integrering og sosial dumping. Siste del av kurset omhandlet skolering i organisasjonsarbeid, og var for ungdommer som ønsket å bli aktive i fag-

bevegelsen eller som allerede var blitt ungdomstillitsvalgte. Kurset hadde ca. 85 deltakere, og var en stor suksess. Vi fikk også deltatt på åpningen av Stavanger 2008.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av:

Therese A. Holmen, leder; Ove Wilson, nestleder; Anne Kristin Maudal; Anne Horneland; Ove Iversen; Yngvar Skjæveland og Eva Monica Haarr, og var representert på våre fylkeskonferanser.

Det har vært avholdt fire utvalgsmøter. LO i Rogaland var medarrangør i 8. mars-markeringen. Sekretær har representert utvalget i interne og eksterne konferanser vedr. likestillings- og integreringsaker, deriblant deltatt i Grundvigtprosjektet «WinAct» på seminar i Romania og kurs i Portugal, som fokuserer på rekruttering av innvandrere. LO i Rogaland har vært sponsor for «Stavanger på skeivå», og deltatt med stand. Videre har vi sponset «Ramadanfestivalen» som ble arrangert av Internasjonalt hus i forbindelse med Stavanger 2008. I november ble det arrangert dagskonferanse om «Rekruttering og integrering av utenlandsk arbeidskraft» i samarbeid med bl.a. NHO Rogaland, Næringsforeningen i Stavanger, EURES.

STIFTELSEN ARBEID OG KULTUR

Distriktssekretæren er styreleder i stiftelsen, der LO er én av to eiere sammen med Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Den har som formål å drive målrettet arbeid mot unge. I løpet av 2008 har den satt opp «Byterminalen, en dokumusikal», gitt ut CD med musikken fra musikalen og klart å få en visning av forestillingen på NRK2.

SYSSELSETTINGSSITUASJONEN OG SPESIELLE SAKER

Arbeidsledigheten i Rogaland var ved utgangen av november 2008 kommet ned i 2509 ledige personer, som utgjør 1,0 prosent av den totale arbeidsstyrken i fylket. Dette er den laveste ledigheten som noen gang er registrert i fylket. I løpet av desember steg ledigheten noe, men det var nesten ikke målbart i prosent.

Distriktskontoret arbeider aktivt for å beholde diversiteten i næringslivet i Rogaland, slik at vi ikke blir for avhengige av olje- og gassindustrien. Kompetansen som er opparbeidet gjennom mange år, må benyttes også på andre felt, og vi arbeider aktivt for å hindre utflytting av bedrifter i de næringsklyngene vi har i regionen.

Kampen mot sosial dumping har vært en sak som kontoret har

arbeidet en del med også i 2008. Dette jobbes det dessuten meget aktivt med i fagforeningene/avdelingene og i LOs lokalorganisasjoner. Vi står overfor store utfordringer når behovet for utenlandsk arbeidskraft blir kombinert med grådige utleieselskap. Vi vil fortsette å arbeide for at det er norske lønns- og arbeidsvilkår som gjelder i alle virksomheter på norsk jord!

HORDALAND

Distriktssekretær: *Vigdis Ravnøy*

Ungdomssekretær: *Kine Bratli Dale*

Kontorsekretær: *Bente Hovland Henriksen* (til 30. juni)

Kontorsekretær – vikar: *Line Vabø* (til 30. mai)

Kontorsekretær: *Hans Øyvind Nilsen* (fra 1. august)

ORGANISASJONSOVERSIKT

Vi viser til beretningens statistiske oversikt når det gjelder antall medlemmer og antall fagforeninger i Hordaland fylke i 2008.

De fleste av avdelingene/fagforeningene er tilsluttet én av de ni lokalorganisasjonene som dekker 31 av fylkets 33 kommuner.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret hadde følgende sammensetning:

Nils Johan Ystanes, Odda, Industri Energi, leder; Jan Henrik Larsen, Bergen, EL & IT (fritatt fra vervet pga. engasjement i EL & IT); Monica Eikeset, Stord, Fellesforbundet.

LOs SAMARBEIDSORGAN

LOs samarbeidsorgan har hatt to konferanser til sammen over fire dager.

Temaene på konferansene har vært:

Vårkonferansen 9.–10. april 2008

- LOfavør-forsikringer og banktjenester
- Foran Kongressen 2009
- Ungdomsutvalget informerer og valg av ungdomsutvalg
- Nasjonal transportplan 2010–2019 – konsekvensene for Bergen og Hordaland

- Helsereformen – hva har den ført til for arbeidstakerne?

Antall deltakere: 52

Høstkonferansen 2.-3. oktober 2008

- NAV- bedre enn sitt rykte?
- Fagligpolitisk arbeid fram til LO-kongressen og stortingsvalget 2009
- Medlemsdebatten – «Et godt arbeidsliv»
- Soria Moria – Er Regjeringen langt fra målet?
- Forslag fra LO Hordaland til LO-kongressen 11.-15. mai 2009
- Ungdomsutvalget informerer

Antall deltakere: 47

KONTORETS VIRKSOMHET

Kontorets virksomhet har vært knyttet til en rekke aktiviteter – både egne og i samarbeid med andre.

Medlemsdebatten «Et bedre arbeidsliv» kom tidlig i gang i Hordaland. Den ble presentert på representantskapsmøte i LO Bergen og omland, på fagligpolitisk konferanse i regi av LO/DnA i Hordaland, på fylkeskonferansen til LO Hordaland og på ulike møter i lokalorganisasjonene. Det har vært satset ekstra på oppsøkende virksomhet i LO Bergen og omlands organisasjonsområde, som omfatter rundt 40 000 yrkesaktive medlemmer. Dette har gitt gode resultater i antall tilbakemeldinger på kampanjen.

Også andre lokalorganisasjoner ønsker å satse sterkt på debatten «Et bedre arbeidsliv», og på den kommende valgkampen.

Tariffoppgjøret 2008 ble presentert av LO-leder Roar Flåthen og forbundslederne Hans Felix fra EL & IT og Per Østvold fra NTAF i Folkets Hus i Bergen 9. april. Frammøtet var svært godt, med totalt ca. 160 tillitsvalgte.

Distriktssekretæren har representert LO i offentlige utvalg av interesse for fagbevegelsen.

Distriktskontoret er også representert ved tillitsvalgte eller fastlønte i fagbevegelsen i fylket der dette er hensiktsmessig. Blant annet har LO 18 meddommere ved Bergen tingrett/arbeidsretten. De regionale verneombudene fra NAF og FF representerer LO i Arbeidstilsynet.

Gjennom Regionalt Utviklingsprogram er distriktskontoret enga-

sjert i et prosjekt kalt «Ungdom – yrke – framtid». Prosjektets mål er å gi ungdommen større innsikt i valg av yrke. Senter for yrkesopplæring, som LO og NHO i Hordaland tok initiativ til, ble etter en prosjektperiode på tre år overtatt av fylkeskommunen i 2008 og dermed sikret økonomi til videre drift. Senteret har vist at det er et stort behov for koordinering av tiltak som kan gi ungdom som står foran et yrkesvalg alternative forslag både til utdanning og valg av yrke.

LOfavør-komiteen arbeider godt, og det er stor pågang for å få delta på LOfavør-kurs. Det har derfor blitt gjennomført tre LOfavør-kurs i beretningsåret, ett av disse var spesielt tilrettelagt for unge medlemmer.

Distriktskontoret har i samarbeid med LOfavør-komiteen sentralt arrangert et «LOfavør Myldretorg». Det var stor interesse for arrangementet, og lokale tillitsvalgte og tilsatte i fagbevegelsen fikk alle en god gjennomgang og presentasjon av de ulike LOfavør-produktene. Arrangementet var det første utenom Oslo.

Distriktskontoret har også aktiviteter knyttet til lov om fagopplæring, blant annet gjennom deltakelse i Yrkesopplæringsnemnda, innhenting av forslag på prøvenemndsmedlemmer, deltakelse i konferanser om fagopplæring, utdeling av fag- og svennebrev, skolebesøk, bedriftsbesøk m.v. Distriktssekretæren er leder av nemnda.

Distriktssekretæren er medlem av styringsgruppen for IA-arbeidet i Hordaland.

Distriktskontoret har engasjert seg, i nært samarbeid med LOs lokalorganisasjoner og forbundene, på samfunnspolitiske områder som har hatt betydning for fagbevegelsen.

Planlegging og gjennomføring av ungdomsaktiviteter er prioriterte arbeidsområder for ungdomssekretæren. I tillegg er ungdomssekretæren engasjert i aktiviteter knyttet til skole/arbeidsliv bl.a.: «Ungt Entreprenørskap», «Samarbeidsforum mot svart økonomi» og Senter for yrkesopplæring. Ungdomssekretæren hadde en sentral rolle i LOfavør-kurset for unge medlemmer.

Det blir fra ungdomssekretærens side drevet skoleinformasjon gjennom hele året, og distriktskontoret er aktiv deltaker på den årlige yrkesmessen i Bergen sammen med en del forbund. Ungdomssekretæren deltar også på ulike utdanningsmesser som arrangeres rundt i fylket for øvrig, sammen med lokalorganisasjonene, som er aktive medspillere.

Det har vært liten aktivitet i familie- og likestillingsutvalget i beretningsåret, men utskifting av medlemmer i høst har tilført utvalget en ny giv. Utvalget har en rekke planer som skal gjennomføres i 2009.

Distriktskontoret har et nært samarbeid med Norsk Folkehjelp som har kontorfellesskap med kontoret.

Det er gjennomført en rekke bedriftsbesøk i beretningsåret.

Det er et godt samarbeid med fagbevegelsen og den øvrige arbeiderbevegelsen i fylket.

Arbeidsmiljøet på distriktskontoret er godt. Det arbeides kontinuerlig med HMS-tiltak. Kontoret har eget verneombud.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren er medlem av Regionalt Næringsforum i Hordaland.

Distriktssekretæren er leder av Yrkesopplæringsnemnda. Foruten distriktssekretæren er Roger Pilskog, Fellesforbundet, medlem av nemnda.

I Hordaland består nemnda av to fra LO, to fra NHO, én lærlingrepresentant (LO) og to politikere (Ap og FrP).

Distriktssekretæren er medlem av styringsgruppen for Fylkesplanen og for Regional næringsplan (RUP).

I distriktsrådet for Arbeidstilsynet, distrikt 8, representerer de regionale verneombudene LO henholdsvis som medlem og som varamedlem.

Distriktssekretæren er medlem av styringsgruppen for IA-arbeidet.

Distriktssekretæren er leder av LOfavør-komiteen, medlem av Samarbeidskomiteen LO/DnA i Hordaland, leder for Framfylkingens Venner og tiltredende medlem til styret i Hordaland Arbeiderparti.

Distriktssekretæren er styremedlem i Fredskorpset.

Ungdomssekretæren er medlem av styringsgruppen for «Ungt Entreprenørskap» og «Samarbeidsforum mot svart økonomi».

Kontorsekretæren representerte LO i aksjonsgruppen i Hordaland for NRKs TV-aksjon.

LOs FAMILIEPOLITISKE UTVALG I HORDALAND

Utvalget har ved årets slutt følgende sammensetning:

Marte Mjøs Persen, HK, leder; Jon-Atle Spilde, NTL, nestleder; Beate Tveit Johannessen, FF; Torgeir Toppe, HK; Toril Torsvik, NAF; Håkon Larsen, NTF; Rigmor Heggdal, varamedlem.

Hans Øyvind Nilsen, kontorsekretær ved LOs distriktskontor, er sekretær for utvalget.

Familie- og likestillingsutvalget har i 2008 hatt fire møter.

LOs UNGDOMSUTVALG I HORDALAND

I løpet av året har det vært en del utskiftninger i utvalget.

Utvalget har ved årets slutt følgende sammensetning:

Annabel Hauge, HK, leder; Christer Birkenes, Postkom, nestleder; Cato Berntzen, NTF; Stela Mathiesen, FO; Gunn Mari Høyem Torsvik, NTAf; Anne Birgitte Pedersen, FF; Edgar Falk Bakke, Fagforbundet (fra 14.8.2008); Kjetil Vikanes, EL & IT (fra 17.11.2008); Linda Koldal, FO, varamedlem; Martin A. Klemetsen, NTF, varamedlem.

Utvalget har hatt ti møter i 2008, og har i tillegg vært godt representert på diverse kurs og konferanser. Aktiviteten i forhold til forrige beretningsår har økt. Det har vært en del nødvendige utskiftninger av utvalgsmedlemmer, slik at en til enhver tid kan ha et engasjert og aktivt ungdomsutvalg. I tillegg til gjennomføringen av sommerpartuljen, LOs Winter Camp, skolebesøk og utdannings- og yrkesmesseaktiviteter, har utvalget også gjennomført et regionalt ungdomskurs i Kristiansand i samarbeid med Rogaland, Sogn og Fjordane, Telemark, Vest- og Aust-Agder. 17 deltakere var innom historie og ideologi, tale-, debatt- og hersketeknikker, Palestina, «Hva er LO» og LOs ungdomsarbeid.

Ungdomsutvalget gjennomførte i beretningsåret også «Julepartulje», der ti personer var med på å spre juleglede til hardt arbeidende ansatte i butikk- og servicenæringen, og ungdomssekretæren deltok i gjennomføringen av LOfavør-komiteens ungdomskonferanse på Voss.

SPESIELLE SAKER

Verve- og aktivitetsarbeid

SNS-kampanjen og medlemsdebatten «Et bedre arbeidsliv» har vært en av arbeidsoppgavene for distriktskontoret.

LO Bergen og omland fikk midler til medlemsdebatten «Et bedre arbeidsliv». Resultatet av å drive oppsøkende virksomhet i bedriftene vises i antall medlemmer som har sendt inn sine synspunkter på hva som skal være et godt arbeidsliv. Debatten har også ført til at flere har meldt seg inn.

Fagbevegelsen har vært synlig både på arbeidsplasser og på stands. Vervearbeid er en viktig del av fagforeningenes arbeid.

Distriktskontoret har mange henvendelser både pr. telefon, e-post og ved besøk av arbeidstakere som søker informasjon om faglige saker og som ber om informasjon om medlemskap i fagbevegelsen.

Aktiviteter knyttet til student- og elevmedlemskapet, deltakelse på yrkesmesser og andre ungdomsaktiviteter har tilført LO-forbundene nye medlemmer.

Opplysningsvirksomhet

Distriktssekretæren deltar med innledninger på kurs/konferanser/ årsmøter arrangert av LOs lokalorganisasjoner og fagforeninger, og fagligpolitiske konferanser der LOs medvirkning er ønskelig. Dette gjelder også ungdomssekretæren.

Det er også ønske både fra det offentlige og fra andre organisasjoner at LO innleder eller orienterer om saker vi arbeider med.

Det drives også en utstrakt opplysningsvirksomhet gjennom familie- og likestillingsutvalgets og ungdomsutvalgets arbeid.

For øvrig vises det til avsnittet om *Kontorets virksomhet* om kurs og konferanser for å øke kunnskapen om faglige og politiske saker.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen er den beste verve- og synlighetskampanjen LO har. Aksjonen er et begrep både blant arbeidstakere og arbeidsgivere, og distriktskontoret får henvendelser året rundt fra folk som ønsker besøk av patruljen.

Sommerpatruljen i Hordaland ble arrangert i uke 26 og 27. Som vanlig var den første uken konsentrert i Bergen og omegnskommunene, mens den andre uken var LOs reiseteam ute på patrulje i resten av fylket. Totalt ble 338 bedrifter besøkt i denne perioden. Av disse ble 40 bedrifter rapportert til Arbeidstilsynet for ulike brudd på arbeidsmiljøloven, og én bedrift ble rapportert til Likestillings- og diskrimineringsombudet.

LOs Winter Camp 2008

LOs ungdomsutvalg arrangerte LOs Winter Camp 2008 på Dyrkolbotn Leirskole og Fjellstove i Lindås 28.–30. mars. Arrangementet var en suksess, der ungdommer var samlet til en helg med faglig og sosialt innhold. Temaene var «Fattigdom i Norge», «Hvordan engasjere ungdom», «Internasjonalt arbeid» og «Valget i 2009». Økonomiske midler til arrangementet kom fra AOF (gjennom midler fra Utdanningsfondet), og fra lokalorganisasjoner, fagforeninger og forbund.

Skolesituasjonen

LOs ungdomssekretær har vært på svært mange skolebesøk i beretningsåret. Dette er en viktig del av ungdomssekretærens arbeid. Det er besøkt rundt 50 klasser i videregående skole i løpet av året. Utvalget har også vært representert på fire yrkesmesser i 2008 (Stord, Odda, Kvinnherad og Bergen). Alle yrkesmessene har vært godt besøkt, og LO har kommet i kontakt med mange ungdommer.

Lærlingkonferanse

Hordaland hadde ingen lærlingkonferanse i 2008.

Fagligpolitisk virksomhet

Fagbevegelsens medlemmer i Samarbeidskomiteen LO/DnA er distriktssekretæren og forbundsrepresentanter.

LOs distriktskontor arrangerte i samarbeid med Hordaland Arbeiderparti og AOF i Hordaland fagligpolitisk mønstringskonferanse i Ulvik 13. og 14. september. Tema for konferansen var «Ett år til valget – Rødt eller blått, valget er vårt!», og innledere var LO-sekretær Rita Lekang, partisekretær i DnA, Martin Kolberg, og seksjonsleder i internasjonal avdeling, André Nerheim.

Konferansen samlet 99 deltakere.

I året som er gått har distriktskontoret vært i kontakt med en rekke arbeidsplasser, og distriktssekretæren har tatt initiativ til og deltatt i bedriftsbesøk.

Det fagligpolitiske samarbeidet i Hordaland er svært godt.

SOGN OG FJORDANE

Distriktssekretær: *Arvid Olav Langeland*

Ungdomssekretær: *Cecilie Marie Åshamar*

Kontorsekretær: *Siv Jorunn Hjellbrekke*

Reinhaldar: *Oddlaug H. Kjøsnes*

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2008 var det i Sogn og Fjordane åtte lokalorganisasjoner og tre LO-sentre.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av:

Solveig Norevik, Fagforbundet, leiar; Ragnar Andenæs, EL & IT; Margunn Rygg, Handel og Kontor.

LOs FYLKESKONFERANSER

Det er vorte arrangert to fylkeskonferansar der følgjande har vore tema:

- Den faglegpolitiske situasjonen
- Val av ungdomsutval
- LOfavør-produkta
- Aktuelle saker frå Stortinget og fylket
- Stad Skipstunnel
- Lokalorganisasjonane om aktivitet/valet 2009/SNS Organisasjons-offensiven
- Faglegpolitisk samarbeid
- Etablering av SpareBank 1 SMN i fylket
- Medlemsdebatten «Eit godt arbeidsliv»
- LO-kongressen

KONTORET SIN AKTIVITET

Distriktssekretæren har delteke på og/eller vore innleia på regionkonferansar, representantskapsmøter, konferansar, kurs og møter/årsmøter arrangert av våre samarbeidspartar og organisasjonsledd. Bedriftsbesøk, styremøter i klubbar, fagforeningar, lokalorganisasjonar og LO-sentra har og vore ein viktig del av aktiviteten. Andre viktige fora ein har deltatt i er følgjande:

- IA – Dialogkonferanse
- Fellesmøte med organisasjonane i fylket om styrking av høgskuleutdanninga
- Styremøter i Ap i fylket
- Fellesmøte med stortingsbenken, fylkeskommunen, fylkesmannen, NHO, KS og Innovasjon Norge
- Konferanse om intergrering og språkopplæring
- Gasskonferanse
- Fellesmøte med Ap og Hydro Årdal om klima- og miljøsituasjonen
- Utdeling av fagbrev
- NHO årskonferanse med tema «Kunnskapsfylket Sogn og Fjordane»

- Seminar om verdiskaping på kysten
- NNN felles regionkonferanse for Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal
- LO Stat sin fylkeskartellsamling for Sogn og Fjordane og Hordaland
- Seminar for tillitsvalgte om næringspolitikk
- Haustkonferanse om kunnskapsbasert næringsliv «Framtida for Nordvestlandet»
- HMS-dagen i Sogn og Fjordane
- Møte med Nordic Mining om Utbygging av Engebø-prosjektet
- Felleskonferanse LO/NHO: Innovasjon og kunnskapsdeling
- Representantskapsmøte i LO
- LOs administrasjonskonferanse

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD, UTVALG OG PROSJEKTER

Distriktskontoret har vore representert ved distriktssekretæren eller andre i følgjande:

- Fagopplæringsnemnda i Sogn og Fjordane
- Styret i Innovasjon Norge
- Samarbeidskomiteen LO/DnA
- Kompetanseforum
- Koordineringsgruppe for Inkluderende arbeidsliv
- Stiftinga REKOMP
- TV-aksjonen
- Distriktsutvalget for olje og gass
- VRI-styret
- Arbeiderarkivet
- LOfavør-komiteen
- Hovedjuryen for tildeling av Sparebanken Sogn og Fjordane sin næringspris for 2008
- Arbeids- og ressursgruppa for «Mål og Strategi for Vidaregåande Opplæring»
- Partnerskap for karriererettleiing
- Styringsgruppa HF-prosjektet INC Florø
- Referansegruppe for klima og miljøplan for Sogn og Fjordane
- Beredskapsgruppe ang. lov om meldeplikt ved nedlegging av næringsverksemd

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen med dei nye samarbeidspartane, SpareBank 1 SMN og Kundesenteret Vest i Bergen, er godt i gang og har eit positivt samarbeid. Vi har hatt tre møter i 2008, og mykje av tida har vi brukt til å drøfte etablering av SpareBank 1 SMN i fylket. Ei arbeidsgruppe har jobba med tilstedeværelse for SMN i fylket, og la fram ein rapport til ferien. Arbeidet med etableringa er i gang og vi forventar eit godt brukartilbud i første halvår 2009. Det har vore gjennomført ungdomskurs i LOfavør-produkta og eit felleskurs der og pensjon var tema. Vi har vore på ein lærerik studietur til København saman med Hordaland-komiteen.

SAMARBEIDSKOMITEEN LO/DnA

Komiteen har hatt to møter og ein faglegpolitisk konferanse der dei viktigaste sakene har vore:

- LOs klimastrategiske plan
- Næringsutvikling, samferdsel og klima
- Lutelandet som straumforsyning til Gjøa
- Stad Skipstunnel
- Etablering av Elkem Solar
- Kraftavtaler til industrien
- Valkampen 2009
- LOs medlemsdebatt
- Nedlegging av Tronvik
- Forbrukarutvalet i fylket
- Krav om konsesjonsavgjerd for Eiriksdal/Lånefjord Kraftverk

UNGDOMSUTVALGET

Utvalet har hatt to møter i år, og har sett i gong / delteke på følgjande aktivitet retta mot unge: LO sin lærlingpatrulje (Fagforbundet, NAF og IE) intervjuar 49 lærlingar. Sogn og Fjordane fylkeskommune arrangerte lærlingkonferanse der vi i samarbeid med NHO deltok med informasjon om plikter og rettar. På høgskulen har vi hatt én stand. Vi har vore inne i klassene på tre vidaregåande skular, og informert 330 elevar om plikter og rettar i arbeidslivet.

Utvalet har hatt følgjande samansetting etter valet hausten 2008:

Ove Johan Haugerøy, FF, leiar; Freddy Brakestad, NTL; Siv Anne Haaheim, IE; Micelle Walmann, NAF; Ida Maren Midthjell, Postkom.

Varamedlemmer:

Cathrine Mjølsvik, IE; Signe-Lise Grutle, FF; Janne Alette Fugle, Fagforbundet.

LOs SOMMERPATRULJE

Vi besøkte 110 bedrifter og snakka med 143 arbeidstakarar, av desse var 14,7 prosent utan arbeidskontrakt. Forbunda som deltok var Fagforbundet, FF og IE, i tillegg til to representantar frå LO sitt ungdomsutval.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGUTVALGET

Utvalet har hatt følgjande samansetting:

Inger Lise Strand; Fagforbundet, leiar; Jarle Kirketeig, FF; Richard Eide, EL & IT; Inger Helen Midtun, Fagforbundet; Berit Hovden, NAF; Jan Olav Gjerdde, FLT;

Varamedlemmer:

Hans Petter Gilleshammer, Postkom; Astrid R. Henden, IE; Per Bjarne Molnes, NTF; Gunn Gukve Skaret, Fagforbundet; Jorunn Blaaid, NAF; Rita Tonning, FO.

Utvalet har hatt tre møter i 2008 og handsama 15 saker, der dei viktigaste er:

- Debattheftet til LO-kongressen
- Fylkeskommunale saker
- Retten til heiltid
- Aktuelle saker i statsbudsjettet
- Saker frå distriktskontoret
- Migrasjon, vold mot kvinner og trafficking

HMS-ARBEIDET

Distriktskontoret har utarbeid ein handlingsplan som er konkret og har store målsettingar i seg. Vi har hatt eit fellesmøte med Hordaland og det har vore holdt regelmessige HMS-møter på kontoret der handlingsplanen har vore grunnlaget for sakene og drøftingane. Det har og vore holdt møter med bl.a. A-MED om oppfølging av arbeidsmiljøsaker og gode kommunikasjonsprosesser. Vi har holdt kontormøte om ein heilhetlig vurdering av den enkelte sin kompetanse i forhold til arbeidoppgaver.

SYSSELSETTING

Sogn og Fjordane, som resten av landet, har vore inne i ein høgkonjunktur som har gitt seg utslag i høg sysselsetting innanfor dei fleste bransjar også i offentleg sektor. Dette har ført til stor mangel på arbeidskraft i mange bedrifter, der ein del har kompensert dette ved å ta inn utanlandsk arbeidskraft enten ved innleige eller for fast tilsetting. Veksten har vore stor innan industri, bygg og anlegg, forretningsmessig og tenesteyting samt varehandel. Innan offentleg sektor har det og vore ein vekst i sysselsettinga, men vi ser no ei utflating og nedbemanning innanfor kommunesektoren. I slutten av året har ein del bedrifter innanfor byggeindustrien, bygg og anlegg og mekanisk produksjon permittert og signalisert yttarlegare permitteringar/oppseiingar framover i samband med finanskrisa.

ORGANISASJONSARBEID

Distriktskontoret har hatt eit godt og lærerikt samarbeid med våre lokalorganisasjonar og forbund, der mange har gjort ein god jobb i medlemsrekrutteringa som igjen har resultert i ein positiv medlemsvekst i fylket.

MØRE OG ROMSDAL

Distriktssekretær: *Else-May Botten*

Kontorsekretær: *Ruth Tautra*

Organisasjonsrådgiver: *Janny Bergem*

Ungdomssekretær: *Kari Hoset Ansnes*

ORGANISASJONSOVERSIKT/MEDLEMSUTVIKLING

LO i Møre og Romsdal består av 7 lokalorganisasjoner, 87 fagforeninger og 12 fylkesavdelinger.

Sammenslåtte/nedlagte fagforeninger: Molde Handel og Kontor, Nordmøre Handel og Kontor og Ålesund Handel og Kontor er sammenslått til én fylkesforening: Møre og Romsdal Handel og Kontor, som har en fast ansatt med kontor på Folkets Hus i Molde.

FF avd 124 Haram – Sandøy Fagforening og FF avd 052 Vestnes og Omegn Fagforening er nedlagt og opprettet til ny avd. under navnet FF avd.052 med kontor i Brattvåg. HRAF fylkesforening er gått inn i de lokale Fellesforbundets avdelinger. NTL Skatt avd. 3-50 er sammenslått med NTL NAV Møre og Romsdal. NNN avd. 263 er sam-

men slått med NNN Reksundet avd. 173. NTAF avd. 54 Stompa AS er nedlagt. Stasjonspersonalets forening NSB Gods er nedlagt.

Medlemstallet er stadig økende og var pr 1.1.2008 på 48 082 medlemmer.

Vi hadde satt oss som mål å komme over 50 000 medlemmer nå i 2008. Dette har vi ikke fått inn tall for enda, men om medlemmene har strømmet inn i medgangstider, ser det nå ut til at dette fortsetter nå også inn i nedgangstidene.

Medlemsantallet har aldri vært høyere enn nå.

Vi tror dette skyldes mange faktorer, men vi har nok til en viss grad lykkes med å være synlige og tydelige. Oppsøkende virksomhet har stått på dagsordenen, og blir alltid godt mottatt.

LOKALORGANISASJONENE

Vi har sju lokalorganisasjoner. Det er ulikt engasjement i disse, men vi har jobbet med å få dem til å jobbe tettere. Ikke minst har vi noen telefonmøter med lederne i lokalorganisasjonene og vi har hatt møter med lederne i forkant av fylkeskonferansene, noe som har vært veldig fruktbart på mange vis.

Ruth Tautra har laget en egen håndbok for lokalorganisasjonene, og stiller opp for å serve dem med informasjon og service administrativt om det måtte være behov for det. Ellers stiller vi på årsmøtene deres og på ulike aktiviteter de har, som det er ønskelig at vi deltar på. Vi støtter også opp om ulike politiske saker i de ulike områdene.

I det fagligpolitiske arbeidet har lokalorganisasjonene blitt oppfordret til å invitere Ap's kommunepartistyrer til to møter i året, der de samkjører ulike politiske saker lokalt. Her må man utfordre hverandre.

LO-SENTRER

Det er fire LO-sentre i fylket. Disse ligger i Kristiansund, Molde, Ålesund og Ulsteinvik, og drives med ulikt engasjement og på ulike måter.

DISTRIKTSKONTORET

HMS har stått øverst på vår dagsorden i hele år. Vi har hatt egne konferanser der vi har utfordret oss selv og hverandre på å finne de beste løsningene for et godt arbeidsliv her på kontoret. Vi har blitt flinke til å jobbe systematisk, og vi ser at det nytter.

Vi har gått gjennom de ulike oppgavene vi har og rutinene som skal følges.

Vi har blitt fire damer på kontoret, og det har vært veldig positivt å få Jenny på laget. Hun har tilført arbeidsmiljøet mye og vi har blitt et større team til å utføre LOs oppgaver overfor medlemmene. Vi har stadig en hektisk hverdag, men gjør så godt vi kan for å løse de utfordringene som kommer fra alle hold.

MEDIA

LOs ansatte i Møre og Romsdal har vært godt synlige i mediebildet i 2008. I løpet av året 2008 har det (fram til 25. november 2008) vært nærmere 100 artikler og leserinnlegg i de ulike lokale avisene. I tillegg har LO Møre og Romsdal vært flink til å bruke NRKs lokale radio- og TV-sendinger til å fremme diverse synspunkter.

Kontoret har også fått sin egen nettside på LOs nettområde. Alle ved kontoret har prøvd å holde nettsiden til LO Møre og Romsdal oppdatert ved å legge ut stadig nye artikler om kontorets aktiviteter, med tilhørende bilder.

Siden nettsidens oppstart i juni 2008, har det (fram til 25. november 2008) blitt lagt ut 35 artikler. Artiklene dekker følgende emner:

- Sommerpatrulje
- Ungdomsarbeid
- Prosjekt «Inkludering av arbeidstakere med utenlandsk bakgrunn»
- Samferdsel
- Energi, klima og miljø
- Fylkeskonferansene
- Fagligpolitisk konferanse
- TV-aksjonen
- SNS-aktiviteter
- Medlemsdebatten

Publikasjon av nyheter har i begynnelsen tatt litt tid. I starten skjedde publiseringen ved hjelp av Magne Svendsen i LO sentralt, men fra midten av november 2008 har samtlige ansatte ved LOs distriktskontor i Møre og Romsdal fått opplæring i hvordan man publiserer artikler på nettsiden. Det betyr at vi nå går på egen kjøll.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består nå av:

Rolf Kårvand, leder; Morgan Johansen og Arvid Thue. 1. vara er Arve Baade, 2. vara er Gisle Aure og 3. vara Lise Kristengård.

Styret har hatt krevende utfordringer i år med fylkeskonferansene og ulike utfordringer politisk. Vi har delt ut to priser. Tillitsvalgtpreisen gikk til Knut Ivar Egset (Fagforbundet) og Miljøprisen gikk til Høgskolen i Molde (NTL).

Styrets leder, Rolf Kårvand, har hatt ekstra mye jobb for å få gjennomført alle møter og konferanser i året som har gått. Han fortjener en ekstra takk! Han har stilt opp på alt hele veien.

LOS FYLKESKONFERANSER

Vår: 30 av 36 representanter møtte, i tillegg deltok 5 fra forbundene, fra ungdomsutvalget møtte 2 medlemmer.

Høst: 29 av 36 representanter møtte, 1 deltok fra ungdomsutvalget, dessuten deltok 15 av våre kontakter i forbundene og andre samarbeidspartnere.

På startkonferansen for medlemsdebatten deltok ytterligere 16 personer.

Dette kan vi vel med hånda på hjertet si ble den beste konferansen vi har hatt. Programmet, gjennomføringen, stemningen og deltakelsen var veldig bra.

Likevel ser vi at vi har mer å strekke oss etter. De administrative rutinene var ikke helt på plass, og må forankres og bedres til neste konferanse. Vi hadde godt besøk av media også på denne konferansen: Romsdals Budstikke, Tidens Krav, SunnmørsPosten og NRK Møre og Romsdal fulgte med på det som skjedde.

Innlederne var: Arve Bakke (leder i FF), Arild Hervik (professor i økonomi), Geir Mosti (nestleder i LO), Svein Gjølseth (leder arbeidet med Stad Skipstunnel), Thor Bjørlo (daglig leder i Norsk Bane), Jenny Bergem (inkludering av utenlandske arbeidstakere), kort intro på NAFs nye sang v/ Vidar Røren.

Videre delte vi ut Tillitsvalgtpreisen og vedtok kongressforslagene og deltakere til LO-kongressen. Lokalorganisasjonslederne behandlet på et møte dagen i forkant kongressforslagene og hvordan disse skulle behandles. Det ble laget uttalelser fra fylkeskonferansen på temaene: forsvar, energi og mange på samferdsel denne gangen. Disse er sendt ut i media og publisert på hjemmesiden.

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

Kontorsekretærens oppgaver

Kontorsekretæren har deltatt på følgende kurs og konferanser:

Vernekonferanse på Sørmarka: 3. og 4. mars

Utdanning av verneombud 40-timers kurs for verneombud i LO: 12.–15. mai og del 2: 16.–17. juni.

Vernekonferanse på Sørmarka 1.–2. september

6.–8. mai: Konferanse for kontorsekretærer, Kjerringøy.

Andre kurs: kurs i ferieloven, Molde.

Arbeidsoppgaver: Det er prioritert å få i gang det nye medlemsnettet for lokalorganisasjonene, hvor alle fagforeningsadresser og verv er blitt lagt inn på nytt. Distriktskontoret er i stor grad avhengig å ha et slikt nettverk tilgjengelig for å nå ut med informasjon til våre fagforeninger. Alle lokalorganisasjonene har fått tilgang, slik at også de har et redskap til å nå sine egne fagforeninger. Administrasjon av systemet med oppdatering av vervene og adressene er kontorsekretærens ansvar.

Det jobbes videre med å få fagforeningene til å innrapportere sine medlemstall, slik at vi kan hjelpe lokalorganisasjonene med å få inn kontingent for alle deres medlemmer. Kontorsekretæren har utarbeidet en håndbok for lokalorganisasjonene som innholder nyttige opplysninger om LO, retningslinjer og oversikt over utvalg og samarbeidspartnere. Håndboken ble godt mottatt. Den vil bli oppdatert gang i året, etter at årsmøtene i lokalorganisasjonene er avholdt. Den er også tenkt lagt ut på våre hjemmesider.

Ungdomssekretæren – LOs ungdomsarbeid

Det har vært et aktivt år i forhold til ungdomsarbeidet. Mye tid har gått med til de store oppgavene som FYKO (ungdomskurs) og sommerpatruljen. I tillegg har det vært en del saksbehandling som omfatter unge arbeidstakers arbeidsforhold og problematikk.

LOs ungdomssekretær sitter i Regionalt samarbeidsforum mot svart økonomi, som LOs representant. Dette er holdningskapende arbeid i samarbeid med NHO, KS, YS, Unio og Skatteetaten blant annet. Dette arbeidet er også integrert inn i all annen aktivitet i ungdomsarbeidet.

I tillegg sitter ungdomssekretæren i flere andre komiteer og utvalg, som er viktig for LO på fylkesplan. Eksempler på dette er referansegruppe for karriereveiledningsprosjektet i Møre og Romsdal og Kunnskapsløftet.

På høstparten var ungdomssekretæren kursleder for det regionale ungdomskurset til Region Nord, som ble arrangert for tredje gang på Svalbard. Forbund har også vært flink til å benytte LOs ungdomssekretær som innleder ved sine ungdomskurs.

Det er også kommet i gang planlegging av Lærlingsamlinger våren 2009, som skal være et samarbeidsprosjekt mellom Møre og Romsdal fylke, LO og RSMSØ. Fordi Møre og Romsdal har 2000 løpende lærekontrakter, er dette et viktig arbeid som vi må prioritere. Og vi er veldig glade for at Møre og Romsdal fylke igjen har mulighet til å prioritere dette.

Organisasjonsrådgiver – Prosjekt inkludering av utenlandske arbeidstakere

Varighet: 1. april 2008–1. juni 2009; med mulighet for forlengelse
Geografiske fokusområder: Kristiansund, Molde, Ålesund

Mål:

1) Øke andelen medlemmer med innvandrerbakgrunn i LO

Tiltak:

- Markedsføring av LO til målgruppen gjennom klassebesøk hos voksenopplæringssentrene. Presentert LO som organisasjon, og temaet arbeidstakers rettigheter og plikter i norsk arbeidsliv. Har fått svært positive tilbakemeldinger. Antall besøkte elever så langt er ca. 350.

Resultat: flere som tar kontakt eller stikker innom kontoret mitt i etterkant av skolebesøket

- LO er markedsført overfor innvandrerorganisasjoner / frivillige organisasjoner som arbeider inn mot målgruppen, som Røde Kors, Oasen Kreative Senter m.fl. Sammen har vi satt i gang ulike aktiviteter.

2) Øke andelen tillitsvalgte med innvandrerbakgrunn i LO

Tiltak:

- InnvandrerKvinnerKan-kurs i samarbeid med Norsk Folkehjelp, Fagforbundet og Arbeiderpartiet. Kjøres i alle tre byene.

3) Øke sysselsettingen av personer med innvandrerbakgrunn

Tiltak:

- Krafttaksprosjekt

Størst gjennomslag i Molde, derfor mest fokus på Molde.

Kartlagt utdannings- og erfaringsbakgrunn til potensielle kandidater/deltakere ut fra informasjon fra NAV. Formidling av de første kandidatene ut mot bedriftene er gjennomført.

Utfordringer: Prosjektet har vært avhengig av NAV som selv har store utfordringer knyttet til omstillinger i egen organisasjon for tiden.

4) Holdningsskapende/holdningsutfordrende arbeid

Tiltak:

- «Flerkulturelle Molde»

Opprettet arbeidsgruppe som arbeider for å organisere flere kulturelle arrangement som viser mangfoldet i Molde. Første arrangement har oppstart etter nyttår. Molde skal ta imot over 200 asylsøkere over nyttår, så vi jobber for å være klare til å integrere disse i samfunnet.

- Rekrutteringsstrategier/rekrutteringsprosessen

Stadige påminnelser til tillitsvalgte om rekrutteringsstrategier overfor potensielle nye medlemmer i målgruppen, og om rolle på arbeidsplassen ved rekruttering av ny arbeidskraft (tilsettingsråd osv.) F.eks.: innlegg AOF-kurs om «Ansettelse og oppsigelser».

5) Diverse

- Engasjere medlemmer med utenlandsk bakgrunn ift. medlemsdebatten og stortingsvalget 2009
- Leserinnlegg
- Ulike oversettelses-/tolkingsoppdrag (mest for Fellesforbundet)
- Innlegg ulike konferanser/møter

Distriktssekretær

Har vært sterkt engasjert i ulike politiske saker som energisituasjonen i Møre og Romsdal, fylkesplan, Innovasjon Norge, Y-nemnda, Energiregionen Møre og Romsdal, byggeforbudet på indre Sunnmøre, Stad Skipstunnel, ferjefri stamvei, rassikring av Opdølstranda, vold i nære relasjoner, allmenngjøring av tariffavtaler, sosial dumping, finanskrisen og ulike utfordringer i fylket.

Diverse fokusområder:

SNS, gjennom media og bedriftsbesøk, tett kontakt med tillitsvalgte om ulike utfordringer, Opera Fossen for å fronte fagbevegelsens historie på en kulturell måte, bidratt til historiebok i LO, LOfavør og samarbeid med SpareBank 1 Nordvest, frokostmøter, samarbeidskomiteens arbeid i praksis, fylkeskonferansene har tatt mye tid, HMS-fokus på kontoret, styremedlem i Norsk Bane, deltatt på årsmøter til lokalorganisasjonene, jobbet tettere med lederne i lokalorganisasjonene med egne møter knyttet til ulike saker og fylkeskonferansene.

LOs UNGDOMSUTVALG

Ungdomsutvalget har i 2008 bestått av:

Kim Jelle, NNN, leder; Stig Heggem, EL & IT, nestleder; Linda Eidem, NNN/NAF; Hanne Garli, NTAF; Mariell Toven, FF; Reidar Holme-fjord, Fagforbundet; Kim Hugo Eggen, HK; Frank Storheim, NTAF. I tillegg kommer fire varamedlemmer.

Skolebesøk

Skolebesøk er et samarbeid mellom LO og forbundene og blir koordinert av ungdomssekretæren. Det er sendt brev til alle videregående skoler om hva vi kan tilby.

Det ble i 2008 skolert fem ungdommer som skal være med på skolebesøkene.

Til sammen ble det besøkt om lag 500 elever i 2008.

Ungdomskurs

Også i 2008 ble FYKO arrangert i Geiranger. Dette er et åpent MoTo-kurs som nå ble arrangert for niende gang. Kurset hadde om lag 60 unge deltakere fra Møre og Romsdal.

Sommerpatrulje

Årets sommerpatrulje besøkte 250 bedrifter fordelt over fem dager. De 16 deltakerne som utgjorde årets patrulje, gjorde en kjempegod innsats. Mediadekningen var veldig bra, og patruljen fikk oppslag både i radio, TV og aviser. Det kom inn mange tips på den sentrale tipstelefonen, som ble fulgt opp. Sommerpatruljen hadde god dialog med Arbeidstilsynet og Skatteetaten under aksjonen. I forkant ble alle nye deltakere kurset i lov- og avtaleverk, og det praktiske i forbindelse med gjennomføringen av selve patruljeuka.

Lærlingarbeid

Siden Møre og Romsdal fylke ikke har arrangert lærlingsamlinger på noen år, så ungdomsutvalget verdien av å arrangere egne samlinger for lærlingene. Denne gangen var det Sunnmøre som fikk samlingene. Det ble sendt ut brev til alle lærlingene, og vi hadde tre lokale samlinger. I tillegg har vi har også fått være med noen av opplæringskontorene på deres samlinger for å informere om rettigheter og plikter. På denne måten har vi nådd ut til om lag 150 lærlinger. Det har også vært oppsøkende virksomhet rettet mot lærlinger i Kristiansund og Molde i desember, Ålesund står for tur i januar 2009.

Yrkesmesse

Vi har hatt stand på tre yrkesmesser, med det totale elegantall på 2800. Standene våre har vært veldig godt besøkt, og vi har hatt konkurranse som også trekker mye folk.

I samarbeid med forbundene har vi også vært representert på høgskolene i Molde og Ålesund med stand.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSUTVALG

Året startet med telefonmøte 9. januar, og det nye utvalget for 2008–2010 ble konstituert med valg av leder og nestleder. Det forrige utvalget hadde allerede satt opp noen aktiviteter: Åpent møte om vold i nære relasjoner 14. januar i Kristiansund og 15. januar i Ålesund. Tema var «Hva er det med menn som slår?» ved Bjørn Løvland fra Reform – Ressurssenteret for menn. Det ble lagt opp til diskusjonsforum om behandlingstilbud og hjelpetilbud til dem som utsettes for vold i nære relasjoner. De som ble invitert til forumet var politiet, familieviolenskoordinator, krisesenter, barnevern, ordførere og fengsel i de tre byene Kristiansund, Molde og Ålesund.

På møtet i utvalget 10.3.2008 var Theodora Baldvinsdottir til stede, og orienterte om kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner og de forskjellige tilbudene som finnes i Molde kommune. Det ble sendt høringsuttalelse fra LOs distriktskontor vedrørende handlingsplanen. Utvalget har jobbet videre med å få på plass behandlingstilbud i Kristiansund og Ålesund. På møte 14. april informerte distriktssekretæren utvalget om møte med ORKide (ordfører og rådmannkollegiatet for 11 kommuner på Nordmøre) hvor hun og Bjørn Løvland presenterte LOs familie- og likestillingsutvalgs arbeid i forhold til vold i nære relasjoner, og hvor det ble lagt fram en skisse for kurs høsten 2008 og våren 2009: Pilotprosjekt om sinnemestring

i forbindelse med vold i nære relasjoner. 13.11.2008 var det i ORKide drøftingsmøte hvor Bjørn Løvland innledet med informasjon om prosjektet for forslag til modell for gjennomføring.

Siste møte i utvalget ble holdt i forbindelse med fylkeskonferansen 7.10.2008 i Ålesund.

LOFAVØR-KOMITEEN

Det har vært avholdt tre møter i komiteen.

Det har også vært to lokale kurs om LOfavør-fordelene.

Ellers har det vært en del aktiviteter i forbundene på området, men arbeidet i år har vært preget av at vår organisasjonsmedarbeider i SpareBank 1 Nordvest har gått bort. Ny ansatt tiltrer 1. januar 2009. Komiteen ser nå på om lokalorganisasjonene kan være base for videre kurs.

Det har kommet på plass minst én LO-kontakt i alle bankene, som er lagt ut på www.snv.no. De har nå hatt opplæring, og distriktssekretæren var med og informerte om LO og hva LO forventer av banken. Det er også laget link på LO Møre og Romsdals nettsider til SpareBank 1 Nordvest. Og det er på www.snv.no lagt ut en egen link til LO-medlemmene med hilsen fra LOs distriktssekretær. Det har vært et godt samarbeid med LO og SpareBank 1 Nordvest.

SNS/MEDLEMSDEBATTEN

Fylkeskonferansen i høst ble kick-off for medlemsdebatten. LOs nestleder Geir Mosti var på plass og dro i gang debatten.

LOs distriktskontor har tilbudt seg å komme til alle lokalorganisasjonene i fylket før jul.

Besøk i høst fra distriktskontoret har vært:

Else-May Botten: Ulstein Verft, Rolls Royce (Volda og Ulstein), Kleven Verft, Scana, styremøte Fagforbundet i Ørsta og Fosnavåg, medlemsmøte HK i Romsdal, møte med pensjonistene i Fagforbundet, Molde kommune – teknisk avdeling, Bussbygg på Skåla, Coop Mega i Molde, Glamox, Møre Tre, Vårsøg Hotell, Kvande og Norvik Møbelfabrikk, Pipe Life, Talgø Møbelfabrikk, Nor-Pro, Helicopterbasen i Kr. Sund

Jenny Bergem:

Fagforbundets representantskap

Sunndal: Hydro Sunndal, Langset Mek, Storvik, Sunndal videregående skole

Surnadal: MøreTre, PipeLife, Vårsøg Hotell, Kvanne & Nordvik
Møbelfabrikk, Talgø Møbelfabrikk
Molde: Luggen, Bussbygg, Molde kommune – teknisk Avdeling

Kari Hoset Ansnes:

Molde: Elmo og R & M Ship og industri

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Fra LO har Rolf Kårvand, Morgan Johansen, Arvid Thue og Else-May Botten sittet.

Vi har arrangert fagligpolitisk konferanse med 130 deltakere. Vi har delt ut miljøprisen til Høgskolen i Molde. Vi har utfordret alle lokalorganisasjoner og partilag til å holde lokale møter.

AOF

Styresammensetning AOF Møre og Romsdal:

Styreleder Egil Ekhaugen – Møre og Romsdal Arbeiderparti

Personlig vara John Ole Aspli – Møre og Romsdal Arbeiderparti

Nestleder Else-May Botten – LOs distriktskontor

Personlig vara Per Olav Heggem – Fellesforbundet distriktskontor

Styremedlem Nils Graskopf – Norsk Arbeidsmandsforbund

Styremedlem Svein Ose – EL & IT

Styremedlem Vidar Røren – Norsk Arbeidsmandsforbund

Styremedlem Kari Hoset Ansnes – LOs distriktskontor

Styremedlem Tom Runar Hansen – AOF sentralt

Varamedlem Margrethe Vadseth – LO i Ålesund

Varamedlem Kjersti Hafsås Svensli – Fagforbundet

Daglig leder Svein Rune Johannessen, ansatt fra 1. april 2008

Ansatt: Kolbjørn Aarstein

Driften har snudd fra ca. 150 000 i minus til over 160 000 i pluss i 2008.

REPRESENTASJON I RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og pådriver i fylket.

LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Dette har vi prioritert:

- Energiregionen Møre og Romsdal (Else-May Botten)
- Haga-utvalget: Nedsatt for å løse kraftsituasjonen i Midt-Norge (Else-May Botten)
- Mariteam Nordvest (medlem: Hanne Notøy, EL & IT og vara Mariell Toven, FF)
- Y-nemnda (Else-May Botten, Terje Holmedal, Fagforbundet, Sigjørn Botten, IE, Mariell Toven, FF)
- Kunnskapsløftet (Kari Hoset Ansnes)
- RSMSØ (Kari Hoset Ansnes)
- AOF (Else-May Botten (nestleder) og Kari Hoset Ansnes, LO, Vidar Røren, NAF, Svein Ose, EL & IT, Margrethe Vadset, Fagforbundet)
- LOfavør-komiteen (Else-May Botten (leder), Arvid Thue, NAF, Tone Helen Hanken, IE, Jan Auning, FF, Odd Asbjørn Bævre, Fagforbundet, Siv Rosvoll, IE, Janne Eriksen, Postkom)
- Samarbeidskomiteen (Else-May Botten, Rolf Kårvand (nestleder), Arvid Thue, Morgan Johansen)
- Styret for Arbeiderbevegelsens arkiv (Else-May Botten, leder)
- Fylkeskomiteen for TV-aksjon (Kari Hoset Ansnes)
- Folkehelseutvalget (Astri Egset, Fagforbundet, Kari Hoset Ansnes (vara))
- Innovasjon Norge (Else-May Botten)
- Styret i Norsk Bane (Else-May Botten)
- Verdiskaperen (SpareBank 1 Nordvest), (Else-May Botten)
- Regional utviklingsplan (Else-May Botten)
- Samarbeid fylket, LO/NHO og de tre by-ordførerne (Else-May Botten, Kari Hoset Ansnes (vara))
- Ferjefri stamvei (Per Ørnulf Andersen, NAF, Nils Solevåg, NAF og Else-May Botten)
- Inkluderende arbeidsliv (Else-May Botten, Ruth Tautra (vara))
- Kulturaktiviteter – Historisk spel (Else-May Botten og Jenny Berge)
- SNS prosjektstyre (hele kontoret deltar ved behov)

DISTRIKTSKONTORETS FORSKJELLIGE ARBEIDSOMRÅDER

Næringsutvikling: Ulike aktiviteter og saker, som byggeforbudet i 10 kommuner på Sunnmøre, Stad Skipstunnel, allmenngjøring av tariff-avtaler, renteutspill, finanspolitikk, eksportfinans, GIEK, olje og gass, ferjefri stamvei, fylkesplan strategiplan for energiregionen, div. innspill til LO sentralt og sentrale myndigheter.

Ungdomsarbeid: Ulike aktiviteter, sommerpatrulje, skolebesøk, saker, skatt, leserinnlegg, FYKO.

Familie- og likestillingsarbeid: To temamøter, møter med bykommunene og næringsforeningene, jobbet for å få på plass kurstilbud til voldsutøvere.

Organisasjonsutvikling: SNS, medlemsdebatt, oppfølging av lokalorganisasjonene

Utvikle LO-favør: Ulike tilpasninger i arbeidet, ny organisasjonskon-sulent, nytt på nett og LO-kontakter i bankene

Utdanning/skole fagopplæring: Y-nemnda, læringsamlinger, utdan-ningspolitikk

IA-arbeid: Nettverk, deltakelse på konferanser og møter

Fagligpolitisk arbeid: Fagligpolitisk konferanse, møter i samarbeids-komiteen, utfordringer til lokalorganisasjonene

Frokostmøter – ulike tema

Skolering – Ungdom og utenlandske arbeidstakere

Kulturprosjekt – Historiespel

Inkluderingsprosjekt – Krafttak

SØR-TRØNDELAG

Distriktssekretær: *Kjell Flønes*

Distriktssekretær: *Kristian Tangen* (fra 18. august)

Kontorsekretær: *Brit T. Hansen* (til 1. mai)

Kontorsekretær: *Tone A. Vorseth Graneggen*

Ungdomssekretær: *Per Olav Skurdal Hopsø*

ORGANISASJONSOVERSIKT

I kontorets arbeidsområde var det ved utgangen av 2008 sju lokalorganisasjoner. Det er 184 fagforeninger og ett LO-senter, lokalisert på Røros. Medlemstallet er økende, og er estimert til 57 000. Dette tilsier at hver femte sør-trønder er LO-medlem.

FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består av:

Anders Østby, NTL, leder; Janne E. Johnsen, NAF og Knut Ring, HK.

Det er avholdt fem møter og behandlet tolv saker.

Styret har i samarbeid med distriktskontoret avholdt en leder-/kas-sererkonferanse 5.–6. mars og en fylkeskonferanse 9.–10. oktober. Begge konferansene ble avholdt på Bårdshaug Herregård. På fylkeskonferansen var første del oppstart av LOs medlemsdebatt «Et godt arbeidsliv». På denne delen av konferansen var det ca. 100 deltakere. Videre ble blant annet følgende saker behandlet: innkomne forslag til LO-kongressen (73 forslag), stortingstimen ved stortingsrepresentant Jorodd Asphjell (Ap), fylkeskontingenten, valg av nytt ungdomsutvalg og markering av lokalorganisasjonenes 50-årsjubileum.

DISTRIKTSKONTORET

Distriktskontoret har i år gjennomgått store endringer. Kontorsekretær Brit T. Hansen ble fra 1. mai innvilget uførepensjon, og distriktssekretær Kjell Flønes avsluttet sitt arbeid som distriktssekretær 1. desember. Flønes skal arbeide i LO fram til 1. april 2009. Det er ansatt ny distriktssekretær, Kristian Tangen, som startet i stillingen 18. august. HMS-koordinator ved Helse Midt-Norge, Tommy Sletta, sluttet i stillingen og HMS-utvalget ble nedlagt før sommeren.

Kontorfellesskapet har faste kontormøter på mandager. Det er gjennomført medarbeiderkonferanse sammen med distriktskontoret i Nord-Trøndelag. Videre er det avholdt medarbeidersamtaler.

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret er i kontorfellesskap på Folkets Hus i Trondheim, som inneholder flere organisasjoner i arbeiderbevegelsen. Det er et godt samarbeid med forbundene og andre organisasjoner som er organisatorisk og politisk nær LO.

Det er besøkt en rekke foreninger, avdelinger og lokalorganisasjoner for å gi og få informasjon til det arbeidet som gjøres lokalt. Videre har vi deltatt på ulike møter, kurs og konferanser utenfor fagbevegelsen som har betydning for kontorets virksomhetsområde.

I høst er det etablert oppdaterte nettsider, og nyhetsbrev som blir sendt ukentlig til tillitsvalgte i forbundene og lokalorganisasjonene. For å øke samarbeidet ytterligere innad i arbeiderbevegelsen, tok distriktskontoret i høst initiativ til å arrangere frokostmøter første mandag i hver måned. Møtene har vært åpne for alle og oppmøtet har vært godt. På møtene blir det tatt opp aktuelle saker på tvers av forbundsområdene.

Spesielle saker som har preget kontorets arbeid omtales under egne avsnitt.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG ORGANER

På vegne av LO er distriktskontoret representert med distriktssekretæren, ungdomssekretæren, kontorsekretæren og en del av distriktssekretærene/tillitsvalgte fra forbundene i følgende styrer, råd og utvalg:

- Distriktsrådet for HV-12
- LO-favor-komiteen i Sør-Trøndelag
- Fylkeskomiteen for TV-innsamlingen
- Samarbeidsforum mot svart økonomi
- Meddommere
- Oljekartellets distriktsutvalg
- Samarbeidskomiteen LO – Sør-Trøndelag Ap
- Styret i Sør-Trøndelag Ap
- Nominasjonskomiteen til Sør-Trøndelag Ap
- Styret i Arbeiderbevegelsens arkiv for Trøndelag
- Yrkesopplæringsnemnda
- Styringsgruppa for Tranmælkonferansen
- IA-avtalen, fylkesgruppe
- Midt-Norden-komiteen
- Arena Trøndelag
- Vegforum Trøndelag
- LO næringspolitisk forum, Trøndelag
- NAVs brukerutvalg for fylket
- Brukerutvalg ved Arbeidsmedisinsk avdeling St. Olavs Hospital
- VRI- og PALU-prosjektene

LOs MEDLEMSDEBATT

Ved fylkeskonferansen i oktober var det oppstart for medlemsdebatten «Et godt arbeidsliv». Det er brukt tid og energi fra kontoret for å forankre arbeidet i forbundene. I høst/vinter er det avholdt om lag 15 møter/konferanser (ca. 500 tillitsvalgte) der det har blitt informert om medlemsdebatten. Det er nedsatt en arbeidsgruppe av forbundene og lokalorganisasjonene.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontorene i Midt-Norge deltok 21. januar på møte med olje- og energiministeren om kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det har vært avholdt møter med LO og DnA vedrørende Forsvarsstudien og en eventuell nedlegging av Ørland Hovedflystasjon, samt nedleggingen av Rekruttskolen og Befalskolen på Værnes. Samarbeidsrådet for

yrkesopplæring avholdt konferanse 28.–29. januar. Der ble den framtidige utdanningsreformen diskutert.

Anbudsutsetting av kollektivtransporten i Trondheim har vært en omfattende og krevende fagligpolitisk sak, som også har fått stor oppmerksomhet.

Hovedoppgjøret

Distriktskontorene i Midt-Norge arrangerte en orientering om resultatet av det framforhandlede oppgjøret, 8. april. Det var over 300 tilfritsvalgte til stede, og blant innleiderne var LO-leder Roar Flåthen, Fellesforbundets leder Arve Bakke, EL & ITs leder Hans Olav Felix og Norsk Transportarbeiderforbunds leder Per Østvold.

Innvandrerkonferansen

Konferansen ble arrangert 21.–22. oktober, og satte søkelys på holdninger, hindringer og de gode løsningene i arbeidslivet. Blant innledere var arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen og likestillings- og diskrimineringsombud Beate Gangås. Det var god deltakelse med over 200 personer fra innvanderorganisasjoner, fagbevegelse og offentlig sektor. Konferansen ble arrangert av LO Stat i samarbeid med LOs distriktskontor, IMDi, Norsk Folkehjelp og Trondheim kommune.

IA-avtalen og sykefraværet

IA-arbeidet i fylket administreres gjennom en fylkesgruppe og pågår kontinuerlig. Det er avholdt fire IA-konferanser i distriktet, i tillegg til egne i Trondheim. På konferansene har det blitt lagt vekt på å informere fra de virksomheter som har lyktes. Det totale sykefraværet i fylket var på 6,9 prosent i 3. kvartal. Fraværet økte med 3,4 prosent, som er mer enn på landsbasis. Det er urovekkende at det er langtidsfraværet som øker.

Sysselsetting

Arbeidsledigheten i fylket økte med 20 prosent fra 2007 til utgangen av 2008. Det var i desember 2,3 prosent arbeidsledighet. Bygg og anlegg og industri har den sterkeste økningen i ledighet med henholdsvis 92 og 19 prosent. Kontoret har opprettet en hurtigarbeidende arbeidsgruppe på tvers av forbundene, som følger situasjonen fortløpende. I tillegg er det et samarbeid med fylkeskommunen, NAV og NHO.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av:

Kenneth Sandvik, FF, leder; Inger Lise Bekkos, EL & IT; Åsmund Husby, MTF; Hege V. Moum, Fagforbundet. Vararepresentanter: Rita Nordvik, Fagforbundet; Heidi K. Larsen, HK; Magne Myran, HK; Torill Lund, NTL. Sekretær Tone A. Vorseth Graneggen, LO Sør-Trøndelag.

Utvalget har avholdt tre møter og behandlet 13 saker. Det er konstituert et arbeidsutvalg som består av leder og nestleder.

Utvalget har skrevet uttalelse om jordmorbemanningen i distriktet, med oppfordring om å fremme saken som forslag for LO-kongressen i 2009. I samarbeid med AOF Midt-Norge har utvalget arbeidet med MoTo-kursene «Tillitsvalgte i omstillingsprosesser og på talerstolen» og «Organisasjonskunnskap og arbeidstidsspørsmål». Begge kursene arrangeres første halvdel 2009. I forbindelse med den internasjonale kvinnedagen 8. mars, arbeider utvalget med å arrangere en konferanse om temaet «Heltid en rettighet». Videre har utvalget oppfordret til konferanse om uførepensjon som arrangeres 30. januar 2009. Utvalget har vært representert gjennom deltakelse på fylkeskonferanse 9.–10. oktober.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av:

Erling F. Wold, EL & IT, leder; Tor Andreas Skagseth, Fagforbundet; Janne Gjerp, HK; Elin Andrea Brurok, NAF; Snorre Lauritsen, Fellesforbundet; Cathrine Sæther Ertsås, PostKom; Randi Berggren, IE; Magdalena Bjørken, FO og Astrid Kjelsnes, SL.

Etter fylkeskonferansen ble nytt utvalg valgt med følgende medlemmer:

Tor Andreas Skagseth, Fagforbundet, leder; Elin Andrea Brurok, NAF; Snorre Lauritsen, Fellesforbundet; Cathrine Sæter Ertsås, PostKom; Jo Røed Skårderud, SL; Camilla Lund, HK; Roy Einar Nilsen, NTF; Karina Meland Kristiansen, FO; Andreas Lines, MFO; Randi Berggren, IE og Joakim Jæger, EL & IT.

Ungdomsutvalget har avholdt 9 møter og behandlet 65 saker.

Sommerpatruljen

Sommerpatruljen besøkte 369 bedrifter og var i kontakt med flere tusen ungdommer gjennom hele uken, gjennom stands og besøk i bedriftene. Det ble avdekket 81 negative bemerkninger, flere å betrakte som graverende.

Under patruljen var det 25 deltakere som representerte de fleste forbundsområdene. I forkant ble det arrangert kurs med blant annet skolering fra Arbeidstilsynet, Skatteetaten og LOs juridiske avdeling.

Studentrekrutteringskampanje

Forbundene ble invitert til å delta i en kampanje rettet mot studenter ved Høgskolen og NTNU. Det ble avholdt to planleggingsmøter som bestemte at man skulle sette i gang kampanjen på høsten og at det skulle rulleres på forbundene hvem som være ute. Resultatet ble at man var ute i snitt to ganger i måneden fra august til desember. Kampanjen gjorde LO synlig overfor studentene og rekrutterte noen nye studentmedlemmer til forbundene.

Besøk på videregående skoler

Ungdomssekretæren og forbundene har besøkt 13 skoler og møtt flere hundre elever. Ungdomsutvalget mener at elevene er best tjent med å høre om faglige rettigheter fra noen som jobber i det yrket som valg av studieretningen deres utdanner dem til. Under skolebesøkene er det rekruttert mange elevmedlemmer til LO-forbundene.

Annen ungdomsaktivitet

Ungdomsutvalget har deltatt på Opplæringsdagene hvor flere tusen ungdomsskoleelever fikk høre om de ulike studieretningene de kan velge. LO hadde en godt besøkt stand med konkurranser. Flere av ungdommene meldte seg inn i et LO-forbund som elevmedlem.

Ungdomsutvalget hadde også stand på Ungt Entreprenørskapsmesse på Røros hvor ungdommer fra fjellregionen var samlet.

I lokalorganisasjonene har LO i Trondheim fått flere nye aktive ungdommer i år. Dette har ført til god aktivitet med flere møter og deltakelse på stands.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av:

Kjell Flønes/Kristian Tangen, LO, leder; Kjell Iversen, NAF; Stener

Lium, FF; Terje Aaberg, EL & IT; Siri Fossum, HK; Siv Svanem, NTF; Tove Brekke, Postkom; Arne Jan Skjeringstad, Fagforbundet og Lars Børseth, LO Stat. I tillegg stiller SpareBank 1 Midt-Norge med tre representanter: Morten Malvik, John Sponås og Johnny Kvernbråthen.

Komiteen har avholdt tre møter og behandlet 18 saker. Det er arrangert kurs 20.–21. mai og 8.–9. september. Kursene hadde relativt bra påmelding og tilbakemeldingene om kursinnholdet var gode. Videre er det startet et samarbeid mellom forespurte foreninger og SpareBank 1 Midt-Norge om å tilby bankens fordelskonsepter til medlemmene pr. telefon.

ARBEIDERBEVEGELSENS ARKIV I TRØNDELAG

Arbeidebevegelsens arkiv i Trøndelag har ca. 100 medlemmer fordelt på de to trøndelagsfylkene. Det har ikke vært ansatt arkivsekretær i driftsåret 2008 og det har preget aktiviteten. Tidligere distriktssekretær Kjell Flønes har nå tatt på seg jobben som arkivsekretær, og vil fra 1. april 2009 arbeide for Arbeiderbevegelsens arkiv i Trøndelag to dager i uken.

LO-AVDELINGENE

Det er sju LO-avdelinger i fylket. De dekker 18 av fylkets 25 kommuner. Lokalorganisasjonene har varierende aktivitet. Det er avholdt styremøter og årsmøter i alle avdelingene, i tillegg til at de har deltatt på leder-/kassererkonferansen og fylkeskonferansen.

LO-SENTER

Det er LO-senter på Røros, som ble etablert i 1999. Det er ikke planlagt noen økning i antallet.

NORD-TRØNDELAG

Distriktssekretær: *Rune Hallstrøm*
Ungdomssekretær: *Kristine Svendsen*
Kontormedarbeider: *Inger Marie Melhus*
Kontormedarbeider: *Vigdis Oftedal Forr*

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets område er det ved utgangen av 2008 fortsatt 8 lokalorganisasjoner, 68 fagforeninger og 4 LO-sentre. Medlemstallet i fylket er estimert til ca. 26 000.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har bestått av:

Odd E Lyngås, NAF, leder; Elin Veimo, Fagforbundet og Walfred Andersson, FF.

Styret har hatt to møter i løpet av året.

LOs FYLKESKONFERANSER

Det er i 2008 holdt to fylkeskonferanser.

Vårens konferanse ble holdt 2.-3. april på Tingvold Park Hotell og for første gang var ingen fra den politiske ledelse i LO representert på konferansen.

Grethe Fossli fra LO innledet om næringspolitikk på konferansen sammen med Ivar Skjerve, Innovasjon Norge.

Høstkonferansen 23. og 24. september, lagt til Grand Hotell, Steinkjer, var startskuddet for medlemsdebatten som skal foregå fram til Kongressen i mai 2009.

Ellen Stensrud representerte LOs ledelse og innledet bl.a. om årets tariffoppgjør, LO-kongressen og medlemsdebatten.

Til denne fylkeskonferansen/startkonferansen var det invitert en rekke tillitsvalgte fra forbundene, slik at det i alt var over 60 tillitsvalgte til stede.

I tillegg til fylkeskonferansene har distriktskontoret arrangert en dagkonferanse over temaet «Stressmestring». Her møtte 23 tillitsvalgte og medlemmer.

DISTRIKTSKONTORETS VIRKSOMHET

Både distriktssekretæren og ungdomssekretæren deltar på møter, kurs og konferanser som har betydning for LO i fylket. Dette kommer i tillegg til møter i egen organisasjon. Blant disse er bl.a. de månedlige kontormøtene på distriktskontoret i Samfunnshuset, Steinkjer. Disse er av én times varighet, og samler et varierende antall tillitsvalgte. Vi må si oss godt fornøyd med oppmøtet, som delvis skyldes møtenes uformelle karakter.

Ellers er LO etterspurt for deltakelse i ulike råd og utvalg, noe oppstillingen til slutt i beretningen viser. Samtidig med denne utadrettede virksomheten, står vi også til disposisjon for klubber og fagforeninger i de enkelte forbund. Distriktssekretæren har også i året som har gått bidratt med innlegg i en rekke møter og konferanser, både internt i LO og eksternt. Her nevnes innlegg for Fylkestinget om næringspolitikk, og om framtidens pensjonsordninger i en regional samling i Skolenes landsforbund.

Vi er glade for alle invitasjoner vi får fra forbundenes lokale ledd, og vi bidrar så langt tid og evner strekker til!

Ellers var det stor spenning knyttet til årets tariffoppgjør, hvor særlig framtidens AFP skapte store diskusjoner, også her i Nord-Trøndelag. Det ble holdt en felles orientering om resultatet av oppgjøret i Nidarøhallen i Trondheim for trøndelagsfylkene. Her møtte Roar Flåthen og Stein Reegård fra LO, samt forbundslederne Hans Felix, EL & IT Forbundet, Per Østvold, Transport og Arve Bakke fra Fellesforbundet. Tungt skyts måtte til mot en trønderopposisjon som ble ledet av Stein Aamdal, FF og Aker Kværner på Verdal og leder for LO i Trondheim, Arne Byrkjeflot. Ikke rart det møtte over 300 tillitsvalgte til denne orienteringen!

Ellers var distriktssekretæren også i år ute og holdt tale 1. mai, denne gang i Overhalla.

Distriktskontoret har deltatt på de fleste årsmøter i LO lokalt.

UNGDOMSUTVALG

LOs ungdomsutvalg har i 2008 bestått av ti medlemmer fordelt på seks ulike forbund.

Det er gjennomført skolebesøk på videregående skoler og lærlingpatrulje.

Ungdomssekretæren har deltatt på sju lærlingsamlinger i samarbeid med fylkeskommunen og opplæringskontorene. Sommerpatruljen ble gjennomført i uke 27 med totalt 30 deltakere og todagers

skolering i forkant. Det er avholdt ungdomskurs for LO Ungdom i eget fylke og vi hadde også deltakere med på regionkurs på Svalbard. Ungdomsutvalget har jobbet og aksjonert for innføring av et lærling-kort.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

Utvalget har for tiden ingen leder og har i inneværende år ikke hatt møte.

LOFAVØR-KOMITEEN

Det har vært to møter i LOfavør-komiteen i fylket. SpareBank 1 i Midt-Norge er en betydelig aktør i markedet og vi har ulike felles-tiltak som småbedriftskvelder, kulturkveld og evaluering av arbeidet lokalt.

Vi har i løpet av året som har gått, fått en fin «restart» på samarbeidet med SpareBank 1 SMN, etter at samarbeidet har haltet noe. Vi har igjen fått på plass egen organisasjonskonsulent, Ola Halseth, i fylket, og banken har organisert arbeidet overfor LO på en annen og langt bedre måte enn før. Dette lover godt for det framtidige arbeidet.

I samarbeid med SpareBank 1, LO lokalt og distriktskontoret ble det også i 2008 arrangert kulturkveld for LO-medlemmer på Damp-saga kulturhus i Steinkjer. Her var LOfavør-kortet inngangsbeviset og rundt 300 medlemmer møtte opp. Tone Rønoldtangen, hovedkas-serer i NTL, og Grethe Holltrø fra SpareBank 1 Livsforsikring deltok. Et meget populært tiltak!

Det er videre avholdt et kurs i LOfavør for deler av fylket i Inderøy kommune, hvor det deltok 16 tillitsvalgte og medlemmer.

Det har videre vært arrangement og møter mellom banken og de fleste lokal-LO i fylket.

AOF

Distriktssekretæren sitter i styret for AOF Midt-Norge, som har hatt og stadig har en kamp for å få driften i balanse. Dette arbeidet har vært prioritert i 2008. Arbeidet går framover, men omstillingen i et konkurranseutsatt marked tar tid. Det må gis ros til de ansatte ved kontoret for det arbeidet som legges ned i en vanskelig tid.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Dette skjer vanligvis gjennom det fagligpolitiske utvalget, men har i

året som har gått skjedd gjennom de såkalte fredagsmøtene hvor vi i LO har møtt partiets ledelse i fylket samt partiets politikere på fylkesplan. Ulike saker har vært tatt opp, men mest tid har NTE-saken tatt.

Ellers har det vært tett kontakt når det gjelder energisituasjonen i Midt-Norge. Nå er kombiverket (gass – bio) på Skogn lagt på is grunnet høye gasspriser. Det arbeides aktivt for å understøtte ny krafttilgang til landsdelen, og det prosjekter det arbeides for å få realisert nå, er vindkraftverket i Ytre Vikna på Namdalskysten.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret representerer LO i ulike styrer, råd og utvalg:

- Forum mot svart økonomi
- LOfavør-komiteen
- AOF
- Arbeiderbevegelsens arkiv
- Ungt Entreprenørskap
- Tiltredende medlem i Nord-Trøndelag Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen LO/NTAP
- Arena Trøndelag
- Styringsgruppe Kunnskapsløftet
- Arbeidsutvalg og styringsgruppe IA-arbeidet
- Styret for Innovasjon Norge i Nord-Trøndelag
- Referansegruppe karriereveiledning
- Fylkeskomiteen i TV-aksjonen
- Brukerutvalg NAV

NORDLAND

Distriktssekretær: *Øivind Silåmo*

Ungdomssekretær: *Raymond Alstad*

Kontorsekretær: *Merete Silåmo*

Kontorsekretær, sentralbord *Sonja Ø. Remme*

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Nordland var det pr. 31.12.2008 11 lokalorganisasjoner med ca. 211 fagforeninger. Totalt var det ca. 51 000 medlemmer. Det er pr. 13.12.2008 fem LO-sentre i Nordland.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av:

Signe Rasmussen, leder; Christoffer Ellingsen; Lars Nielsen.

Styret for fylkeskonferansen har i perioden avholdt tre møter og behandlet åtte saker.

LOs FYLKESKONFERANSE/TEMAKONFERANSE

Miljø og klimakonferanse – Folkets Hus Bodø, mars 2008

LOs distriktskontor i samarbeid med styret for fylkeskonferansen inviterte til temakonferanse på Folkets Hus i Bodø 6. mars 2008. Det var 33 påmeldte deltakere til konferansen.

Tema på konferansen var miljø/klima og tre tema ble belyst:

1. Klimakvoter – hvordan fungerer disse? V/Asbjørn Torvanger fra Cicero
2. LOs klimastrategiske plan. V/Halvor Wøien som er rådgiver på dette området i LO og som har ført store deler av dokumentet i pen-
nen.
3. Stortingets klimaforlik – hva betyr det for næringslivet? V/Ronald Fagernes fra Norsk Industri. Han er leder for industripolitisk avde-
ling og har lang erfaring fra industrivirksomhet.

LOs fylkeskonferanse høsten 2008 ble avholdt 2.–3. oktober på Fauske Hotell.

I tillegg til de faste representanter til LOs fylkeskonferanse var representanter fra LOs forbund invitert i forbindelse med oppstarten av LOs medlemsdebatt og den faglige valgkampen 2009. Derfor var det nærmere 80 deltakere første dag.

Tema for konferansen var følgende:

- Den faglige og politiske situasjonen, herunder medlemsdebatten før LO-kongressen 2009 og den faglige valgkampen v/LOs leder Roar Flåthen
- Valg av ungdomsutvalg
- Innkomne forslag til fylkeskonferansen og innkomne forslag LO-kongressen mai 2009

LOs fylkeskonferanse vedtok 47 forslag til LO-kongressen 2009.

KONTORETS VIRKSOMHET

Sysselsettingssituasjonen i fylket har vært god i 2008. Men også i Nordland har den internasjonale finanskrisen ført til permitteringer i flere bransjer i siste kvartal 2008. Fordi Nordland er et fylke med et stort innslag av eksportindustri, kan vi få betydelige utfordringer i næringslivet i 2009.

Kontoret har vært representert og engasjert i Nordland olje- og gassutvalg, bedriftsutvikling (VRI), YOU-prosjekt Nordland, IA-utvalg, brukerutvalg NAV, Samarbeidsforum FOU, Partnerskap Nordland, Arbeidsgruppe RDA, RITUC, Nordkalotten og det regjeringsoppnevnte nordområdeutvalget. Kontoret har også vært representert i Konkrafts arbeid med «Nasjonal strategi for petroleumsnæringen».

Kontakten mot de politiske myndigheter på fylkesnivå har vært tett og godt også i 2008.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Nordland har i 2008 avholdt fem styremøter. Det er avholdt fem kveldskurs med LOfavør som tema. Disse kursene ble avholdt i Brønnøysund, Sandnessjøen, Mosjøen, Fauske og Glomfjord. Tre kveldskurs er blitt avlyst på grunn av dårlig påmelding, i Svolvær, Leknes og Andenes. I tillegg er det avholdt en todagers temakonferanse, 27.–28 august på Sommerøya i Troms. Denne konferansen ble avholdt sammen med LOfavør-komiteen Troms og Finnmark.

REPRESENTASJON I STYRER OG RÅD

Kontoret har vært representert i følgende styrer og råd i 2008:

- Arbeidstilsynet
- Styret i VINN
- Styret i Innovasjon Norge Nordland
- Yrkesopplæringsnemda
- Fylkeskomiteen mot svart økonomi
- Styret i Nordland Arbeiderparti
- Fiskeriforskningsfondet ved Høgskolen i Bodø
- Partnerskap Nordland.
- VRI-programmet for Nordland

Aktiviteten i den enkelte lokalorganisasjon har vært varierende.

LOs UNGDOMSUTVALG

Ungdomsutvalget har hatt følgende sammensetning:

Line Tollefsen, Fagforbundet, leder; Rune Krutå, IE, nestleder; Patrick Austvik, NJB AU; Per Frode Storli, FF AU; Gunnar Schau Olsen, NTF AU; Anne Siri Hamarsbøen, FF; Helene A. Helmersen, HK; Trude Kleivik, NAF; Lars Lillefjell, EL & IT; Bjørg-Heidi Jensen, Fagforbundet; Alf Maurdal, Fagforbundet; Kine Lien, IE.

Varamedlemmer:

Jan Erik Balto, FF; Stian Nordal Jensen, IE; Trond Grønbech, NAF; Kirsten Marie Aune, Fagforbundet; Jon Ivar Utsi, FF; Elisabeth Sletten, Fagforbundet

Utvalget har hatt fire ordinære utvalgsmøter, tre telefonmøter og to AU-møter. Det er behandlet i alt 53 saker. Utvalget har planlagt og gjennomført de sentrale og lokale aktiviteter som ble vedtatt i årets aktivitetsplan. Utvalget har vært godt representert på LOs fylkeskonferanse.

Utvalget har i tillegg til dette deltatt i ungdomsprosjekt rettet mot Nordvest-Russland. Ungdomssekretær Raymond Alstad og Anne-Siri Hamarsbøen (Fellesforbundet) reiste i april/mai til Arkhangelsk, sammen med ungdomssekretærene i Troms og Finnmark samt en fra HK (Finnmark), og en fra FF (Troms) for å fortsette samarbeidet mellom de tre nordligste fylkene og FNPR (LO) i Arkhangelsk. Her feiret vi også 1. mai og holdt appell på torget.

I november reiste vi på ny over til Russland, denne gangen til Murmansk. På denne turen reiste de samme personene som til Arkhangelsk, bortsett fra den tillitsvalgte fra Kirkenes som var ny på denne turen.

Ungdomssekretæren i Nordland har vært koordinator for disse prosjektene.

Skolering

Det har vært avholdt tre kurs gjennom ungdomsutvalget i 2008. Utvalget arrangerte et «Ræserkurs» på Fauske 3.–5. mars med 14 deltakere, «HMS og den tillitsvalgte» i mai i Mosjøen med 24 deltakere og «Fagforeningen i arbeid» på Fauske 4.–5. november med 25 deltakere.

Årets skolering i forbindelse med sommerpatruljen ble gjort litt annerledes enn tidligere år. Vi var ute i de seks områdene som vi

har delt fylket inn i, og skolerte ungdommen på ett kveldskurs. Til sammen på disse seks stedene var det ca. 30 deltakere.

Det har også vært avholdt et regionalt ungdomskurs på Svalbard hvor fire fra Nordland deltok. Disse var Kjersti Haugen, Fagforbundet, Torbjørn Aspvik, IE, Stian Varnes Nordstrand, FF og Malin Heimlund fra NAF.

Utvalget har i november hatt en felleskonferanse for unge tillitsvalgte i fylket. Møtet startet med en aksjon «Lik lønn for arbeid av lik verdi». I tillegg ble det delt ut hefter i forbindelse med medlemsdebatten i glasshuset i Bodø. Videre fortsatte konferansen med «Utdanning og muligheter i Nordland» av Trud Berg, fylkesråd for utdanning i Nordland og «Nordområdene – Hvorfor bo i nord?» av Kirsti Bergstø fra SV. Det var også satt av tid til valget 2009 hvor vi hadde invitert ungdomspartiene i Nordland. De som møtte var AUF, RU og SU. Til slutt ble det utarbeidet en aktivitetsplan for 2009.

Aktuelle saker fra den sentrale handlingsplanen:

LOs skoleaksjon 2008

Det ble besøkt 13 videregående skoler med til sammen 1479 elever. Utvalgets medlemmer samt ungdomskontakter fra forskjellige forbund har også deltatt i LOs skoleaksjon.

LOs sommerpatrulje 2008

Følgende forbund deltok på patruljen i Nordland: Fagforbundet, HK, FF, NAF, IE, NNN, NTF, EL & IT og NJF. Årets patrulje var endret i forhold til tidligere år. Fylket ble delt inn i seks områder med ansvarlige i hvert område. Dette ble gjort for å dekke hele fylket, og hele fylket bortsett fra Vesterålen og Brønnøysund ble besøkt. Det ble gjennomført til sammen 394 bedriftsbesøk. Hele 62 personer var med under årets sommerpatrulje.

Det ble god pressedekning i både lokalavis, nærradio og riksradio og lokal-TV. I tillegg hadde vi representanter fra Skatteetaten og SpareBank 1 med på deler av patruljen, med stort hell.

LOs lærlingarbeid 2008

LO var representert på alle stedene under lærlingens dag, som blir arrangert i fylket av fylkeskommunen i samarbeid med opplæringskontorene. I tillegg er ungdomsutvalget i gang med å planlegge en lærlingpatrulje. Denne blir sluttført i løpet av 2009.

Andre aktiviteter som utvalget har vært representert på:

Utvalget har deltatt på yrkesmessa i Nordland i samarbeid med Fylkesforum mot svart økonomi, i år var det registrert 4622 besøkende på messen.

LOs sentrale ungdomskonferanse, Næringslivsdagen ved HIN, Parckenfestivalen i Bodø, «Rock mot rus» på Andenes.

LOs FAMILIE- OG LIKESTILLINGSUTVALG

Utvalget har i perioden bestått av:

Berit Sennesvik, leder; Jørn Halsen, nestleder; Mary Sørensen; Ellinor Bergli; Lars Børre Vangen

Varamedlemmer:

Annika Hamborg Refsaas; Freddy Sandvær; Synnøve Bang-Bertelsen; Egil Hansen; Eldrid Nilsen

Utvalget har hatt tre møter og behandlet åtte saker.

3.-4. juni arrangerte utvalget Felleskonferanse på Skagen Hotell i Bodø for utvalgene i Nordland, Troms og Finnmark.

Tema for felleskonferansen var:

- Mannspanelet – arbeid og konklusjoner. Innledning ved Øyvind Rongevær.
- Likelønnskommisjonen. Arbeidet i kommisjonen med NOU 2008:6 *Kjønn og lønn*
Innledning ved Anne-Jorunn Berg, professor ved Høgskolen i Bodø.
- Arbeidet i det enkelte utvalg og erfaringsutveksling. Lederne i hvert utvalg redegjør for utvalgets arbeid.
- LOs sentrale utvalg og dets arbeid. Innlegg ved Trude Johnsen.

Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanse i oktober 2008. Utvalget fremmet også forslag til LO-kongressen 2009.

TROMS

Distriktssekretær: *Jan Elvheim* (sykmeldt fra 1. april og ut året).

I denne perioden har tidl. distriktssekretær

Svein Rasmussen vikariert.

Ungdomssekretær *Audun Christoffersen*

Kontorsekretær *Peggy Schjølberg*

Sentralbordbetjent *Gunn Bang*

Renholder *Ada Martinsen*

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Troms var det pr. 31.12.2008 111 fagforeninger med ca. 28 000 medlemmer, og seks lokalorganisasjoner i fylket. Det har vært felles styremøte mellom LOs lokalorganisasjoner i Nordreisa og Skjervøy der det anbefales at disse blir slått sammen. Det vil bli dannet en ny lokalorganisasjon som omfatter seks kommuner i Nord-Troms. Sammenslåingen skjer etter vedtak på de respektive årsmøter i 2009.

MØTER

Styret for fylkeskonferansen har i 2008 hatt fem møter.

LOs fylkeskonferanse har hatt to møter.

KONTORETS VIRKSOMHET

Aktiviteten i lokalorganisasjonene er noe varierende, noen har høy virksomhet både på det faglige og det mer samfunnsengasjerende plan, mens i andre er det svært liten aktivitet. Det har vært arbeidet mye med å få til en bedre aktivitet i lokalorganisasjonene. Vi arbeider med å få alle kommunene i Troms med i lokalorganisasjonenes arbeid.

I Troms har vi tre LO-sentre. LO-sentret i Midt-Troms, LO-sentret i Sør-Troms og LO-sentret i Tromsø. Det arbeides med å få flere lokalorganisasjoner til å opprette LO-senter.

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser hvor en rekke saker av stor betydning for de fagorganiserte har vært opp til debatt.

NORDKALOTT-SAMARBEIDET

Arbeidet i det Interregionalt faglige rådet på Nordkalotten

Rådet har ikke hatt den aktivitet som har vært ønskelig det siste året, fra norsk side har vi etterlyst en større aktivitet i dette meget

viktige arbeidet, siden vi forventer stor aktivitet i årene som kommer.

Rådet har egen handlingsplan og egne vedtekter for sitt arbeid.

Rådet vil være et viktig element for fagbevegelsen i det videre arbeid med faglige spørsmål i Barentsregionen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Nærings Forum Nord (NHO/LO)
- Samarbeidskomiteen DnA/LO
- Rådet til Arbeidstilsynet 12. distrikt
- Styret for Innovasjon Norge i Troms
- Kontaktforum, olje og gass. Troms/Finnmark
- Arbeidsmarkedsrådet Troms fylkeskommune
- Arbeidslivstjenesten v/fylkesarbeidskontoret
- Samarbeidskomiteen mot svart økonomi
- Div. utvalg vedr. Universitetet i Tromsø
- Bank- og forsikringskomiteen SpareBank 1/LO
- Olje- og gassutvalget for Troms/Finnmark
- Styret for AOF i Troms
- Troms fylkesutvalg for nordområdene
- Yrkesopplæringsnemda i Troms
- Utdanningsutvalg oppnevnt av Troms fylkeskommune
- Overvåkningskom. Interreg. fagl. råd på Nordkalotten
- Interregionalt faglig råd på Nordkalotten
- Styret for Ungt Entreprenørskap i Troms

LOs LOKALE FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISKE UTVALG

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg har hatt to ordinære møter.

Foruten å ha arbeidet med de saker som naturlig hører inn under utvalget, har de også arrangert en konferanse 24. oktober om lesbiske og homofiles utfordringer i arbeidslivet.

I tillegg har utvalgets medlemmer deltatt på en rekke møter og konferanser med bakgrunn i utvalgets arbeidsområde.

LOs UNGDOMSUTVALG

Sammensetning av LOs ungdomsutvalg Troms:

Jørgen Sandvik, EL & IT Tromsø; Kim Håkon Pedersen, Fagforbundet Tromsø; Helga Perander, NAF Harstad; Stine Brandt Nilsen, Handel

og Kontor Tromsø; Karl-Tore Slåttnes, NTL Tromsø; Astrid Haldorsen, Fellesforbundet Tromsø; Lars Olaf Osvaag, NNN Harstad; Helen Norvik, NAF, Svalbard Longyearbyen; Wibeke Bergheim, Postkom Tromsø; Linn-Camilla Tøllefsen, FLT Tromsø; Ruben Bjerkmo, Fellesforbundet Tennevoll; Tor Håvard Solhaug, Postkom Tromsø; Siren Storli, Fellesforbundet; Veronika Hansen.

Varamedlemmer:

Gunn Randi Svinaas, EL & IT Finnsnes; Silje Bithammer, Fagforbundet Tromsø; Vanja Sjøvegan, NAF Tromsø; Per Jakobsen, Handel og Kontor Finnsnes; Tone Løvberg, NAF, Svalbard Longyearbyen.

SPESIELLE SAKER

Sekretæren har forelest om Landsorganisasjonen og har deltatt og forelest på flere faglige og politiske konferanser og kurs i fylket, kurs og konferanser arrangert av fagforbund.

Samarbeidet med lokalorganisasjonene er bra, kontoret besøker de enkelte lokalorganisasjoner jevnlig.

Samarbeidet med fagforbundene er godt, både de som er i kontorfellesskapet og de som har kontor utenfor fellesskapet.

Kontoret har hatt høy aktivitet på alle områder i 2008. Arbeidsmengden øker i takt med den generelle økning av aktiviteten i samfunnet. LOs distriktskontorer blir forespurt om deltakelse i det meste som har med samfunnsutvikling/næringspolitikk å gjøre, dette er positivt og viser at LOs aktivitet på disse områdene fortsatt bør være høy.

FINNMARK

Distriktssekretær: *Bjørn Johansen*

Ungdomssekretær *Kai Sørensen* (permisjon til 1. oktober)

Aktiv sykmeldt fram til 31. desember.

Henning Bråten (vikar 1. januar – 31. desember)

Kontorsekretær *Randi R. Olsen*

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det i 2008 i alt fem av ni lokalorganisasjoner som har vært i drift, og 100 fagforeninger/klubber med til sammen ca. 16 000 medlemmer.

STYRE FOR FYLKESKONFERANSEN

Følgende styre for fylkeskonferansen ble valgt på fylkeskonferansen i oktober 2005:

Nils Gunnar Korsvik, NTL; Alf Kåre Hansen, Fagforbundet; May Hilde Pedersen, NAF

Varamedlemmer:

Astrid Larsen, Fagforbundet; Øystein Hansen, Fagforbundet; Stig Ole Pedersen, SL

1. vararepresentant Astrid Larsen innkalles til alle møter i styret.

Det er avviklet sju møter og styret har behandlet 35 saker.

LOs SAMARBEIDSORGAN FOR FINNMARK

Sammensetning: LOs samarbeidsorgan for Finnmark er sammensatt av inntil fire representanter fra hver lokalorganisasjon i Finnmark. I tillegg møter styret for fylkeskonferansen, familie- og likestillingspolitisk utvalg, ungdomsutvalget og representanten fra Finnmark i LOs representantskap. Det inviteres også gjester fra fagforbundene, FAP, AUF, fylkeskommunen, stortingspolitikere fra Ap og andre samarbeidspartnere.

Det har vært avholdt én vårkonferanse og én høstkonferanse i perioden.

Vårkonferansen – alternativ fylkeskonferanse – ble avviklet 17. april på Rica Arctic Hotel i Kirkenes. Konferansen ble avviklet som dagskonferanse.

Program for konferansen:

Fagbevegelsens rolle og utfordring i et nordområdeperspektiv.

Innledere:

- Hva skjer? Innleder Rune Rafaelsen, Barentssekretariatet
- Sydvaranger gruve. Innleder Audun Celius
- Hvilke muligheter har vi i Øst-Finnmark nå? Innleder Arve Tannvik, Kirkenes Næringshage
- Perspektiver sett fra Finnmark fylkeskommune. Innleder Ann-Solveig Sørensen, fylkesvaraordfører
- Muligheter og utfordringer på russisk side. Innleder Yury Savakov, FNPR Murmansk

- Er fagbevegelsen forberedt på det som kommer?
 Fellesforbundet
 Norsk Arbeidsmandsforbund avd 9 Nord
 EL & IT Forbundet Finnmark
 Fagforbundet, Finnmark
 NNN

Høstkonferansen ble avviklet 1. og 2. oktober på Rica Hotel Alta.

Tema første dag:

- Orientering v/Runar Sjøstad, fylkesordfører
- Fagopplæring i Finnmark. Innleder Gerdhild Nilsen, fylkeskommunen
- Den fagligpolitiske situasjonen. Innleder Trine Lise Sundnes, LO sentralt
- Innkomne forslag til Kongressen

Tema andre dag:

- LOs medlemsdebatt. Innleder Trine Lise Sundnes, LO sentralt.

GENERELL VIRKSOMHET VED KONTORET

Hovedvirksomheten til kontoret er aktivitet mot LOs lokale apparat – LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og fagforbund.

Distriktskontoret har også stor aktivitet mot det politiske miljø både sentralt, i fylket og i de enkelte kommuner. Vi har i året som er gått også hatt fokus på SNS. Dette er tatt opp på fylkeskonferansene, på årsmøtene til LOs lokalorganisasjoner og det er informert om dette på årsmøtene og møter i forbundene i Finnmark. Dette arbeidet vil bli intensivert i 2009.

Det skjer mye positivt i Finnmark fylke nå. 500 nye arbeidsplasser er etablert i Hammerfest, vi får oppstart av gruva i Kirkenes med 350 nye arbeidsplasser og det er en stor satsing innen reiselivet i fylket. (Thon har kjøpt hotell i Hammerfest, bygd nytt i Kautokeino og Kirkenes.) Det satses stort på oppdrett, som igjen vil gi mange arbeidsplasser.

Samtidig er det en del steder i fylket som virkelig sliter med tap av arbeidsplasser og fraflytting.

Alt dette har preget aktiviteten på LO-kontoret i Finnmark.

Det er god kontakt med de øvrige LO-kontorene i Barentsregionen, vi vil her spesielt trekke fram samarbeidet med LO på Nordkalotten.

LO i Finnmark har etablert et veldig godt og fruktbart samarbeid

med Barentssekretariatet. Vi får tilgang på ferskvareinformasjon om utviklingen i regionen, og sekretariatet deltar på våre konferanser og informerer.

LO-sekretæren er styreleder i AOF Nord. AOF Nord har en vanskelig økonomisk situasjon som vi jobber oss ut av. Det er gledelig å registrere at AOF Nord igjen er etablert i Finnmark med en person i Kirkenes.

Det har vært stor aktivitet i Bank- og forsikringskomiteen i Troms/ Finnmark. Det har vært flere møter med de lokale fagforeningene og LO-avd. der banken har presentert LOfavør-produktene. Vi har gjennomført flere kurs i LOfavør-produktene for tillitsvalgte, trinn 1 og trinn 2. Vi jobber videre med å få etablert flere lokale LOfavør-komiteer. Komiteen i Kirkenes går av seg selv, vi har etablert en komité i Hammerfest som synes å gå bra. Neste trinn er etablering av en lokal LOfavør-komité i Alta.

LO i Finnmark har deltatt aktivt i en rekke møter og konferanser med ENI og StatoilHydro ang. utvinning av petroleum i nord. Har også deltatt på konferanser i regi av OLF. LO i Finnmark har et godt samarbeid med næringsforeningene i fylket og de berørte forbund i LO om dette temaet.

LO i Finnmark har deltatt i flere møter med Syd Varanger gruve. De kommer til å starte gruvedrift i Kirkenes våren 2009 med 350 ansatte. LO i Finnmark har hatt et godt samarbeid med NAF, EL & IT og FF i dette arbeidet.

Samarbeidskomiteen mellom LO/DnA i Finnmark har gjennomført flere møter i året som gikk. LO Finnmark og Finnmark Ap gjennomførte i samarbeid med IN Finnmark en stor industrikonferanse i Hammerfest i november, som ble veldig vellykket. Vi planlegger å øke aktiviteten i dette samarbeidet i kongress- og valgåret 2009.

LO-sekretæren sitter som leder i styringsgruppen for IA-arbeidet i Finnmark. Det har vært god aktivitet i dette arbeidet i 2008. Det har vært avholdt én konferanse i fylket om de ulike delene av IA-avtalen, der over 70 tillitsvalgte og arbeidsgivere deltok. LO og NHO i fylket har fulgt opp denne avtalen, sammen med Trygdeetatens Arbeidslivssenter. Dette arbeidet vil bli videreført også i 2009.

LO i Finnmark har deltatt på en rekke årsmøter og møter i forbundene og LO-avd. LO i Finnmark har god kontakt og godt samarbeid med forbundene som er representert i fylket.

LO i Finnmark har i 2008 hatt seminar i Arkhangelsk med våre fagforeningskamerater der. Vi hadde som tema «Erfaringene med Snøhvitutbyggingen». Her hadde vi med oss LOs anleggssekretærer.

LO i Finnmark har i samarbeid med NHO Finnmark og fylkeskommunen etablert et lokalt «3-parts – samarbeidsforum» med FNPR Murmansk, arbeidsgiversiden i Murmansk og fylkesadministrasjonen i Murmansk. Vi har arrangert én konferanse i Kirkenes og én i Murmansk. Fra LO Finnmark deltok også representanter fra forbundene. Dette vil bli videreført i 2009.

LO i Finnmark ved distriktssekretæren er leder av Yrkesopplæringsnemnda i Finnmark. Vi har stor aktivitet i denne nemnda med bakgrunn i den økte etablering av nye næringer i fylket. Det har vært stor reisevirksomhet i hele fylket og vi har arrangert møter med næringslivet for å få tilbakemeldinger på deres framtidige behov for arbeidskraft.

Det jobbes videre med arbeidet internt på LO-kontoret i Kirkenes med tanke på miljø og trivsel. Kontorfellesskapet her på samfunnshuset er nesten borte, kun Fagforbundet og LO-senteret er representert. Da er det en utfordring for oss å skape et trivelig og godt arbeidsmiljø for oss som er igjen.

LO Finnmark sitter i styret «Samarbeidsforum mot svart økonomi» i Finnmark. Det er avholdt mange møter og vi har arrangert en konferanse om dette temaet.

LO-sekretæren i Finnmark sitter i LOs nordområdeutvalg. Det har vært avholdt møter og konferanse i regi av utvalget i 2008.

Det har vært stor aktivitet i VRI Finnmark i 2008. Mange styremøter og en studietur til Brussel.

LO i Finnmark ved distriktssekretæren er nestleder for Innovasjon Norge, Finnmark.

Distriktskontoret har vært representert med distriktssekretæren i:

- Yrkesopplæringsnemnda, leder
- Næringsforum Nord
- Forsikringskomiteen Finnmark
- Tiltrer styret i Finnmark Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen LO/Finnmark Ap
- RUP Finnmark (Regionalt utviklingsprogram Finnmark)
- Styreleder i AOF Nord
- Styringsgruppen IA Finnmark
- Representert LO Finnmark i Grensepasseringsgruppen
- Medlem i styringsgruppen for VRI Finnmark.
- Distriktssekretæren hadde i 2008 stor reisevirksomhet
- LOs nordområdeutvalg
- Samarbeidsforum mot svart økonomi

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Sammensetning etter fylkeskonferansen i oktober 2005:

Elin Karlsen, FF, Hammerfest, leder; Jorunn Flåten, Fagforbundet, Hammerfest; Erling Kristensen, Fagforbundet, Alta; Ruth-Astrid Karlsen, HK, Hesseng; Bente Haug, NTL, Alta.

Varamedlemmer:

Ingar Eira, NAF, Kokelv; Inger Lisbeth Johannesen, Fagforbundet, Rypefjord

Leder Elin Karlsen har deltatt på fellesmøte for utvalgene i Nordland, Troms og Finnmark 4.–5. juni i Bodø.

Utvalget deltar på fylkeskonferanser i LOs samarbeidsorgan for Finnmark.

Det har vært liten aktivitet i dette utvalget i 2008. Innkalt til tre møter, som alle ble avlyst.

UNGDOMSUTVALGET

Sammensetning:

Beate Abrahamsen, Fag/nå HK, leder; Mads-Åge Karikoski, HK, nestleder; Morten Kristiansen, FF, skoleringansvarlig; Ulf-Terje Eliassen, NAF, mediakontakt; Mikael Johansen, NNN; Merete Sipinen, SL, LOfavør-kontakt; Kirsti Bergstø, FO, høyskolekontakt; Joakim Jensen, EL & IT; Ann-Tone Salmela, Fagforbundet; Ruben André Nilsen, FF; Annikken H. Jacobsen, NAF, lærlingkontakt.

Det ble vedtatt at ungdomsutvalget skulle sitte en periode til for å få kontinuitet i arbeidet. Det har imidlertid blitt foretatt suppleringsvalg, og de som har sluttet i utvalget eller søkt permisjon er følgende:

Tine Maria Olsen	FLT
Jack-Mikael Nystad	FAG
Steffen Ditløvsen	HK
Marit Rolstad	HK

Utvalget har hatt tre ordinære utvalgsmøter og telefonmøter, det er behandlet i alt 39 saker. Utvalget har planlagt og delvis gjennomført de sentrale og lokale aktiviteter som ble vedtatt i årets aktivitetsplan. Utvalget har vært meget godt representert på LOs fylkeskonferanser.

Russland

Utvalget har deltatt i to prosjekter rettet mot Nordvest-Russland. Ungdomssekretær Henning Bråten og Beate Abrahamsen (HK) reiste i mai til Arkhangelsk sammen med ungdomssekretærene i Troms og Nordland samt en fra FF (Troms) og en fra FF (Nordland), for å fortsette samarbeidet mellom de tre nordligste fylkene og FNPR (LO) i Arkhangelsk.

I tillegg til prosjekt i Arkhangelsk, var ungdomssekretær Henning Bråten og Mads-Åge Karikoski (HK) i Murmansk i november sammen med ungdomssekretærene i Troms og Nordland samt en fra FF (Troms) og en fra FF (Nordland), for å fortsette samarbeidet mellom de tre nordligste fylkene og FNPR (LO) i Murmansk. Ungdomssekretæren i Nordland har vært koordinator for begge prosjektene.

Aksjon

Ungdomsutvalget hadde i mars i samarbeid med Fagforbundet, AUF, SOS Rasisme og LO Sør-Varanger, en standpunktmarkering mot rasisme og for ytringsfrihet i Kirkenes. Bakgrunnen var hat- og truselsbrev med rasistisk innhold, sendt Elin Henriksen og hennes familie. Det møtte opp rundt 100 mennesker på torget i Kirkenes, hvor det ble holdt appeller til flammer fra faklene.

Skolering

Det har vært avholdt to kurs i regi av ungdomsutvalget i 2008. Utvalget arrangerte et «Ræserkurs» på Svanhøvd miljøsenter 29.–31. oktober med 11 deltakere, og et sommerpatruljekurs i Alta i samarbeid med Troms 6.–8. juni med 17 deltakere totalt.

På årets sommerpatruljekurs hadde vi eksternt innleder, Kristine Svendsen. Dette hadde vi også på Ræserkurset med Marius Nilsen og Raymond Alstad.

Det har også vært avholdt et Regionalt ungdomskurs på Svalbard hvor fire fra Finnmark deltok. Disse var Morten Kristiansen FF, Mikael Johansen NNN, Cecilie Småvik NAF, og Kirsti Must fra Transportarbeiderforbundet.

Aktuelle saker fra den sentrale handlingsplanen:

LOs skoleaksjon 2008

Det ble besøkt fire videregående skoler med til sammen 200 elever.

Utvalgets leder samt ungdomskontakten fra Fellesforbundet har også deltatt på LOs skoleaksjon.

LOs sommerpatrulje 2008

Følgende forbund deltok på hele patruljen i Finnmark: Fagforbundet frisørene (1), HK (2), FF (1), NAF (1), NNN (1) SL (1) I tillegg var det i Alta på «ekstrapatruljen» 4 stykker fordelt på: FF (1), NNN (1), FAG Frisør (1) og FAG (1).

Lokal deltakelse var fraværende under hele patruljen. Hovedpatruljen ble i år lagt til Øst-Finnmark og følgende kommuner ble besøkt: Vardø, Vadsø, Nesseby, Tana, Lebesby, Gamvik, Båtsfjord, Berlevåg, Karasjok, Porsanger og Sør-Varanger. 3000 godt brukte kilometer. Det ble i tillegg kjørt en todagers patrulje i Alta grunnet en del tips. Det ble gjennomført til sammen 232 bedriftsbesøk.

Det ble ekstremt god pressedekning i alle Finnmarks aviser, NRK Finnmark radio og riksaviser og nettaviser. I tillegg hadde vi med representanter fra Skatteetaten på deler av patruljen, med stort hell. Vi kjørte også en fellesaksjon i Vadsø med Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Mattilsynet med godt resultat.

LOs lærlingarbeid 2008

Ungdomsutvalget har tatt lærlingproblematikken på alvor, og har opprettet en lærlingkontakt som i samarbeid med utvalget og ungdomssekretæren skal koordinere LO Finnmarks arbeid mot denne gruppen.

LOs studentservice 2008

LO satser tungt på studentene, og i den forbindelse skal vi i Finnmark inn på høyskolen i Alta med en type servicesenter. Der skal vi informere om rettigheter, plikter og annet faglig til studentene, samtidig som vi skal prøve å skape aktivitet og verve studenter til LO. Dette tilbudet til studentene på informasjons- og veiledningssiden, går uavhengig av medlemskap. Det viktigste i dette arbeidet er å være synlig. Vi har en del forbund med på samarbeidet om dette prosjektet, og vil komme i gang tidlig i 2009 med ordentlig tilstedeværelse. FO er allerede tungt inne, og ungdomssekretæren vil benytte seg av den kompetansen som FO har opparbeidet seg i studentarbeidet. Ungdomsutvalget har i denne forbindelsen opprettet en høyskolekontakt som vil være ungdomsutvalgets ansikt på høyskolen.

Andre aktiviteter som utvalget har vært representert på

Utvalget har deltatt på yrkesmessa i Alta. Vi kjørte egen konkurranse med utlodning av iPod med ca. 400 besvarelser.

I tillegg har vi vært representert på LOs sentrale ungdomskonferanse, LOs fylkeskonferanser, LOs sentrale studentkonferanse, olje- og energikonferansen i Hammerfest. LOfavør-kurs i Alta, og LOfavør-møte i Kirkenes.

STATISTISK OVERSIKT

Godkjente/tariffrettslige konflikter 2008

I 2006 er det registrert i alt seks konflikter, hvor seks forbund var involvert. I tilknytning til tariffrevisjonen er det registrert fire konflikter.

I antallet tapte arbeidsdager var konflikten innenfor meieriene den mest omfattende.

Antall tapte arbeidsdager totalt i 2008 er 6393, mot 95163 i 2006, og 73616 i 2004

Tariffrevisjon 2008 må derfor sies å være et «lite» konfliktår.

Hovedoppgjørene fra 1996 til 2008

ÅR	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008
Antall omfattet av konflikten	42 702	7 821	90 128	4 654	5 678	21 117	1272
Tapte arbeidsdager	450 105	88 091	456 177	91 798	73 616	95 163	6393

**Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr 31. desember 1930–2007**

Tabell I	Antall avdelinger	Antall medlemmer
1930	1 861	139 591
1935	2 635	224 340
1940	3 556	306 341
1945	3 704	339 920
1950	4 605	488 442
1955	5 119	542 105
1957	5 172	540 878
1958	5 193	543 513
1959	5 207	541 408
1960	5 129	541 549
1961	5 116	562 019
1962	5 128	565 062
1963	5 091	566 970
1964	4 995	570 953
1965	4 922	574 295
1966	4 776	574 030
1967	4 683	570 210
1968	4 599	574 113
1969	4 982	582 289
1970	4 448	594 377
1971	4 367	601 920
1972	4 202	603 742
1973	4 110	613 803
1974	4 065	635 801
1975	4 054	655 030
1976	3 971	673 694
1977	3 973	692 209
1978	3 942	712 699
1979	3 846	721 042
1980	3 798	748 040
1981	3 767	754 985
1982	3 758	751 357
1983	3 761	745 101
1984	3 711	759 287
1985	3 667	768 778
1986	3 620	785 617
1987	3 445	787 409
1988	3 430	783 879
1989	3 286	782 256
1990	3 211	785 586
1991	3 157	778 773
1992	2 988	770 175
1993	2 897	764 842
1994	2 840	775 678
1995	2 832	792 575
1996	2 825	811 829
1997	2 739	822 832
1998	2 707	838 628
1999	2 499	827 627
2000	2 448	811 812
2001	2 307	796 982
2002	2 262	800 457
2003	2 079	838 372
2004	1 973	831 068
2005	1 897	824 010
2006	1 870	833 743
2007	1 834	845 394

Tabell II

1997–2007

Løpnr.		Medlemstall										Løpnr.
		Pr 31. des. 1997	Pr 31. des. 1998	Pr 31. des. 1999	Pr 31. des. 2000	Pr 31. des. 2001	Pr 31. des. 2002	Pr 31. des. 2 003	Pr 31. des. 2004	Pr 31. des. 2005	Pr 31. des. 2006	Pr 31. des. 2007
1	Arbeiderbevegelsens Presseforbund	1 000	999	966	942	907	902	877	870	857	866	855
2	Norsk Arbeidsmændsforbund	31 843	32 727	31 962	30 407	30 126	30 976	31 011	29 912	30 087	31 064	31 270
3	Norsk Elektriker- og Kraftinstallasjonsforbund	26 895	26 608	0	0	0	0	0	–	–	–	–
4	EL & IT Forbundet	0	0	40 571	40 020	37 980	38 235	36 536	36 389	36 353	36 769	37 183
5	Fellesforbundet	160 173	161 556	156 841	150 335	147 515	145 115	137 960	133 745	132 167	147 750	159 676
6	Fellesorganisasjonen	15 459	16 678	16 790	17 631	18 364	18 737	18 864	20 697	21 491	22 640	23 098
7	Norsk Fagbæls- og Frisørforbund	2 709	2 717	2 791	2 794	2 893	2 931	3 034	3 878	3 689	3 075	3 081
8	Forbundet for Ledelse og Teknikk	17 118	17 902	18 065	17 843	17 690	17 779	17 384	17 283	17 300	17 308	17 399
9	Norsk Grafisk Forbund	14 238	14 270	14 012	13 575	13 155	12 909	12 381	12 073	11 420	–	–
10	Handel og Kontor i Norge	58 589	61 105	61 437	60 275	58 906	59 182	59 887	59 970	60 435	61 476	61 936
11	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	14 313	14 677	13 399	12 703	11 948	12 143	10 898	10 512	10 520	10 752	–
12	Norsk Jernbaneforbund	18 844	18 568	17 957	17 218	16 361	15 783	15 179	14 624	14 016	13 662	13 437
13	Norsk Kantar- og organisatorforbund	856	848	835	824	0	0	0	–	–	–	–
14	Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	31 895	31 357	30 642	30 046	29 182	28 233	27 044	26 151	25 585	24 976	–
15	Fagforbundet	237 493	241 257	238 612	234 254	230 690	236 002	286 944	289 873	286 019	290 273	295 679
16	Norsk Lufthavnsmannsforbund	2 255	2 226	2 233	2 213	2 189	2 222	2 184	2 128	2 087	2 094	2 135
17	Musikkernes Fellesorganisasjon	0	0	0	0	6 097	6 287	6 420	6 673	6 720	6 938	6 900
18	Norsk Musikerforbund	3 038	3 083	3 108	3 087	0	0	0	–	–	–	–
19	Norske Idrettsutøvers Sentralråd	0	0	563	664	693	690	665	675	631	641	578
20	Norsk Nasjonal- og Nytteløsmiddelsarb. forb.	36 599	38 856	35 727	34 813	33 657	33 281	32 226	31 869	30 939	30 262	29 838
21	Norges Offiserforbund	6 141	6 167	6 779	6 978	6 903	6 907	7 001	6 268	6 116	6 071	6 335
22	Norsk Olje- og Petrolkjemisk Fagforbund	13 728	16 323	17 602	17 935	17 425	17 269	17 812	18 727	19 289	19 960	–
23	Den norske prestepensjonssysjon	12 797	12 817	12 558	0	0	0	0	–	–	–	–
24	Norsk Postforbund	16 312	17 492	17 474	0	0	0	0	–	–	–	–
25	Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	0	0	29 303	28 136	28 052	27 589	24 635	22 652	20 961	22 396
26	Norsk Sjømannsforbund	11 756	13 075	12 195	12 900	12 178	12 784	12 953	12 282	11 959	11 030	10 723
27	Skolenes landsforbund	3 915	4 137	4 371	4 443	4 549	4 844	4 713	4 401	4 787	4 974	5 149
28	Tele- og Dataforbundet	14 730	14 461	0	0	0	0	0	–	–	–	–
29	Norsk Tjenestemannslag	47 109	47 424	46 993	47 140	46 661	46 813	46 543	46 640	46 629	46 802	46 995
30	Norsk Teleforbund	127	130	0	0	0	0	0	–	–	–	–
31	Norsk Transportarbeiderforbund	17 005	16 999	17 214	17 768	17 366	17 645	17 637	16 235	18 044	18 825	19 183
32	Norsk Trendsmannsforbund	5 895	5 959	5 929	5 701	5 460	5 036	4 830	4 758	4 648	4 574	4 438
33	Industri Energi	822 832	838 628	827 627	811 812	796 982	800 457	838 372	831 068	824 010	833 743	845 394
34	RIKET	822 832	838 628	827 627	811 812	796 982	800 457	838 372	831 068	824 010	833 743	845 394

1) Norsk Tøllforbund gikk inn i LO 1.1.1993, og gikk inn i Norsk Kommuneforbund i 1999.

2) Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer byttet navn til Forbundet for Ledelse og Teknikk 1.6.1995.

3) Norsk Elektriker- og Kraftinstallasjonsforbund og Tele- og Dataforbundet gikk 1. januar 1999 sammen til ett forbund, EL & IT Forbundet.

4) Norske Idrettsutøvers Sentrallag, gikk ut av Norsk Tjenestemannslag og ble fra 1. januar 1999 nytt forbund i LO (NIOS).

5) Forbundene gikk sammen 1. juli 2000 og dannet Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund.

6) Norsk Kantar- og organisatorforb., Norsk Musikerforbund og Norsk Musikk- og Musikpedagogforbund fra YS dannet Musikkernes Fellesorganisasjon i 2001.

7) Norsk Kommuneforbund og Norsk Helse- og Sosialarbeiderforbund fusjonerte 1. juni 2003 (Fagforbundet).

8) Grafisk Forbund gikk inn i Fellesforbundet 1.1.06.

9) Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Norsk Olje- og Petrolkjemisk forbund slo seg sammen i sept. 2006 til Industri Energi.

10) Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet gikk inn i Fellesforbundet 1.6.2007.

Tabell III						
LANDSORGANISASJONENS MEDLEMSTALL 2006-2007						
FYKUR M.M.	2006		2007		Absolutt + eller -	Prosentvis + eller -
	Avdel- inger	Med- lemmer	Avdel- inger	Med- lemmer		
Østfold	88	46371	87	47314	943	1,99
Akershus	76	38387	72	39211	824	2,10
Oslo	149	102461	144	102628	167	0,16
Hedmark	84	34307	76	34462	155	0,45
Oppland	83	34227	78	35189	962	2,73
Buskerud	83	37304	82	37141	-163	-0,44
Vestfold	52	32064	54	32363	299	0,92
Telemark	73	31714	73	32136	422	1,31
Aust-Agder	36	11508	33	11547	39	0,34
Vest-Agder	60	25063	60	25868	805	3,11
Rogaland	171	72111	172	73615	1504	2,04
Hordaland	161	81978	159	83203	1225	1,47
Sogn og Fjordane	63	18221	64	18272	51	0,28
Møre og Romsdal	116	44063	114	44018	-45	-0,10
Sør-Trøndelag	121	55031	123	55951	920	1,64
Nord-Trøndelag	70	23810	68	24230	420	1,73
Nordland	167	49439	160	50566	1127	2,23
Troms	80	27614	82	28194	580	2,06
Finnmark	70	14996	65	14819	-177	-1,19
Svalbard og Jan Mayen	2	509	2	545	36	6,61
Utlendet	9	1519	7	1416	-103	-7,27
Landsomfattende avd.	56	35010	59	37354	2344	6,28
Direkte medlemmer		16036	0	15352	-684	-4,46
Riket	1870	833743	1834	845394	11651	1,38

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	ØSTFOLD					OSLO					AKERSHUS				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	4	58	48	10	17,24	6	91	62	29	31,87	3	51	17	17	33,33
Norsk Arbeidsmarkedsforbund	0	0	0	0	0,00	1	5 314	3 824	1 490	28,04	0	0	0	0	0,00
El & IT Forbundet	3	1 303	1 227	76	5,83	5	2 065	1 960	105	5,08	1	677	630	47	6,94
Fellesforbundet	16	12 991	10 597	2 394	18,43	8	17 837	14 054	3 783	21,21	5	3 587	3 386	201	5,60
Fellesorganisasjonen	1	1 260	223	1 037	82,30	1	3 039	467	2 572	84,63	1	1 693	235	1 458	86,12
Norsk Fangstets- og Friomsorgsforbund	0	148	100	48	32,43	1	615	362	253	41,14	1	351	246	105	29,91
Forbundet for Ledelse og Teknikk	5	1 202	1 052	150	12,48	3	2 295	1 906	389	16,95	2	312	291	21	6,73
Handel og Kontor i Norge	1	3 026	657	2 369	78,29	1	7 074	2 505	4 569	64,59	0	7 091	2 241	4 850	68,40
Norsk Jernbaneforbund	0	0	0	0	0,00	10	2 554	2 059	495	19,38	0	0	0	0	0,00
Industri Energi	19	2 144	1 405	739	34,47	16	1 772	1 222	550	31,04	17	832	547	285	34,25
Fagforbundet	22	17 796	3 298	14 498	81,47	62	33 672	11 989	21 683	64,39	28	20 063	4 216	15 847	78,99
Norsk Løstmedlemmersforbund	1	66	65	1	1,52	2	636	594	42	6,60	0	0	0	0	0,00
Musikernes fellesorganisasjon	0	211	130	81	38,39	1	1 708	987	721	42,21	0	742	403	339	45,69
Norske Idrettskretsers Sentralutvalg	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Nærings- og Høykulesmiddelstiftelse	6	2 907	1 530	1 377	47,37	8	3 602	2 594	1 008	27,98	3	271	125	146	53,87
Norges Offiserforbund	1	262	254	8	3,05	6	539	497	42	7,79	5	527	487	40	7,59
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	1	924	410	514	55,63	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Spenningsforbund	0	292	195	97	33,22	0	261	162	99	37,93	0	125	96	29	23,20
Skolenes landsforbund	2	247	153	94	38,06	1	608	354	254	41,78	2	328	211	117	35,67
Norsk Tjenestemannsforbund	0	1 368	484	884	64,62	9	14 214	5 623	8 591	60,44	2	2 421	1 071	1 350	55,76
Norsk Transportarbeiderforbund	2	1 070	925	145	13,55	2	4 679	433	502	10,73	0	0	0	0	0,00
Norsk Treindustriarbeiderforbund	3	39	31	8	20,51	1	53	18	35	66,04	2	140	82	58	41,43
TOTALT	87	47 314	22 784	24 530	51,85	144	102 628	51 672	47 212	46,00	72	39 211	14 284	24 910	63,53

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	HEDMARK					OPPLAND					BUSKERUD				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	3	78	54	24	30,77	1	36	28	8	22,22	0	0	0	0	0,00
Norsk Arbeidsmarkedsforbund	0	0	0	0	0,00	1	2 353	1 781	572	24,31	0	0	0	0	0,00
EI & IT Forbundet	2	1 086	987	99	9,12	1	1 164	1 092	72	6,19	2	1 339	1 255	84	6,27
Fellesforbundet	7	7 935	7 205	730	9,20	10	9 182	6 948	2 234	24,33	8	10 715	8 594	2 121	19,79
Fellesorganisasjonen	1	688	124	564	81,98	1	1 115	187	928	83,23	1	978	154	824	84,25
Norsk Fagbudsjetts- og Framskrittforbund	0	203	134	69	33,99	0	38	24	14	36,84	0	187	112	75	40,11
Forbundet for Ledelse og Teknikk	1	56	43	13	23,21	3	971	845	126	12,98	3	1 494	1 288	206	13,79
Handel og Kontor i Norge	4	2 716	607	2 109	77,65	2	2 436	800	1 636	75,37	1	2 308	432	1 876	81,28
Norsk Jernbaneforbund	3	112	106	6	5,36	0	0	0	0	0,00	7	752	653	99	13,16
Industri og energi	9	633	420	213	33,65	7	289	202	87	30,10	16	1 400	993	407	29,07
Fagforbundet	23	14 775	2 566	12 209	82,63	28	13 127	2 208	10 919	83,18	29	14 654	2 665	11 989	81,81
Norsk Latromedlemmerforbund	1	75	75	0	0,00	0	0	0	0	0,00	1	126	123	3	2,38
Musikernes Fellesorganisasjon	0	187	106	81	43,32	1	174	98	76	43,68	0	232	117	115	49,57
Norske Idrettsutøvers Sentralorg	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Nærings- og Hytelsesmiddelstorb	13	2 359	1 429	930	39,42	9	1 085	665	420	38,71	4	518	299	219	42,28
Norges Offiserforbund	2	395	374	21	5,32	2	108	101	7	6,48	1	14	14	0	0,00
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	1	1 072	465	607	56,62
Norsk Sjømannsforbund	0	62	41	21	33,87	0	62	49	13	20,97	0	92	62	30	32,61
Skolelærers forbund	1	204	154	50	24,51	1	153	97	56	36,60	4	479	268	211	44,05
Norsk Tjenestemennsforbund	1	1 691	717	974	57,60	0	964	361	603	62,55	1	732	251	481	65,71
Norsk Transportarbeiderforbund	1	953	822	131	13,75	1	1 190	1 095	95	7,98	0	0	0	0	0,00
Norsk Treindustriarbeiderforbund	4	254	147	107	42,13	10	742	570	172	23,18	3	49	41	8	16,33
TOTALT	76	34 462	16 111	18 351	53,25	78	35 189	16 951	18 238	51,83	82	37 141	17 786	19 355	52,11

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	VESTFOLD					TELEMARK					AUST-AGDER				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	0	0	0	0	0,00	2	42	34	8	19,05	1	4	3	1	25,00
Norsk Arbeidsmandsforbund	1	4 276	2 774	1 502	35,13	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
El & IT Forbundet	0	861	821	40	4,65	1	1 093	992	101	9,24	1	332	322	10	3,01
Fellesforbundet	6	7 300	6 425	875	11,99	5	6 672	5 732	940	14,09	2	2 564	2 034	530	20,67
Fellesorganisasjonen	1	864	149	715	82,75	1	693	115	578	83,41	1	437	81	356	81,46
Norsk Fergesels- og Frisørsforbund	1	299	204	95	31,77	0	124	81	43	34,68	0	46	32	14	30,43
Forbundet for Ledelse og Teknikk	4	634	505	129	20,35	9	1 345	1 174	171	12,71	2	180	159	21	11,67
Handel og Kontor i Norge	1	1 399	269	1 130	80,77	1	1 995	421	1 574	78,90	0	544	96	448	82,35
Norsk Jernbaneforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Industri Energi	12	940	817	123	13,09	25	4 472	3 737	735	16,44	7	629	572	57	9,06
Fagforbundet	14	11 455	1 990	9 465	82,63	21	12 946	2 180	10 766	83,16	13	5 759	932	4 827	83,82
Norsk Lufthavnsarbeiderforbund	0	0	0	0	0,00	1	30	30	0	0,00	1	48	48	0	0,00
Musikkens fellesting	1	200	123	77	38,50	0	175	98	77	44,00	0	78	40	38	48,72
Norske Idrettslevere Sentralorg	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Nærings- og Myndighetsarbeiderforb	4	1 594	893	701	43,98	2	355	161	194	54,65	2	225	150	75	33,33
Norges Offiserforbund	3	143	131	12	8,39	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Sjømannsforbund	1	794	492	302	38,04	0	202	130	72	35,64	0	271	180	91	33,58
Skolens lærerforbund	1	155	96	59	38,06	3	197	148	49	24,87	1	80	62	18	22,50
Norsk Tjenestemannslag	1	1 264	599	665	52,61	0	645	209	436	67,60	1	324	128	196	60,49
Norsk Transportarbeiderforbund	0	0	0	0	0,00	1	1 108	967	141	12,73	0	0	0	0	0,00
Norsk Treindustriarbeiderforbund	3	185	122	63	34,05	1	42	36	6	14,29	1	26	11	15	57,69
TOTALT	54	32 363	16 410	15 953	49,29	73	32 136	16 245	15 891	49,45	33	11 547	4 850	6 697	58,00

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	VEST-AGDER					ROGA AND					HORDALAND				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	0	0	0	0	0,00	1	3	0	3	100,00	2	37	28	9	24,32
Norsk Arbeidsmandsforbund	0	0	0	0	0,00	2	3 517	2 183	1 334	37,93	1	4 077	2 625	1 452	35,61
Ei & IT Forbundet	2	1 287	1 244	43	3,34	3	2 174	2 034	140	6,44	3	3 559	3 333	226	6,35
Fellesforbundet	11	7 059	5 670	1 389	19,68	9	14 162	12 271	1 891	13,35	15	17 355	14 353	3 002	17,30
Fellesorganisasjonen	1	886	172	714	80,59	1	2 256	322	1 934	85,73	1	2 324	389	1 935	83,26
Norsk Fagforbund og Fagforbundet	0	43	23	20	46,51	1	306	216	90	29,41	1	250	149	101	40,40
Forbundet for Ledelse og Teknikk	4	738	626	112	15,18	2	1 880	1 601	279	14,84	5	1 334	1 049	285	21,36
Handel og Kontor i Norge	0	1 218	169	1 049	86,12	1	4 180	905	3 275	78,35	1	5 220	1 064	4 156	79,62
Norsk Jernbaneforbund	7	318	252	66	20,75	0	0	0	0	0,00	5	287	254	33	11,50
Industri Energi	14	2 064	1 832	232	11,24	102	15 762	12 582	3 180	20,18	42	6 298	5 394	904	14,35
Fagforbundet	14	9 008	1 557	7 451	82,72	24	20 081	3 588	16 493	82,13	54	29 236	5 090	24 146	82,59
Norsk Lokomotivforbund	0	0	0	0	0,00	1	47	45	2	4,26	1	82	82	0	0,00
Musikernes Fellesorganisasjon	1	221	131	90	40,72	1	534	280	254	47,57	1	610	357	253	41,48
Norske Idrettsforbunders Sentralorg	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Nærings- og Håndverksforbundet	1	612	350	262	42,81	10	2 593	1 313	1 280	49,36	12	2 609	1 585	1 024	39,25
Norges Offiserforbund	1	253	235	18	7,11	1	225	214	11	4,89	2	847	793	54	6,38
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	0	0	0	0,00	1	1 440	542	898	62,36	1	1 941	916	1 025	52,81
Norsk Sjømannsforbund	0	390	278	112	28,72	0	813	675	138	16,97	1	1 420	1 182	238	16,76
Skolenes landsforbund	3	133	88	45	33,83	7	337	136	201	59,64	5	512	326	186	36,33
Norsk Tjenestemennsforbund	0	758	310	448	59,10	1	2 233	751	1 482	66,37	1	3 018	1 138	1 880	62,29
Norsk Transportarbeiderforbund	1	880	790	90	10,23	1	845	732	113	13,37	1	2 122	1 895	227	10,70
Norsk Treindustriarbeiderforbund	0	0	0	0	0,00	3	227	125	102	44,93	4	65	52	13	20,00
TOTALT	60	25 868	13 727	12 141	46,93	172	73 615	40 515	33 100	44,96	159	83 203	42 054	41 149	49,46

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	SOGN OG FJORDANE					MØRE OG ROMSDAL					SØR-TRØNDELAG				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	1	9	7	2	22,22	2	18	17	1	5,56	3	15	12	3	20,00
Norsk Arbeiderforbund	0	0	0	0	0,00	1	2 196	1 582	614	27,96	2	3 575	2 471	1 104	30,88
Ei& IT Forbundet	1	598	572	26	4,35	1	1 627	1 517	110	6,76	4	1 984	1 819	165	8,32
Fellesforbundet	4	2 977	2 449	528	17,74	7	9 214	7 632	1 582	17,17	13	10 020	8 257	1 763	17,59
Fellesorganisasjonen	1	571	88	483	84,59	1	1 049	155	894	85,22	1	2 022	343	1 679	83,04
Norsk Fagbeve- og Frimørgesforbund	0	26	17	9	34,62	0	61	34	27	44,26	1	152	101	51	33,55
Forbundet for Ledelse og Teknikk	3	506	429	77	15,22	6	806	730	76	9,43	4	615	508	107	17,40
Handel og Kontor i Norge	0	1 089	201	888	81,54	1	2 736	478	2 258	82,53	1	5 375	1 427	3 948	73,45
Norsk Jernbaneforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	7	896	806	90	10,04
Industri Energi	14	2 124	1 693	431	20,29	18	2 178	1 717	461	21,17	15	949	774	175	18,44
Fagforbundet	27	7 785	1 241	6 544	84,06	43	15 464	2 449	13 015	84,16	38	20 004	4 782	15 222	76,09
Norsk Lokomotivforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	1	120	118	2	1,67
Musikernes fellesorganisasjon	0	102	59	43	42,16	1	207	128	79	38,16	1	656	385	271	41,31
Norske Idrettsutøveres Sentrallag	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Nærings- og Høyelsmeddelelsesforb	7	1 172	566	606	51,71	9	1 471	672	799	54,32	16	2 770	1 544	1 226	44,26
Norges Offiserforbund	0	0	0	0	0,00	1	16	15	1	6,25	2	198	180	18	9,09
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	0	0	0	0,00	1	1 520	619	901	59,28	0	0	0	0	0,00
Norsk Sjømannsforbund	0	417	358	59	14,15	1	1 669	1 509	160	9,59	0	475	366	109	22,95
Skolenes landsforbund	1	49	31	18	36,73	3	111	89	22	19,82	5	404	278	126	31,19
Norsk Tjenesteforbund	0	267	100	167	62,55	0	781	263	518	66,33	4	3 652	1 401	2 251	61,64
Norsk Transportarbeiderforbund	1	428	418	10	2,34	1	823	750	73	8,87	1	1 995	1 842	153	7,67
Norsk Treindustriarbeiderforbund	4	152	105	47	30,92	17	2 071	1 025	1 046	50,51	4	74	63	11	14,86
TOTALT	64	18 272	8 334	9 938	54,39	114	44 018	21 381	22 637	51,43	123	55 951	27 477	28 474	50,89

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	NORD-TRØNDELAG					NORDLAND					TROMS				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presserforbund	2	28	24	4	14,29	5	70	50	20	28,57	1	41	27	14	34,15
Norsk Arbeidsmandforbund	0	0	0	0	0,00	1	2 771	2 072	699	25,23	0	0	0	0	0,00
Ei & IT Forbundet	2	981	931	50	5,10	12	1 442	1 355	87	6,03	3	866	787	79	9,12
Fellesforbundet	10	7 274	6 336	938	12,90	7	8 354	7 074	1 280	15,32	10	4 478	3 567	911	20,34
Fellesorganisasjonen	1	667	120	547	82,01	1	1 130	200	930	82,30	1	892	133	759	85,09
Norsk Fagforbund og Friomsorgsforbund	0	33	23	10	30,30	0	87	58	29	33,33	0	78	48	30	38,46
Forbundet for Ledelse og Teknikk	3	327	277	50	15,29	10	969	828	141	14,55	4	187	160	27	14,44
Handel og Kontor i Norge	2	1 933	389	1 544	79,88	8	3 713	788	2 925	78,78	1	2 567	734	1 833	71,41
Norsk Jernbaneforbund	0	0	0	0	0,00	2	117	110	7	5,98	0	0	0	0	0,00
Industri Energi	9	425	348	77	18,12	20	2 332	1 989	343	14,71	8	304	249	55	18,09
Fagforbundet	26	10 242	1 838	8 404	82,05	49	20 127	3 797	16 330	81,13	30	12 475	2 824	9 651	77,36
Norsk Lokomotivforbund	0	0	0	0	0,00	2	82	80	2	2,44	0	0	0	0	0,00
Musikernes Fellesorganisasjon	0	156	80	76	48,72	1	296	166	130	43,92	1	240	135	105	43,75
Norske Idrettsutøveres Sentralkong	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Nærings- og Nyløstomsmeddelelsesforb	9	968	612	356	36,78	21	1 715	959	756	44,08	9	1 400	864	536	38,29
Norges Offiserforbund	1	254	246	8	3,15	7	874	840	34	3,89	5	913	820	93	10,19
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	0	0	0	0,00	1	938	431	507	54,05	0	0	0	0	0,00
Norsk Sjømannsforbund	0	234	204	30	12,82	0	1 148	1 024	124	10,80	1	697	609	88	12,63
Skolenes landsforbund	1	147	109	38	25,85	10	432	292	140	32,41	6	390	232	158	40,51
Norsk Tjenestemennsforbund	0	513	186	327	63,74	0	2 766	1 078	1 688	61,03	1	2 280	922	1 358	59,56
Norsk Transportarbeiderforbund	0	0	0	0	0,00	3	1 203	1 117	86	7,15	1	386	373	13	3,37
Norsk Treindustriarbeiderforbund	2	48	40	8	16,67	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
TOTALT	68	24 230	11 763	12 467	51,45	160	50 566	24 308	26 258	51,93	82	28 194	12 484	15 710	55,72

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	FINNMARK					SVALBARD OG JAN MAYEN					UTLANDET				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presserforbund	2	27	16	11	40,74	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Arbeidsmandsforbund	1	2 862	2 038	624	23,44	1	529	410	119	22,50	0	0	0	0	0,00
Ei & IT Forbundet	2	420	383	37	8,81	0	14	8	6	42,86	0	648	644	4	0,62
Fellesforbundet	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Fellesorganisasjonen	1	525	86	439	83,62	0	0	0	0	0,00	0	7	4	3	42,86
Norsk Fagets- og Framsorgsforbund	0	34	25	9	26,47	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Forbundet for Ledelse og Teknikk	7	190	164	26	13,68	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Handel og Kontor i Norge	1	980	256	724	73,88	1	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Jernbaneforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Industri Energi	5	45	31	14	31,11	0	0	0	0	0,00	2	69	51	18	26,09
Fagforbundet	23	6 984	1 758	5 226	74,83	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Lokomotivmannsforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Musikernes Fellesorganisasjon	0	70	36	34	48,57	0	2	1	1	0,00	0	88	39	49	55,68
Norske Idrettskavere Sentralorg	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Nærings- og Nyhetssmedstorb. forb.	13	961	485	476	49,53	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norges Offiserforbund	3	143	134	9	6,29	0	0	0	0	0,00	4	251	238	13	5,18
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Sykepleierforbund	0	184	167	17	9,24	0	0	0	0	0,00	1	353	259	94	26,63
Skolenes landsforbund	6	183	93	90	49,18	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Tjenestemennslag	0	1 172	486	686	58,53	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Transportarbeiderforbund	1	239	227	12	5,02	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
Norsk Treindustriarbeiderforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
TOTALT	65	14 819	6 385	8 434	56,91	2	545	419	126	23,12	7	1 416	1 235	181	12,78

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Landsorganisasjonens medlemstall fordelt på menn, kvinner og kvinner i % av alle, samt avdelinger fordelt på fylker

FORBUND	LANDSOMFATTENDE					DIREKTE MEDLEMMER					RIKET TIL SAMMEN				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presterforbund	0	0	0	0	0,00	0	247	196	51	20,65	39	855	640	215	25,15
Norsk Anstøttsrådforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	12	31 270	21 760	9 510	30,41
Ei & ITForbundet	0	11 663	8 607	3 056	0,00	0	0	0	0	0,00	49	37 183	32 520	4 663	12,54
Fellesforbundet	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	153	159 676	132 584	27 092	16,97
Fellesorganisasjonen	0	0	0	0	0,00	0	2	0	2	0,00	19	23 098	3 747	19 351	83,78
Norsk Fagforbund og Friomsorgforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	6	3 081	1 989	1 092	35,44
Forbundet for Ledelse og Teknikk	6	1 307	1 143	164	12,55	0	51	50	1	1,96	86	17 399	14 828	2 571	14,78
Handel og Kontor i Norge	5	4 290	1 450	2 840	66,20	0	46	19	27	58,70	33	61 936	15 708	46 228	74,84
Norsk Jernbaneforbund	6	1 020	663	357	0,00	0	7 381	6 263	1 118	15,15	47	13 437	11 186	2 271	16,90
Industri Energi	0	0	0	0	0,00	0	1 451	1 123	328	22,61	377	47 112	37 698	9 414	19,98
Fagforbundet	0	0	0	0	0,00	0	26	16	10	0,00	568	295 679	60 984	234 695	79,37
Norsk Læsternæringsforbund	0	0	0	0	0,00	0	823	823	0	0,00	12	2 135	2 083	52	2,44
Musikkens fellestorgsasjon	0	0	0	0	0,00	0	11	6	5	0,00	10	6 900	3 905	2 995	43,41
Norske Idrettskueres Sentralorg	1	578	493	85	14,71	0	0	0	0	0,00	1	578	493	85	14,71
Norsk Nærings- og Nytteløsmiddelsforb.	0	0	0	0	0,00	0	649	281	368	56,70	158	29 836	17 077	12 759	42,76
Norges Offiserforbund	1	4	4	0	0,00	0	369	334	35	9,49	48	6 335	5 911	424	6,69
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	8	14 561	6 953	7 608	52,25	0	0	0	0	0,00	14	22 396	10 336	12 060	53,85
Norsk Sykepleierforbund	0	0	0	0	0,00	0	762	540	222	29,13	5	10 723	8 578	2 145	20,00
Skolens landsforbund	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	63	5 149	3 217	1 932	37,52
Norsk Tjenestemannslag	30	2 678	1 004	1 674	62,51	0	3 254	1 674	1 580	48,56	52	46 995	18 756	28 239	60,09
Norsk Transportarbeiderforbund	2	1 253	1 239	14	0,00	0	9	9	0	0,00	20	19 183	17 378	1 805	9,41
Norsk Treindustriarbeiderforbund	0	0	0	0	0,00	0	271	223	48	17,71	62	4 438	2 691	1 747	39,36
TOTALT	59	37 354	21 556	15 798	42,29	0	15 352	11 557	3 795	24,72	1 834	845 394	424 049	421 345	49,84

1) Medlemmene er relatert til i hvilket fylke avdelingen er plassert, ikke hvor medlemmene faktisk har sin arbeidsplass.

Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2008							
Tabell VI							
Løpe- nr.:		Godkjente søknader for å		Godkjente søknader		Godkjente søknader	
		fremme krav om ny tariffavtale		for å si opp		for å sette i verk	
	FORBUND	Antall saker	Organiserte	tariffavtale		arbeidsstans	Antall saker i alt
1	Arbeiderbevegelsens Presseforb.	0	0	0		0	0
2	El & It Forbundet	59	936	26		1	86
3	Fagforbundet	109	465	19		5	133
4	Fellesforbundet	287	3850	40		2	329
5	Fellesorganisasjonen	2	22	10		2	14
6	Forb. for ledelse og teknikk	1	9	8		0	9
7	Handel og Kontor i Norge	301	1276	23		2	326
8	Industri Energi	30	268	19		1	50
9	Musikernes Fellesorganisasjon	0	0	7		4	11
10	Norges Offiserforbund	0	0	0		0	0
11	Norsk Arbeidsmandsforbund	63	673	31		0	94
12	Norsk Fengsels- og Frioms.forb.	0	0	0		0	0
13	Norsk Jernbaneforbund	1	24	1		0	2
14	Norsk Lokomotivmannsforbund	0	0	1		0	1
15	N. Nær. og Nytm.arb.forb.	64	1366	33		4	101
16	Norsk Post- og Komm.forb.	1	11	1		0	2
17	Norsk Sjømannsforbund	0	0	6		0	6
18	Norsk Tjenestemannslag	4	19	10		0	14
19	N. Transportarbeiderforb.	50	378	35		2	87
20	N. Treindustriarbeiderforb.	1	9	3		0	4
21	Norske Idrettsut.Sentralorg.	0	0	1		0	1
22	Skolenes Landsforbund	0	0	8		5	13
23	LO Stat	0	0	0		8	8
24	LO	0	0	1		0	1
	Til sammen	973	9306	283		36	1292

